Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Directie Noord

Deponeren

PROV. BESTUUR VAN DRENTHE
Ingek.: 18 APR 2002
TE BEH. DOOR:

Bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe
t.a.v. de heer 5.1.2e
Postbus 150
9400 AD Assen

landbouw, natuurbeheer en visserij

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
16-10-2001	-	02/2528/ME/SM	15-04-2002
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Vergunning ex art. 12 Natuurbeschermingswet		050-5992350	-

Geacht bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe,

Bij brief van 16 oktober 2001 heeft u bij de directie Noord van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij een aanvraag om een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet (hierna: Nb-wet) ingediend.

Gezien het mandateringsbesluit van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 29 juli 1998, no. J.984782, is de directeur van de directie Noord van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gemachtigd om namens de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij onder meer inzake het verlenen van vergunningen overeenkomstig artikel 12 van de Nb-wet te beslissen en stukken te ondertekenen.
Bij verhindering van de directeur is de plaatsvervangend directeur directie Noord gemachtigd om namens de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, te beslissen en stukken te ondertekenen.

Ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij
Directie Noord
Bezoekadres:
Cascadeplein 6
Postadres: Postbus 30032
9700 RM Groningen
Telefoon: 050-5992300
Fax: 050-5992399
Telegramadres: Landvis
www.minlnv.nl

Ingevolge het mandateringsbesluit van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij d.d. 12 april 1999, no. TRCJZ/1999/2977, geschiedt, voorzover het een beslissing of ondertekening betreft inzake een aangelegenheid die op grond van de beschikking van 6 augustus 1998, no. J.987352, tot het takenpakket van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij behoort, het nemen van die beslissingen of het ondertekenen daarvan namens de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Op grond van bovengenoemde mandateringen doe ik u hierbij het door u bij brief van 16 oktober 2001 gevraagde besluit toekomen.

1. De aanvraag

Bij brief van 16 oktober 2001 heeft u een vergunning op grond van artikel 12 van de Nb-wet aangevraagd. De aanvraag is door mij op 18 oktober 2001 ontvangen. Hierin geeft u aan dat u, gezien de aard en mate van hinder welke het circuit van Drenthe - ook wel TT-circuit genoemd - veroorzaakt naar de omgeving waaronder het beschermd natuurmonument Witterveld, verplicht bent een aanvraag op grond van artikel 12 van de

NB-wet te doen bij uitbreiding van de activiteiten op het terrein van het circuit vanwege de externe werking van de wet.

Uit uw aanvraag blijkt dat u een vergunning aanvraagt voor onbepaalde tijd voor vijf dagen per jaar. De activiteiten waarvoor u een vergunning aanvraagt zijn:

- een eendaags evenement
  Uit de beschrijving volgt dat het een eendaags muziekevenement betreft en wel een openlucht popconcert gedurende de middag en avond tot circa 23.00 uur met maximaal 65.000 bezoekers. Als referentie kan gedacht worden aan een concert van bijvoorbeeld U2, Tina Turner of Rolling Stones. Periode: augustus tot en met oktober.

- een meerdaags muziekevenement
  Dit betref een muziekevenement gedurende drie aaneengesloten dagen in de laatste twee weken van augustus, op vrijdag van 15.00 uur tot 04.00 uur, op zaterdag van 11.00 uur tot 04.00 uur en op zondag van 11.00 uur tot 19.00 uur. De optredens vinden plaats op acht podia waarvan één in de openlucht en de overige in tenten. Het totaal aantal bezoekers bedraagt maximaal 60.000. Als referentie wordt genoemd het evenement Lowlandsfestival zoals dat in huidige vorm plaatsvindt in Biddinghuizen.

Daarnaast wordt in de aanvraag melding gemaakt van een ander eendaags evenement, te weten het Truckstarfestival, dat wordt gehouden in het laatste weekend van juli. De aanvraag heeft evenwel geen betrekking op dit evenement. In zijn totaliteit bezien betreft dit driedaags fesitvial een evenement dat naar de aard niet te beschouwen is als een activiteit zoals in de aanvraag onder "beschrijving van de activiteiten" wordt uiteengezet. Wel wijs ik u erop dat schadelijke effecten voor het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het Truckstarfestival op het Witterveld niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Mogelijk is een vergunning op grond van de Nb-wet vereist. Hierover zal ik u separaat berichten.

De voorliggende aanvraag beperkt zich dan ook tot:
- een eendaags muziekevenement in de periode augustus tot en met oktober;
- een meerdaags muziekevenement in de laatste twee weken van augustus.

In de aanvraag gaat u voorts onder meer in op de opstelling van de podia, een bufferzone en beperking van effecten wat betreft geluid. Ten aanzien van mogelijke effecten van de activiteiten op het Witterveld verwijst u naar het als bijlage toegevoegde onderzoeksrapport "Het Witterveld en grote evenementen op het circuit van Drenthe; verkenning van mogelijke ecologische effecten", Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, A&W-rapport 295, Veenwouden, 22 augustus 2001.

2. Wettelijk kader

Artikel 7, eerste lid, van de Nb-wet bepaalt dat een natuurmonument, waarvan de bescherming niet reeds op andere wijze krachtens de wet is verzekerd, kan worden aangewezen als beschermd natuurmonument.

Artikel 12, eerste lid, van de Nb-wet bepaalt dat het verboden is zonder een vergunning, of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorwaarden, handelingen te verrichten of te gedogen, die schadelijk zijn voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument of die een beschermd natuurmonument ontsieren.

Artikel 12, tweede lid, van de Nb-wet bepaalt dat als schadelijk voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument in ieder geval worden aangemerkt handelingen, die de in de beschikking tot aanwijzing genoemde wezenlijke kenmerken van een beschermd natuurmonument aantasten.

De vergunningplicht, als neergelegd in artikel 12 van de Nb-wet, ziet niet alleen op handelingen die verricht worden binnen het natuurmonument, maar tevens op handelingen die buiten het natuurmonument worden verricht, voorzover die handelingen schadelijk zijn voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurmonument, de zogenaamde externe werking.

Bij besluit van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij d.d. 18 maart 1991, kenmerk NMF-91-2430, is het Witterveld aangewezen als beschermd natuurmonument en daarmee onder werking van de Nb-wet gekomen.

De Nederlandse regering heeft eind 1996 onder meer het Witterveld aangemeld bij de Europese Commissie als gebied dat zich kwalificeert om te worden opgenomen op de communautaire lijst en aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de Richtlijn inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (92/43/EEG), verder te noemen: Habitatrichtlijn. De aanmelding van het Witterveld heeft plaatsgevonden op grond van de aanwezigheid van vier natuurlijke habitats van communautair belang, waaronder twee prioritaire habitats.
Artikel 4 lid 5 van de Habitatrichtlijn bepaalt dat zodra een gebied op de door de Europese Commissie vastgestelde communautaire lijst is geplaatst, voor dat gebied de bepalingen van artikel 6 leden 2, 3, en 4 van de Habitatrichtlijn gelden. Aangezien de Europese Commissie de communautaire lijst nog niet heeft vastgesteld, gelden de bepalingen van artikel 6 nog niet. Toch kan niet geconcludeerd worden dat de richtlijn in het geheel niet van betekenis is. Uit jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State[1] volgt dat het beginsel van de gemeenschapstrouw, neergelegd in artikel 10 van het EG-Verdrag, meebrengt dat de lidstaten en hun organen zich in een geval als het onderhavige gedurende de termijn tussen de inzending van de lijst als bedoeld in artikel 4 lid 1 van de Habitatrichtlijn en de vaststelling van de lijst door de commissie, dienen te onthouden van activiteiten die het bereiken van het door de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar kunnen brengen.

3. Vergunningplicht

Vergunningplichtig zijn, ingevolge artikel 12 van de Nb-wet, handelingen die schadelijk zijn voor de natuurwetenschappelijke betekenis of het natuurschoon van een beschermd

[1] ABRvS 11 juli 2001; nr. 200004042/1.

natuurmonument. Als schadelijk voor de natuurwetenschappelijke betekenis of het natuurschoon van een beschermd natuurmonument worden in ieder geval handelingen aangemerkt die de in de aanwijzingsbeschikking genoemde wezenlijke kenmerken van een beschermd natuurmonument aantasten.
In het bovenstaande kwam de externe werking van de Nb-wet aan de orde. De activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd, zijn gesitueerd in de onmiddellijke nabijheid van het Witterveld: het terrein van het TT-circuit grenst aan het beschermd natuurmonument. In de toelichting die behoort bij en deel uitmaakt van het besluit tot aanwijzing van het Witterveld als beschermd natuurmonument wordt gerefereerd aan de externe werking van de Nb-wet. In dit kader wordt in het aanwijzingsbesluit aangegeven dat hierbij onder meer gedacht moet worden aan handelingen die verstoring van rust door geluidsoverlast (voorzover dit niet de gangbare TT-evenementen betreft) tot gevolg hebben.

Behoudens de mogelijkheid tot het vaststellen van een beheersplan biedt de Nb-wet het bevoegd gezag niet de mogelijkheid het aantal vergunningplichtige handelingen te beperken en de externe werking daarvan te begrenzen.[2]

Gelet op de aard en omvang van de in de aanvraag genoemde activiteiten en gelet op hetgeen in het aanwijzingsbesluit van het Witterveld als beschermd natuurmonument is bepaald aangaande externe werking bij geluidsoverlast, ben ik van mening dat voor de voorgenomen activiteiten een vergunning op grond van de Nb-wet vereist is.

4. Beleid

Bij besluit van 18 maart 1991 is het Witterveld door de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangewezen als beschermd natuurmonument in de zin van de Nb-wet. In het aanwijzingsbesluit is aangegeven "dat het gebied vanwege zijn omvang er ligging en zijn relatie tot de overige heide- en veengebieden in west-Drenthe van belang .. als broedgebied voor ongeveer zestig vogelsoorten, waaronder minder algemene soorten en als pleister- en fourageergebied voor minder algemene tot zeldzame vogelsoorten." Ook is opgenomen "dat het gebied van belang is als refugium voor amfibieën en reptielen". In het aanwijzingsbesluit komen voorts de wezenlijke kenmerken van het Witterveld aan de orde. "Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het natuurmonument dat hieronder niet alleen moeten worden begrepen de hiervoor genoemde biologische waarden en het natuurschoon, maar ook de voor de fauna noodzakelijke rust, de voor hoogveengebieden kenmerkende geologische en geomorfologische structuur, de hydrologie en de waarde voor het archeologisch en paleo-ecologisch onderzoek."

In de toelichting op het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf 2.3 over de fauna het volgende gezegd:
"Als fourageer- en pleistergelegenheid is het beschermd natuurmonument voor veel vogels van belang, onder andere voor de soorten Ruigpootbuizerd, Blauwe Kiekendief, Water- en Houtsnip en Klapekster. Deze laatste soort is te beschouwen als een

[2] ABRvS 31-01-1994; nr.G10.92.0013.

rustindicator. Voorts zijn er enkele waarnemingen bekend van de Kraanvogel. De broedvogelbevolking van het beschermd natuurmonument is rijk en representatief voor vochtige heidegebieden, de aanwezigheid van deze specifieke vogelsoorten is van grote betekenis. Van de soorten Wulp, Roodborsttapuit, Paapje, Kneu, Boompieper, Sprinkhaanrietzanger en Geelgors komen relatief veel broedparen voor. Op gedeelten met open water komen Dodaards, Wintertaling, Slobeend en Bergeend als broedvogels voor. In totaal zijn er ongeveer zestig soorten broedvogels.

Naast algemeen voorkomende zoogdieren zijn Hermelijn, Wezel en Bunzing aangetroffen. Ook in herpetologisch opzicht is het gebied van grote betekenis; zo bevindt zich er een zeer grote vitale populatie van de Adder. Voorts komen in het beschermd natuurmonument Gladde Slang en Heikikker voor."

De Nederlandse regering heeft het Witterveld conform artikel 4 lid 1 Habitatrichtlijn bij de Europese Commissie aangemeld als gebied dat zich kwalificeert om te worden opgenomen op de nog door de Commissie te vervaardigen communautaire lijst van te beschermen gebieden. Na opname op de communautaire lijst kan het Witterveld vervolgens door Nederland als speciale beschermingszone in de zin van de Habitatrichtlijn worden aangewezen. De aanmelding van het Witterveld is gebaseerd op de aanwezigheid van vier soorten habitats van communautair belang: Noordatlantisch vochtige heide met Erica tetralix, slenken in veengronden (Rhynchosporion) en de prioritaire habitats actief hoogveen en veenbossen.

Artikel 4 lid 5 van de Habitatrichtlijn bepaalt dat zodra een gebied op de door de Europese Commissie vastgestelde communautaire lijst is geplaatst, voor dat gebied de bepalingen van artikel 6 leden 2, 3, en 4 van de Habitatrichtlijn gelden. Hoewel het Witterveld thans slechts bij de Europese Commissie is aangemeld door Nederland en de communautaire lijst door de commissie nog niet is vastgesteld, kan niet geconcludeerd worden dat de richtlijn in het geheel niet van betekenis is. Zoals al aan de orde kwam volgt uit jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State dat het beginsel van de gemeenschapstrouw, neergelegd in artikel 10 van het EG-Verdrag, meebrengt dat de lidstaten en hun organen zich in een geval als het onderhavige gedurende de termijn tussen de inzending van de lijst als bedoeld in artikel 4 lid 1 van de Habitatrichtlijn en de vaststelling van de lijst door de Europese Commissie, dienen te onthouden van activiteiten die het bereiken van het door de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar kunnen brengen. Derhalve dient onderzocht te worden of de voorgenomen activiteiten de verwezenlijking van het door de Habitatrichtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar zullen brengen.

Het Witterveld is volgens de PKB-Structuurschema Groene Ruimte (hierna: SGR) een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en onwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

5. Procedure

Voorgeschiedenis
Op 20 maart 2001 heeft u een aanvraag voor een vergunning op grond van artikel 12 Nb-wet voor de in paragraaf 1 vermelde evenementen ingediend bij Gedeputeerde Staten (hierna: GS) van de provincie Drenthe. Voor deze en andere door u voorgenomen activiteiten heeft u tevens een vergunning op grond van de Wet milieubeheer bij het daartoe bevoegd gezag – i.c. GS van de provincie Drenthe - aangevraagd. Het provinciaal bestuur heeft daarop besloten dat het op te stellen milieueffectrapport (hierna: MER) tevens zou moeten kunnen dienen voor een zorgvuldige en gedegen besluitvorming inzake uw aanvraag voor een vergunning in het kader van de Nb-wet.
Onverkort de eigenstandige procedures en besluitvorming waartoe de Nb-wet verplicht, heb ik omwille van afstemming en synchronisatie van procedures en duidelijkheid naar eventuele belanghebbenden ingestemd met het verzoek van GS om de aanvraag in het kader van de Nb-wet te betrekken in de procedure die voor de milieuvergunning volgens de Algemene wet bestuursrecht werd gevolgd.
Door de gemeente Assen is mede namens GS van Drenthe gelegenheid tot inspraak geboden op de vergunningaanvraag Wet milieubeheer, het ontwerp-MER en de vergunningaanvraag op grond van de Nb-wet.
Inspraakreacties (hierna: zienswijzen) inzake de aanvraag voor de vergunning Nb-wet dienden te worden ingediend door tussenkomst van GS.

Mede gezien de zienswijzen hebben GS besloten dat een herziening en aanvulling van het MER noodzakelijk was. Dit was voor u aanleiding uw aanvraag voor onder meer de vergunning in het kader van de Nb-wet, in afwachting van de te verkrijgen herziening en aanvulling van het MER, in te trekken. Bij brief d.d. 27 juli 2001, kenmerk 012886 JH/AdN, heb ik u naar aanleiding hiervan meegedeeld dat ik de procedure voor de behandeling van uw aanvraag had beëindigd.

Huidige aanvraag
Na het beschikbaar komen van de errata op de MER en een in het kader van de MER opgesteld aanvullend rapport van bureau Altenburg & Wymenga inzake de ecologische effecten van grote evenementen op het circuit van Drenthe op het Witterveld, rapport nr. 295 d.d. 22 augustus 2001 (hierna: A&W-rapport), heeft u bij mij bij brief van 16 oktober 2001 een nieuwe aanvraag voor een vergunning ex artikel 12 Nb-wet voor grote muziekevenementen ingediend. Uw aanvraag heb ik op 18 oktober 2001 ontvangen.
De ontvangst van deze aanvraag is door mij aan u bevestigd bij brief d.d. 1 november 2001, kenmerk 015413 JH/AdN.
Tegelijkertijd heb ik ingevolge artikel 13, eerste lid, van de Nb-wet uw aanvraag voorgelegd aan GS van Drenthe en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Assen en Midden-Drenthe met het verzoek mij hun oordeel kenbaar te maken.

Mede gezien de in het kader van de Wet milieubeheer te volgen procedure heb ik begin november 2001 gebruik gemaakt van de mij in artikel 13 tweede lid van de Nb-wet geboden mogelijkheid om vast te stellen dat op uw aanvraag binnen tweemaal drie maanden wordt beslist in plaats van de enkelvoudige periode van drie maanden. Tevens heb ik ingestemd met het voorstel van het provinciaal bestuur om uw aanvraag in het

kader van de Nb-wet te betrekken bij de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure volgens afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht die wordt gevolgd voor de in het kader van de Wet milieubeheer gevraagde vergunningen.

Echter, in februari 2002 is mij gebleken dat het, gezien de uit de Nb-wet voortvloeiende fatale beslistermijn met het oog op zorgvuldige besluitvorming, niet mogelijk was de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure voor wat betreft de Nb-wetbesluitvorming te vervolgen. Daarop heb ik besloten mij te beperken tot de procedure zoals deze voortvloeit uit de Nb-wet en mijn besluit uiterlijk 17 april 2002 te nemen. Hierover heb ik u, de betrokken bestuursorganen en de insprekers per brief geïnformeerd waarbij ik heb aangegeven dat mijn besluit zal ingaan op de ingebrachte zienswijzen alsmede dat voor belanghebbenden bezwaar en beroep openstaat.

6. Adviezen en inspraak

6.1. Adviezen
Naar aanleiding van deze aanvraag zijn, op grond van artikel 13, eerste lid, van de Nb-wet, de provincie Drenthe, de gemeente Assen en de gemeente Midden-Drenthe in de gelegenheid gesteld hun advies kenbaar te maken. De provincie Drenthe en de gemeente Assen hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Samengevat komen deze adviezen in het onderstaande aan de orde.

Gemeente Assen
Bij haar brief van 20 december 2001 geeft het college van B&W van de gemeente Assen aan de plannen van de Stichting Circuit van Drenthe te ondersteunen en de effecten daarvan op de natuurwaarden in het Witterveld acceptabel en inpasbaar te achten, mits een bufferzone wordt gerealiseerd tussen het circuit en het natuurmonument. Het college geeft aan dat bij haar inspanningen om de grote waarden van het Witterveld te behouden en te ontwikkelen tevens gezocht wordt naar balans tussen natuurontwikkeling en andere belangrijke functies in de stadsrandzone. Op basis van het A&W-rapport en de kennis van eigen medewerkers opgedaan gedurende meer dan 20 jaar beheer, concludeert het college dat ontwikkeling van beide functies in de toekomst in balans mogelijk is. Het college adviseert de gevraagde vergunning te verlenen.

Provincie Drenthe
Bij brief van 28 maart 2002 geeft het GS van de provincie Drenthe (hierna: GS) aan dat haar advies kort samengevat inhoudt dat de vergunning kan worden verleend mits aan een aantal voorwaarden is voldaan waaronder de door het bestuur van het Circuit van Drenthe toegezegde compenserende maatregelen ten behoeve van de habitat van het Witterveld. De vergunning kan volgens GS worden verleend nu de aanvraagperiode buiten het broedseizoen ligt (augustus tot en met oktober) en in het A&W-rapport geconcludeerd wordt dat de effecten van grootschalige publieksevenementen buiten het broedseizoen naar verwachting gering zullen zijn alsmede aangezien in de zin van de Habitatrichtlijn geen sprake is van significante effecten van de evenementen. Als aan de vergunning te verbinden voorwaarden noemt GS:

- actieve bewaking van in- en uitvalswegen en "zwakke plekken"in de begrenzing van het Witterveld;

- het bestuur van het Circuit van Drenthe sluit geen sponsorcontracten waarin sprake is van vliegen met reclamevliegtuigjes of -ballonnen;
- het bestuur van het Circuit van Drenthe treft compenserende maatregelen ten behoeve van de habitat op het Witterveld, zoals de verbetering van de plas-drassituatie, aanleg van een wal met een gracht, het wegnemen van de mogelijkheid tot betreding vanaf het terrein van het circuit naar het Witterveld (en omgekeerd) en het wegnemen van de naast het Witterveld gelegen kampeer- en parkeerterreinen;
- de bufferzone wordt voorafgaand aan de start van de grootschalige publieksevenementen gerealiseerd;
- de maand oktober wordt niet vergund met het oog op pleisterende trekvogels;
- het effect van licht, trilling en geluid op de in het habitat aanwezige soorten wordt tijdens het evenement nader gemonitoord.

6.2. Zienswijzen

De aanvraag is, zoals al aan de orde kwam, ter inzage gelegd waarop vijf reacties zijn gekomen: van Vakantiecentrum Witterzomer B.V. , van het Drentse Landschap mede namens de Milieufederatie Drenthe, van de Stichting Geluidshinder Baggelhuizen en Omgeving, van 5.1.2e en van 5.1.2e en 5.1.2e mede namens 18 andere personen. Deze zienswijzen worden voor zover deze relevant zijn in het kader van de onderhavige vergunningverlening samengevat weergegeven in het onderstaande, ongeacht de vraag of de insprekers al dan niet als belanghebbende bij dit besluit zijn te beschouwen.

Stichting Geluidshinder Baggelhuizen en Omgeving

Bij brief van 15 november 2001 is door de stichting een zienswijze ingediend. De stichting is van mening dat het A&W-rapport de basis mist van echt veldonderzoek en dat hierin de conclusie ten aanzien van de Heikikker en Zandhagedis onvoldoende onderbouwd is. Verder voert de stichting aan dat, nu deze vergunningaanvraag expliciet wordt gedaan voor 'niet motorsport-gerelateerde evenementen (type 0)', de zaterdagavond van het Truckstarfestival hier niet binnen past.

Vakantiecentrum Witterzomer

Namens Witterzomer B.V., gevestigd te Witten alsmede haar 5.1.2e is bij brief van 19 november 2001 een zienswijze ingediend door mr. 5.1.2e van Sluyter Advocaten. Onderdeel van deze zienswijze is tevens de brief van 23 mei 2001, de zienswijze op de ingetrokken aanvraag. In het onderstaande wordt indiener van de zienswijze aangeduid als Witterzomer.

a. Wat betreft de gevolgde procedure is Witterzomer van mening dat 'het tussenschakelen' van GS bij het in ontvangst nemen van de zienswijze onduidelijk is. Zij voert verder aan dat deze constructie erop gericht is of lijkt om GS in de gelegenheid te stellen het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij te beïnvloeden met commentaar op de in te dienen zienswijzen en dat deze procedure GS in een betere, in plaats van een gelijkwaardige processuele positie plaatst ten opzichte van derden, waaronder zijzelf en dat deze procedure in strijd is met de goede procesorde en althans rechtens ontoelaatbaar.

b. Witterzomer voert aan dat de Rennerskwartiervariant (de inrichtingsvariant waarop de aanvraag betrekking heeft) wat betreft geluidsbelasting in de omgeving, de meest ongunstige inrichtingsvariant is, het A&W-rapport niet werkelijk onafhankelijk en onpartijdig is nu de opdrachtgever de provincie Drenthe is, terwijl de gemeente Assen en de provincie Drenthe steeds een voortrekkersrol hebben gespeeld bij het naar het circuit halen van grootschalige publieksevenementen en verder dat de in het A&W-rapport gepresenteerde geluidsbelasting veel te gunstig is .

c. Witterzomer geeft aan dat de geluidsoverlast van het Truckstarfestival niet opgelost behoord te worden door dit als type 0 evenement aan te gaan wijzen en te vergunnen.

d. Witterzomer acht het toestaan van de voorgenomen activiteiten volstrekt ongeloofwaardig in relatie tot de beschermingsdoelstellingen die gelden voor het Witterveld op grond van de Nb-wet en de Habitatrichtlijn. In het kader van de Nb-wet stelt Witterzomer het volgende. Nu de voor de fauna noodzakelijk rust wordt begrepen onder het verbod wezenlijke kenmerken van het Witterveld aan te tasten, kan van verdere uitbreiding van activiteiten geen sprake zijn daar waar de activiteit niet alleen overdag maar ook 's avonds en 's nachts plaatsvindt. In relatie tot de Habitatrichtlijn brengt Witterzomer naar voren dat in het A&W-rapport in het kader van de Habitatafweging ten onrechte geen rekening gehouden wordt met de in de habitats voorkomende typische soorten, waaronder de soorten van communautair belang. Verder is Witterzomer van mening dat de in artikel 6 lid 4 van de Habitatrichtlijn bedoelde zekerheid dat de popevenementen de natuurlijke kenmerken van het Witterveld niet zullen aantasten met het rapport van Haskoning en het A&W-rapport geenszins is verkregen.

e. Witterzomer voert aan dat geen enkel groot openbaar belang betrokken is bij het organiseren van popconcerten op het terrein van het circuit en dat van het ontbreken van alternatieve oplossingen ook geen sprake is. Mojo Concerts heeft slechts een commercieel belang, en het circuit heeft geen dwingende reden van openbaar belang. In het kader van haar eigen belang geeft Witterzomer verder aan - onder verwijzing naar de omstandigheid dat Mojo Concerts in Biddinghuizen tijdens het Lowlandsfestival bungalows huurt van Six Flags - dat zij de accommodatie en prijzen van haar bungalowpark met Mojo Concerts heeft besproken. Nu zij in dit verband niets meer van Mojo Concerts heeft vernomen, stelt zij dat voor haar geen aanvaardbare oplossing is bereikt. Want het verlenen van de aangevraagde vergunning betekent volgens Witterzomer dat zij wederom wordt geconfronteerd met uitbreiding van het aantal lawaaidagen, nu ook naar de avond- en nachtperiode, zonder dat zij adequaat gecompenseerd wordt.

5.1.2e

Bij brief van 19 november 2001 heeft betrokkene een zienswijze ingediend. Centraal staat dat indiener de conclusie uit het A&W-rapport dat in de zin van de Habitatrichtlijn geen aantoonbare verstoring optreedt voorbarig acht. Verder dringt betrokkene aan op nader onderzoek.

5.1.2e en 5.1.2e *(mede namens 18 andere personen)*
Bij brief van 20 november 2001 hebben betrokkenen hun zienswijze ingediend. Kern van het bezwaar is de conclusie uit het A&W-rapport dat, nu de aanmelding van het Witterveld bij de Europese Commissie heeft plaatsgevonden op basis van habitattypen en niet op grond van de aanwezige soorten, die soorten formeel geen rol in de beoordeling spelen.

Het Drentse Landschap en de Milieufederatie Drenthe
Bij brief van 21 november 2001 hebben de organisaties gezamenlijk hun zienswijze kenbaar gemaakt. Zij maken bezwaar tegen de toename van de geluidsbelasting. Naar hun mening vraagt de ligging van het TT-circuit tegen het Witterveld om een grotere terughoudendheid ten aanzien van evenementen met hoge geluidsbelasting.

7. Overwegingen

7.1 Effecten van voorgenomen activiteiten op het Witterveld

Bij uw aanvraag heeft u als bijlage toegevoegd het rapport "Het Witterveld en grote evenementen op het circuit van Drenthe; verkenning van mogelijke ecologische effecten", Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, A&W-rapport 295, Veenwouden, 22 augustus 2001. Het rapport betreft een verkenning van mogelijke effecten van grootschalige muziekevenementen op het Circuit van Drenthe op de ecologische kwaliteiten van het Witterveld. Enerzijds is gekeken naar de effecten van geluid en licht op soorten en anderzijds is nagegaan welke kwetsbare soorten in het Witterveld voorkomen en welke kwetsbare perioden zij kennen in relatie tot de voorgenomen activiteiten. Het betreft een studie gebaseerd op literatuuronderzoek alsmede op eigen veldkennis en expertise. Er is geen apart veldonderzoek verricht. In het onderstaande zal ik de essentie van het A&W-rapport, dat ik beschouw als best beschikbare informatie, samengevat weergeven. Achtereenvolgens komen aan de orde de uitgangspunten, de bevindingen ter aanzien van effecten van geluid en licht en de conclusies. Opmerking vooraf verdient nog het feit dat er in het rapport wat betreft een eendaags evenement is uitgegaan van een ingetrokken aanvraag met de aanvraagperiode juni tot en met september, terwijl in de huidige aanvraag de aanvraagperiode van een eendaags evenement augustus tot en met oktober betreft.

Uitgangspunten
Onder meer de volgende uitgangspunten zijn bij de studie gehanteerd:
- het deskundigheidsoordeel heeft uitsluitend betrekking op grootschalige muziekevenementen;
- in de studie wordt uitgegaan van de zognoemde Rennerskwartiervariant, de inrichtingsvariant voor de voorgenomen activiteit die in het MER beschouwd wordt als meest milieuvriendelijk alternatief.
- het rapport spitst zich volledig toe op de mogelijke ecologische effecten als gevolg van (extra) geluidsbelasting en lichtuitstraling. Andere zaken zijn niet in ogenschouw genomen. Dit laatste geldt specifiek voor betreding van het Witterveld. Uitgangspunt in dit rapport is, dat de voorziene bufferzone tussen het Witterveld en het Circuitterrein, die zal gaan bestaan uit een natte zone en een wallichaam, voldoende is om betreding door het publiek vanaf het circuitterrein volledig te weren.

- een gegeven is dat op het circuitterrein - vlak naast het Witterveld - sprake is van jaarlijkse TT-motorraces. In het Witterveld zelf is sprake van de frequent gebruikte schietbaan van het ministerie van Defensie.

Geluid

De belangrijkste bevindingen in het rapport ten aanzien geluid zijn de volgende.
Uit diverse bronnen zijn er overtuigende aanwijzingen dat geluid het normale gedrag van **vogels** beinvloedt, met name waar het gaat om de communicatie, het broedgedrag, het broedsucces en de broeddichtheden. Het Witterveld heeft tijdens de muziekevenementen te maken met een geluidsbelasting waarvan uit literatuurbronnen blijkt dat deze voor broedvogels boven de drempelwaarden voor continue geluidbelasting liggen. Als kwetsbare periode voor broedvogels in het Witterveld is aangehouden de bekende broedperiode voor de kwetsbare soorten. Deze periode duurt van maart tot en met juli. Tijdens het broedseizoen mag afwijkend gedrag van broedvogels door geluidbelasting worden verwacht. Het is niet de verwachting dat broedvogels hun broedsels zullen verlaten. Aangezien het voor broedvogels gaat om maximaal een periode van één dag en een deel van de nacht is de verwachting, dat onder goede voedselomstandigheden geen sprake hoeft te zijn van belangrijke negatieve effecten op de reeds aanwezige broedvogels. Dat ligt mogelijk anders in worst-case situaties (slechte voedselomstandigheden, koud en nat weer); vooral in juni is hier dan een keur aan zeldzame en bedreigde soorten broedvogels bij betrokken.
Met winter- en trekvogels moet vooral in de periode van augustus tot september in het Witterveld rekening gehouden worden. Tijdens de evenementen neemt de kwaliteit als rustgebied af. Dit laatste is mogelijk een potentieel probleem voor overzomerende kraanvogels, die specifieke eisen stellen aan hun verblijfsgebied.
Bij deze conclusies ten aanzien van vogels en geluid wordt ervan uitgegaan dat het gebied niet betreden wordt tijdens de grootschalige muziekevenementen. Ook dienen overvliegende luchtballonnen en reclamevliegtuigen geweerd te worden om de rust te bewaren.

Voor de beoordeling van de mogelijke effecten van geluid op **vleermuizen**, waarvan vijf soorten voorkomen in het Witterveld, is gebruik gemaakt van twee recent uitgevoerde onderzoeken bij muziekevenementen. Deze onderzoeken hadden betrekking op het gedrag van vleermuizen in het Noorderplantsoen in de stad Groningen bij het Noorderzonfesitval (een tiendaags theater- en muziekfestival in augustus) en het Bevrijdingsfestival (een popfestival op 5 mei). In het Noorderplantsoen zijn vleermuizenkolonies aanwezig van zeven soorten. Negatieve effecten van de muziekevenementen op vleermuizen zijn in de deze onderzoeken niet vastgesteld. Op grond hiervan mag verwacht worden dat de op het Witterveld aanwezige vleermuizen weinig tot geen hinder zullen ondervinden van de geluidsbelasting bij grootschalige muziekevenementen op het TT-circuit.

Reptielen en amfibieën zijn niet aangemerkt als kwetsbare soorten in de zin van de hier optredende geluid- (en licht)verstoring. In het onderzoek is het uitgangspunt gehanteerd dat geluidsverstoring geen (aantoonbaar) negatieve gevolgen heeft voor amfibieën en reptielen (evenals voor entomofauna als plantensoorten). Reptielen en amfibieën zitten

grotendeels verborgen in de vegetatie en/of in de grond en hebben grotendeels te maken met veel lagere geluidsniveaus dan boven de grond. Het is evenwel voorstelbaar dat trillingen die bij laag frequente geluiden teweeggebracht worden, wel invloed hebben op het gedrag van bepaalde soorten reptielen en/of amfibieën. De mate waarin dat het geval is, en in hoeverre dit tot negatieve gevolgen voor de betreffende dieren leidt, is onbekend. Trilling die voelbaar is tot het Witterveld is echter onwaarschijnlijk.

Wat betreft **reeën** kan een referentie gezien worden in het gedrag van de op het Witterveld aanwezige schapen tijdens de motorraces op het TT-circuit. De schapen zoeken de eerste dag van een evenement de verste hoeken van het gebied op ten opzichte van het TT-circuit. Gedurende de loop van een meerdaags evenement komen ze terug richtin centrum van het Witterveld. Volgens de jachtopziener van het Witterveld trekken reeën zich nauwelijks iets aan van grote geluidsoverlast, zoals de situatie tijdens de TT laat zien. Waarnemingen van Altenburg en Wymenga bij het heavy-metal festival Wâldrock in Burgum op 30 juni 2001 laten zien dat vee als paarden, schapen en koeien zich zo goed als niets aantrekken van het geluid. Het gedrag van het vee en schapen is een aanwijzing voor het mogelijke gedrag van de reeën, hoewel die schuwer zijn dan schapen en vee. Naar verwachting zullen zij tijdens de concerten aangepast gedrag vertonen waarbij ze vooral in het begin de uithoeken van het Witterveld zullen opzoeken. De verwachting is dat reeën in zijn algemeenheid weinig hinder van de geluidsbelasting zullen ondervinden. Bij deze conclusie wordt er van uitgegaan dat het gebied niet betreden wordt tijdens dergelijke evenementen. Ook dienen overvliegende luchtballonnen en reclamevliegtuigen geweerd te worden om de rust te bewaren.

Licht

Wat betreft de verwachte effecten van licht in het Witterveld tijdens de voorgenomen activiteiten komt het rapport tot de volgende conclusie. Het te verwachten licht vanaf het festivalterrein is geen direct licht. Door de bufferzone met een hoog talud en begroeiing zal het licht worden verstrooid. Het verstrooide licht zal vooral aan de oostkant van het Witterveld aanwezig zijn. De lichteffecten zijn bij de eendaagse evenementen in de zomer slechts enkele uren per avond aanwezig, bij meerdaagse evenementen kan de verlichting 's nachts langer aanwezig zijn door de aanwezigheid van kampeergelegenheid. **Vleermuizen** zullen weinig negatieve effecten ondervinden van strooilicht. Sterke verstoring van **reeën** is bij evenementen van een of twee nachten nauwelijks te verwachten. Wel zullen ze de oostkant van het Witterveld mogelijk vermijden. Wat betreft **vogels** komt het volgende naar voren. De geplande ativiteiten vallen buiten het broedseizoen. De negatieve effecten voor broedvogels worden daardoor klein geacht. Overnachtende en pleisterende winter- en trekvogels zullen van licht als afzonderlijke factor gedurende de voorgenomen activiteiten weinig verstoring ondervinden mits er geen betreding in het gebied plaatsvindt en er geen laagvliegende (reclame)vliegtuigen en / of luchtballonnen boven het gebied vliegen. Ook hierbij wordt - evenals bij geluid - een uitzondering gemaakt voor bijzondere kritische soorten als de kraanvogel.

Conclusies

In het kader van de **Natuurbeschermingswet** concludeert het rapport het volgende. Bij de uitvoering van grote evenementen zal sprake zijn van verstoring van de voor fauna noodzakelijke rust waardoor feitelijk de wezenlijke kenmerken van het gebied worden

aangetast. Uit de effectbeschrijving van geluid en licht blijkt dat vooral de geluidsbelasting een verstorend effect kan hebben. Deze effecten zijn naar verwachting beperkt tot verhoogde stress en aangepast gedrag maar kunnen voor de broedvogelpopulatie negatieve gevolgen hebben in een worst-case situatie (slecht weer, slechte voedselomstandigheden). Voor de overige fauna en ook buiten het broedseizoen zijn – gegeven het feit dat in de huidige situatie reeds sprake is van een reeks activiteiten - de effecten van geluid en licht sec naar verwachting gering. Hierbij gelden twee kanttekeningen. In de eerste plaats geldt dit alleen wanneer betreding door mensen/publiek vanaf zowel de oost- als de westzijde van het Witterveld gedurende evenementen absoluut is uitgesloten evenals het overvliegen van het terrein met luchtballonnen of reclamevliegtuigjes. In de tweede plaats legt een verdere uitbreiding van externe invloeden op het Witterveld een claim op de toekomstige ontwikkeling. Zo kan toekomstige vestiging van de Kraanvogel worden belemmerd door verstoring van potentieel overzomerende exemplaren. Overigens geldt ook hiervoor dat eventuele visuele verstoring via betreding, luchtballonnen of reclamevlieguigjes ernstiger wordt ingeschat dan het door de muziekevenementen geproduceerde geluid.

In het kader van de **Habitatrichtlijn** concludeert het rapport het volgende. Het Witterveld staat op de nominatie om te worden aangewezen als Speciale Beschermingszone in het kader van de Habitatrichtlijn. Het is in dit verband van belang, dat het Witterveld is genomineerd op grond van de aanwezige habitats en niet op grond van de aanwezige soorten. In de onderhavige situatie tasten licht en geluid de habitats of noodzakelijke milieukenmerken niet aan. De habitattypen waarvoor het Witterveld is aangemeld worden als gevolg van de geluids- en lichtbelasting in oppervlakte of milieukwaliteit (bodem, water en lucht) niet beinvloed. In die zin kan gesteld worden dat geen sprake is van een significant effect. In bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn soorten opgenomen die ten alle tijde beschermd moeten worden. Van deze soorten komen de Zandhagedis en de Heikikker in het Witterveld voor. Zoals bij effecten van geluid en licht aannemelijk is gemaakt, is verstoring van deze soorten door geluid en licht niet waarschijnlijk. Resumerend: hoewel aantoonbaar verstoring optreedt in het Witterveld is er in de zin van de Habitatrichtlijn geen sprake van een significant effect. Dit heeft te maken met de gronden op basis waarvan het Witterveld is aangewezen.

Uit het onderzoek is een aantal **hiaten in bestaande kennis** naar voren gekomen.
Zo blijkt er weinig kennis over de effecten van discontinu geluid op natuurwaarden in het algemeen te zijn. Verder zijn er geen kwantitatieve cijfers over het lichteffect in het Witterveld tijdens grootschalige evenementen. Voorts is onbekend wat de invloed is van trillingen van laag frequente geluiden (de bas) op het gedrag van dieren en in hoeverre dit tot negatieve gevolgen voor de betreffende dieren kan leiden. Ook zijn geen dosis-effectrelaties of drempelwaarden bekend voor dieren met betrekking tot licht, trilling en (discontinu) geluid bij grootschalige muziekevenementen.
Daarnaast zijn er nog grote hiaten in de kennis van de kwaliteit van de natuurwaarden in het Witterveld. Het werkelijke belang van het gebied voor broedvogels is niet goed bekend en verder is er ook heel weinig bekend over het belang van het gebied voor niet-broedvogels en voor vogels buiten het broedseizoen. Tenslotte is onbekend of de relatief lage broedvogeldichtheden op het Witterveld te maken hebben met reeds bestaande

verschillende vormen van externe stress, veroorzaakt door activiteiten op het aangrenzende circuitterrein en de schietbaan van de Koninklijke Landmacht.

7.2 Toetsing activiteiten aan Nb-wet

Ingevolge artikel 12, eerste lid van de Nb-wet is het verboden zonder vergunning van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorwaarden handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk zijn voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument of die een beschermd natuurmonument ontsieren. Hiervoor is reeds gemotiveerd vastgesteld dat het houden van grootschalige muziekevenementen op het TT-circuit Nb-wetvergunningplichtig is. Derhalve dient vervolgens te worden getoetst in hoeverre de voorgenomen activiteiten kunnen worden toegelaten en daaruit voortvloeiend of een vergunning voor de voorgenomen activiteiten kan worden verleend.

Het aanwijzingsbesluit van het Witterveld als beschermd natuurmonument noemt 'de voor de fauna noodzakelijke rust' als wezenlijk kenmerk van het gebied. De voorgenomen activiteiten, het houden van grootschalige muziekevenementen op het aangrenzende TT-circuit, zullen van invloed zijn op dit wezenlijk kenmerk van het natuurmonument. Centraal in het kader van de Nb-wetafweging staat dan ook de vraag of 'de voor de fauna noodzakelijke rust' zodanig geschaad wordt door het houden van een aantal muziekevenementen op het aangrenzende TT-terrein dat geen vergunning kan worden verleend. En, indien dit leidt tot de conclusie dat 'de voor de fauna noodzakelijke rust' niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend.

Met betrekking tot de Nb-wet is in het A&W-rapport geconcludeerd dat bij de uitvoering van grote muziekevenementen sprake zal zijn van verstoring van de voo. fauna noodzakelijke rust waardoor feitelijk de wezenlijke kenmerken van het gebied worden aangetast. Tevens wordt in dit kader geconcludeerd dat voor de fauna, waaronder vogels buiten het broedseizoen, – gegeven het feit dat in de huidige situatie reeds sprake is van een reeks activiteiten - de effecten van geluid en licht sec naar verwachting gering zijn. Bij deze conclusie maakt het rapport twee kanttekeningen: 1. Dit geldt alleen wanneer betreding vanaf zowel de oost- als westzijde van het Witterveld gedurende evenementen absoluut is uitgesloten, evenals het overvliegen van het terrein met luchtballonnen of (reclame)vliegtuigjes. 2. Een verdere uitbreiding van externe invloeden op het Witterveld legt een claim op toekomstige ontwikkeling, waarbij wordt opgemerkt dat visuele verstoring via betreding, luchtballonnen of vliegtuigjes ernstiger wordt ingeschat dan het geproduceerde geluid. In dit verband wordt genoemd dat de toekomstige vestiging van de Kraanvogel kan worden belemmerd door verstoring van potentieel overzomerende exemplaren.

Ten aanzien hiervan merk ik het volgende op. De aanvraagperiode voor de muziekevenementen ligt buiten het broedseizoen. Wat betreft de hiervoor genoemde kanttekeningen bij de conclusie dat de effecten van licht en geluid op de fauna buiten het broedseizoen naar verwachting gering zijn breng ik het volgende naar voren. De

onderwerpen 'betreding' en 'overvliegende luchtballonnen/reclamevliegtuigen' kunnen geregeld worden in een aan een eventuele vergunning verbonden voorwaarden. Verder ben ik van mening dat de afweging in het kader van de Nb-wet dient te geschieden op basis van de bestaande natuurwaarden en dat potentieel, toekomstige natuurwaarden niet direct een rol spelen.

Nu uit de best beschikbare informatie naar voren komt dat voor de fauna buiten het broedseizoen de effecten van geluid en licht ten gevolge van de geplande activiteiten naar verwachting sec gering zullen zijn, gegeven het feit dat in de huidige situatie reeds sprake is van een reeks activiteiten, ben ik van mening dat het wezenlijk kenmerk van het beschermd natuurmonument, 'de voor de fauna noodzakelijk rust' in casu niet zodanig geschaad wordt dat geen vergunning op grond van de Nb-wet kan worden verleend.

7.3 Toetsing activiteiten aan Habitatrichtlijn

Zoals al aan de orde kwam, volgt uit jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State dat het beginsel van de gemeenschapstrouw, neergelegd in artikel 10 van het EG-Verdrag, meebrengt dat de lidstaten en hun organen zich in een geval als het onderhavige gedurende de termijn tussen de inzending van de lijst als bedoeld in artikel 4 lid 1 van de Habitatrichtlijn en de vaststelling van de lijst door de Europese Commissie, dienen te onthouden van activiteiten die het bereiken van het door de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar kunnen brengen. Derhalve dient onderzocht te worden of de voorgenomen activiteiten de verwezenlijking van het door de Habitatrichtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar brengen.

De aanmelding van het Witterveld bij de Europese Commissie is gebaseerd op de aanwezigheid van vier natuurlijke habitats van communautair belang: Noordatlantische vochtige heide met Erica Tetralix, slenken in veengronden (Rhynchosporion) en de prioritaire habitats actief hoogveen en veenbossen. In het kader van de toetsing van de voorgenomen activiteiten aan de Habitatrichtlijn staat de volgende vraag centraal: worden de habitattypen waarvoor het Witterveld is aangemeld ernstig in gevaar gebracht door de voorgenomen activiteiten?

In het A&W-rapport is met betrekking tot de Habitatrichtlijn geconcludeerd dat licht en geluid veroorzaakt door de voorgenomen evenementen de habitats of milieukenmerken niet aantasten en dat de habitattypen waarvoor het Witterveld is aangemeld, als gevolg van geluids- en lichtbelasting in oppervlakte en in milieukwaliteit wat betreft bodem, water en lucht niet worden beïnvloed. Derhalve is er wat betreft de gevolgen van de voorgenomen activiteiten op het Witterveld volgens het rapport geen sprake van een significant effect in de zin van de Habitatrichtlijn.

Nu uit de best beschikbare informatie blijkt dat de voorgenomen activiteiten geen negatieve effecten hebben op de habitattypen op grond waarvan het Witterveld is aangemeld bij de Europese Commissie, ben ik van mening dat de verwezenlijking van het door de Habitatrichtlijn voorgeschreven resultaat door deze activiteiten geenszins ernstig in gevaar wordt gebracht. Het toestaan van de voorgenomen activiteiten is dan ook niet in strijd met de Habitatrichtlijn.

Ten aanzien van de soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn merk ik het volgende op. In het Witterveld komen de volgende bijlage IV-soorten voor: Gladde Slang, Heikikker, Zandhagedis, Gewone Dwergvleermuis, Ruige Dwergvleermuis, Baardvleermuis, Watervleermuis en Laatvlieger. Wat betreft het vóórkomen van bijlage IV-soorten is het door mij als best beschikbare informatie aangemerkte A&W-rapport onvolledig nu dit rapport alleen de Heikikker en Zandhagedis en niet de overige in de vorige zin genoemde soorten als in het Witterveld voorkomende bijlage IV-soorten aanmerkt. Echter, A&W hebben alle voorkomende bijlage IV-soorten wel in hun onderzoek betrokken. Niet alleen concludeert het A&W-rapport dat verstoring van de Zandhagedis en Heikikker door de voorgenomen activiteiten niet waarschijnlijk is. Ook komt uit het rapport naar voren dat de voorgenomen activiteiten naar verwachting geen effect zullen hebben op reptielen, amfibieën en vleermuizen. Op basis hiervan is mijn conclusie dat de voorgenomen activiteiten naar verwachting geen negatieve effecten zullen hebben voor de aanwezige bijlage IV-soorten.

7.4 Toetsing activiteiten aan het SGR

Het Witterveld is volgens het SGR een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

Zoals hierboven al aan de orde kwam, worden van de voorgenomen activiteiten geen belangrijke negatieve gevolgen voor het Witterveld verwacht. De kwaliteit van de habitats op grond waarvan het Witterveld in het kader van de Habitatrichtlijn is aangemeld bij de Europese Commissie verslechtert niet door de voorgenomen activiteiten en de effecten van licht en geluid op de fauna buiten het broedseizoen zijn naar verwachting gering. Ook worden geen wezenlijke kenmerken en waarden in de zin van het SGR aangetast. Derhalve kan de activiteit op grond van het afwegingskader van het SGR worden toegestaan.

7.5 Slotoverwegingen

In het bovenstaande zijn de voorgenomen activiteiten getoetst aan de Nb-wet, de Habitatrichtlijn en het SGR met als eindconclusie dat vergunning verleend kan worden. Nu deze conclusie grotendeels is gebaseerd op het bevindingen uit het A&W-rapport dient bij vergunningverlening ook rekening te worden gehouden met een aantal belangrijke vooronderstellingen en kanttekeningen uit het rapport, bij voorbeeld ten aanzien van een bufferzone, betreding, vliegbewegingen en kennisleemten. Daarom acht ik verlening van een vergunning mogelijk voor zover het een vergunning voor bepaalde tijd betreft onder stringente voorwaarden en voorschriften, waaronder de opdracht tot monitoringsonderzoek. Gezien de aanwezigheid van pleisterende trekvogels zal ik wat betreft het eendaags evenement geen vergunning verlenen voor de maand oktober.

8. Bespreking van de inspraak

Gemeente Assen
De gemeente Assen is van mening dat de vergunning verleend kan worden mits de bufferzone tussen het circuit en het natuurmonument wordt gerealiseerd. Met de gemeente deel ik de opvatting dat de bufferzone een voorwaarde voor vergunningverlening is maar tevens ben ik van mening de te stellen voorwaarden zich niet tot de bufferzone kunnen beperken. Ik verwijs in dit verband naar de paragrafen 7.2, 7.5 en 9.

Provincie Drenthe
De provincie Drenthe heeft geadviseerd dat onder een aantal voorwaarden vergunning verleend kan worden. Met de provincie ben ik van mening dat de voorwaarden die zij heeft aangegeven aan de vergunning verbonden dienen te worden, naast andere door mij te stellen voorwaarden.

Stichting Geluidshinder Baggelhuizen en Omgeving
Anders dan de stichting ben ik van mening dat uit de omstandigheid dat geen veldonderzoek in het Witterveld gedaan is, niet de conclusie kan worden getrokken dat het onderzoek onvoldoende is. Verder gaat het A&W-rapport in op de effecten van de voorgenomen activiteiten op reptielen en amfibieën waarbij mijns inziens de conclusie kan worden getrokken dat bedoelde soorten geen kwetsbare soorten zijn in relatie tot de voorgenomen activiteiten. Zoals in paragraaf 1 al aan de orde kwam kan het Truckstarfestival in zijn totaliteit niet beschouwd worden als een eendaags popfestival. Nu dit festival niet te beschouwen is als een activiteit zoals in de aanvraag onder "beschrijving van activiteiten" wordt uiteengezet, kan de aanvraag ook geen betrekking hebben op dit evenement.

Witterzomer
Ad a. In het kader van decentralisatieafspraken tussen Rijk en provincies is ter zake van de behandeling van aanvragen tot vergunningen ex artikel 12 van de Nb-wet besloten dat de provincie besluiten in concept voorbereidt ten behoeve van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Onderdeel van deze voorbereiding kan zijn het inwinnen van zienswijzen. Aangezien de voorbereiding door de provincie geen afbreuk doet aan mijn verantwoordelijkheid, mij bij wet verleend, voor het nemen van besluiten op vergunningaanvragen, is mijn inziens geen sprake van een procedure die in strijd is met de goede procesorde of rechtens ontoelaatbaar.

Ad b. Anders dan Witterzomer ben ik van mening dat de Rennerskwartiervariant vanuit het perspectief van bescherming van natuurwaarden van het Witterveld geenszins als meest ongunstige inrichtingsvariant is te beschouwen. Want uit het hoofdrapport Milieueffectrapport De Haar-West/TT-circuit, Haskoning Ingenieurs en Architectenbureau, februari 2001, blijkt het volgende.[3] In vergelijking met de Veenslang variant en de Zuidlus variant is de berekende geluidsbelasting van grote publieksevenementen uitgedrukt in etmaalwaarden voor het Witterveld het laagst in de Rennerskwartiervariant. De opvatting

[3] Zie pagina 121, 122 van het rapport.

van Witterzomer dat het onderzoeksbureau Altenburg & Wymenga gezien de opdrachtgever, zijnde de provincie Drenthe, geen onafhankelijk en onpartijdig rapport zou hebben geschreven deel ik niet. Het enkele feit dat de provincie opdrachtgever is tot rapportage – overigens een niet ongebruikelijke handeling - kwalificeert deze daarmee niet als afhankelijk en partijdig. Dat de berekende geluidsbelasting in het A&W-rapport veel te gunstig zou zijn voorgesteld wordt door Witterzomer niet of nauwelijks onderbouwd.

Ad c. Zoals in paragraaf 1 al aan de orde kwam kan het Truckstarfestival in zijn totaliteit niet beschouwd worden als een eendaags popfestival. Nu dit festival niet te beschouwen is als een activiteit zoals in de aanvraag onder "beschrijving van activiteiten" wordt uiteengezet, kan de aanvraag ook geen betrekking hebben op dit evenement.

Ad d. Uit artikel 12 van de Nb-wet volgt een verbod om zonder vergunning van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij handelingen te verrichten die de in de beschikking tot aanwijzing genoemde wezenlijke kenmerken van een beschermd natuurmonument aantasten. Anders dan Witterzomer in haar zienswijze suggereert betreft het niet een absoluut verbod maar een verbod om zonder vergunningen dergelijke handelingen te verrichten. Zoals ik heb aangegeven, ben ik weliswaar van mening dat de rust van de fauna verstoord wordt maar niet zodanig dat buiten het broedseizoen geen vergunning zou kunnen worden verleend. Ik verwijs in dit verband naar paragraaf 7.2. Wat betreft de afweging in het kader van de Habitatrichtlijn ben ik van mening dat deze zich toespitst op de kenmerken op grond waarvan de aanmelding van het Witterveld bij de Europese Commissie heeft plaatsgevonden. Nu deze aanmelding geheel is gebaseerd op habitattypen, beperkt de habitattoetsing zich hiertoe. Ik verwijs naar paragraaf 7.3. Geheel ten overvloede merk ik in dit verband op dat uit de best beschikbare informatie overigens naar voren komt dat de voorgenomen activiteiten naar verwachting geen negatief effect zullen hebben op de in het Witterveld voorkomende bijlage IV-soorten. Ten aanzien van hetgeen Witterzomer naar voren brengt over artikel 6 lid 4 van de Habitatrichtlijn, merk ik het volgende op. Anders dan Witterzomer ben ik van mening dat de Habitattoetsing zich in casu uitstrekt tot de vraag of de voorgenomen activiteiten de verwezenlijking van het door de Habitatrichtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar zullen brengen. Kortheidshalve verwijs naar hetgeen ik hiervoor reeds in het licht van artikel 4 lid 5 en artikel 6 van de Habitatrichtlijn heb aangehaald in de paragrafen 2, 4 en 7.3.

Ad e. Groot openbaar belang en alternatieve oplossingen refereren aan termen uit artikel 6 lid 4 van de Habitatrichtlijn. In dit verband verwijs ik naar hetgeen ik hierboven onder d dienaangaande heb aangegeven. Uit hetgeen Witterzomer aanvoert in het kader van haar eigen belang volgt dat zij van mening is dat een adequate compensatie voor de effecten van de voorgenomen activiteiten op het Witterveld kan worden gevonden in de huur door Mojo Concerts van haar accommodatie. Ik wijs erop dat het al dan niet verhuren van vakantiebungalows door Witterzomer aan Mojo Concerts niet relevant is in het kader van de afweging van natuurbelangen.

5.1.2e

Wat betreft de Habitatrichtlijn verwijs ik naar mijn overwegingen in paragraaf 7.3. Zoals hierboven al aan de orde kwam voorziet dit besluit in nader onderzoek.

5.1.2e *en* 5.1.2e

Met het A&W-rapport ben ik wat betreft de afweging in het kader van de Habitatrichtlijn van mening dat deze zich toespitst op de kenmerken op grond waarvan de aanmelding van het Witterveld bij de Europese Commissie heeft plaatsgevonden. Nu deze aanmelding geheel is gebaseerd op habitattypen, beperkt de habitattoetsing zich hiertoe. Ik verwijs naar paragraaf 7.3. Geheel ten overvloede merk ik in dit verband op dat uit de best beschikbare informatie overigens naar voren komt dat de voorgenomen activiteiten naar verwachting geen effect zullen hebben op de in het Witterveld voorkomende bijlage IV-soorten.

Het Drentse Landschap en de Milieufederatie Drenthe
In het kader van de afweging op grond van de Nb-wet heb ik, alle feiten en omstandigheden inclusief de geluidsbelasting in aanmerking genomen, geconcludeerd dat een vergunning verleend kan worden. In dit verband verwijs naar paragraaf 7.2. en 7.5.

9. Besluit

Ik verleen u een vergunning voor een periode van drie jaar ingaande op de dagtekening van dit besluit om op het terrein van het Circuit van Drenthe jaarlijks twee muziekevenementen te houden en wel:
a. één eendaags muziekevenement in de periode augustus/september;
b. één muziekevenement van maximaal drie aaneengesloten dagen in de laatste twee weken van augustus.

Ter bescherming van het aangrenzende beschermd natuurmonument Witterveld verbind ik aan deze vergunning de volgende voorwaarden en voorschriften:

1. De vergunning wordt op naam gesteld van het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe. Het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van deze vergunning.

2. Wat betreft de duur en het bezoekersaantal van de evenementen geldt het volgende.
   Het eendaagse muziekevenement als bedoeld onder a:
   - duurt maximaal van 12.00 uur tot 23.00 uur en
   - heeft maximaal 65.000 bezoekers.

   Het muziekevenement bestaande uit maximaal drie aaneengesloten dagen als bedoeld onder b:
   - duurt op vrijdag/de nacht van vrijdag op zaterdag maximaal van 15.00 tot 04.00 uur
   - duurt op zaterdag/de nacht van zaterdag op zondag maximaal van 11.00 tot 04.00 uur,
   - duurt op zondag maximaal van 11.00 tot 19.00 uur en
   - heeft maximaal 60.000 bezoekers.

Voor b geldt ten aanzien van de vrijdag/nacht van vrijdag op zaterdag en de zaterdag/nacht van zaterdag op zondag dat live-muziek na 23.00 uur verboden is.

3. Deze vergunning is uitsluitend verleend voor zover vergunninghouder het terrein bij muziekevenementen inricht volgens de zogenoemde Rennerskwartiervariant, één van de inrichtingsvarianten voor evenementen. Deze variant is uitgangspunt in het A&W-rapport en is schematisch weergegeven in figuur 2 op pagina 10 van het A&W-rapport.

4. Deze vergunning is slechts geldig voor zover de nog in te richten bufferzone tussen het circuit-terrein en het Witterveld, als bedoeld in de aanvraag en de als bijlage bij de aanvraag opgenomen inrichtingsschets van deze zone, geheel gereed is.Ten aanzien van de bufferzone worden voorts de volgende voorwaarden gesteld:
   - De zone, die bestaat uit een gracht, een grondwal en een eventueel plas-/drasland ten gevolge van hydrologische maatregelen, moet zodanig worden aangelegd dat betreding van het Witterveld vanaf de westkant van het circuit onmogelijk is.
   - Voor eventuele hydrologische maatregelen geldt dat deze in overeenstemming dienen te zijn met de (hydrologische) doelstellingen van het beheersplan Witterveld 1998-2003.
   - Parkeren en kamperen in de bufferzone dient uitgesloten te zijn.
   - De definitieve inrichtingsschets van de bufferzone behoeft de goedkeuring van de directeur Noord van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
   - Verder biedt vergunninghouder zodra de bufferzone gereed is en tenminste vier weken voor de aanvang van het eerste evenement de gelegenheid tot inspectie van de bufferzone door of namens de directeur Noord van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
   - Vergunninghouder is verantwoordelijk voor realisering van de bufferzone en de kosten hiervan komen voor zijn rekening.

5. De vergunninghouder is verplicht om gedurende de periode dat er (kamperende) bezoekers op het circuit-terrein zijn in verband met de muziekevenementen zodanige maatregelen te treffen dat betreding van het natuurmonument Witterveld geheel wordt uitgesloten. De kosten van deze maatregelen komen voor rekening van vergunninghouder.

6. De geluidsbelasting in het Witterveld tijdens de muziekevenementen bedraagt overdag gemiddeld maximaal 55 – 65 dB(A) en 's nachts gemiddeld maximaal 50-65 dB(A), dit conform de geluidscontouren opgenomen in figuur 3 van het A&W-rapport.

7. Vergunninghouder treft mitigerende maatregelen teneinde geluid en licht in de richting van het Witterveld te reduceren. Deze maatregelen hebben in ieder geval betrekking op:
   - zodanige regeling van de verlichting dat verstrooiing naar het natuurmonument Witterveld wordt voorkomen;
   - inzet van limiters teneinde de emissie van lage frequenties te reduceren;
   - het toepassen van richtingsafhankelijke luidsprekers en verlichting;
   - podia met hoogste geluidsniveaus worden het eerst gesloten en het volume van elektronische muziek wordt in de loop van de nacht verminderd.

8. Op vergunninghouder rust de verplichting om - voor zover dit binnen zijn invloedssfeer ligt - te voorkomen dat luchtballonnen, (reclame)vliegtuigen, modelvliegtuigen en helikopters, met uitzondering van trauma-helikopters voor acute ambulancevluchten, tijdens de muziekevenementen over het circuit-terrein en Witterveld vliegen. Voorts is het vergunninghouder verboden om gebruik te maken van helikopters dan wel toestemming te geven voor gebruikmaking van helikopters dan wel helikopters aanwezig te laten zijn op het circuit-terrein op de dagen van de muziekevenementen, met uitzondering van trauma-helikopters voor acute ambulancevluchten.

9. Vergunninghouder is verplicht monitoringsonderzoek uit te laten voeren naar de effecten van de evenementen op de fauna in het Witterveld. In een door de directie Noord van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, de provincie Drenthe en – mogelijk - de beheerder van het Witterveld gezamenlijk op te stellen onderzoeksprotocol wordt de onderzoeksopdracht vastgelegd. Het streven is dat het protocol een maand na dagtekening van dit besluit gereed zal zijn. Vergunninghouder dient het onderzoek op basis van dit protocol te laten uitvoeren door een onafhankelijk onderzoeksbureau. De kosten van het onderzoek komen voor rekening van vergunninghouder.

10. Uiterlijk twee maanden voor de aanvang van een muziekevenement verstrekt de vergunninghouder de volgende gegevens aan de directeur Noord van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij: datum, tijdstip (aanvang en einde) van het evenement, de maatregelen die vergunninghouder zal gaan treffen teneinde betreding van het Witterveld geheel uit te sluiten, de inrichting van het terrein, de opstelling van de podia, de geluidstraling van podia, een prognose van geluidsniveaus in de omgeving en inzicht in het geluidsmanagementsysteem en de te nemen maatregelen bij dreigende overschrijding van de voorschriften, de mitigerende maatregelen, alsmede de wijze waarop invulling is gegeven aan de verplichtingen voortvloeiend uit de voorwaarden 8 en 9.

11. Deze vergunning is uitsluitend verleend voor muziekevenementen zoals beschreven in paragraaf 1. Voor andersoortige activiteiten dient een afzonderlijke Nb-wetvergunning te worden aangevraagd.

12. Aan deze vergunning kan op geen enkele wijze recht ontleend worden voor enige andere vergunning in het kader van de Nb-wet.

13. Deze vergunning is slechts geldig voor voorzover voor deze activiteiten ook een vergunning op de grond van de Wet Milieubeheer is verleend.

14. Indien de bescherming van de natuurwaarden van het beschermd natuurmonument Witterveld dit vraagt, kunnen de voorwaarden en voorschriften van deze vergunning gewijzigd worden.

15. Alle door of namens de directeur van de directie Noord van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gegeven aanwijzingen dienen strikt te worden opgevolgd.

16.Indien met betrekking tot de toepasselijke wet- en regelgeving op enig moment mocht blijken dat een muziekevenement zodanige schade aan de te beschermen natuurwaarden van het Witterveld dreigt toe te brengen dat hieraan door het geven van aanwijzingen of het stellen van aanvullende voorwaarden redelijkerwijs niet kan worden tegemoet gekomen, dan kan de vergunning gedurende de looptijd door of namens mij worden ingetrokken.

Het niet naleven van deze voorwaarden en voorschriften kan, naast eventuele strafvervolging, intrekking van de vergunning tot gevolg hebben.

10. Bezwaar

Een belanghebbende kan gedurende zes weken na verzending van dit besluit, bezwaar maken bij de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
Gedurende deze zes weken is het besluit geschorst. Indien gedurende deze zes weken bezwaar wordt gemaakt tegen deze beslissing blijft de werking van de vergunning ingevolge artikel 19 lid 2 van de Nb-wet opgeschort, totdat op het bezwaar is beslist. Indien vervolgens beroep wordt aangetekend blijft ook gedurende de behandeling in beroep de werking van de vergunning opgeschort.

Een bezwaarschrift dient te worden gericht aan het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Afdeling Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Het bezwaar dient te zijn ondertekend en moet tenminste de volgende elementen bevatten:
a) de naam en het adres van de indiener;
b) de dagtekening;
c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is;
d) de gronden van het bezwaar.

Het is raadzaam een kopie van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Afschriften van deze vergunning worden verzonden aan: de provincie Drenthe, de gemeente Assen, de gemeente Midden-Drenthe, Stichting Geluidshinder Baggelhuizen en Omgeving, Sluyter Advocaten zijnde gemachtigde van vakantiecentrum Witterzomer B.V., 5.1.2e en 5.1.2e het Drentse Landschap, de Milieufederatie Drenthe, de A.I.D. te Zwolle en de regiopolitie Drenthe, district Noord.

DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ,
voor deze,
DE PLV. DIRECTEUR NOORD,

5.1.2e

Drs. C.M. Lander

5.1.2e

VERZONDEN 16 DEC 2002

5.1.2e

provincie Drenthe

Assen, 10 december 2002
Ons kenmerk 6.7/2002011445
Behandeld door de heer 5.1.2e en de heer 5.1.2e
Onderwerp: Oprichtingsvergunning Wet milieubeheer (Wm) ten behoeve van het Circuit van Drenthe, De Haar te Assen

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OPRICHTINGSVERGUNNING WM TEN BEHOEVE VAN CIRCUIT VAN DRENTHE TE ASSEN

1. Inleiding en onderwerp aanvraag

1.1 De ingediende aanvraag en vergunningplicht op grond van de Wm

Op 22 maart 2001 heeft het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe te Assen een aanvraag ingediend om een oprichtingsvergunning op grond van de Wm voor het Circuit van Drenthe gelegen aan De Haar te Assen. Bij brief van 13 april 2001 hebben gedeputeerde staten (GS) van Drenthe de Stichting verzocht om aanvullende gegevens. Op 23 april 2001 heeft de Stichting naar aanleiding van deze brief een aanvulling op de aanvraag ingediend. Deze gegevens zijn integraal verwerkt in een herzien en nieuw aanvraagdocument. Daarna zijn op 17 mei 2001 en 17 oktober 2001 aanvullingen ingediend. Vanwege de overzichtelijkheid van de aanvraag zijn deze aanvullingen in één document geïntegreerd. Op 26 maart 2002 is een laatste aanvulling op de aanvraag ingediend. De aanvullingen zijn bij de aanvraag gevoegd.

Voor het oprichten en in werking hebben van de inrichting is op grond van artikel 8.1, lid 1a en 1c, van de Wm en het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (IVB) een vergunning vereist. GS zijn bevoegd gezag voor het circuit aangezien het een terrein betreft, geen openbare weg zijnde, dat bestemd is voor het in wedstrijdverband, ter voorbereiding van wedstrijden of voor recreatieve doeleinden rijden met gemotoriseerde voertuigen en die daartoe 8 uren per week of meer opengesteld is (artikel 8.2, tweede lid, van de Wm en categorie 19, tweede lid, van het IVB).

Samen met de aanvraag is een Milieueffectrapport (MER) ingediend. Dit MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan De Haar West door de gemeenteraad van Assen en de besluitvorming omtrent de vergunningaanvraag op grond van de Wm door GS.

1.2 Onderwerp aanvraag in hoofdlijnen

De aanvraag betreft de oprichting (in formele zin van de Wm) van het circuit ten behoeve van motor- en autoraces, motor- en autoracetrainingen, motor- en autorijvaardigheidsopleidingen, nevenactiviteiten (klootschieten, wielrennen etc.) en grootschalige publieksevenementen (popfestivals). Eerstgenoemde activiteiten vinden sinds jaar en dag op het circuit plaats. Nieuw ten opzichte van deze bestaande activiteiten zijn de grootschalige publieksevenementen.
In haar aanvraag heeft de stichting aangegeven dat er veranderingen op het circuit zullen gaan plaatsvinden. Zo onder meer de verlegging van de noordlus van het circuit, verbreding van de baan, aanpassing van de interne infrastructuur, nieuwbouw van het tankstation en vergroting van het rennerskwartier. Met name de toekomstige verlegging van de noordlus van de baan is van belang. Door deze verlegging zal er geen sprake meer zijn van de oorspronkelijke noord- en zuidlus van het circuit. Daarvoor in de plaats komt één baan die voor zowel wedstrijden en trainingen voor motoren en auto's als voor motorrijvaardigheidsopleidingen zal worden gebruikt. Deze baan kan worden opge-

deeld in 2 banen (Strubben- en Mandeveenbaan) ten behoeve van afzonderlijk gebruik voor rijvaardigheidsopleidingen. De realisatie van de ombouw van de noordlus is de in de vergunningaanvraag geschetste en gewenste eindsituatie van het circuit. Een deel van de huidige noordlus zal in de toekomst gebruikt gaan worden als ontsluitingsweg voor een parkeerterrein en als testweg voor autorijvaardigheidsopleidingen. Bij de aanvraag is een tekening gevoegd waarin de huidige en toekomstige ligging van de baan is weergegeven.

1.3 Leeswijzer vergunning

Gelet op het karakter van de grootschalige publieksevenementen (niet gelieerd aan motor- en autosport) is de aanvraag voor de Wm-vergunning in tweeën gesplitst: in de eerste plaats een deel waarin de bestaande motor- en autosportactiviteiten op het circuit zijn opgenomen en in de tweede plaats een deel waarin de grootschalige publieksevenementen zijn opgenomen. Bij de indeling van dit besluit is eveneens deze scheiding aangebracht.
Deze vergunning is na dit hoofdstuk opgesplitst in de volgende hoofdstukken.

- In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op algemene zaken met betrekking tot de aanvraag en de (ontwerp)vergunning.
- In hoofdstuk 3 wordt specifiek ingegaan op de aanvraag voorzover het gaat om de bestaande motor- en autosportactiviteiten, alsmede de bestaande nevenactiviteiten op het circuit. Hiervoor is eerder vergunning verleend, die vernietigd is door de Raad van State (zie hoofdstuk 2.10).
- In hoofdstuk 4 wordt specifiek ingegaan op de grootschalige publieksevenementen, zijnde popconcerten. Dit is een nieuwe activiteit waarover niet eerder besluitvorming heeft plaatsgevonden.
- In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op ongewone voorvallen, evaluatie MER en handhaving.
- In hoofdstuk 6 zijn de bedenkingen samengevat weergegeven. Daarna is de reactie van GS op de bedenkingen weergegeven.
- Hoofdstuk 7 betreft de samenvatting en de conclusies.
- In hoofdstuk 8 is het besluit puntsgewijs weergegeven.

2. Algemene zaken met betrekking tot de aanvraag en de (ontwerp)vergunning voor het TT-circuit

2.1 De procedure volgens de Algemene wet bestuursrecht

De Wm geeft aan in artikel 8.6 dat de paragrafen 3.5.2 tot en met 3.5.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing zijn met betrekking tot de totstandkoming van dit besluit.
De gemeente Assen heeft de procedure voor het MER gecoördineerd. Overeenkomstig de Wm is op 26 april 2001 de aanvraag en het MER voor advies toegestuurd naar de wettelijke adviseurs, te weten de colleges van burgemeester en wethouders van Assen, Aa en Hunze en Middenveld en de VROM-Inspectie belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu te Groningen. Er zijn door de adviseurs geen adviezen naar aanleiding van de aanvraag uitgebracht. De Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) is tevens in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen. Deze heeft op 19 december 2001 haar toetsingsadvies op het MER uitgebracht. De aanvraag, het MER, de bijbehorende stukken en het ontwerpbesluit hebben vanaf 2 mei 2002 ter inzage gelegen. Tot 31 mei 2002 is er gelegenheid geweest voor het indienen van schriftelijke bedenkingen tegen het ontwerpbesluit. Op 16 mei 2002 is over het ontwerpbesluit een gedachtewisseling gehouden. Het verslag van de gedachtewisseling is naar de wettelijke adviseurs en alle aanwezigen tijdens de gedachtewisseling toegezonden. Het verslag van de gedachtewisseling is als bijlage bij dit besluit gevoegd. Tijdens de gedachtewisseling is een mondelinge bedenking ingediend door de heer 5.1.2e

Tegen het ontwerpbesluit zijn schriftelijk bedenkingen ingediend door:
1. Sluyter Advocaten Assen, namens hun cliënte Vakantiecentrum Witterzomer BV, alsmede de 5.1.2e de heer 5.1.2e
2. de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving
3. het Wijkoverleg Assen West
4. de heren 5.1.2e en 5.1.2e
5. mevrouw 5.1.2e
6. de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e
7. de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e
8. de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e
9. mevrouw 5.1.2e en de heer 5.1.2e

Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij heeft naar aanleiding van het ontwerpbesluit een advies ingediend.
De bedenkingen en het advies zijn in hoofdstuk 6 weergegeven.

2.2 Milieueffectrapportage

2.2.1 MER-procedure

De Stichting heeft een MER laten opstellen. In het MER worden de effecten van een 4-tal activiteiten beschreven waaronder de modernisering van het bestaande TT-circuit en de effecten van de op het TT-circuit voorgenomen grootschalige publieksevenementen. Op grond van artikel 14.5 van de Wm is coördinatie bij de totstandkoming van het MER noodzakelijk indien ten aanzien van 1 activiteit meerdere MER-plichtige besluiten moeten worden genomen. In dit geval gaat het om de volgende te nemen besluiten:
- vergunning op grond van de Wm;
- bestemmingsplan De Haar West.

Het MER heeft met de bijbehorende Wm-vergunningaanvraag, het ontwerpbestemmingsplan en een vergunningaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet (NBW) vanaf 26 april 2001 gedurende 4 weken ter inzage gelegen. Op 9 mei 2001 is er ex artikel 7.24 van de Wm een openbare zitting gehouden over het MER in het gemeentehuis te Assen. Tijdens deze openbare zitting zijn mondelinge reacties ingebracht op het MER. Ook is een aantal schriftelijke reacties op het MER ingediend. Alle reacties zijn naar de Commissie voor de m.e.r. gestuurd.
Na overleg met de Commissie voor de m.e.r., de gemeente Assen en de initiatiefnemer (de Stichting) hebben de gemeente en provincie, de Commissie voor de m.e.r. verzocht haar advisering op te schorten om de initiatiefnemer de gelegenheid te geven het MER aan te vullen op met name de effecten op het natuurgebied Witterveld en het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA). Deze aanvulling op het MER is 30 augustus 2001 ingediend en is met ingang van 25 oktober 2001 gedurende 4 weken ter inzage gelegd. Er zijn diverse reacties ingediend op de aanvulling. Deze zijn vervolgens naar de Commissie voor de m.e.r. gestuurd. De Commissie voor de m.e.r. heeft kennisgenomen van de inspraakreacties en adviezen. In haar toetsingsadvies is de Commissie voor de m.e.r. ingegaan op de reacties voorzover zij dat relevant heeft geacht.

2.2.2 Toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r.

Bij brief van 19 december 2001 heeft de Commissie voor de m.e.r. haar toetsingsadvies uitgebracht. De inspraakreacties en adviezen op het MER zijn voldoende in het toetsingsadvies verwerkt zodat in

dit besluit niet afzonderlijk op de inspraakreacties en adviezen wordt ingegaan. De Commissie voor de m.e.r. is van oordeel dat het MER en de aanvulling tezamen de essentiële informatie bevat die nodig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Het toetsingsadvies is hieronder samengevat voor zover het de besluitvorming op grond van de Wm betreft.

Het meest milieuvriendelijk alternatief
De Commissie voor de m.e.r. concludeert dat de aanvulling op het MER een goede basis biedt voor het MMA. De Commissie voor de m.e.r. adviseert ten aanzien van de grootschalige publieksevenementen om aan te geven wat de maximaal toelaatbare geluidsniveaus zijn op relevante, goed bereikbare en goed controleerbare posities. De Commissie voor de m.e.r. adviseert tevens de globaal aangeduide mitigerende maatregelen voor reductie van de geluidemissie te concretiseren, zodat bij overschrijding van de toelaatbare geluidsniveaus adequate maatregelen kunnen worden genomen (zoals bijvoorbeeld het toepassen van elektronische limiters en het toepassen van richtingsafhankelijke luidsprekers om geluidemissie naar gebieden buiten het publiek te beperken). In hoofdstuk 4 is op dit advies ingegaan.

Geluidsituatie, berekend versus gemeten
De verschillen in meet- en rekenresultaat op grote afstand van het circuit zijn groot. Het MER en de aanvulling geven daarvoor geen plausibele verklaring. Voor een beoordeling van de geluidbelasting aan toetsingswaarden is een realistisch rekenmodel onontbeerlijk. Dit geldt met name bij de beoordeling van de geluidemissie als gevolg van grote (muziek)evenementen. De Commissie voor de m.e.r. beveelt aan een adequaat onderzoeksprogramma op te zetten om de verschillen in berekende en gemeten geluidemissies op grote afstand van het circuit te kunnen verklaren.
De Commissie voor de m.e.r. beveelt verder aan om in de vergunning en het onderzoeksprogramma in te gaan op de bandbreedte in de te verwachten geluidsbelasting die optreedt bij incidentele activiteiten (met name muziekevenementen). In paragraaf 5.4 wordt hier nader op ingegaan.

Verkeer
De Commissie voor de m.e.r. concludeert dat het extra verkeersaanbod vanwege nieuwe activiteiten (beurs- en congrescentrum alsmede grote publieksevenementen) in De Haar West niet leidt tot een zodanige situatie dat hierdoor het geluidsniveau substantieel zal toenemen. Overschrijding van de geluidsnormen zal niet plaatsvinden. Geadviseerd wordt om bij de besluitvorming rekening te houden met de (juiste) capaciteit van de A28. In paragrafen 3.4.2 en 4.2 is op de verkeersproblematiek ingegaan.

Afval en gevaarlijke stoffen
In het MER is informatie opgenomen over de opslag en verwerking van (gevaarlijke) stoffen en afvalstoffen. Verder is ingegaan op de mogelijkheden om grootschalige vervuiling tijdens grote evenementen te voorkomen. De Commissie voor de m.e.r. adviseert om in de vergunning aan te geven welke maatregelen getroffen kunnen worden. In paragrafen 3.4.4 en 4.2 wordt hier nader op ingegaan.

Calamiteiten
Het MER geeft geen indicatie van mogelijke calamiteiten. De Commissie voor de m.e.r. adviseert in de vergunningen aan te geven op welke wijze afzonderlijke calamiteitenplannen worden opgesteld. In paragrafen 3.4.7, 4.2 en 5.3 is aangegeven hoe aan dit advies invulling wordt gegeven.

Evaluatieprogramma
De Commissie voor de m.e.r. adviseert een evaluatieprogramma uit te werken omtrent de gesignaleerde leemten in kennis en aan te geven op welke wijze de resultaten van dit programma een rol

kunnen spelen bij de besluitvorming over toekomstige activiteiten. In paragraaf 5.4 wordt hier nader op ingegaan.

2.2.3 Het meest milieuvriendelijk alternatief en mitigerende maatregelen

In het MER is het MMA opgenomen. Het MMA houdt in dat de nadelige gevolgen voor het milieu zoveel als mogelijk worden voorkomen. Het MMA moet wel een redelijk en uitvoerbaar alternatief zijn. Het in het MER geschetste MMA met betrekking tot het TT-circuit houdt het volgende in:

- modernisering van het circuit (zoals weergegeven in de voorgenomen activiteit);
- het inrichten van een noordlus met een geluidsscherm van 12,5 m hoog;
- grootschalige publieksevenementen (eendaagse en meerdaagse evenementen zoals weergegeven in de voorgenomen activiteit) waarbij de podia worden opgesteld conform de Rennerskwartiervariant.

Voor het TT-circuit zijn de volgende mitigerende maatregelen uit het MER opgenomen in het MMA:

- geluidwerende voorzieningen in vorm en materiaal laten aansluiten op omringende landschap;
- hoogte van geluidwerende voorzieningen beneden gemiddelde boomhoogte houden;
- elementen zoals lichtmasten niet massief vormgeven;
- het grote parkeerterrein aan de oostzijde voorzien van een brede bosstrook, of laten parkeren onder bomen;
- verlichting zodanig regelen dat verstrooiing naar het Witterveld wordt voorkomen;
- aanleggen van een bufferzone, waardoor niet meer geparkeerd wordt langs het Witterveld;
- niet kamperen in de bufferzone;
- tijdens de TT zoveel mogelijk parkeren op het defensieterrein;
- geen grootschalige publieksevenementen in het broedseizoen;
- inzet van limiters teneinde de emissie van lage frequenties te verminderen;
- podia met de hoogste geluidsniveaus het eerst sluiten en volume van elektronische muziek in de loop van de nacht verminderen.

In de hoofdstukken 3, 4 en 5 wordt op het MMA en de mitigerende maatregelen nader ingegaan.

2.3 Habitatrichtlijn en relatie met NBW-vergunning

Naast het circuit ligt het natuurgebied het Witterveld. Het Witterveld heeft een bijzondere beschermde status. Enerzijds omdat het Witterveld op 18 maart 1991 door de staatssecretaris van landbouw, natuurbeheer en visserij, is aangewezen als een beschermd natuurmonument[1]. Anderzijds omdat de Nederlandse regering bij brief d.d. 12 december 1996 onder meer het Witterveld heeft aangemeld bij de Europese Commissie als gebied dat zich kwalificeert om te worden opgenomen op de communautaire lijst en te worden aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de richtlijn inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (92/43/EEG), genoemd de Habitatrichtlijn[2].

In het MER wordt in het bijzonder ingegaan op de beschermde status van het Witterveld. De bescherming van het milieu heeft zich tot op heden geconcentreerd op de geluidhinderaspecten van de motor- en autosport op het circuit. In het MER wordt nu ook uitgebreid ingegaan op de nieuwe grootschalige publieksevenementen. De effecten van deze evenementen voor de woonomgeving en voor het Witterveld zijn in beeld gebracht.

1. Besluit van de minister van landbouw natuurbeheer en visserij d.d. 18 maart 1991, kenmerk NMF-912430
2. Richtlijn nummer 92/43/EEG van de Raad van State d.d. 21 mei 1992, inzake instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna

De aanmelding van het Witterveld is gebaseerd op de aanwezigheid van 4 soorten habitats van communautair belang, waaronder het prioritaire habitat actief hoogveen.
Na opname op de communautaire lijst kan het Witterveld vervolgens door Nederland als speciale beschermingszone in de zin van de Habitatrichtlijn worden aangewezen. De Europese Commissie heeft de communautaire lijst nog niet vastgesteld.
Artikel 4, vijfde lid, van de Habitatrichtlijn bepaalt dat zodra een gebied op de door de Europese Commissie vastgestelde communautaire lijst is geplaatst, voor dat gebied de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, van de Habitatrichtlijn gelden. Aangezien de Europese Commissie de communautaire lijst nog niet heeft vastgesteld, gelden de bepalingen van artikel 6 in beginsel nog niet. Toch kan niet geconcludeerd worden dat de richtlijn in het geheel niet van betekenis is. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State[3] volgt dat het beginsel van de gemeenschapstrouw, neergelegd in artikel 10 van het EG-verdrag, meebrengt dat de lidstaten en hun organen zich in een geval als het onderhavige gedurende de termijn tussen de inzending van de lijst als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn en de vaststelling van de lijst door de commissie, dienen te onthouden van activiteiten die het bereiken van het door de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar kunnen brengen.

Het rapport Het Witterveld en grote evenementen op het Circuit van Drenthe; verkenning van mogelijke ecologische effecten, Altenburg & Wymenga (A&W) ecologisch onderzoek, A&W-rapport 295, Veenwouden, 22 augustus 2001 (hierna: A&W-rapport) betreft een verkenning van mogelijke effecten van grootschalige muziekevenementen op het Circuit van Drenthe op de ecologische kwaliteiten van het Witterveld.
Wij beschouwen desbetreffend rapport als de best beschikbare informatie en in het rapport is ons inziens voldoende informatie opgenomen. Uit hoofdstuk 1 van het rapport wordt de ecologische balans van het Witterveld opgemaakt. Uit dit hoofdstuk komt naar voren dat het Witterveld een waardevolle avifauna heeft, aangezien in het gehele gebied 12 van de 15 rodelijstsoorten tot broeden komen. Daarnaast biedt het Witterveld leefruimte aan bijzondere diersoorten zoals vleermuizen, marterachtigen, amfibieën en reptielen. Bovendien meldt het rapport dat er allerlei beheersmaatregelen zijn genomen om de verschillende habitats te verbeteren.
Uit het rapport komt niet naar voren dat habitats waarvoor het Witterveld bij de Europese Commissie is aangemeld achteruit zijn gegaan noch achteruit zullen gaan, ondanks de bestaande activiteiten op het circuit en ondanks het feit dat het Witterveld als schietterrein wordt gebruikt.
Ten aanzien van bescherming van de soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn merken wij het volgende op. In het Witterveld komen de volgende bijlage IV-soorten voor: gladde slang, heikikker, zandhagedis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, baardvleermuis, watervleermuis en laatvlieger. Het bureau Altenburg en Wymenga hebben alle voorkomende bijlage IV-soorten in hun onderzoek betrokken. Niet alleen concludeert het A&W-rapport dat verstoring van de zandhagedis en de heikikker door de voorgenomen activiteiten niet waarschijnlijk is. Ook komt uit het rapport naar voren dat de voorgenomen activiteiten naar verwachting geen effect hebben op de populaties van (deze) reptielen, amfibieën en vleermuizen. Wij zijn daarom van mening dat deze conclusie - gelet op bovenstaande - ook voor de bestaande activiteiten kan worden getrokken.
Nu uit de best beschikbare informatie blijkt dat de bestaande activiteiten geen negatieve effecten hebben op de habitattypen op grond waarvan het Witterveld is aangemeld bij de Europese Commissie, en ook niet van invloed zijn op de bijlage IV-soorten, zijn wij van mening dat de verwezenlijking van het door de Habitatrichtlijn voorgeschreven resultaat door deze activiteiten geenszins ernstig in gevaar wordt gebracht.

3. ABRvS 11 juli 2001, nummer 200004042/1

De Stichting heeft op 16 oktober 2001 een vergunning op grond van de NBW[4] aangevraagd bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV), Directie Noord voor het organiseren van grootschalige muziekevenementen. De aanvraag is getoetst aan de NBW, de Habitatrichtlijn en het Structuurschema groene ruimte. De staatssecretaris van LNV heeft na een zorgvuldige belangenafweging en toetsing aan voornoemde (wettelijke) kaders besloten dat de vergunning wordt verleend voor een periode van 3 jaar (vergunning d.d. 15 april 2002, kenmerk 022528/me/sm).
Gezien het vorenstaande verwijzen wij met betrekking tot de grootschalige muziekevenementen naar voornoemd besluit van de staatssecretaris van LNV.

Gezien het bovenstaande kan zowel van de bestaande activiteiten alsook van de voorgenomen grootschalige muziekevenementen worden gesteld dat deze activiteiten dan ook niet in strijd zijn met de Habitatrichtlijn.

2.4 Relatie met vergunningen van de gemeente Assen voor het Circuit van Drenthe

Aspecten zoals openbare orde, veiligheid van publiek en hygiëneomstandigheden voor het publiek tijdens evenementen vallen niet binnen de werkingssfeer van de Wm. Dergelijke aspecten worden opgenomen in door de gemeente Assen te verlenen gebruiks- en evenementenvergunningen.
De gemeente Assen verleent gebruiksvergunningen voor gebouwen en inrichtingen in haar gemeente. Verder verleent de gemeente vergunningen voor evenementen. De gemeente Assen heeft c.q. zal vergunningen verlenen voor het Circuit van Drenthe. Ingevolge de Bouwverordening Assen 1993 zijn alle gebruiksvergunningplichtige bouwwerken op het terrein voorzien van een gebruiksvergunning. Ingevolge de Brandbeveiligingsverordening Assen 1994 is de gebruiksvergunningprocedure voor de het terrein van de inrichting opgestart. In een gebruiksvergunning zijn c.q. worden voorwaarden opgenomen met betrekking tot het brandveilig gebruik van een bouwwerk of inrichting waar meer dan 50 personen zullen verblijven. GS hebben een afstemmingsoverleg met de gemeente Assen gevoerd. In het overleg is de inhoud van de Wm-vergunning zoveel mogelijk afgestemd op de inhoud van de (af te geven) vergunningen van de gemeente Assen.
Indien evenementen op het Circuit van Drenthe worden gehouden zal op grond van de Algemene plaatselijke verordening Assen een evenementenvergunning moeten worden verleend door de gemeente Assen. In deze evenementenvergunning zullen de overige zaken worden geregeld. Hiermee wordt bedoeld die zaken die niet in de gebruikersvergunning van de gemeente Assen en niet in de milieuvergunning van GS zijn geregeld. Gedacht moet worden aan regels ten behoeve van de horeca (mobiele eet- en drankkramen), tijdelijke toiletvoorzieningen, openbare orde, veiligheid, wettelijke aansprakelijkheid, medische hulp. Minimaal 2 maanden voor de aanvang van een evenement zal een degelijke evenementenvergunning moeten worden verleend.

2.5 Relatie met de Wet verontreinigingen oppervlaktewateren

In hoofdstuk 14 van de Wm is aangegeven dat een gecoördineerde procedure moet worden gevolgd, als tevens een vergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) moet worden aangevraagd. De activiteiten op het TT-circuit vallen niet onder de werkingssfeer van de WVO. Een vergunning op grond van de WVO hoeft dan ook niet aangevraagd te worden. De relevante lozingsaspecten worden in het kader van deze Wm-vergunning meegenomen.

---

4. Het Witterveld heeft de status van beschermd natuurmonument. Het Ministerie van LNV heeft bij brief van 6 juni 1991 (kenmerk NMF-91-4543) aangegeven dat de Stichting, voorzover het de gangbare evenementen van de Stichting op het TT-circuit en de daarmee samenhangende handelingen betreft, geen vergunning nodig heeft ex artikel 12 van de NBW mits het aantal en de intensiteit van de lawaaiveroorzakende activiteiten per jaar niet uitgaan boven referentiejaar 1990. Voor de grootschalige publieksevenementen heeft de stichting op 20 maart een vergunningaanvraag ingediend bij het Ministerie van LNV. Naar aanleiding van de aanvulling van het MER heeft de Stichting de genoemde aanvraag ingetrokken en op 16 oktober een nieuwe aanvraag ingediend.

2.6 Provinciaal omgevingsplan

In het Provinciaal omgevingsplan (POP) Drenthe, vastgesteld d.d. 16 december 1998 door provinciale staten van Drenthe, is aangegeven dat wordt gestreefd naar concentratie van lawaaiproducerende sporten. Op de functiekaart Overige aanduidingen (kaart 2 van POP) is het circuitgebied aangemerkt als een gezoneerd (in te richten) regionaal lawaaisportcentrum.

Ten aanzien van motorsportcircuits is in het kader van de aangevraagde vergunning, met uitzondering van de hiervoor beschreven ruimtelijke bundeling, geen specifiek beleid opgenomen in het POP. De aan deze vergunning verbonden geluidsvoorschriften zijn gebaseerd op de daarvoor geldende landelijke normering zoals vastgelegd in de Wet geluidhinder (WGH), alsmede op de door de minister van volkshuisvesting ruimtelijke ordening en milieubeheer (VROM) vastgestelde maximaal toelaatbare geluidsbelastingen (MTG's) voor het circuit.
Het circuit is niet gelegen in een milieubeschermingsgebied zoals deze zijn aangeduid in het POP en aangewezen in de Provinciale milieuverordening Drenthe. Het circuit grenst aan het Witterveld dat in het POP is ingedeeld in zone V en is daarmee tevens aangeduid milieubeschermingsgebied (deelgebied 244). Het betreft een stimuleringsgebied waarvoor de aspecten vermesting, verzuring, verdroging, openheid, beplanting en cultuurhistorische gaafheid de aandacht vragen. In deelgebied 244 is stilte niet als bijzondere milieukwaliteit aangemerkt. In deze vergunning, alsmede in het bijzonder in het besluit op grond van de NBW, is ingegaan op de bescherming van het Witterveld.

2.7 Ruimtelijke inpassing van het TT-circuit

Het gemeentelijk beleid voor het totale gebied De Haar wordt weergegeven in de structuurschets De Haar van februari 1997. Voor het gebied De Haar West is een bestemmingsplan in voorbereiding. De Haar West betreft ruwweg het Witterveld, het Circuit van Drenthe en het Verkeerspark. Het bestemmingsplan De Haar Oost, dat het militaire oefenterrein ten behoeve van de Luchtmobiele Brigade betreft, is reeds in werking.
Zoals eerder aangegeven is het MER dat met de vergunningaanvraag is ingediend eveneens hulpmiddel bij de besluitvorming voor het bestemmingsplan De Haar West. De procedures voor het MER, de vergunningaanvraag en het bestemmingsplan zijn op elkaar afgestemd en gecoördineerd.

Rond het circuit bevindt zich een geluidszone die overeenkomt met de actuele geluidsbelasting van het circuit op 1 juli 1993. De zone is zo gelegen dat de geluidsbelasting vanwege het circuit de waarde van 50 dB(A) buiten de zone niet te boven gaat. De geluidszone is als bijlage bij deze vergunning gevoegd. Bij motorsportterreinen is sprake van tonaal geluid. De provincie Drenthe heeft als uitgangspunt bij vergunningverlening van solitaire inrichtingen dat het tonale karakter van geluid moet worden meegenomen in de normstelling. Het tonale geluid heeft dan ook gevolgen gehad voor de zonering en het saneringsprogramma. Omdat alle 3 aspecten (zonering, sanering en vergunningverlening) van geluid onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden, dienen zij in onderlinge samenhang te worden beschouwd. De omgeving van de inrichting en de vergunninghouder worden in een dergelijke benadering consequent behandeld. Dit leidt tot de meest optimale en eenduidige situatie voor alle betrokken. Een en ander komt samengevat op het volgende neer.

- Bij het bepalen van de zone van rechtswege is de 50 dB(A)-contour inclusief correctie voor tonaal geluid vastgelegd omdat dat recht doet aan de hinderbeleving van omwonenden (de zonering sluit aan bij de actuele geluidsbelasting).
- De geluidssanering is gebaseerd op de totale hinderbeleving vanwege geluid (de actuele geluidsbelasting) en leidt uiteindelijk tot de "meest optimale" situatie voor betrokkenen.

- De normstelling voor geluid in de vergunning wordt, mede gelet op jurisprudentie van de Raad van State, toegepast inclusief correctie voor tonaal geluid[5]

2.8 Provinciaal beleid motorrijden

In de beleidsnota Motorrijden in Drenthe d.d. oktober 1994 is het provinciaal beleid ten aanzien van het circuit aangegeven. Dit beleid is gericht op handhaving van het circuit en zo nodig aanpassing daarvan aan de eisen van de tijd, waarbij is aangegeven dat in de vergunning op grond van de Wm moet worden uitgegaan van de wettelijke geluidsnormering. In onderhavige vergunning wordt daar invulling aan gegeven. In de vergunning is de modernisering van het circuit en het toekomstig gebruik van het circuit vastgelegd met daarbij in het bijzonder de vastlegging van de door de minister van VROM vastgestelde MTG's voor het circuit.

2.9 Toepassing van de Wet geluidhinder

Er bevindt zich ex artikel 59 van de WGH per 1 juli 1993 een zone van rechtswege rond het circuit. Dit is een geluidszone die overeenkomt met de actuele geluidsbelasting van het circuit op 1 juli 1993. De zone is zo gelegen dat de geluidsbelasting vanwege het circuit de waarde van 50 dB(A) buiten de zone niet te boven gaat. Bij de feitelijke bepaling van deze zone is geconstateerd dat er op 1 juli 1993 sprake was van een saneringssituatie. De geluidsbelasting ten gevolge van de representatieve activiteiten op het circuit (motorraces zijnde kampioenswedstrijden) bedraagt op dat moment op de omliggende woningen namelijk meer dan 55 dB(A). Vervolgens hebben GS op 27 januari 1998 het saneringsprogramma op grond van de WGH vastgesteld. Het saneringsprogramma is op 17 februari 1998 naar de minister van VROM gezonden ten behoeve van de vaststelling van de MTG's.
Met het saneringsprogramma wordt getracht de geluidsbelasting op gevels van de omliggende woningen, waar mogelijk, terug te brengen tot 55 dB(A). Uit het saneringsprogramma blijkt dat de geluidsbelasting op de omliggende woningen door middel van bron- en overdrachtsmaatregelen behoorlijk kan worden teruggebracht. Zo zal de geluidsbelasting in de wijk Baggelhuizen in de toekomst de voorkeursgrenswaarde van 55 dB(A) niet overschrijden. De geluidsbelasting bij Vakantiecentrum Witterzomer zal eveneens de voorkeursgrenswaarde van 55 dB(A) niet overschrijden. De geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde woningen varieert van 56 dB(A) tot maximaal 61 dB(A). Waar het niet mogelijk is 55 dB(A) of minder te realiseren is in het saneringsprogramma aangegeven of maatregelen aan de woningen noodzakelijk zijn om het wettelijk vereiste binnenniveau van 40 dB(A) te kunnen garanderen.
De minister van VROM heeft op 29 juni 1999 de MTG's vastgesteld. De beschikking van de minister[6] is als bijlage bij deze vergunning gevoegd. Tegen de MTG's is bezwaar en beroep ingesteld. Bij uitspraak van de Raad van State d.d. 30 mei 2000 zijn de MTG's onherroepelijk geworden. Teneinde aan de MTG's te kunnen voldoen zullen geluidsschermen moeten worden geïntegreerd in de hoofdtribune, taludtribune en in een tribune langs de nieuwe Strubbenbocht en zal er een exploitatiebeperking (voor de representatieve activiteiten) moeten worden doorgevoerd. In plaats van deze maatregelen mogen ook andere maatregelen worden getroffen, mits zij een vergelijkbaar geluidsbeperkend effect hebben. In paragraaf 3.4.1 wordt nader ingegaan op de geluidssanering.

---

5. Bij de behandeling van de beroepszaken rond de eerder verleende vergunning en de mtg's is gebleken dat deze aanpak juist is (zie ook uitspraken Raad van State van 17 februari 1998, E03.95.0167 en 26 februari 1985, G05.84.1072S).
6. Beschikking van de minister van VROM d.d. 29 juni 1999, kenmerk MBG 99170875/1340

2.10 Relatie vergunning met eerder verleende en vernietigde vergunning

De inhoudelijke uitgangspunten uit de eerder op 22 oktober 1997 verleende en op 12 mei 2000 vernietigde oprichtingsvergunning zijn in hoofdlijnen bij deze vergunning gehanteerd. Zo is in deze vergunning het aantal vergunde gebruiksdagen van het te moderniseren circuit, zowel voor wedstrijden, wedstrijdtrainingen als rijvaardigheidsopleidingen, gelijk gebleven aan het aantal gebruiksdagen uit de vernietigde vergunning. Ook het standpunt ten aanzien van de bijzondere evenementen (WK-motorwedstrijden) is niet gewijzigd. Nieuw in deze vergunning zijn de te organiseren grootschalige publieksevenementen. Verder zijn in deze vergunning de op grond van de geluidssanering vastgestelde MTG's vastgelegd (zie paragraaf 3.4.1). In de vernietigde vergunning was aangegeven dat er een saneringsoperatie op grond van de WGH zou worden uitgevoerd met de vaststelling door de minister van VROM van de MTG's voor het circuit. De MTG's zijn inmiddels onherroepelijk.

GS hebben op 22 oktober 1997 aan de Stichting een oprichtingsvergunning verleend. Deze vergunning voor het circuit betrof motor- en autoraces, motor- en autoracetrainingen, motor- en autorijvaardigheidsopleidingen en nevenactiviteiten. Deze vergunning is op 12 mei 2000 vernietigd door de Raad van State vanwege het ontbreken van een MER-beoordelingsbesluit of een MER dat bij de aanvraag had moeten worden gevoegd. De voorzitter van de Raad van State heeft bij haar uitspraak de rechtsgevolgen van de vergunning in stand gelaten (als ware de vergunning in werking) voor een periode tot 1 januari 2001. Naar aanleiding daarvan is een MER opgesteld, hetgeen echter meer tijd gekost heeft dan was voorzien. GS hebben daarom tweemaal een gedoogbesluit genomen die beide materieel overeenkomen met de uitspraak van de Raad van State. Het laatste gedoogbesluit (voor de bestaande activiteiten op het circuit) geldt tot 31 december 2002.

De volgende uitspraken van de Raad van State zijn relevant voor deze vergunning:
- uitspraak d.d. 1 april 1999 met betrekking tot verzoek voorlopige voorziening tegen vergunning d.d. 22 oktober 1997;
- uitspraak d.d. 12 mei 2000 met betrekking tot beroep tegen vergunning d.d. 22 oktober 1997;
- uitspraak d.d. 30 mei 2000 met betrekking tot beroep tegen het besluit van de minister van VROM over de MTG's voor het circuit.

Deze uitspraken zijn als bijlage bij deze vergunning gevoegd. De meest relevante onderwerpen uit de uitspraken die betrekking hebben op deze vergunningprocedure zijn hieronder weergegeven (met uitzondering van de beschouwing over MER-(beoordelings)plicht waarop hiervoor al is ingegaan).

Begrip inrichting
De Raad van State heeft geconstateerd dat het Circuit van Drenthe een inrichting is in de zin van de Wm. Ingevolge categorie 19.2 van bijlage I, behorende bij het IVB, zijn GS het bevoegd gezag ten aanzien van inrichtingen behorende tot categorie 19.1, onder g, tweede, voorzover het betreft terreinen, geen openbare weg zijnde, die bestemd of ingericht zijn voor het in wedstrijdverband, ter voorbereiding van wedstrijden of voor recreatieve doeleinden rijden met gemotoriseerde voertuigen, en die daartoe 8 uren per week of meer zijn opengesteld.
De op het terrein van de onderhavige inrichting aanwezige weg is feitelijk permanent afgesloten voor het verkeer. De Raad van State geeft aan dat feitelijke afsluiting voldoende is om te kunnen spreken van een inrichting. Niet is vereist dat die weg krachtens de Wegenwet aan het openbaar verkeer is onttrokken.

Bestaande situatie op grond van de WGH
Ingevolge artikel 59, eerste lid, van de WGH bevindt zich, indien op 1 juli 1993 geen zone krachtens of met overeenkomstige toepassing van artikel 53 is vastgesteld, rond de betrokken terreinen een

zone, waarbuiten de geluidsbelasting vanwege die terreinen de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan.
Vast is komen te staan dat de gebruiksvoorschriften van het vigerende bestemmingsplan van de gemeente Assen van 1976, dat gold op 1 september 1982, de bestemming Circuit ter plaatse van onderhavige inrichting niet nadrukkelijk uitsloot. Het terrein en de omgeving van het circuit in het bestemmingsplan hadden op 1 september 1982 een recreatieve bestemming. Deze recreatieve bestemming verzet zich niet tegen het gebruik als race- en oefencircuit en sluit dat gebruik in. Dat er op 1 september 1982 geen sprake was van een inrichting als bedoeld in artikel 41 van de WGH doet daaraan niets af. De Raad van State onderschrijft de in de oprichtingsvergunning gevolgde redenering dat niet is vereist dat op genoemde datum een dergelijke inrichting in werking is, doch dat op genoemde datum het desbetreffende terrein reeds een bestemming heeft, die de mogelijkheid van vestiging van dergelijke inrichtingen insluit. Er is derhalve terecht van uitgegaan dat in dit geval sprake is van een bestaande situatie die ingevolge artikel 53 zoneringsplichtig was en waarvoor, nu op 1 juli 1993 geen zone krachtens of met overeenkomstige toepassing van dit artikel was vastgesteld, ingevolge artikel 59 een zone van rechtswege geldt.

Wettelijke grenswaarden
Ingevolge artikel 8.8, derde lid, onder a, van de Wm, neemt het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in ieder geval in acht de voor die onderdelen van het milieu, waarvoor de inrichting gevolgen kan hebben, geldende grenswaarden, voorzover de verplichting tot het in acht nemen daarvan wettelijk is vastgelegd.
In de vergunningvoorschriften zijn equivalente geluidgrenswaarden opgenomen. Deze waarden overschrijden niet de op grond van artikel 72, tweede lid, van de WGH MTG van 65 dB(A). Uitsluitend tijdens de uitoefening van de als type 1 (zie paragraaf 3.1) gekenmerkte activiteiten kan niet aan deze grenswaarden worden voldaan. Vooruitlopend op de vaststelling van de MTG's dient de feitelijke geluidsbelasting te worden vastgelegd.

Representatieve bedrijfssituatie
De type-2-activiteiten (zie paragraaf 3.1) zijn als representatieve bedrijfssituatie aangemerkt. De type-1-activiteiten zijn volgens de Raad van State niet als representatieve bedrijfssituatie aan te merken nu deze activiteiten slechts 7 dagen per jaar plaatsvinden.

3. De motor- en autosportactiviteiten

3.1 Inhoud van de aanvraag akoestische type-indelingactiviteiten

In de vergunningaanvraag zijn de verschillende activiteiten akoestisch naar type ingedeeld. Een akoestisch onderzoek maakt deel uit van de vergunningaanvraag. Tevens maakt een activiteitenkalender voor een representatief wedstrijdseizoen deel uit van de aanvraag. De type-indeling is gebaseerd op de te verwachten geluidsbelasting per activiteit.
De gehanteerde type-indeling is als volgt:
- type 1: akoestisch uitzonderlijke motorsportevenementen (zoals Grand Prix TT , WK-SuperBikes en historic TT);
- type 2: kampioenswedstrijden (zoals Nederlandse kampioenschappen) en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 3: rijvaardigheidsopleidingen met motoren en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 4: rijvaardigheidsopleidingen met auto's en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 5: evenementen die voor de geluidsbelasting voor de omgeving niet relevant zijn.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de onder typen 1, 2, 3 en 4 gerangschikte activiteiten akoestisch relevant zijn. Voor deze activiteiten zijn voorschriften opgenomen ter regulering van de geluidhinder. Typen 3 en 4 betreffen rijvaardigheidsopleidingen met motoren respectievelijk auto's en akoestisch vergelijkbare evenementen. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat deze opleidingen alleen mogen plaatsvinden met motoren die voldoen aan de door de minister van verkeer en waterstaat gestelde eisen, opgesteld conform de EG-richtlijn voor voertuigen op de openbare weg. Het karakter van de typen-3- en -4-activiteiten is dat van rijvaardigheidsopleiding.

3.2 Het aantal activiteiten

Het aantal dagen waarop akoestisch relevante evenementen (typen 1 tot en met 4) mogen worden gehouden komt overeen met hetgeen is aangevraagd. In de voorschriften is het aantal toegestane dagen per type activiteit vastgelegd. Dit aantal, dat in onderstaande tabel is aangegeven, komt overeen met het aantal zoals dat eerder in de (vernietigde) oprichtingsvergunning was vastgelegd.

Type evenement	Aantal dagen per jaar
1	7
2	27
3	65
4	145
5	onbeperkt

In de paragraaf 3.4.1 wordt ingegaan op de geluidsbelasting ten gevolge van de akoestisch relevante evenementen en de in de voorschriften opgenomen geluidsnormering.
Jaarlijks moet een activiteitenkalender bij GS worden ingediend. Afwijkingen van de kalender moeten tijdig aan GS worden kenbaar gemaakt. Een en ander is in de voorschriften vastgelegd.
Ter beperking/voorkoming van geluidhinder zijn in de voorschriften eisen gesteld ten aanzien van de aanvangs- en eindtijden van de verschillende types activiteiten. De activiteiten mogen uitsluitend in de dagperiode plaatsvinden. Op werkdagen starten de activiteiten niet eerder dan 8.00 uur. In het weekend varieert de aanvangstijd van 8.00 voor type-1-activiteiten tot 11.00 voor typen-2- en -3-activiteiten op de zondag.
Gedurende maximaal 4 dagen per jaar mag van voornoemde tijden worden afgeweken. In die gevallen mag de aanvangstijd van de activiteit met maximaal 1 uur worden vervroegd. Deze uitzonderingsdagen moeten aangegeven worden in de activiteitenkalender die jaarlijks in februari aan het college van GS moet worden voorgelegd.
De Stichting heeft in haar aanvraag aangegeven op paaszondag, pinksterzondag en op hemelvaartsdag geen activiteiten met een geluidshinderlijk karakter (type 1 en 2) te organiseren. Dit is ook in de voorschriften vastgelegd.

3.3 De akoestisch uitzonderlijke motorsportevenementen (zoals Dutch TT en WK-SuperBike)

De WK-wedstrijden zoals de jaarlijkse Dutch TT en de WK-SuperBike zijn als bijzondere evenementen aangemerkt (type 1). Voor de provincie Drenthe hebben deze grootschalige motorsportevenementen grote waarde en wereldwijd neemt het circuit een belangrijke plaats in. Ook historisch gezien is het Circuit voor Drenthe en Nederland van belang en geniet het internationale bekendheid en aanzien. Deze 2 internationale wedstrijdactiviteiten worden gehouden gedurende maximaal 7 dagen per jaar. De type-1-activiteiten zijn daardoor niet representatief voor de gehele bedrijfssituatie. Uit het

akoestisch onderzoek blijkt dat de geluidsbelasting ten gevolge van de Dutch TT op de representatieve waarneempunten maximaal 72 dB(A) bedraagt (inclusief tonale correctie van 5 dB(A) en straffactor avondperiode). De geluidsemissie in de avondperiode ontstaat ten gevolge van de historische races die verbonden zijn aan de Dutch TT.

De in Nederland gehanteerde opvatting ten aanzien van geluidhinder ten gevolge van bijzondere bedrijfsactiviteiten is dat activiteiten die bijzonder zijn van karakter en niet representatief voor de gehele bedrijfssituatie tot een maximum van 12 dagen mogen worden toegelaten in vergunningen. Uit jurisprudentie blijkt dat het niet redelijk wordt geacht om de gangbare normstelling op deze bedrijfssituaties van toepassing te verklaren. Uiteraard moet de geluidsbelasting wel aanvaardbaar zijn. GS zijn van mening dat voor deze bijzondere evenementen bovengenoemde overschrijding van de maximale geluidsgrenswaarde uit de vergunning aanvaardbaar is.

3.4 Motivering van het besluit ter attentie van de relevante milieuaspecten

De aanvraag is, met inachtneming van artikel 8.8 van de Wm getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu. De volgende milieuaspecten worden hierna behandeld:
- geluid
- verkeersaantrekkende werking
- bodem
- afval
- lucht
- afvalwater
- (brand)veiligheid

Voor de toetsing van deze aanvraag aan het belang van de bescherming van het milieu is in de eerste plaats maatgevend de in de aanvraag geschetste representatieve bedrijfssituatie, zijnde kampioenswedstrijden (zoals Nederlandse kampioenschappen voor wedstrijdmotoren). De geluidsuitstraling (bronvermogen) van deze evenementen is maatgevend voor de in de aanvraag opgenomen overige wedstrijden en wedstrijdtrainingen. De WK-motorwedstrijden zoals het jaarlijkse TT- en SuperBike-evenement zijn als bijzondere evenementen aangemerkt. Voor deze evenementen worden speciale draaiboeken gehanteerd, onder meer voor de aspecten geluid, afval, calamiteiten en verkeer.

3.4.1 Geluid

Geluidsnormering
In de WGH is aangegeven welke geluidsnormen van toepassing zijn. Ten aanzien van het circuit geldt een voorkeursgrenswaarde van 55 dB(A) voor de representatieve bedrijfssituatie, er is namelijk sprake van een bestaande situatie op grond van de WGH. Eerder is geconstateerd dat deze waarde wordt overschreden en dat er derhalve sprake is van een saneringssituatie. De MTG op gevels van woningen mag 65 dB(A) bedragen (bestaande situatie ex artikel 72 van de WGH). Voor de representatieve bedrijfssituatie zijn in deze vergunning de door de minister van VROM vastgestelde MTG's en de wettelijke norm van 65 dB(A) in acht genomen. De type-1-activiteiten zijn niet representatief voor de bedrijfssituatie (bijzondere evenementen), de geluidsnormering is derhalve hierop niet van toepassing verklaard.

Tot 1 januari 2003 geldt voor de type-2-activiteiten een MTG op de dichtstbijzijnde woning van 63 dB(A). Vanaf 1 januari 2003 geldt voor de type-2-activiteiten een MTG op de dichtstbijzijnde woning van 61 dB(A).

Voor de type-3- en -4-activiteiten is in de vergunning de wettelijke voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A) het uitgangspunt. Bij de type-3-activiteiten wordt op slechts een woning deze voorkeursgrenswaarde met 1 dB(A) overschreden. Voor de overige woningen wordt aan de voorkeursgrenswaarde voldaan. Bij de type-4-activiteiten wordt de voorkeurswaarde van 50 dB(A) op geen enkele woning overschreden.

Samenvattend betekent dit dat gedurende maximaal 34 dagen (7 dagen voor type 1 en 27 dagen voor type 2) de voorkeursgrenswaarde van de WGH van 55 dB(A) op de dichtstbijzijnde woningen wordt overschreden, terwijl gedurende de overige bedoelde dagen deze waarde niet wordt overschreden. Gedurende 27 dagen moet vanaf 1 januari 2003 worden voldaan aan de MTG's, terwijl 7 dagen als bijzonder evenement zijn aangewezen.

In deze vergunning is voor zowel de type-1-, -2- en -3-evenementen als de type-4-evenementen (voorzover het rijvaardigheidsopleidingen met auto's betreft) een tonale correctie in rekening gebracht van 5 dB(A) in verband met de herkenbaarheid van het geluid.

Er zijn in de vergunning voor de types 1, 2, 3 en 4 geen voorschriften opgenomen met betrekking tot het beperken van kortstondige verhogingen (L_{max}) zoals bedoeld in de IL-HR-13-01. Voorschriften met betrekking tot kortstondige verhogingen zijn bedoeld om schrikreacties te voorkomen, bijvoorbeeld schrikreacties ten gevolge van het slaan met een hamer op een scheepswand. Dergelijke kortstondige verhogingen doen zich bij type -1- tot en met -4-activiteiten op het circuit niet voor. Het geluidsniveau afkomstig van het circuit, kan worden gedefinieerd als fluctuerend geluid (niet periodiek) en komt als zodanig niet overeen met de definitie van een kortstondige verhoging, zoals hiervoor in de IL-HR-13-01. De maximale geluidsniveaus (niet zijnde kortstondige verhogingen zoals hiervoor bedoeld), veroorzaakt op het circuit, ontstaan in de volgende situaties, die inherent zijn aan de activiteiten op het circuit:

- de start van een wedstrijd waarbij alle rijders tegelijkertijd vertrekken;
- op enig punt op het circuit waar een groepje van ca. 5 renners bij elkaar rijden.

Uit de vergunningaanvraag blijkt dat in de representatieve bedrijfssituatie (type-2-activiteiten) in alle gevallen de maximale geluidsniveaus onder de grenswaarde van 70 dB(A) blijven op de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen.
Zoals hiervoor is aangegeven zijn voor de verschillende typen activiteiten toelaatbare equivalente geluidsniveaus op referentiepunten vastgelegd. Tevens zijn in de voorschriften toelaatbare waarden vastgelegd van het gemiddelde geluidsniveau, gemeten over een periode van 5 minuten, gemeten op de permanente meetmast. Doel hiervan is het voorkomen van kortdurende verhogingen van geluidsniveaus en de daarmee gepaard gaande hinder voor de omgeving.

Sanering van geluid
De Stichting moet maatregelen treffen in de representatieve bedrijfssituatie om aan de MTG's die in deze vergunning zijn vastgelegd te voldoen. Deze maatregelen zijn reeds in de aanvraag opgenomen. Teneinde aan de MTG's te kunnen voldoen zullen geluidsschermen worden geïntegreerd in de tribunes (hoofd-, talud-, en nieuwe Strubbenbochttribune) en zal een exploitatiebeperking moeten worden doorgevoerd. De Stichting heeft in het kader van het saneringsprogramma aangegeven dat zij een vermindering van de geluidsbelasting kan bereiken door beperking van de exploitatie. Deze exploitatiebeperking houdt beperking van de duur van de races en beperking van het aantal rijders in de baan in. Deze exploitatiebeperking treedt in werking per 1 januari 2003. In plaats van deze maatregelen mogen ook andere maatregelen worden getroffen, mits zij een vergelijkbaar geluidsbeperkend effect hebben. Uit de aanvraag blijkt dat na uitvoering van de maatregelen in alle gevallen aan de MTG's kan worden voldaan. In een voorschrift is vastgelegd dat uiterlijk 2 jaar na het van kracht

worden van deze vergunning het effect van de geluidssanerende maatregelen door middel van akoestisch onderzoek moet worden aangetoond.
Uit de aanvraag blijkt dat de geluidsbelasting na de modernisering van het circuit (in het bijzonder de ombouw van de noordlus) binnen de vastgestelde MTG's blijft. Het gemoderniseerde circuit, inclusief deze ombouw van de noordlus, is de gewenste eindsituatie. De termijn waarbinnen de noordlus wordt omgebouwd is nog niet met zekerheid door de Stichting aan te geven. In deze vergunning is voorgeschreven dat, uiterlijk 6 maanden voordat met de modernisering van de noordlus wordt begonnen, daarvan mededeling moet worden gedaan aan GS. Zodoende is toepassing gegeven aan het mededelingenfiguur zoals bedoeld in de Wm. Van het mededelingeninstrument wordt gebruikgemaakt in die gevallen waarin GS het noodzakelijk achten op de hoogte te blijven van de reeds vergunde milieurelevante veranderingen binnen de inrichting. Indien de uiteindelijke realisatie niet in overeenstemming is met de vergunning, maar de verandering niet leidt tot andere of grotere nadelige gevolgen dan door de vergunning worden toegestaan, kan toepassing geven worden aan het meldingenfiguur artikel 8.19 Wm. Naar aanleiding van de melding stellen GS een verklaring op waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Indien de veranderingen niet plaats kunnen vinden binnen de gestelde voorschriften betekent dit dat er een veranderingsvergunning dient te worden aangevraagd.
In de voorschriften zijn de toelaatbare geluidsniveaus tot 1 januari 2003 (overgangstermijn ten behoeve van het treffen van de geluidssanerende maatregelen) en de toelaatbare geluidsniveaus vanaf 1 januari 2003 (de MTG's) op de representatieve waarneempunten vastgelegd. De geluidsniveaus gelden inclusief een tonale correctie van 5 dB(A) in verband met de herkenbaarheid van het geluid.

Monitoring
In het MER en de vergunningaanvraag is informatie opgenomen over de resultaten van geluidsmetingen in de omgeving van het circuit tijdens motorraces. Uit metingen is gebleken dat de geluidsniveaus in de omgeving lager uitvallen dan op grond van berekeningen (het akoestisch model) is te verwachten. In het MER wordt voorgesteld om via monitoring een betrouwbaarder beeld van de werkelijke geluidsniveaus in de omgeving te krijgen. In haar vergunningaanvraag verzoekt de Stichting om de effectiviteit, nut en noodzaak van de geplande geluidsschermen nader te bezien nadat de monitoringsresultaten bekend zijn en rapportage daarover heeft plaatsgevonden. Het effect van het scherm is maximaal 2 dB(A) op de woningen in Baggelhuizen. GS kunnen zich vinden in het verzoek van het TT-bestuur voorzover monitoring plaatsvindt binnen 2 jaar na het van kracht worden van deze vergunning. In de voorschriften 5.21 en 5.22 zijn daartoe onderzoeksverplichtingen vastgelegd. Onderzoek moet onder meer worden uitgevoerd naar de verschillen tussen de berekende en de gemeten geluidsniveaus op grote afstand (meer dan 500 m) van het circuit in relatie tot het akoestisch model, naar de geluidsprognose in relatie tot de omgeving heersende geluidsniveaus en naar de effecten van de maatregelen die in het kader van de geluidssanering zijn getroffen.
Nadat alle onderzoeksresultaten bekend zijn zullen GS in overleg treden met de Stichting en belanghebbenden over de resultaten en de conclusies van het onderzoek. Blijft onverkort dat de door de minister van VROM vastgestelde MTG's die in deze vergunning zijn vastgelegd per 1 januari 2003 gaan gelden.

Toepassing van de Handleiding meten en rekenen industrielawaai IL-HR-13-01
Bij de berekeningen in de aanvraag is uitgegaan van methode C8 van de Handleiding meten en rekenen industrielawaai IL-HR-13-01. In principe moeten de berekeningen worden uitgevoerd conform de nieuwe handleiding-1999. Hiervan mag gemotiveerd worden afgeweken. Reden om bij deze vergunning uit te gaan van IL-HR-13-01 is het feit dat ten tijde van de zonering en sanering de berekeningen ook uitgevoerd zijn met deze methode. Deze keuze maakt vergelijking tussen oude en nieuwe berekeningsresultaten op een consequente wijze mogelijk. Zo kunnen de berekeningsresultaten uit de aanvraag op consequente wijze worden getoetst aan de MTG's. Wel is in de aanvraag een overzicht van berekeningsresultaten conform de nieuwe handleiding weergegeven. Daaruit blijkt dat

er slechts sprake is van marginale verschillen (tot 1 dB) tussen de toepassing van de oude en de nieuwe handleiding.

Truckstar-festival
Het Truckstar-festival (TSF) is een 3-daags gebeuren waarop de vrijdag voor het evenement wordt gezien als opbouw van het terrein, alsmede aankomst en plaatsing van de deelnemende trucks. Op zaterdag en de zondag worden er verschillende activiteiten voor de hoofdtribune en het rennerskwartier georganiseerd. Zaterdagavond is er op het rennerskwartier tevens live muziek aanwezig. Zondag rond 16.30 uur vertrekken de deelnemers weer van het terrein.
In de eerder verleende vergunning is het TSF ingedeeld in type 4. Op grond van geluidmetingen is indeling in type 4 gedurende de zaterdag onjuist gebleken. Uit metingen is gebleken dat muziek als zodanig herkenbaar is in de omgeving en er dientengevolge niet aan de normering van type-4-activiteiten kan worden voldaan. Indeling bij de grootschalige publieksevenementen (zie hoofdstuk 4) ligt objectief gezien het meest voor de hand. Dit is in de aanvulling op de vergunningaanvraag ook aangegeven. Het betreft een evenement met veel toeschouwers en er is in de avondperiode sprake van muzikale optredens. De Stichting heeft aangegeven dat de zondag als festivaldag zodanig zal worden geprogrammeerd dat de activiteit onder de normering van type 4 zal blijven. De activiteiten tijdens het TSF mogen uitsluitend tot 23.30 uur plaatsvinden. Voor het TSF zijn specifieke voorschriften opgenomen.

3.4.2 Verkeersaantrekkende werking

Kampioenswedstrijden (zoals de NK-wedstrijden) worden voor het circuit als representatief evenement beschouwd voor wat betreft de verkeersaantrekkende werking. De verkeersafwikkeling van en naar het circuit vindt tijdens dergelijke evenementen plaats via De Haar. Overige lokale ontsluitingsroutes zijn tijdens dit evenement niet in gebruik. Voor grote evenementen (TT, SuperBikes, het TSF, Rizzla Racing Day) vindt de verkeersafwikkeling plaats volgens het daarvoor ingestelde draaiboek. Dit draaiboek komt tot stand in overleg met alle bij de evenementen betrokken organisaties (politie, gemeente Assen, Rijkswaterstaat en brandweer). Voor omwonenden is een regeling getroffen zodat zij tijdens evenementen doorgang hebben op de ontsluitingswegen.
De nu in ontwikkeling zijnde bestemmingsplannen bieden de mogelijkheid om de verkeersafwikkeling te verbeteren. Daarbij zal uitgegaan worden van de juiste verkeersgegevens overeenkomstig het advies van de Commissie voor de m.e.r. Verder werkt het circuitbestuur in het kader van de modernisering van het circuit aan een pakket van stimulerende, infrastructurele en verkeersregulerende maatregelen die ten doel hebben de lokale infrastructuur minder te belasten tijdens de grote evenementen. Deze maatregelen zullen worden uitgewerkt in een verkeerscirculatieplan. Zo is onder meer met het Ministerie van Defensie overeengekomen dat gebruik kan worden gemaakt van de heliplaatsen voor het parkeren tijdens grote evenementen.

3.4.3 Bodem

Op het circuit vindt een aantal potentieel bodembedreigende activiteiten plaats. Het betreft activiteiten zoals de bovengrondse opslag van brandstoffen, tanken en opslag van afvalstoffen. Deze activiteiten vinden met name plaats op de rennerskwartieren I en II, in en bij de onderhoudswerkplaatsen en in de pits. Ter voorkoming van bodemverontreiniging moet een beheers-, preventie- en instructieplan worden opgesteld. Dit plan moet binnen 6 maanden na het van kracht worden van deze vergunning gereed zijn.

Het pompstation en de daarbijbehorende ondergrondse tanks vallen niet onder de formele werking van het Besluit tankstations milieubeheer[7] omdat het geen station voor het wegverkeer betreft die bestemd is voor de openbare verkoop aan derden. In een voorschrift verbonden aan deze vergunning is echter bepaald dat aan de voorschriften van de Algemene maatregel van bestuur moet worden voldaan. Het pompstation valt onder type wegverkeer A, klasse IV. Conform genoemd besluit moet voor 1 juli 1999 het station worden aangepast aan de eisen die daarin zijn aangegeven. Tevens dient overeenkomstig genoemd besluit grondwatermonitoring plaats te vinden ter plaatse van de ondergrondse tanks. Uit de aanvraag blijkt dat het tankstation samen met het technocentrum zal worden verplaatst uiterlijk in 2002. In deze vergunning is de sanering van het tankstation voorgeschreven.
De opslag van brandstoffen, oliën en andere potentieel bodembedreigende vloeistoffen (in emballage) moet plaatsvinden overeenkomstig de richtlijnen van de Commissie Preventie van Rampen (CPR) door gevaarlijke stoffen Opslag gevaarlijke stoffen in emballage (CPR 15-1; tweede druk 1994).
De opslag van olie in bovengrondse tanks (dieseltank 1200 l, gasolie 6000l) moet plaatsvinden overeenkomstig de richtlijn van de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen Vloeibare aardolieproducten Buiten-opslag van k3-producten in bovengrondse stalen tanks (CPR 9-6; tweede druk 1999). Voorzover de voorzieningen niet voldoen aan de daarvoor geldende CPR-richtlijnen en/of voorschriften zijn in de vergunningaanvraag daarvoor saneringstermijnen aangegeven.

De nieuw te bouwen ruimte voor de Technische Dienst zal uitgevoerd worden met een vloeistofdichte vloer. De nieuwe boxen met bijbehorende buitenruimte zijn voorzien van een vloeistofdichte vloer met afwatering op de riolering via een olie-waterscheider.
Bodembeschermende voorzieningen dienen te worden ontworpen conform CUR/PBV 196 en aangelegd overeenkomstig CUR/PBV-aanbeveling 65. De bodembeschermende voorzieningen dienen regelmatig doch in elk geval één maal per jaar aan de hand van bijlage C van de CUR/PBV aanbeveling 44 op schade te worden geïnspecteerd.
Bijlage 6 van de aanvraag betreft een bodemonderzoeksrapport. Dit onderzoeksrapport geeft een weergave van de kwaliteit van de bodem ter vaststelling van de nulsituatie van de bodem.

3.4.4 Afval

In de aanvraag is aangegeven dat door middel van een zorgvuldige inzamellogistiek er zorg voor wordt gedragen dat binnen de inrichting altijd voldoende opslagcapaciteit aanwezig is voor de vrijkomende afvalstoffen. De afvalstoffen worden zo vaak als nodig door een verwerker afgevoerd. Voor grote evenementen zijn containers aanwezig waarin het afval wordt opgeslagen. Tijdens de 2 grote internationale evenementen (TT en SuperBikes) is een speciaal draaiboek aanwezig waarin onder meer de afvallogistiek is vastgelegd.
Voor de doelmatige inzameling, verwerking en afvoer, alsmede ter beperking van de hoeveelheid afvalstoffen wordt een beheers-, preventie- en instructieprogramma opgesteld, een en ander in het kader van het in ontwikkeling zijnde bedrijfsmilieuzorgsysteem. Dit programma moet binnen 6 maanden na het van kracht worden van deze vergunning zijn opgesteld en ten uitvoer worden gebracht.

3.4.5 Lucht

De emissies naar de lucht worden hoofdzakelijk veroorzaakt door de motoren en auto's die op het circuit rijden. De wedstrijdmotoren moeten voldoen aan de daarvoor gestelde eisen van de FIM, de wedstrijdauto's aan de eisen van de FIA. Andere (gekentekende) voertuigen moeten voldoen aan de daarvoor geldende Europese eisen (zie voetnoot 4). De FIM heeft in haar milieugedragscode aange-

7. Algemene maatregel van bestuur, Besluit tankstations milieubeheer d.d. 20 januari 1994.

geven dat zij ernaar streeft de meest milieuvriendelijke brandstoffen te gebruiken bij evenementen. Bij de activiteiten met historische motoren en auto's wordt veelal gereden met loodhoudende brandstof. GS hebben gezien bovenstaand, geen aanleiding gevonden nadere voorschriften te stellen met betrekking tot emissies naar de lucht.

3.4.6 Afvalwater

In de aanvraag is aangegeven hoe de lozing van rioolwater plaatsvindt. De persriolering van het circuit is gedimensioneerd op het TT-evenement. Aangezien dit evenement de grootste belasting van het riool met zich mee brengt is onder alle omstandigheden een goede afvoer van rioolwater gegarandeerd. De samenstelling van het rioolwater voldoet aan de daarvoor gangbare eisen (algemene voorwaarden). In de voorschriften is aangegeven dat het binnen de inrichting vrijkomende bedrijfsafvalwater de doelmatige werking van het openbaar riool, zuiveringstechnisch werk en het oppervlaktewater niet mag belemmeren.

3.4.7 (Brand)veiligheid

Op het TT-terrein worden gevaarlijke stoffen zoals benzine, olie en propaan gebruikt. Voor de opslag van benzine en olie gelden de eisen zoals die in hoofdstuk 3.4.3 zijn aangegeven. De opslag van propaan moet voldoen aan CPR 11-2.
Voor het TT-evenement is er een Coördinatieplan Openbare Orde en Veiligheid. Dit plan gaat in op mogelijke calamiteiten op het circuit. Dit plan is in het verleden opgesteld door de brandweer en is in beheer bij de gemeente Assen.

4. De grootschalige publieksevenementen

4.1 Inhoud van de aanvraag

Het gebruik van het TT-circuit voor grootschalige, niet aan motor- of autosport gelieerde, evenementen is een geheel nieuwe activiteit. Het gaat om grootschalige publieksevenementen. De Stichting heeft aangevraagd om gedurende 5 dagen per jaar dergelijke evenementen te mogen houden. Het gaat om een meerdaags evenement gedurende een periode van 3 aaneengesloten dagen en 2 eendaagse evenementen.

Meerdaagse evenementen
Als akoestisch representatief voor een meerdaags evenement is aangemerkt het Lowlandsfestival zoals dat in de huidige vorm plaatsvindt in Biddinghuizen (provincie Flevoland). Een dergelijk driedaags evenement zal in de maand augustus worden gehouden. Aangevraagd is om optredens op de volgende tijden plaats te laten vinden:
- van 15.00 uur tot 04.00 uur (van vrijdag op zaterdag);
- van 11.00 uur tot 04.00 uur (van zaterdag op zondag);
- van 11.00 tot 19.00 uur (op de zondag).

Er zijn meerdere podia in gebruik waarvan een in de buitenlucht en de overige in tenten. Het aantal bezoekers bedraagt maximaal 60.000.

Eendaagse evenementen
Het gaat om 2 eendaagse festivals, één in het laatste weekeinde van juli (het gaat dan om het huidige TSF op de zaterdag, zie hoofdstuk 3.4.1) en één in de periode augustus tot en met oktober. De evenementen vinden plaats in de middag- en avondperiode tot uiterlijk 23.30 uur. Op het binnenter-

rein wordt een podium opgesteld. Het publiek (maximaal 65.000 toeschouwers) staat in de buitenlucht. Concerten zoals die gehouden zijn door bijvoorbeeld U2, Tina Turner of Rolling Stones zijn akoestisch gezien representatief.

In de aanvulling op de aanvraag is aangegeven dat de aanvraagperiode voor de grootschalige evenementen is gewijzigd van juni tot en met september tot het laatste weekend van juli tot en met oktober (zie ook hoofdstuk 2.3).

4.2 Motivering van het besluit ter attentie van de grootschalige publieksevenementen

Zoals al in paragraaf 3.3 is aangegeven is de in Nederland gehanteerde handelswijze ten aanzien van geluidhinder ten gevolge van bijzondere bedrijfsactiviteiten dat activiteiten die bijzonder zijn van karakter en niet representatief voor de bedrijfssituatie tot een maximum van 12 dagen mogen worden toegestaan in vergunningen. Op grond van vaste jurisprudentie van de Raad van State is het gebruikelijk om, voorzover incidenteel bijzondere activiteiten plaatsvinden, gedurende een aantal dagen per jaar hiervoor vergunning te verlenen. Omdat sprake is van incidentele activiteiten kan het bevoegd gezag bepalen dat het niet redelijk is om de gangbare normstelling op deze bedrijfssituaties van toepassing te laten zijn. Bij het verlenen van een vergunning voor dit soort activiteiten moet wel voldoende gewaarborgd worden dat de eventuele hinder zoveel mogelijk wordt beperkt. Van belang daarbij is onder meer de situering van de inrichting en de beperkingen waaronder de vergunning wordt verleend. Het verlenen van vergunning voor incidentele activiteiten (en dus afwijken van de gangbare normen) mag echter niet leiden tot een situatie die in milieuhygiënisch opzicht onaanvaardbaar is.
GS zijn van mening dat de grootschalige publieksevenementen niet representatief zijn voor de milieugevolgen van de inrichting. Voor deze evenementen zijn in deze vergunning specifieke voorschriften opgenomen. Daarnaast gelden de in de vergunning opgenomen algemene voorschriften en de voorschriften met betrekking tot bodembescherming, afvalstoffen, afvalwater en opslag van gassen.
GS zijn van mening dat, gelet op hiervoor bedoelde jurisprudentie, vergunning voor de grootschalige publieksevenementen kan worden verleend. Hieronder wordt de motivering daarvan puntsgewijs aangegeven.

Het MMA
In het MER zijn de effecten beschreven van de op het TT-circuit voorgenomen grootschalige publieksevenementen. In het MER is onderzocht welke maatregelen mogelijk zijn om de hinder ten gevolge van de evenementen zoveel mogelijk te beperken. In de eerste plaats is onderzocht welke locatie voor de podia het meest gunstig is. Onderzocht daarvoor zijn 3 varianten: de rennerskwartiervariant, de zuidlusvariant en de Veenslangvariant. Het belangrijkste verschil tussen de varianten bestaat uit de richting waarnaar het geluid uitstraalt. Uit het MER blijkt dat de rennerskwartiervariant, waarin de podia op het middenterrein van het circuit zijn opgesteld, akoestisch gezien de meest gunstige locatie is (het MMA). In deze variant is het hoofdpodium gepland tegen de hoofdtribune, die als geluidwering dient. De voorzijde van het podium is zuidoostelijk gericht omdat in die richting de minste geluidsgevoelige bestemmingen liggen. Uit het MER blijkt dat de geluidsbelasting in de omgeving in de rennerskwartiervariant in noordelijke richting weliswaar maximaal 3 dB hoger is dan in de andere varianten, maar dat juist in de andere richtingen de geluidsbelasting aanzienlijk (tot 8 dB) lager is dan in de andere varianten. Daarnaast zijn de maximale niveaus op de dichtstbijzijnde woningen in de rennerskwartiervariant 75 dB(A) tegenover 77, respectievelijk 79 dB in zuidelijke richting in de zuidlus- en Veenslangvariant. Uitgangspunt bij de besluitvorming is geweest het vastleggen van het mma.

Mitigerende maatregelen
Ten aanzien van de grootschalige publieksevenementen zijn specifiek de volgende in het MER genoemde mitigerende maatregelen van belang:
- geen grootschalige publieksevenementen in het broedseizoen;
- inzet van limiters teneinde de emissie van lage frequenties te verminderen;
- podia met de hoogste geluidsniveaus het eerst sluiten en volume elektronische muziek in de loop van de nacht verminderen;
- verlichting zodanig regelen dat verstrooiing naar het Witterveld wordt voorkomen;
- niet kamperen in de bufferzone.

Hieronder wordt nader ingegaan op de mitigerende maatregelen.
Uit de aanvragen (Wm en NBW) blijkt dat het broedseizoen niet valt in de aangevraagde periode voor de grootschalige publieksevenementen (zie hoofdstuk 2.4).
Tijdens het meerdaagse evenement zal het geluid van de verschillende podia worden gereguleerd om de geluidemissie binnen de daarvoor gestelde grenswaarden te houden. Dat gebeurt door middel van een geavanceerd systeem van permanente monitoring (geluidsmeting) en continue, centrale bijstelling van de geluidsniveaus van de afzonderlijke geluidsinstallaties. In de aanvraag is aangegeven dat de Stichting in overleg met GS meetpunten vaststelt waar tijdens de evenementen het geluid continu wordt gemeten. Tijdens de evenementen is een geluidscoördinator aanwezig die de geluidsniveaus bewaakt en beheerst. De geluidscoördinator beschikt over de actuele informatie van de meetpunten en kan zo nodig direct ingrijpen. De geluidscoördinator beschikt over de mogelijkheid om de geluidsemissie van de podia te regelen met behulp van limiters. Na afloop van elk evenement moet een akoestisch evaluatierapport worden opgesteld. Deze methodiek van geluidsmanagement moet ook worden toegepast bij de eendaagse evenementen en is in de voorschriften vastgelegd.
Tijdens de meerdaagse evenementen wordt gebruikgemaakt van meerdere podia. Het hoofdpodium (openlucht podium) sluit uiterlijk om 23.00 uur. De activiteiten op de verschillende podia moeten na 23.00 uur gefaseerd worden afgebouwd. Als gevolg van deze maatregel moet de geluidsbelasting in de omgeving stapsgewijs afnemen in de periode van 23.00 uur tot 04.00 uur. Daartoe zijn voorschriften opgenomen. Tenslotte heeft de Stichting in haar aanvraag aangegeven dat zij zal toezien op het zodanig regelen van verlichting dat verstrooiing naar het Witterveld wordt voorkomen en dat kamperen en parkeren in de bufferzones niet plaatsvinden.

Het maatschappelijk belang
Het provinciaal beleid is gericht op het verbeteren van het culturele klimaat van Drenthe. Verbetering kan onder meer plaatsvinden door provinciale ondersteuning van grootschalige culturele evenementen of festivals met een landelijke uitstraling en promotionele waarde voor Drenthe. In de provinciale Contourennota 2001-2004 Schaduwen vooruit is aangegeven dat het cultuuraanbod voor jeugdigen moet worden vergroot met onder meer aansprekende en grootschalige (pop)festivals en evenementen. Het TT-circuit is een uiterst geschikte locatie gezien de ligging van het terrein aan de rand van Assen en de aanwezige voorzieningen op het terrein. Het gedurende een 5-tal dagen per jaar toestaan van grootschalige evenementen betekent een belangrijke versterking van het culturele leven in de provincie Drenthe. Het cultuuraanbod voor met name jongeren wordt hiermee vergroot. Tevens zal door de landelijke uitstraling van dergelijke evenementen de bekendheid en betekenis van Drenthe op allerlei terreinen een positieve impuls kunnen krijgen.

Locatiekeuze
Het TT-circuit is een zeer geschikte locatie voor het houden van grootschalige publieksevenementen. Het circuit is gunstig gelegen aan de rand van Assen en is goed bereikbaar vanaf de rijksweg A28.

Er zijn goede verbindingen met het openbaar vervoer. Tijdens evenementen kunnen in combinatie met de NS pendelbussen worden ingezet tussen NS-station en circuit. Dit is relevant omdat ca. 50% van de bezoekers van evenementen per openbaar vervoer komt.
De terreinen van het circuit en de beschikbare terreinen van het Ministerie van Defensie ten behoeve van parkeren hebben voldoende oppervlakte om grootschalige evenementen te herbergen. Op het circuit zijn reeds tal van voorzieningen en een geschikte infrastructuur aanwezig die tijdens evenementen gebruikt kunnen worden. De Stichting beschikt over een staf van vrijwilligers die ervaring heeft met de organisatie van grootschalige evenementen. In overleg met de gemeente Assen, provincie, politie, brandweer en andere hulpverleningsdiensten worden voor grote evenementen draaiboeken en calamiteitenplannen gemaakt.

Optredende geluidbelasting
Uit de vergunningaanvraag blijkt dat de geluidsbelasting ten gevolge van grootschalige publiekevenementen de waarde van 75 dB(A) op geen enkele woning overschrijdt. In de nachtperiode (vanaf 23.00 uur) wordt de waarde van 70 dB(A), op twee woningen na, niet overschreden. Het gaat om geluidsniveaus inclusief een toeslag voor muziekgeluid (10 dB) en een periodetoeslag (5 dB en 10 dB in de avond- respectievelijk nachtperiode) zonder de toepassing van een bedrijfsduurcorrectie. Op grond van jurisprudentie[8] is een geluidsbelasting van 75 dB(A) ten gevolge van muziekgeluid nog als acceptabel aan te merken. De toelaatbare geluidsniveaus op representatieve waarneempunten zijn in de voorschriften opgenomen.
In de voorschriften is opgenomen dat het niet is toegestaan om in de nachtperiode (23.00 uur tot 07.00 uur) live muziek ten gehore te brengen. Verder is het niet toegestaan om in deze periode het zogenaamde open podium te gebruiken. De geluidsniveaus zullen in de nachtperiode dan ook beduidend lager zijn dan voor de dag- en avondperiode. Het geluidsniveau in de nachtperiode in Baggelhuizen (meetpunt 1) is 9 dB(A) lager dan het niveau in de avondperiode. In de voorschriften is verder vastgelegd dat vanaf 23.00 uur het geluidsniveau gefaseerd terug gebracht moet worden. Dit houdt in dat de podia met de hoogste geluidsniveaus het eerst moeten sluiten en het volume van elektronische muziek in de loop van de nacht moet worden verminderd. Twee maanden voorafgaand aan een meerdaags evenement moet GS worden geïnformeerd over hoe het gefaseerd verminderen van de geluidsniveaus vanaf 23.00 uur zal worden uitgevoerd.

Verkeersaantrekkende werking
Uit ervaring blijkt dat tijdens grootschalige evenementen ca. de helft van de bezoekers met openbaar vervoer komt en de helft met eigen vervoer (voornamelijk auto). Met de NS worden afspraken gemaakt om het vervoer in goede banen te leiden. Verder worden pendelbussen ingezet tussen NS-station en festivalterrein. Aan- en afvoer van bezoekers wordt uitgewerkt in de op te stellen draaiboeken voor elk festival. Tenslotte beschikken omwonenden over een pas die onbelemmerde doorgang naar hun woning geeft.

Bodem en afval
Op het terrein zijn tal van voorzieningen aanwezig om bodemverontreiniging te voorkomen. Zo worden bijvoorbeeld generatoren uitgevoerd met dubbelwandige tanks. De voorzieningen en maatregelen moeten conform de Nederlandse richtlijn bodembescherming zijn uitgevoerd. Tevens zijn allerlei voorzieningen aanwezig voor de inzameling van afval.
Tijdens de evenementen is een milieubrigade actief die zich onder meer richt op de schoonmaak van kampeer- en festivalterrein. De coördinatie van de werkzaamheden berust bij een gespecialiseerd schoonmaakbedrijf.

8. Uitspraak Raad van State van 11 april 1997, E03.96.0366

Afvalwater
Het afvalwater dat tijdens de evenementen vrij komt wordt afgevoerd naar het gemeentelijk riool. De capaciteit van het riool is gedimensioneerd op het TT-evenement en is derhalve voldoende om het afvalwater af te kunnen voeren. Tijdens de evenementen zijn tal van voorzieningen aangebracht voor de inzameling van afvalstoffen. Na afloop van elk evenement wordt het terrein binnen enkele dagen schoon opgeleverd.

(Brand)veiligheid
Voor de grote evenementen wordt een draaiboek opgesteld voor calamiteiten, brandveiligheid en hulpverlening. Dit gebeurt in overleg met gemeente, brandweer, politie, provincie en andere (hulpverlenings)instanties.

Samenvatting motivering
GS zijn van mening dat de voor de grootschalige publieksevenementen gevraagde vergunning kan worden verleend omdat:
- er geen sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor het milieu die niet door het stellen van voorschriften in voldoende mate kunnen worden beperkt;
- door het treffen van de in het MER opgenomen mitigerende maatregelen conform de invulling van het MMA het maximaal mogelijke is gedaan om de hinder te voorkomen c.q. zoveel mogelijk te beperken;
- er sprake is van een maatschappelijk belang;
- er sprake is van een zeer geschikte locatie;
- de grootschalige evenementen blijven beperkt tot een aantal van 5; tezamen met de internationale motorsportactiviteiten bedraagt het aantal bijzondere evenementen jaarlijks maximaal 12;
- maximaal twee maal per jaar is in de nachtperiode sprake van een evenement (gedurende het meerdaagse evenement);
- de geluidsbelasting van 75 dB(A) wordt op geen enkele woning overschreden;
- de geluidsbelasting van 70 dB(A) wordt behoudens 2 woningen niet overschreden in de nachtperiode; deze geluidsbelasting moet gedurende de nachtperiode gefaseerd worden teruggebracht, een en ander ter goedkeuring van GS.

5. Overige aspecten

5.1 Bedrijfsmilieuplan/milieuzorg

Op het TT-circuit is geen integrale milieutaakstelling van toepassing. Op grond van de landelijk afgesloten convenanten op het gebied van milieu behoeft dan ook geen bedrijfsmilieuplan te worden opgesteld. De Stichting heeft op eigen initiatief een bedrijfsmilieuplan opgesteld. In het milieuprogramma dat bij dit plan behoort is op maatregelniveau uitgewerkt hoe milieudoelstellingen in de eerstkomende jaren gehaald zullen worden. De milieumaatregelen zijn in de aanvraag opgenomen.
Het betreft de sanering van geluidhinder, aanpassing van het pompstation, aanpassing van de opslag van gevaarlijke vloeistoffen conform CPR15-1, aanpassing van de opslag van vloeistoffen in bovengrondse tanks en de aanpassing van vloeistofdichte werkvloeren. GS kunnen instemmen met deze maatregelen, de saneringsdoelstellingen en bijbehorende saneringstermijnen. Deze doelstellingen zijn in de voorschriften vastgelegd. Naast de doelvoorschriften zijn daar waar noodzakelijk meet-, registratie- en rapportageverplichtingen vastgelegd.
Verder is de Stichting van plan een praktisch en doeltreffend milieuzorgsysteem in haar organisatie in te voeren. Deel daarvan maken in ieder geval uit een meet- en registratieplan, intern controlesysteem en interne/externe rapportage.

5.2 Handhaving en controle

De vergunninghouder, het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe is verantwoordelijk voor de naleving van deze vergunning. In deze vergunning is onder andere de verplichting opgelegd dat de Stichting zelf geluidsmetingen moet uitvoeren en vastleggen (monitoring geluid). Door middel van prognoses vooraf en resultaten van metingen achteraf dient aangetoond te worden dat binnen de normen van de vergunning wordt gebleven. Bovenstaande neemt niet weg dat GS op grond van hun wettelijke handhavingstaak een eigen verantwoordelijkheid hebben en evenzo als bij alle bedrijven deze taak door middel van controlebezoeken, geluidsmetingen, beoordelingen van rapportages etc. uitvoeren. Deze werkwijze is inherent aan de huidige inzichten en opvattingen ten aanzien van de vergunningverlening en handhaving. De uitvoering van de handhavingstaak is vastgelegd in het handhavingsstappenplan van de provincie Drenthe. Daarin is aangegeven welke stappen de provincie onderneemt indien overtreding van een vergunning wordt geconstateerd.

Zoals gesteld is de primaire zorg voor de naleving van de voorschriften van deze vergunning in handen van de Stichting. In de aanvraag is aangegeven dat het bestuur van de Stichting zelf actief zal toezien op het naleven van de geluidsvoorschriften. Deze controle vindt plaats door middel van een systeem van gecombineerde tijdwaarneming en geluidsmeting. De individuele motoren/voertuigen worden herkend door deze te voorzien van transponders. Het systeem geeft inzicht in de geluidsproductie van de individuele voertuigen. Hierdoor kunnen motoren/voertuigen met een te hoge geluidsproductie geïdentificeerd worden en kan daartegen door de Stichting direct worden opgetreden. Door de Stichting worden tevens permanent geluidsmetingen verricht langs de Veenslang van het circuit. Daarvoor is een vaste meetopstelling ingericht. De meetgegevens worden door de provincie gebruikt als controle-instrument voor de beoordeling van de aan de typen-2-,-3- en -4-evenementen verbonden geluidsvoorschriften. De provincie kan via een geautomatiseerd systeem rechtstreeks over deze gegevens beschikken.
Tijdens de grootschalige publieksevenementen is een geluidsbewakingssysteem in werking. Bewaking vindt plaats door middel van een geavanceerd systeem van permanente monitoring (geluidsmeting) en continue, centrale bijstelling van de geluidsniveaus van de afzonderlijke geluidsinstallaties.

In de vergunningaanvraag is aangegeven hoe de Stichting zelf toezicht wil gaan uitvoeren. In de voorschriften bij deze vergunning is eenduidig per activiteit aangegeven hoe het circuit zelf moet toezien op de naleving van haar vergunning. In onderhavige vergunning zijn doelvoorschriften opgenomen. Daarnaast zijn er middelvoorschriften en gedragsverplichtingen opgenomen die betrekking hebben op de systematiek van geluidsprognoses, geluidsmetingen en rapportages, die een belangrijke functie hebben in het kader van de controle op de naleving van deze vergunning.

5. 3 Ongewone voorvallen

In verband met de baanveiligheid, de veiligheid van personen en het voorkomen/beperken van milieuschade beschikt de Stichting over een calamiteitenplan voor de motor- en autosportactiviteiten. Dit calamiteitenplan wordt in het kader van het door de stichting in te voeren milieuzorgsysteem uitgewerkt voor het preventief en correctief handelen bij milieu-incidenten. In de voorschriften is vastgelegd dat dit plan direct na het van kracht worden van de vergunning aanwezig moet zijn.
Zoals in hoofdstuk 4.2 is aangegeven worden voor de grootschalige publieksevenementen eveneens calamiteitenplannen opgesteld. Tenslotte wordt gewezen op het bepaalde in de artikelen 17.1 en 17.2 van de Wm, waarin is aangegeven hoe te handelen indien zich een ongewoon voorval voordoet binnen de inrichting. Ter informatie zijn beide artikelen als bijlage bij dit besluit gevoegd.

5.4 Evaluatie MER

Uit de Wm vloeit voort dat de in het MER voorspelde milieugevolgen te zijner tijd moeten worden geëvalueerd en dat bij de besluitvorming over de vergunningaanvraag eveneens een besluit over deze evaluatie moet worden genomen.

In het MER is een aanzet tot een monitoringsprogramma opgenomen teneinde inzicht te krijgen in de geluidsbelasting in de omgeving op grotere afstand van het circuit in relatie tot het akoestisch model. Reden daarvoor is dat de daadwerkelijke effecten kunnen afwijken van de voorspelde effecten (door leemten in kennis en informatie). Daarnaast is een aanzet gegeven voor monitoring teneinde inzicht te krijgen in de mate van verstoring die nu en in de toekomst optreedt op fauna in het Witterveld.

In haar toetsingsadvies heeft de Commissie voor de m.e.r. geadviseerd om een evaluatieprogramma uit te werken omtrent de gesignaleerde leemten in kennis. GS achten evaluatie en monitoring, overeenkomstig het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r., zinvol voor het geluidsaspect in verband met modeltoetsing, alsmede beoordeling van de mate van verstoring die nu en in de toekomst optreedt in het Witterveld. De faunamonitoring ter attentie van het Witterveld is geregeld in de NBW-vergunning. De monitoring ter attentie van het verkrijgen van beter inzicht in de geluidsbelasting in de omgeving op grotere afstand van het circuit in relatie tot het akoestisch model is in deze vergunning voorgeschreven. De uitvoering van deze 2 monitoringsaspecten zullen vanzelfsprekend op elkaar moeten worden afgestemd.

Bij de beoordeling van de effecten van geluidhinder wordt een meteo-correctieterm toegepast conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai. Reden daarvoor is dat door meteorologische invloeden de geluidsoverdracht sterk kan variëren. Deze variaties zullen in beeld moeten worden gebracht bij de geluidsmetingen die worden verricht in het kader van het evaluatie- en monitoringsonderzoek.

6. Bedenkingen en advies

Zoals vermeld in paragraaf 2.1 zijn tegen het ontwerpbesluit bedenkingen ingediend. Tevens is een advies uitgebracht. In het volgend overzicht zijn de bedenkingen en het advies samengevat weergegeven (in de eerste kolom). In de tweede kolom van het overzicht staat de reactie van GS op de bedenkingen en het advies.

	Samenvatting bedenkingen	Reactie GS op de bedenkingen
	De ingediende bedenkingen zijn hieronder samengevat weergegeven.	
1	De bedenkingen van Sluyter Advocaten Assen namens hun cliënte Vakantiecentrum Witterzomer BV, alsmede de 5.1.2e de heer 5.1.2e	
1a	Bezwaar bestaat tegen de toenemende mate van geluidshinder met name door de uitbreiding met grootschalige publieksevenementen.	In de bedenking is aangegeven dat er grote bezwaren bestaan tegen het vergunnen van grootschalige publieksevenementen. De bedenking heeft met name betrekking op de zorg over de te verwachten geluidhinder van de muziekevenementen (popconcerten). In paragraaf 4.2 van dit besluit is de motivering ten aanzien van de grootschalige publieksevenementen weergegeven. Daarin is reeds ingegaan op een groot aantal zaken die thans in de bedenkingen aan de orde zijn gesteld. Als algemene reactie op de bedenkingen wordt in de eerste plaats dan ook verwezen naar paragraaf 4.2. In aanvulling daarop is hieronder nader op de bedenking ingegaan. Gedurende maximaal twaalf dagen per jaar mogen op het circuit evenementen worden georganiseerd die als bijzondere activiteit zijn aan te merken. Het betreft de grote internationale motorraces (TT en World Superbikes Assen) en de grootschalige publieksevenementen (zijnde muziekevenementen). Deze activiteiten passen niet binnen de voor het circuit aangemerkte representatieve bedrijfssituatie. Voor inrichtingen waar gedurende een beperkt aantal dagen per jaar (maximaal twaalf) bijzondere activiteiten plaatsvinden, kan ontheffing van de geluidsgrenswaarden uit de vergunning worden gegeven, mits voldoende gewaarborgd is dat onaanvaardbare hinder voor derden wordt voorkomen (vaste jurisprudentie van de Raad van State). GS zijn van mening dat het op jaarbasis vergunnen van deze twaalf dagen, die opgeknipt zijn in een zevental voor grote internationale motorraces en een vijftal voor muziekevenementen, zich verhoudt met voornoemde jurisprudentie. De muziekevenementen mogen maximaal vijf dagen per jaar worden georganiseerd. In deze vergunning zijn de bedrijfstijden voor deze evenementen gelimiteerd. Slechts op twee van de vijf dagen mogen activiteiten tot 4.00 uur plaatsvinden. Naar aanleiding van de bedenkingen zijn de voorschriften met betrekking tot de grootschalige

		muziekevenementen aangescherpt. Op grond van de vergunning kunnen de meerdaagse muziekevenementen worden gehouden in de periode augustus tot en met oktober. In het ontwerpbesluit waren de bedrijfstijden van deze evenementen in algemene zin (voor de gehele periode van augustus tot en met oktober) voorgeschreven. Thans is in de vergunning onderscheid gemaakt tussen enerzijds de periode van de officiële schoolvakanties (eerste deel van de maand augustus en daarmee hoogseizoen voor het vakantiecentrum) en anderzijds de periode daarna (eind vakantie tot en met oktober). Op grond van deze vergunning mag een meerdaags muziekevenement in de periode van de schoolvakantie plaatsvinden, echter onder de voorwaarde dat de activiteiten zich beperken tot de dag- en avondperiode (23.00 uur). Na de vakantieperiode mogen de activiteiten zich in de nachtperiode uitstrekken tot uiterlijk 4.00 uur. De toelaatbare geluidsniveaus in de onderscheidenlijke periodes zijn voorgeschreven. GS zijn van mening dat zij, door het verbinden van voorschriften met voornoemde strekking, het belang van het vakantiecentrum met betrekking tot het hoogseizoen voldoende in de afwegingen bij de besluitvorming betrokken. In dit kader kan tevens worden gesteld dat GS zowel met de 5.1.2e van het vakantiecentrum, als met de directie van het TT-circuit overleg hebben gevoerd over voornoemde aanscherping van de vergunning. Beide directies hebben in die overleggen aangegeven zich in de aanscherping te kunnen vinden. Uit jurisprudentie van de Raad van State blijkt dat voor incidentele grootschalige muziekevenementen een geluidswaarde van 75 dB(A), exclusief de toeslag voor muziekgeluid van 10 dB(A), acceptabel wordt geacht (uitspraak Raad van State van 9 maart 2001, E03.97.1662). In onderhavige vergunning is voorgeschreven dat de geluidsbelasting vanwege de muziekevenementen maximaal 75 dB(A) mag bedragen op de dichtstbijzijnde woning, inclusief de toeslag voor muziekgeluid en de periodetoeslag. Bij de beoordeling van het muziekgeluid is (conform wettelijke regeling en jurisprudentie) geen bedrijfsduurcorrectie toegepast. Op grond van voornoemde jurisprudentie zijn GS van mening dat in de onderhavige situatie de waarde van 75 dB(A) zeker acceptabel is. De geluidsbelasting ter plaatse van camping Witterzomer mag in de nachtperiode de maximale waarde van 67 dB(A) niet overschrijden (inclusief voornoemde toeslagen van 10 dB(A)). Naar aanleiding van de bedenkingen is in de vergunning voorgeschreven hoe de geluidsbelasting in de nachtperiode stapsgewijs moet afnemen. Het betreft een aanscherping van de voorschriften terzake uit het ontwerpbesluit. In de behandeling van de bedenking onder 2b wordt daar nader op ingegaan.

1b	De uitkomst van de bestuurlijke belangenafweging met betrekking tot het vergunnen van grootschalige publieksevenementen binnen het twaalfdagencriterium is willekeurig en daarmee onrechtmatig.	Zie hetgeen is gesteld onder 1a.
	- Niet voldoende is meegenomen dat de uitbreiding met luidruchtige grootschalige publieksevenementen ernstige gevolgen heeft voor de exploitatie van het vakantiecentrum in het vakantieseizoen. De vergunning wordt gezien als een "blanco volmacht" voor het organiseren van een evenement, soortgelijk aan Lowlands.	De directie van het vakantiecentrum heeft in het overleg met GS (zie hetgeen onder 1a is verwoord) aangegeven dat het ontzien van het hoogseizoen (geen activiteiten in de nacht) zeer belangrijk is in verband met een gezonde exploitatie van het vakantiecentrum. GS zijn van mening dat zij door de aanscherping van de vergunning, zoals dat onder 1a is verwoord, in voldoende mate de belangen van het vakantiecentrum bij de besluitvorming hebben betrokken. Met betrekking tot het verzoek tot het vergoeden van schade kan worden gesteld dat GS de mening zijn toegedaan dat de Wm zich ten principale richt op het milieu. Het vorenstaande betekent echter niet dat bij de totstandkoming van de Wm-vergunning alleen Wm-gerelateerde belangen worden meegenomen in de belangenafweging. Immers, op grond van artikel 3:4 van de Awb dient het bestuursorgaan binnen de ruimte die de wet daarvoor laat, in beginsel alle relevante belangen die door het te nemen besluit zullen worden geraakt mee te nemen in de belangenafweging. In dat kader merken GS op dat zij een intermediaire rol hebben vervuld bij onderhandelingen tussen de heer 5.1.2e en Mojo Concerts BV over het gebruik van het vakantiecentrum door Mojo Concerts rond en tijdens het Lowlands-festival, alsmede over de financiële vergoedingen en/of compensatie van dat gebruik. Deze onderhandelingen verkeerden in een vergevorderd stadium. In verband met het verlengen van het contract voor Lowlands in Biddinghuizen (Six Flags) zijn de onderhandelingen niet voortgezet en afgerond. Gezien het vorenstaande zullen GS zich sterk maken om de partijen i.c. het circuit en de heer 5.1.2e terzake weer bij elkaar te laten komen als nieuwe omstandigheden zich voordoen. Daarnaast kan ten slotte worden gesteld dat, indien er schade wordt geleden, er voor de vergoeding van die schade in beginsel de planschadeprocedure ex artikel 49 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening moet worden gevolgd.
	- De argumenten betreffende de fysiek geschikte locatie en het maatschappelijk belang zijn niet goed onderbouwd. Het culturele argument kan niet van toepassing zijn voor de bezoekers van de publieksevene-	Bezwaren met betrekking tot maatschappelijk en cultureel belang kunnen niet dienen als toetsingsmaatstaf bij de beoordeling van een aanvraag om milieuvergunning. Een aanvraag om vergunning dient immers te worden beoordeeld aan de hand van de artikelen 8.10 en 8.11 van de Wm. GS merken op dat aan de vergunning voorschriften zijn verbonden die de grootst mogelijke be-

	menten. De gasten van een publieksevenement komen niet naar Drenthe om de Drentse cultuur, zoals de gasten van het vakantiecentrum dat wel doen.	scherming bieden tegen de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken. De gevraagde vergunning kan worden verleend, omdat er geen sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor het milieu die niet in voldoende mate door het stellen van voorschriften kunnen worden beperkt. Alles overwegende zijn GS van oordeel dat, gelet op de belangen voor de bescherming van het milieu, deze vergunning onder voorschriften kan worden verleend. Het provinciale beleid is gericht op verbetering van het culturele klimaat van Drenthe. GS zijn van mening dat deze verbetering kan plaatsvinden door het ondersteunen van grootschalige evenementen met een landelijke uitstraling en promotionele waarde voor Drenthe. De activiteit kan bijdragen aan invulling van het provinciaal beleid "Schaduwen vooruit", waarin is aangegeven dat het cultuuraanbod voor jeugdigen dient te worden vergroot met onder meer aansprekende en grootschalige (pop)festivals en evenementen. Overigens is de aanwezigheid van het circuit historisch bepaald. Sinds vele jaren vinden er op het circuit motorsportactiviteiten plaats. In het Provinciaal omgevingsplan is het circuit aangeduid als lawaaisportcentrum. De provincie streeft naar ruimtelijke bundeling van geluidhinderopleverende recreatievormen in de lawaaisportcentra. Het TT-circuit is gezien de ligging van de locatie en de aanwezige voorzieningen op het terrein een uiterst geschikte locatie.
-	In de afwegingen zijn de belangen van Witterzomer en haar betekenis voor de provincie en de ernstige afbreuk die het vergunnen van muziekfestivals doet, aan de exploitatie van Witterzomer volstrekt onvoldoende betrokken en gehonoreerd. Buiten beschouwing is gelaten dat in de periode april tot en met september al 34 dagen ernstige geluidsoverlast wordt ondervonden van de type-1- en -2-activiteiten. Volledig wordt voorbijgegaan dat dit de periode is waarin Witterzomer moet verdienen. Voorbijgegaan wordt aan het feit dat Witterzomer met goed fatsoen geen gasten kan ontvangen, omdat de kampeeronderkomens geen bescherming bieden tegen het	In dit besluit zijn alle milieugerelateerde belangen meegenomen in de belangenafweging (zie eveneens hierboven en 1a en 1b). Met betrekking tot schade verwijzen wij eveneens naar het hierboven gestelde. GS staan op het standpunt dat wettelijk gezien alleen bescherming hoeft te worden geboden aan woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen die expliciet staan aangegeven in artikel 4 van het Besluit grenswaarden zones langs wegen en in artikel 4 van het Besluit grenswaarden binnen zones rond industrieterreinen. In de genoemde artikelen worden kampeerterreinen niet genoemd als een geluidsgevoelige bestemming. Voor het vakantiecentrum zijn dan ook geen maximaal toelaatbare geluidbelastingen door de minister van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer (VROM) vastgesteld. Een en aander neemt niet weg dat GS in haar besluitvorming rekening heeft gehouden met het vakantiecentrum, in die zin dat zij het vakantiecentrum hebben betrokken in de beoordeling van de in de omgeving van het circuit heersende geluidsniveaus (MTG). De geluidsbelasting ter plaatse van het vakantiecentrum mag tijdens de grootschalige evenementen maximaal 67 dB(A) bedragen. In de nachtperiode moeten de geluidsniveaus gefaseerd afnemen (zie hetgeen is gesteld in 2b). Deze geluidsniveaus achten GS alleszins acceptabel.

	muzieklawaai. De schade die hieruit voortvloeit strekt verder dan de festivaldagen.	Zie verder hetgeen is gesteld in 1a over het uitzonderen van de grootschalige muziekevenementen van de representatieve bedrijfssituatie. Van de 34 genoemde dagen vallen er 27 binnen de representatieve bedrijfssituatie, waarvoor de minister van VROM MTG's heeft vastgesteld. De 7 overige dagen (TT en World Superbikes Assen) vallen (evenals de 5 dagen voor grootschalige muziekevenementen) buiten de representatieve bedrijfssituatie. Genoemde dagen zijn dus niet buiten beschouwing gebleven.
1c	De in het ontwerpbesluit opgenomen uitbreiding van de reeds eerder vergunde activiteiten met een aantal luidruchtige grootschalige muziekevenementen is om de volgende redenen juridisch niet inpasbaar. - De luidruchtige grootschalige publieksevenementen hebben negatieve gevolgen voor de voor de fauna benodigde rust. Dit is in strijd met de Habitatrichtlijn en daarop gebaseerde uit de jurisprudentie voortvloeiende eis dat geen activiteiten worden vergund die het bereiken van de in de richtlijn voorgeschreven resultaat ernstig in gevaar kunnen brengen. - De beschermingsdoelstelling van de Habitatrichtlijn geldt voor het Witterveen nu deze is aangewezen als natuurmonument c.q. prioritair habitatsgebied. - De Habitatrichtlijn staat het bevoegd gezag slechts toe activiteiten te vergunnen, indien de zekerheid bestaat dat deze activiteiten de flora en fauna van beschermde soorten niet aantasten. Er mag dus geen sprake zijn van activiteiten die leiden tot de verslechtering van de habitat. Tevens vloeit uit	De bedenkingen die zich richten op het Witterveld als beschermd natuurmonument hebben betrekking op de door de staatssecretaris van landbouw, natuurbeheer en visserij (LNV) in het kader van de Natuurbeschermingswet (NBW) verleende vergunning (NBW-vergunning d.d. 15 april 2002) voor de grootschalige muziekevenementen. Desbetreffende bedenkingen zijn genoegzaam meegewogen in de verleende NBW-vergunning. Met betrekking tot bedenkingen die zich richten op het toepassen van de Habitatrichtlijn in relatie tot de grootschalige publieksevenementen kan worden gesteld dat ook deze bedenkingen reeds zijn meegenomen in de door minister van LNV verleende NBW-vergunning. Gezien het vorenstaande zal derhalve in de onderhavige Wm-vergunning (behoudens het hiernavolgende) niet afzonderlijk meer worden ingegaan op de genoemde bedenkingen. In 2001 hebben GS het ecologische adviesbureau Altenburg en Wymenga (A&W) gevraagd om een deskundigenoordeel te geven over de te verwachten mogelijke effecten voor de fauna van het Witterveld, als gevolg van de grootschalige publieksevenementen. A&W hebben gebruikgemaakt van de bestaande kennis van de beheerder (gemeente Assen), literatuuronderzoek en gegevens van diverse ecologische medewerkers over avifauna, fauna en vegetatie. Al deze gegevens, gecombineerd met eigen ecologische expertise, hebben een rapport opgeleverd dat voldoende inzicht biedt in de te verwachten ecologische effecten van de grootschalige publieksevenementen. GS beschouwen het rapport als de best beschikbare informatie. Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het rapport is gebaseerd op de ingetrokken NBW-vergunningaanvraag van 20 maart 2001, waarin sprake was van het organiseren van de grootschalige publieksevenementen in de periode juni tot en met september. In de huidige NBW-vergunningaanvraag is de periode beperkt tot de maanden augustus en september en valt hiermee buiten het broedseizoen. Uit het rapport komt niet naar voren dat de habitats, waarvoor het Witterveld is aangemeld, achteruit zijn gegaan noch achteruit zullen gaan als gevolg van grootschalige evenementen, ondanks

	de Habitatrichtlijn een instandhoudingsverplichting voort, ten aanzien van de natuurlijke habitat van beschermde soorten. Is er geen redelijk alternatief, dan mag de aangevraagde activiteit slechts worden vergund indien er dwingende redenen zijn van groot openbaar belang en er compenserende maatregelen worden genomen. Dwingende redenen van groot openbaar belang, om grootschalige muziekevenementen te organiseren op het TT-circuit, zijn niet aangetoond. - Het MER wijst niet uit dat flora en fauna in het Witterveld door de grootschalige muziekevenementen niet zullen worden aangetast. - Er zijn wel degelijke effecten van verdergaande geluidsbelasting. - De conclusie dat er geen effecten zijn te verwachten van de geluidsbelasting voor het lage frequentiegeluid op het gedrag van de soorten is niet deskundig onderbouwd. - Er is niet gekeken naar de cumulatieve effecten van de verschillende activiteiten in de tijd (deze bedenkingen zijn afkomstig uit de brieven aan LNV die appellant heeft verzocht in te lassen).	de bestaande activiteiten op het circuit en ondanks het feit dat het Witterveld als schietterrein wordt gebruikt. Daarmee is de onderbouwing van het zwaarwegende maatschappelijke belang komen te vervallen, omdat dit op grond van artikel 6 van de Habitatrichtlijn niet is vereist, als er geen sprake is van significante gevolgen van een (voorgenomen) project. GS zijn de mening toegedaan dat het rapport voldoende basis biedt voor de besluitvorming. Deze mening wordt ook gedeeld door de Commissie voor de m.e.r. De commissie heeft het rapport als onderdeel van de aanvulling op het MER goed bevonden. Het MER inclusief de aanvulling biedt voldoende informatie om tot besluitvorming te komen. Overigens merken GS over hetgeen hierboven is gesteld op dat ook de staatssecretaris van LNV van mening is dat het rapport als best beschikbare informatie (zie NBW-vergunning) moet worden beschouwd.
1d	Het is niet vanzelfsprekend het twaalfdagencriterium, dat is ontwikkeld om incidentele overschrijdingen van grenswaarden te kunnen vergunnen, te gebruiken nu het gaat om een gezoneerd industrieterrein en in de representatieve bedrijfssituatie de geluidswaarden reeds	GS zijn van mening dat er in het onderhavige geval geen verband bestaat tussen het feit dat er sprake is van een gezoneerd industrieterrein en overschrijding van de representatieve bedrijfssituatie, aangezien het circuit een solitaire inrichting is die zelfstandig de omvang van de geluidszone bepaalt. In concreto betekent dit dat er in de onderhavige situatie er geen andere Wm-inrichtingen aanwezig zijn die tezamen met het TT-circuit de representatieve bedrijfssituatie overschrijden in die zin dat er sprake zou zijn van meer dan 12 dagen per jaar, waarop de zone wordt

	(ernstig) worden overschreden. De equivalente geluidsbelasting van publieksevenementen is dermate hoog dat er sprake is van overschrijding van de zonegrenswaarde.	overschreden. Verder wordt verwezen naar hetgeen GS hebben gesteld in 1a. De geluidsbelasting ten gevolge van de grootschalige evenementen overschrijdt inderdaad de geluidszone, er is immers sprake van een bijzonder bedrijfssituatie. De geluidsnormen van de representatieve bedrijfssituatie zijn daarop niet van toepassing. Zie hetgeen hierover is gesteld onder 1a. In tegenstelling tot hetgeen appellant stelt, wordt de geluidzone bij de representatieve bedrijfssituatie niet overschreden.
1e	Er ontbreekt een voorschrift omtrent het weren van door bezoekers meegebracht materiaal om lawaai te maken en te claxonneren.	Naar aanleiding van deze bedenking is een voorschrift opgenomen dat de stichting erop toe moet zien dat bezoekers van de inrichting geen apparatuur meenemen dat geluidhinder buiten de inrichting kan opleveren. Het betreft een voorschrift met betrekking tot het gedrag van bezoekers binnen de inrichting.
1f	Bezwaar bestaat tegen een andere invulling dan de vergunde type-1-dagen te koppelen aan WK-wedstrijden.	De aanvraag zoals die wordt ingediend, dient door GS in behandeling te worden genomen. De aanvraag wordt beoordeeld aan de hand van de artikelen 8.10 en 8.11 van de Wm (de aanvraag bepaalt de omvang van het besluit). De type-1-activiteiten betreffen de akoestisch uitzonderlijke motorsportevenementen (zoals TT en de World Superbike Assen). Indien de stichting veranderingen wil doorvoeren die gevolgen hebben voor het milieu, zal zij daarvoor een nieuwe vergunning moeten aanvragen. Voor wijzigingen in de bedrijfsvoering (bijvoorbeeld in de jaarlijkse programmering van activiteiten) die passen binnen de verleende vergunning, behoeft de stichting in beginsel geen nieuwe vergunning aan te vragen. In de voorschriften is opgenomen dat de stichting jaarlijks aan GS de activiteitenkalender voor het komende seizoen moet overleggen. In het kader van haar handhavingstaak beoordelen GS jaarlijks deze kalender. Voorschrift 5.17 uit het ontwerpbesluit is nader uitgewerkt in die zin dat de stichting informatie aan GS moet overleggen over nieuwe activiteiten (die binnen de vergunning passen). Het gaat dan om de type-indeling van de desbetreffende activiteit en de akoestische onderbouwing daarvan. Overigens zijn de TT- en World Superbike Assen-evenementen voor lange periode contractueel vastgelegd. De stichting heeft de TT en de World Superbike Assen tot en met 2006 op haar programma staan. Tevens is er een optie voor de TT tot 2011. Op middellange termijn worden deze evenementen derhalve op vaste perioden in het jaar gehouden.
1g	Er ontbreekt een voorschrift betreffende de maximale pieksituatie (L_{max}) in representatieve bedrijfssituatie (type 2) en de daaropvolgende type-indelingen. Indien niet een L_{max} van	In dit besluit is uitgebreid ingegaan op het afzien van het opnemen van voorschriften met betrekking tot maximale geluidsniveaus (zie paragraaf 3.4.1). De dichtstbijzijnde woningen zijn op grote afstand van het circuit gelegen. In het akoestisch onderzoek bij de aanvraag is aangegeven dat in de representatieve situatie (de type-2-activiteiten) kan worden voldaan aan een maximale geluids-

	75 dB(A) vergund kan worden, dient de vergunning te worden geweigerd, omdat op 34 dagen overschrijdingen zijn te verwachten van de in de Circulaire industrielawaai genoemde grenswaarde van 70 dB(A).	belasting van 70 dB(A) op de dichtstbijzijnde woning (68 dB(A) op Witterbroek 1). Deze maximale geluidsniveaus zijn een gevolg van de normale activiteiten op het circuit en zijn als zodanig een onderdeel van de bedrijfsactiviteiten, waarvoor vergunning is aangevraagd.
1h	Het enkel opnemen van normeringen met betrekking tot equivalente geluidsniveaus betekent dat in onaanvaardbare mate geluidspieken kunnen en mogen worden veroorzaakt.	Om te voorkomen dat er onaanvaardbare maximale geluidsniveaus worden veroorzaakt, zijn in de vergunning voorschriften opgenomen die niet alleen equivalente geluidsniveaus begrenzen, maar ook die een maximum aangeven voor de toelaatbare waarden, gemeten over een periode van 5 minuten, een en ander gemeten op de permanente meetmast. Doel hiervan is het voorkomen van hinder door kortdurende verhogingen van geluidsniveaus. Door het opnemen van deze voorschriften is het niet meer mogelijk om gedurende korte tijd een activiteit te houden met een hoog niveau. Een dergelijke activiteit kan door zijn korte duur wel aan de voorschriften met betrekking tot gemiddelde geluidsniveaus kunnen voldoen, echter niet aan de voorschriften die de periode van 5 minuten betreffen. Kortdurende hinder met een hoog irritatiegehalte wordt hiermee voorkomen. Zie verder hetgeen is gesteld onder 1g.
1i	Gewaarborgd moet worden dat ongekentekende auto's en motoren voldoen aan de eisen van gekentekende voertuigen.	Door het stellen van de voorschriften 5.10 en 5.11 is voldoende gewaarborgd dat ongekentekende voertuigen voldoen aan de eisen van de EG-richtlijn voor voertuigen op de openbare weg en dat voertuigen die daar niet aan voldoen, geen gebruik van het circuit kunnen maken.
1j	Een tweede meetpaal bij de Mandeveenbaan is onontkoombaar nu de Strubben- en Mandeveenbaan naast elkaar gebruikt kunnen worden voor rijvaardigheidstrainingen.	In het MER en de vergunningaanvraag is het naast elkaar kunnen gebruiken van Mandeveen- en Stubbenbaan door splitsing van de zuidlus als mogelijkheid opgenomen (zowel fysiek als rekentechnisch). Bij de realisatie van de zuidlus is deze optie niet uitgevoerd. Verdelen van de zuidlus in twee afzonderlijke banen is derhalve niet meer aan de orde. De zuidlus zal als één lus worden ingezet. Een tweede permanente meetmast is om deze reden dan ook niet langer noodzakelijk.
1k	Het is de vraag of bij de bepaling van de maximale L_{Aeq}-waarden de bij de constaterende vergunning genoemde waarden op de permanente meetmast, als uitgangspunt genomen kunnen worden. De vraag is of deze in de huidige en de eindsituatie toereikend zijn om te waarborgen dat aan de toelaatbare equivalente geluidsniveaus op de referentiepunten wordt	Ten tijde van het verleggen van de Veenslang is de permanente meetmast verplaatst. De afstand van de ideale lijn (de bron) op het circuit, ten opzichte van het ontvangerspunt van de meetmast is niet veranderd. De veranderingen op het circuit hebben dan ook geen invloed op de te meten waarden op de permanente meetmast. In het MER is aangegeven dat de gemeten waarden versus de berekende waarden op de permanente meetmast goed overeenkomen. De exploitatiebeperking (voortkomend uit de sanering) is in de vergunde waarden meegenomen zowel op de permanente meetmast als op de referentiepunten. Ten slotte merken GS met betrekking tot deze bedenking op dat in de vergunning een onder-

	voldaan. Dit met het oog op de betekenis voor de waarneming van L_{Aeq} op de geluidspaal als gevolg van de veranderingen, die plaats hebben gevonden en die nog zullen plaatsvinden.	zoeksverplichting is opgenomen met als doel het verkrijgen van (onder meer) meer inzicht in de relatie tussen de meetgegevens van de meetmast en de in de omgeving heersende geluidsniveaus.
2	De bedenkingen van de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving.	
2a	De wijze van presenteren van de MER en de Wm-aanvraag zijn niet burgervriendelijk, in verband met grote hoeveelheid papier en slechte leesbaarheid.	De terinzagelegging van het MER en de Wm-vergunningaanvraag c.q. ontwerpbesluit hebben plaatsgevonden conform de wettelijke bepalingen van de Awb en de Wm. Het MER en de vergunningaanvraag bevatten inderdaad veel informatie. Om die reden is bij zowel het MER als de aanvraag een duidelijk leesbare samenvatting gevoegd. Overigens kan worden gesteld dat het MER is voorzien van een positief toetsingsadvies van de commissie voor de m.e.r.
2b	Bezwaar bestaat tegen de toenemende mate van geluidshinder, met name door de uitbreiding met grootschalige publieksevenementen.	In aanvulling op hetgeen is gesteld onder 1a merken GS het volgende op. In de vergunning wordt het organiseren van muziekactiviteiten gedurende twee aaneengesloten nachten per jaar toegestaan (tijdens het meerdaagse muziekfestival). In de wijk Baggelhuizen zal de maximale geluidsbelasting in de nachtperiode de waarde van 70 dB(A), inclusief de muziektoeslag en de periodetoeslag, niet mogen overschrijden. Gelet onder meer op het feit dat muziekactiviteiten slechts twee nachten per jaar mogen worden georganiseerd, achten GS de waarde van 70 dB(A) acceptabel. Deze waarde is slechts toegestaan aan het begin van de nachtperiode. In voorschrift 6.7 van het ontwerpbesluit was aangegeven dat na 23.00 uur de activiteiten op de podia gefaseerd afgebouwd moeten worden met als doel het afnemen van de geluidsbelasting in de omgeving in de periode tot 4.00 uur. Naar aanleiding van de bedenkingen is dit voorschrift verduidelijkt en aangescherpt. In het gewijzigde voorschrift 6.7 van dit besluit is het volgende aangegeven: - van 23.00 uur tot 1.00 uur mag het geluidsniveau op de referentiepunten de waarde, zoals genoemd in voorschrift 6.3 in de kolom Nachtperiode, niet overschrijden; - van 1.00 uur tot 2.00 uur mag het geluidsniveau op de referentiepunten de waarde, zoals genoemd in voorschrift 6.3 in de kolom Nachtperiode verminderd met 5 dB(A) niet overschrijden; - van 2.00 uur tot 4.00 uur mag het geluidsniveau op de referentiepunten de waarde, zoals genoemd in voorschrift 6.3 in de kolom Nachtperiode verminderd met 10 dB(A) niet overschrijden; - na 04.00 uur mogen er geen muzikale activiteiten meer plaatsvinden. Het terugbrengen van de geluidsniveaus gedurende de loop van de nacht in de wijk Baggelhuizen

		heeft vanzelfsprekend vergelijkbare positieve effecten voor andere woningen in de omgeving, alsmede voor Vakantiecentrum Witterzomer. Dit komt tot uiting door voornoemd voorschrift 6.7. GS merken op dat tijdens de meerdaagse muziekevenementen het gebruik van het open podium na 23.00 uur niet is toegestaan. Voorschrift 6.6 uit het ontwerpbesluit is in die zin nader uitgewerkt. Dit voorschrift levert op dat het werkelijke geluidsniveau (zonder toeslagen) in Baggelhuizen na 23.00 uur met minimaal 9 dB(A) afneemt. Tot slot merken GS op dat in de voorschriften is opgenomen dat uiterlijk twee maanden voor aanvang van een evenement aan GS nadere gegevens over het evenement ter goedkeuring moeten worden overgelegd. Beoordeling van deze gegevens vindt primair plaats vanuit de optiek van preventief toezicht. Voor de meerdaagse evenementen is Lowlands als akoestisch representatief aangemerkt. GS zullen bij de beoordeling van de grootschalige evenementen (beoordeling activiteitenkalender) de representativiteit van de evenementen specifiek beoordelen. De uitbreiding met grootschalige publieksevenementen wordt met inachtneming van de vermelde voorschriften acceptabel geacht. Tijdens de grootschalige evenementen zullen GS zorg dragen voor permanent toezicht. Er zal een handhavingsteam paraat zijn dat tijdens het evenement voortdurend bereikbaar zal zijn. Het handhavingsteam zal continu toezien op de naleving van deze vergunning en dagelijks het evenement in overleg met andere betrokken (overheids)instanties, alsmede met de organisatie van het evenement evalueren. Tevens zal tijdens deze evenementen een milieuklachtenlijn bemand zijn.
2c	Besluit tot vergunning gaat voorbij aan toezegging gemeente Assen dat aantal lawaaidagen niet uitgebreid mag worden.	Gedurende een lange reeks van jaren is het aantal type-1- en -2-activiteiten stabiel op het niveau van 1990-1993. Het gaat om respectievelijk 7 type, 1 type en 27 type 2 dagen. Het circuitbestuur heeft thans met haar aanvraag vergunning gevraagd om dit aantal met 5 dagen (type 0) uit te breiden. De type-0- en -1-dagen vormen gezamenlijk de 12 hiervoor bedoelde uitzonderingsdagen op de representatieve bedrijfssituatie. GS dienen de aanvraag in behandeling te nemen, zoals die is ingediend. GS zijn verantwoordelijk voor het verlenen van een vergunning die voldoet aan de wettelijke vereisten. GS dienen de aanvraag om uitbreiding van het aantal activiteiten in het kader van deze vergunning te overwegen, hetgeen ook is gebeurd. De aanvraag is door GS beoordeeld c.q. getoetst aan de hand van de artikelen 8.10 en 8.11 van de Wm. In de genoemde artikelen wordt in beginsel aangegeven dat alleen milieugerelateerde belangen mogen worden meegenomen in het kader van de te verlenen Wm-vergunning. Het vorenstaande impliceert dat eventuele

		toezeggingen van de gemeente Assen niet kunnen dienen als toetsingsmaatstaf in rechte.
2d	Er zijn drie inrichtingvarianten in het MER onderzocht. Van gedegen onderzoek kan geen sprake zijn, omdat er onderzoek naar alternatieve locaties ontbreekt.	De commissie voor de m.e.r. is van oordeel dat het MER de essentiële informatie bevat die nodig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming op de aanvraag. Volgens de richtlijnen dienden inrichtingsvarianten te worden onderzocht, hetgeen ook is geschied. Onderzoek naar alternatieve locaties ligt in het onderhavige geval niet in de rede. Immers, van initiatiefnemer kan zulks niet worden verwacht, terwijl de aan het initiatief gekoppelde besluitvorming zich daarvoor niet leent. Dit aspect is daarom ook niet in de richtlijnen opgenomen. Zie tevens hetgeen is gesteld onder 1b.
2e	De vergunning in het kader van de NBW zou ook aangevraagd moeten worden voor andere activiteiten dan de grootschalige publieksevenementen.	In dit kader merken GS op dat zij niet bevoegd zijn als het gaat om het verlenen van vergunningen in het kader van de NBW. Het Ministerie van LNV is hiervoor verantwoordelijk. Bovendien heeft het Ministerie van LNV een dergelijke beoordeling reeds gemaakt ten aanzien van de gangbare als de nieuwe activiteiten. De gangbare evenementen (zoals in het referentiejaar 1990) op het TT-circuit zijn niet-vergunningplichtig op grond van de NBW-wet, zo blijkt uit de toelichting op het aanwijzingsbesluit van het Witterveld als beschermd natuurmonument. Bij brief van 13 juni 2002 heeft het Ministerie van LNV de stichting uitgenodigd om nadere informatie te verstrekken over de groei van de type-3-, -4- en -5-activiteiten na 1990. Tot slot heeft de staatssecretaris van LNV op 15 april 2002 een NBW-vergunning verleend voor de grootschalige muziekevenementen. Zie verder hetgeen is gesteld onder 1c.
2f	In de studie van Altenburg en Wymenga ontbreekt de basis van echt veldonderzoek.	Zie hetgeen is gesteld onder 1c.
2g	De conclusie dat er geen significante effecten van geluid, licht en andere invloeden op de voorkomende beschermde diersoorten zijn te verwachten, is niet deskundig onderbouwd.	Zie hetgeen is gesteld onder 1c.
2h	De conclusie dat de effecten van de geluidsbelasting voor het lage frequentiegeluid van de discotenten verwaarloosbaar zijn, wordt niet aangetoond en ook niet aannemelijk gemaakt.	In de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening wordt onder meer aangegeven hoe het spectrum voor pop- c.q. housemuziek bij voorkeur moet worden ingevuld. In dit spectrum is de 31.5 Hz octaafband niet meegenomen. Bij invulling van de 31.5 Hz octaafband zal er rekentechnisch, ook bij een redelijk hoog niveau geen verandering in het eindresultaat te zien zijn. Voor de hinderlijkheid van popmuziek in het algemeen en laagfrequente geluid in het bijzonder is een correctie van 10 dB(A) in de berekeningen meegenomen.

2i	Een geluidsbelasting voor nieuwe activiteiten toestaan gelijkwaardig aan de TT gaat te ver. Indien het TT-circuit nieuwe activiteiten wil ontplooien, die in geen enkele relatie staan tot bestaande activiteiten, dan moet aan de standaardnormen voor geluid voldaan worden, dat wil zeggen 55 dB(A) op de gevels van de nabijgelegen woningen, dan wel in het uiterste geval de geluidswaarden van de representatieve geluidssituatie. Het begrip uitzonderlijke bedrijfssituatie wordt te ver uitgerekt om de nieuwe activiteit vergunningtechnisch mogelijk te maken.	Verwezen wordt naar hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
2j	De akoestische onderbouwing van de type-0-activiteiten en de akoestische onderbouwing van de daarbijbehorende bronvermogens, voldoen niet aan de eisen van de Handleiding meten en rekenen industrielawaai.	De gehanteerde akoestische onderbouwing en de gebruikte bronvermogens, zoals vermeld in het akoestisch onderzoek, zijn overgenomen uit het MER. Deze gegevens zijn ontleend aan het akoestisch onderzoek met betrekking tot het evenemententerrein Walibi-Flevo, nu Six-Flags gezeten te Biddinghuizen. Tevens hebben GS een aantal indicatieve metingen uitgevoerd om de gehanteerde bronvermogens te controleren op juistheid. De berekeningen behorend bij de aanvraag en het akoestisch rapport voldoen aan de eisen van de Handleiding meten en rekenen industrielawaai.
2k	Het akoestisch rapport duidt erop dat in de tenten gedurende de gehele nacht live-muziek mag worden gehouden. Voor de discotenten wordt een bedrijfsduurcorrectie gegeven van 0 dB wat niet in overeenstemming is met de sluitingstijd van 4.00 uur.	Het niet meenemen van een bedrijfsduurcorrectie bij muziekgeluid is conform de handleiding. Het niet meenemen van de bedrijfsduurcorrectie is juist in het belang van de omgeving, immers bij de beoordeling van de geluidsniveaus wordt de bedrijfsduurcorrectie in mindering gebracht op de berekende geluidsniveaus. Volledigheidshalve is dit naar aanleiding van de bedenkingen in de voorschriften alsnog opgenomen. De overdrachtsberekeningen zijn conform de IL-HR-13-01 uitgevoerd.
2l	De geluidsvoorwaarden voor het Truckstarfestival houden in dat in de nacht een hoger niveau dan overdag is toegestaan. De voorwaarde verbonden aan het TFS is niet houdbaar.	De berekende waarde voor de nachtperiode is exclusief bedrijfsduurcorrectie berekend conform de handreiking. De eindtijd van het evenement is in voorschrift 6.4 vastgelegd.

2m	Door het indelen van het Truckstarfestival onder de type-0-activiteiten worden de geluidsgrenzen van de vergunning opgerekt.	Het Truckstarevenement is reeds een groot aantal jaren een vast onderdeel in de programmering van de evenementen georganiseerd op het circuit. In het verleden was het Truckstarevenement ingedeeld onder de type-4-activiteiten, dus als een auto- en motorsport gerelateerd evenement. Type-4-evenementen vinden in hoofdzaak in de dagperiode plaats. Het Truckstarevenement heeft echter ook een avondprogramma met in hoofdzaak live muziek en kermisachtige activiteiten die tot ± 23.00 uur plaatsvinden. Gelet op de aard van het Truckstarfestival (op de zaterdag) is indeling onder de 0 evenementen correct. Deze indeling is juist in het belang van de omgeving. Het is echter onjuist om te stellen dat hierdoor de grenzen voor het geluid in zijn algemeenheid worden opgerekt. De voorschriften behorende bij het Truckstarevenement wijken niet af van de voorschriften, zoals vermeld in het thans geldende gedoogbesluit. Ook de programmering van het evenement, met name live-muziek in de avondperiode, verschilt niet ten opzichte van vorige evenementen.
2n	Een financiële onderbouwing ontbreekt waaruit blijkt dat grootschalige publieksevenementen nodig zijn voor het voortbestaan van het circuit. Het economisch belang van de grootschalige evenementen weegt niet op tegen de schade die door de evenementen wordt toegebracht. Dringend wordt verzocht om geen toestemming voor dergelijke evenementen te geven.	Het ontbreken van een financiële onderbouwing in het besluitvormingsproces kan, gezien het hiervoren gestelde met betrekking tot artikel 8.10 en 8.11 van de Wet milieubeheer, geen reden zijn om de aangevraagde vergunning te weigeren. Een financiële onderbouwing kan met andere woorden niet dienen als toetsingsmaatstaf in rechte.
3	Bedenkingen ingebracht door Wijkoverleg Assen West.	
3a	Bezorgdheid wordt uitgesproken over de uitbreiding van de activiteiten op het circuit met de grootschalige evenementen en de daaruit voortvloeiende geluidsoverlast.	Verwezen wordt naar hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
3b	Bezorgdheid wordt uitgesproken over het opeenstapelende effect van de te vergunnen lawaaiige activiteiten met andere geluidsbronnen, zoals bijvoorbeeld de A28. Deze opeenstape-	Het belevingsonderzoek, TNO-rapport van 1995, omschrijft de ervaring van de bewoners van de wijk Baggelhuizen en omgeving betreffende de hinderbeleving afkomstig van het TT-circuit. In het onderzoek is tevens de hinderbeleving van overige geluidsbronnen beschouwd waaronder de A28. Doel van het onderzoek was onder andere het verkrijgen van kwalitatieve en kwantitatieve

	ling zou aanleiding kunnen zijn om het TNO-rapport uit 1995 te actualiseren. Het rapport Wijk Analyse Assen West geeft aan dat 29% van de respondenten aangeeft geluidsoverlast te ervaren van het verkeer en het TT-circuit.	informatie over de beleving van de geluidssituatie in de wijk Baggelhuizen en omgeving om een verantwoorde afweging te maken voor de toekomst van de lawaaisporten bij Assen. Tevens is in het onderzoek een aantal voorstellen gedaan om de hindersituatie te verbeteren. Een aantal van deze voorstellen is inmiddels uitgevoerd, waaronder het opheffen van de motorcrossactiviteiten op het MTTK-terrein en het crosscircuit van de Motorclub Assen in de zuidlus van het TT-circuit. De huidige situatie op en rond het circuit zijn ten opzichte van de situatie tijdens het onderzoek van 1995 niet wezenlijk veranderd. Het toestaan van een vijftal extra dagen betreffende grootschalige evenementen is voor GS geen aanleiding om op dit moment het belevingsonderzoek te actualiseren. Het aspect cumulatie is naar het oordeel van de Commissie voor de m.e.r. voldoende in het MER tot uitdrukking gebracht. In de beschrijving van de nulsituatie zijn diverse geluidsbronnen in de omgeving meegenomen. In dit besluit is opgenomen dat uiterlijk 3 jaar, nadat van de vergunning gebruik wordt gemaakt, een evaluatie uit moet worden gevoerd van de in het MER voorspelde milieugevolgen, waarbij met name het aspect Geluid centraal zal staan.
4	De bedenkingen van de heer/mevrouw 5.1.2e en de heer 5.1.2e beide te Assen.	
4a	Niet duidelijk gesteld is dat de reacties op de MER en de aanvulling daarop in twee verschillende procedures gebruikt zou worden.	GS zijn van mening dat de publicaties aangaande MER en vergunningaanvraag voldoende informatie bevatten over de procedure en de inspraakmogelijkheden. De publicaties hebben plaatsgevonden overeenkomstig de wettelijke vereisten die daarvoor gelden. Dat het MER een hulpmiddel is voor twee besluitvormingsprocedures doet uiteraard geen afbreuk aan inspraakmogelijkheden op dat MER.
4b	Het tijdstip van de publicatie van de kennisgeving en de minimale wijze waarop aan de publicatie ruchtbaarheid is gegeven, zijn niet burgervriendelijk.	Zie hetgeen is gesteld onder 4a.
4c	De reeds ingediende bezwaren en opmerkingen zijn niet (op juiste wijze) ter inzage gelegd.	Artikel 3:21, tweede lid, van de Awb bepaalt dat het bestuursorgaan de ter inzage gelegde stukken aanvult met nieuwe relevante stukken en gegevens, waaronder in ieder geval de, overeenkomstig paragraaf 3.5.4, ingebrachte adviezen en bedenkingen en de verslagen van de mondeling ingebrachte bedenkingen en gedachtewisselingen over het ontwerp.

		De totale termijn voor inzage conform de Awb bestaat volgens de Memorie van Toelichting uit twee delen. De eerste 4 weken zijn bedoeld voor het kunnen inbrengen van zienswijzen en bedenkingen. De tweede periode van terinzagelegging sluit aan op die van de eerste 4 weken. In de onderhavige situatie kan worden gesteld dat de ingekomen bedenkingen tijdens de Awb gestelde inzagetermijn worden verzameld en conform de genoemde wettelijke bepaling worden doorgestuurd naar de wettelijke adviseurs met het verzoek deze in het dossier op te nemen, waarmee ze worden toegevoegd aan de ter inzage liggende stukken. De genoemde bedenkingen zijn na verzameling conform de Awb eveneens opgenomen in het provinciale dossier dat gedurende de looptijd van de vergunningprocedure voor derden ter inzage ligt.
4d	De ingediende schriftelijke opmerkingen in de MER-procedure zijn niet of nauwelijks inhoudelijk beantwoord.	De inspraak, reacties en adviezen op het MER zijn in het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. voldoende verwerkt. Het toetsingsadvies is in dit besluit samengevat voorzover het de besluitvorming op grond van de Wm betreft. In dit besluit is daarom niet afzonderlijk op de inspraakreacties en adviezen ingegaan. In het advies van de Commissie voor de m.e.r. is steeds terug te vinden waar men een specifieke inspraakreactie heeft meegewogen. Dit advies heeft bij de ter inzage liggende stukken gelegen. GS hebben geconstateerd dat de inspraakreacties zich in het bijzonder concentreren op de grootschalige publieksevenementen, waartegen ook de bedenkingen zijn ingediend. Op de bedenkingen is in dit besluit puntsgewijs uitgebreid ingegaan.
4e	De vergunningplicht is in het kader van de NBW sinds 1990 niet duidelijk uitgewerkt voor de extra of van karakter veranderende activiteiten.	Zie hetgeen is gesteld onder 1c.
4f	Bezwaar bestaat tegen het voorgenomen aantal vergunde type-2- en -3-dagen, met name vanwege het ontbreken van een irritatiefactor in de rekenmodellen voor lawaaiproducerende evenementen met motorvoertuigen.	De aangevraagde en in dit besluit vergunde aantal type-2- en -3-evenementen wijken niet af van de aantallen zoals genoemd in het gedoogbesluit voor het circuit (de bestaande situatie wijzigt derhalve niet op dit punt). De berekeningen en metingen van het geluid vinden plaats conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai en zijn daarmee geobjectiveerd. In verband met de herkenbaarheid van het geluid van de auto- en motorsportevenementen is een straffactor van 5 dB(A) in rekening gebracht (tonaal geluid).
4g	Bedenkingen tegen grootschalige publieksevenementen: - het toestaan van grootschalige publieksevenementen is strijdig met en gaat ten koste van de natuurdoelstellingen van het	Zie hetgeen onder 1c is gesteld.

	Witterveld;	
	- hindereffect op de fauna van het Witterveld is niet door systematische studies onderbouwd. Zolang niet duidelijk is wat de effecten zijn, moet voorrang gegeven worden aan de natuurwaarden; - bezwaar bestaat tegen de conclusie dat grootschalige publieksevenementen geen aantasting van de habitatkenmerken veroorzaken. Deze conclusie moet worden herzien, omdat deze is genomen op puur formele gronden en mede daarom beperkt van opzet; - er wordt niet gekeken of er ook andere activiteiten gedoogd worden die in de zin van de NBW vergunningplichtig zijn; - het benodigde zwaarwegende maatschappelijke karakter van popconcerten op het TT-circuit is volstrekt onvoldoende onderbouwd. Daarnaast zouden de maatschappelijke belangen ondergeschikt moeten zijn aan de belangen van het aangrenzende Witterveld en aan de belangen van de omwonenden; - er wordt enkel gekeken naar het enkele effect van grootschalige publieksevenementen en niet naar het cumulatief effect in combinatie met andere bronnen, zoals die van het militaire oefenterrein en het lawaai van de A28.	Zie hetgeen is gesteld onder 1b en 1c. Zie hetgeen is gesteld onder 3b en 9d.
4h	Bezwaar bestaat tegen het uitbreiden van het aantal uitzonderingsdagen van 7 naar 12, om-	Zie hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.

	dat de huidige bedrijfssituatie reeds zo lawaaiig is, dat nauwelijks van een normale situatie gesproken kan worden.	
4i	Het monitoring- en evaluatieprogramma wordt op weinig gedetailleerde en specifieke manier omschreven in de vergunning.	In de Wm is de mate van detail van een evaluatie niet nader voorgeschreven. Bij vergunningverlening is het gebruikelijk dat de evaluatie wordt uitgevoerd als verlengde van de vergunning. Het evaluatierapport moet ter zijner tijd immers duidelijkheid verschaffen over de vraag of de vergunning moet worden aangescherpt. Het evaluatierapport betreft primair het aspect Geluid. Invulling daarvan zal later plaatsvinden door middel van een evaluatieprogramma. Het nu al vaststellen van een dergelijk programma is prematuur en kan zelfs nadelig zijn ingeval van eventuele onvoorziene toekomstige ontwikkelingen.
4j	Indeling in 5 verschillende typen geluidsbelasting versluiert de beoordeling van de geluidsoverlast voor de omgeving.	Door het indelen van de activiteiten op het circuit in zes klassen (type 0 tot en met 5) en het verbinden van specifieke voorschriften aan die klassen hebben GS die voorschriften aan de vergunning verbonden die nodig zijn ter bescherming van het milieu. GS zijn van mening dat zij met indeling in de zes klassen juist transparante, inzichtelijke en goed handhaafbare voorschriften aan de vergunning hebben verbonden.
4k	Invoering van een aparte type-1-geluidsbelasting heeft tot gevolg dat impliciet de 92 type-2- en -3-dagen de geluidsproductie als normaal beschouwd kan worden.	De type-2-activiteiten (27 dagen per jaar) zijn representatief voor de bedrijfsvoering. Voor de type-2-activiteiten zijn door de minister van VROM, dan ook MTG's vastgesteld. Deze MTG's zijn in acht genomen. De type-3-activiteiten (65 dagen per jaar) voldoen aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). Zie in aanvulling hierop tevens hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
4l	Het is onduidelijk wat de bestaande situatie is.	Het aantal type-1- en -2-activiteiten is al vele jaren op een constant niveau van 34 dagen per jaar. De type-3- en -4-activiteiten zijn vanaf 1990 in aantal gegroeid. Deze activiteiten moeten vodoen aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A).
4m	Irritatiefactor die ontstaat omdat alle evenementen in het weekend zijn wordt niet meegenomen.	Zie hetgeen is gesteld onder 4f.
4n	De invloed van de windrichting is niet meegenomen.	Zie hetgeen is gesteld onder 4f.
4o	Groot bezwaar bestaat tegen de extra 5 uitzonderingsdagen in verband met de grote belasting van de leefomgeving	Zie hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
4p	Bezwaar bestaat tegen de volgende formele redenatie die wordt gemaakt in het rapport van	Zie hetgeen is gesteld onder 1c.

	Altenburg en Wymenga: omdat Witterveld is aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Habitatrichtlijn en niet op grond van de aanwezige soorten zal er geen vervolgonderzoek gedaan hoeven te worden, terwijl zij concluderen dat er mogelijk reeds sprake is van schade aan soorten door geluidshinder.	
4q	Er bestaat geen volledig overzicht van bestaande geluidsbelasting van andere geluidsbronnen.	Het aspect cumulatie is ook naar het oordeel van de Commissie voor de m.e.r. voldoende in het MER tot uitdrukking gebracht. In de beschrijving van de nulsituatie zijn diverse geluidsbronnen in de omgeving meegenomen.
5	De bedenkingen van mevrouw 5.1.2e 5.1.2e te Assen.	
5a	Bezwaar bestaat tegen het uitbreiden van de vergunning met 5 dagen voor het organiseren van grootschalige publieksevenementen in verband met de al bestaande geluidsoverlast van het TT-circuit.	Zie hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
5b	Bezwaar bestaat tegen het uitbreiden van de vergunning met 5 dagen voor het organiseren van grootschalige publieksevenementen in verband met de steeds verergerende verkeersoverlast als gevolg van de activiteiten op het circuit.	Zie hetgeen is gesteld onder 1a, 2b en 6f.
5c	Geluidsoverlast ontstaat mede, doordat het circuit zijn verplichtingen niet nakomt.	Verwezen wordt naar hetgeen is gesteld in paragraaf 5.2 van dit besluit. Daarin is uitgebreid ingegaan op de wijze van handhaving. Wij zijn van mening dat de in paragraaf 5.2 geschetste aanpak van de handhaving zeer professioneel is opgezet. Wij hebben vertrouwen in de wijze waarop de stichting haar verantwoordelijkheid neemt bij de naleving van de vergunning.
6	Bedenkingen van de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e beide te Hooghalen.	

6a	De grootschalige publieksevenementen dienen niet in het definitieve besluit te worden opgenomen.	Naar aanleiding van het verzoek van appellanten om de vergunning te weigeren, merken GS het volgende op. Artikel 8.10, eerste lid, van de Wm bepaalt dat de vergunning slechts in het belang van de bescherming van het milieu kan worden geweigerd. Op grond van artikel 8.11, tweede lid, kan een vergunning in het belang van de bescherming van het milieu onder beperkingen worden verleend. Het derde lid bepaalt dat aan een vergunning de voorschriften moeten worden verbonden die nodig zijn ter bescherming van het milieu. Voorzover door het verbinden van voorschriften aan de vergunning de nadelige gevolgen, die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, niet kunnen worden voorkomen, moeten aan de vergunning de voorschriften worden verbonden die de grootst mogelijke bescherming bieden tegen die gevolgen, tenzij dat redelijkerwijs niet kan worden gevergd. GS zijn van mening dat zij door het voorschrijven van de in het MER opgenomen mitigerende maatregelen conform de invulling van het meest milieuvriendelijk alternatief aan de vergunning voorschriften hebben verbonden die de grootst mogelijke bescherming bieden tegen de nadelige gevolgen die de grootschalige muziekevenementen voor het milieu kunnen veroorzaken. Hierin wordt steun gevonden bij de Commissie voor de m.e.r. die een positief toetsingsadvies over het MER uitbracht. Zoals gezegd verzoeken appellanten GS om de vergunning voor de grootschalige publieksevenementen te weigeren. Uit de Wm volgt (zie de hiervoor aangehaalde artikelen) dat de vergunning moet worden geweigerd, indien de nadelige gevolgen die de inrichting kan veroorzaken door het stellen van voorschriften en beperkingen niet kunnen worden voorkomen, dan wel voldoende worden beperkt. GS zijn van mening dat door het stellen van de aan deze vergunning verbonden voorschriften de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken. GS zijn van mening dat er geen sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor het milieu die niet in voldoende mate door het stellen van voorschriften in voldoende mate kunnen worden beperkt. De vergunning kan dan ook niet worden geweigerd, zoals appellanten dat voorstaan.
6b	De MER-commissie zou hebben voorgesteld dat er adequaat onderzoek moet worden gedaan. Het besluit is daarom niet zorgvuldig totstandgekomen wegens het ontbreken van gegevens of op basis van onbetrouwbare meetgegevens.	Zie hetgeen is gesteld onder 2a.

6c	Het uitbreiden van de geluidsbelasting van grootschalige evenementen tot 4.00 uur zal leiden tot grote overlast in de wijde omgeving.	Zie hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
6d	De beperking dat de evenementen buiten het broedseizoen moeten plaatsvinden, betekent voor de omwonenden meer geluidsoverlast in een periode dat er voornamelijk door de omwonenden buiten geleefd wordt. In deze periode draagt het geluid verder door de weersomstandigheden.	Hiervoor is onder 1a en 2b ingegaan op de niet-representatieve bedrijfsactiviteiten (TT, World Superbikes Assen en grootschalige evenementen). De geluidsbelastingen van deze activiteiten zijn naar de mening van GS niet dusdanig hoog dat zij als onacceptabel moeten worden beschouwd. In het besluit is verder uitgebreid ingegaan op de representatieve bedrijfsactiviteiten. De door de minister van VROM vastgestelde MTG's die gelden voor de representatieve bedrijfssituatie zijn bij dit besluit in acht genomen. De berekeningen en metingen van het geluid vinden plaats conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai en zijn daarmee geobjectiveerd.
6e	De onderbouwing ontbreekt voor de stelling dat grootschalige publieksevenementen een belangrijke versterking betekenen van het culturele leven in de provincie Drenthe.	Zie hetgeen is gesteld onder 1b.
6f	De lokale ontsluitingsroutes zijn niet ingericht op het effect op de verkeersintensiteit die ontstaan bij grootschalige publieksevenementen. Tijdens representatieve evenementen wordt wel degelijk gebruikgemaakt van de lokale ontsluitingsroutes.	Voor grootschalige publieksevenementen zijn draaiboeken gemaakt waarin onder meer de aan- en afvoer van verkeer is geregeld. Deze draaiboeken worden met alle betrokken partijen (Rijkswaterstaat, KLPD, regiopolitie, gemeente Assen, de stichting en provincie Drenthe) samengesteld en waar nodig aangepast. De aan- en afvoer vindt in hoofdzaak via De Haar plaats. Tevens wordt verwezen naar hetgeen is gesteld in paragraaf 4.2 van dit besluit.
6g	Er ontbreekt een verplichtingbepaling voor het TT-circuit om de rommel in een straal van 2 km rondom het circuit op te ruimen.	Voor het verwijderen van afval binnen de inrichting zijn voorschriften opgenomen. Zo is in voorschrift 3.1 opgenomen dat de stichting een plan moet hebben voor de doelmatige inzameling, verwerking en afvoer van afvalstoffen en dat in dat plan bijzondere aandacht moet zijn voor de afvalproblematiek rond grootschalige evenementen. GS merken in dit verband verder op dat de stichting met de gemeente Assen afspraken heeft gemaakt over het verwijderen van het afval buiten de inrichting.
6h	De vergunning wordt verleend zonder dat er een calamiteitenplan is opgesteld. De plicht tot het opstellen van een gekwalificeerd calamiteitenplan dient onderdeel te zijn van de vergunning.	In voorschrift 1.3 is opgenomen dat de stichting dient te beschikken over een calamiteitenplan voor die situaties waarbij milieuverontreiniging of gevaar kan ontstaan. Dit plan behoeft de goedkeuring van GS. In voorschrift 1.11 tot en met 1.13 is aangegeven hoe te handelen in gevallen waarbij milieuverontreiniging ontstaat (anders dan in het geval van een ongewoon voorval). In voorschrift 6.11 is aangegeven dat voor aanvang van een grootschalig publieksevenement de

		stichting een calamiteitenplan ter goedkeuring aan GS moet overleggen.
6i	Inzage in de ten behoeve van het verlenen van de vergunning gemaakte fotografische opnamen van de eigendommen van de bewoners.	In het kader van het gevelisolatieproject, naar aanleiding van de door de minister vastgestelde MTG's, zijn er foto's genomen van alle percelen die in dat kader in aanmerking kwamen. De brief waarin een en ander is aangegeven over de uitvoering van dat project, is abusievelijk te laat verzonden. Het misverstand is inmiddels telefonisch opgelost.
7	Bedenkingen ingebracht door de heer 5.1.2e 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e beide te Assen.	
7a	Bezwaar bestaat tegen het uitbreiden van het aantal lawaaidagen voor grootschalige publieksevenementen in verband met de al bestaande geluidsoverlast van het TT-circuit.	Zie hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
7b	Bezwaar bestaat tegen het uitbreiden van het aantal lawaaidagen voor grootschalige publieksevenementen in verband met de verkeersoverlast als gevolg van de activiteiten op het circuit.	Zie hetgeen is gesteld onder 1a, 2b en 6f.
7c	Een locatie in Zuidoost-Drenthe kan wellicht beter in aanmerking komen voor grootschalige evenementen.	Zie hetgeen is gesteld onder 2d.
7d	Het uitbreiden van het aantal lawaaidagen voor grootschalige publieksevenementen is in strijd met de uitspraken dat geen uitbreiding meer zal plaatsvinden.	Zie hetgeen is gesteld onder 2c.
7e	Controle op handhaving van de overeengekomen geluidsnormen moet verbeteren. Duidelijke sancties ontbreken.	Zie hetgeen is gesteld in paragraaf 5.2 van dit besluit.
7f	Er moet een meetpunt komen dichtbij de woonwijk.	In verband met stoorlawaai in de woonwijk en de aanwezigheid van de A28 achten GS meetpunten in een woonwijk praktisch niet mogelijk. Dergelijke meetpunten zouden onbetrouwbare meetgegevens opleveren. De permanente meetmast op het circuit geeft een goed beeld van de te houden activiteiten en de daarbijbehorende uitgestraalde geluidsniveaus.
7g	Gestreefd moet worden naar een verdere ver-	Het gebruik van de huidige noordlus is in deze vergunning vastgelegd. Het gebruik van de noord-

	laging van de overlast en niet slechts naar het maximaal toelaatbare geluidsniveau. De aanleg van geluidwerende schermen moet voorrang krijgen nu de noordlus permanent gebruikt gaat worden.	lus is niet verruimd ten opzichte van de situatie ten tijde van het gedoogbesluit. De in de aanvraag geschetste ombouw van de noordlus is de gewenste eindsituatie van het circuit. In voorschrift 5.16 is aangegeven dat, voordat met de modernisering van de noordlus wordt gestart, GS hiervan door middel van een formele mededeling op de hoogte dient te worden gesteld. Uit de aanvraag en de akoestische berekeningen blijkt dat na ombouw van de noordlus de geluidsbelasting blijft binnen de door de minister vastgestelde MTG's voor het circuit. Deze MTG's zijn in acht genomen in dit besluit. In paragraaf 3.4.1 van dit besluit is verder gedetailleerd ingegaan op de sanering van geluid.
7h	De maximaal toegestane geluidsniveau's van de verschillende activiteiten dient beperkt te blijven tot het gemiddelde per activiteitsduur en niet uitgesmeerd te worden over een periode van 12 uur.	In de geluidsvoorschriften zijn equivalente waarden opgenomen conform de meet- en rekenvoorschriften. Tevens zijn aanvullende voorschriften opgenomen waarin het niet mogelijk is om kortdurende activiteiten met een hoog niveau plaats te laten vinden. Zie ook hetgeen is vermeld onder 1h.
7i	Aangegeven moet worden hoeveel motorvoertuigen er tegelijkertijd in de baan aanwezig mogen zijn, in plaats van alleen aandacht te besteden aan de geluidsproductie van de individuele motorvoertuigen.	Zie hetgeen is gesteld onder 5c.
8	Bedenkingen van de heer [redacted] en mevrouw [redacted] beide te Hooghalen.	
8a	Het beschikbaar stellen van het TT-circuit voor grootschalige publieksevenementen resulteert in onaanvaardbare extra geluidsoverlast.	Zie hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
8b	Het uitbreiden van het aantal lawaaidagen voor grootschalige publieksevenementen is in strijd met de uitspraken van de gemeente Assen dat geen uitbreiding meer zal plaatsvinden ten opzichte van het niveau van toelaatbare overlast van 1991.	Zie hetgeen is gesteld onder 2c.
8c	De plannen voor grootschalige publieksevenementen hebben negatieve invloed op de waarde van de woning.	Met betrekking tot het verzoek tot het vergoeden van schade kan worden gesteld dat GS de mening zijn toegedaan dat de Wm zich in beginsel richt op het milieu. Indien in de onderhavige situatie schade wordt geleden, kan in beginsel de planschadeprocedure van de Wet op de Ruimtelijke

		Ordening (WRO) worden gevolgd (artikel 49).
8d	Het maatschappelijk belang van grootschalige evenementen is niet goed gemotiveerd.	Zie hetgeen is gesteld onder 1b.
8e	Een referendum over grootschalige evenementen onder de bevolking die direct met overlast te maken krijgt, is verstandig.	In deze vergunning is aangegeven dat, uiterlijk 3 jaar, nadat van de vergunning gebruik is gemaakt, evaluatie van de voorspelde milieugevolgen moet plaatsvinden. De vraag of een referendum uitgevoerd moet worden is een politieke vraagstuk dat in het kader van deze vergunning niet aan de orde is. Zie tevens hetgeen hierboven is gesteld met betrekking tot de artikelen 8.10 en 8.11 van de Wm.
9	Bedenkingen ingebracht door mevrouw 5.1.2e 5.1.2e en de heer 5.1.2e te Hoog-halen.	
9a	Er wordt ernstig bezwaar gemaakt tegen het verlenen van de vergunning voor grootschalige publieksevenementen.	Zie hetgeen is gesteld onder 1a en 2b.
9b	De geluidsbelasting van grootschalige publieksevenementen is schadelijk voor de habitats in het Witterveld. - Zware basgeluiden gaan vaak gepaard met een indringend gedreun en dit kan schrikreacties opleveren. - Einde van de geluidsbelasting om 4.00 uur verstoort de dieren in hun dag- en nachtritme. - Verwachtingen en waarschijnlijkheden uit het rapport worden kritiekloos overgenomen zonder dat er kennis is van de mate van verstoring op de fauna van het Witterveld. Het is derhalve onjuist om in strijd met de Habitatrichtlijn de vergunning af te geven zonder er zeker van te zijn dat er geen negatieve gevolgen voor de fauna zullen zijn.	Zie hetgeen is gesteld onder 1c.

9c	Er is geen bufferzone opgenomen tegen de lichteffecten van de grootschalige publieksevenementen.	Zie hetgeen is gesteld onder 1c.
9d	Het nieuwe militaire oefenterrein zal in de toekomst doordeweeks voor geluidsoverlast zorgen. Het is onaanvaardbaar dat er in het weekend dan nog meer geluidsoverlast ten gevolge van muziekevenementen zal zijn.	Verwezen wordt naar hetgeen is gesteld onder 1a, 2b en 3b. Onder 2b is aangegeven dat de geluidsbelasting ten gevolge van grootschalige muziekevenementen in de nachtperiode gefaseerd moet afnemen. In de voorschriften bij het ontwerpbesluit zijn de toelaatbare geluidsniveaus ter plaatse van de woningen in Laaghalerveen opgenomen. Naar aanleiding van de bedenkingen zijn de voorschriften nader uitgewerkt en aangescherpt. Overigens merken GS op dat ten aanzien van de inrichting van het EOT gekozen is voor een combinatie van het, in ecologisch opzicht, meest optimale alternatief en een inrichting gebaseerd op minimale geluidsbelasting voor de omgeving. In het MER voor het circuit is het aspect eenheidsoefenterrein meegenomen. De autonome ontwikkeling in het MER gaat uit van de aanleg van het militaire oefenterrein.
9e	Het maatschappelijk belang om grootschalige publieksevenementen te organiseren in Drenthe ontbreekt. Rockfestivals etc. leveren de provincie ergernis en slechte publiciteit.	Zie hetgeen is gesteld onder 1b.
10	Advies van het Ministerie van LNV	
10a	Het is wenselijk dat de aanvraagperiode voor grootschalige evenementen, zijnde van het laatste weekend van juli tot en met oktober in de voorschriften onder 6 worden opgenomen.	De bescherming van het Witterveld in de onderhavige situatie is in de NBW-vergunning geregeld. De periode waarbinnen de grootschalige publieksevenementen plaatsvinden, is opgenomen in de aanvraag van de vergunning. De aanvraag maakt deel uit van de vergunning (zie besluit onder 3), de periode van de grootschalige evenementen is dan ook gewaarborgd en afgestemd met de verleende Wm-vergunning. In de vergunning zijn verder de bedrijfstijden voorgeschreven, met daarbij het onderscheid tussen het vakantieseizoen (zie hetgeen is gesteld onder 1a) en de periode daarna.

7. Samenvatting en conclusies

Deze vergunning heeft betrekking op de modernisering, alsmede het toekomstig gebruik van het circuit. Een belangrijke functie van de vergunning is het, met in achtneming van de door de minister van VROM vastgestelde MTG's voor het circuit, voorschrijven van de toelaatbare geluidsbelastingen na de geluidssanering. De maatregelen die in het kader van de geluidssanering door de Stichting genomen moeten worden zijn geïntegreerd in de wijzigingen die de Stichting voorstaat met de modernisering van het circuit.

Aan het milieuaspect Geluid is primair aandacht besteed in de afweging die ten grondslag ligt aan deze vergunning. Gedurende 27 dagen per jaar (exclusief Dutch TT , WK-SuperBikes en grootschalige publieksevenementen, deze zijn aangewezen als bijzondere bedrijfsactiviteiten) wordt de wettelijke voorkeursgrenswaarde van 55 dB(A) voor bestaande situaties overschreden. Door het treffen van saneringsmaatregelen aan het circuit wordt de geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde woning teruggebracht van 65 dB(A) tot maximaal 61 dB(A). Na sanering zal de geluidbelasting op de meeste woningen teruggebracht zijn tot maximaal 55 dB(A).

In deze vergunning zijn de MTG's voorgeschreven voor zowel de situatie voor, als de situatie na de daadwerkelijke uitvoering van de sanering. De door de minister van VROM vastgestelde MTG's zijn in acht genomen bij laatstbedoelde voorschriften. Uiterlijk op 1 januari 2003 dient aan de in de voorschriften opgenomen MTG's te worden voldaan.

De bijzondere activiteiten op het circuit (akoestisch uitzonderlijke motorsport evenementen en de grootschalige muziekevenementen) zijn niet representatief voor de bedrijfssituatie. In de voorschriften is vastgelegd dat deze activiteiten maximaal 12 dagen per jaar mogen worden gehouden. Dit aantal komt overeen met de in Nederland gehanteerde opvatting dat activiteiten die bijzonder zijn van karakter en niet representatief voor de gehele bedrijfssituatie tot een maximum van 12 dagen mogen worden toegelaten in vergunningen.

Tegen het ontwerpbesluit zijn bedenkingen en een advies ingediend. De bedenkingen hebben primair betrekking op de grootschalige muziekevenementen. Naar aanleiding van de bedenkingen zijn de voorschriften uit het ontwerpbesluit op een aantal punten aangescherpt en/of nader uitgewerkt. Tevens zijn enkele nieuwe voorschriften aan de vergunning verbonden.

Ten aanzien van de potentieel milieubedreigende activiteiten is in de vergunningaanvraag aangegeven op welke wijze daarmee wordt omgegaan. Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden die de grootst mogelijke bescherming bieden tegen de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken. De gevraagde vergunning wordt verleend omdat er geen sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor het milieu die niet in voldoende mate door het stellen van voorschriften in voldoende mate kunnen worden beperkt.

De wettelijke procedure zoals voorgeschreven in de Wm is doorlopen. Getoetst is aan het gestelde 8.8 en 8.9 van de Wm.
Alles overwegende zijn GS van oordeel dat, gelet op de belangen voor de bescherming van het milieu, deze vergunning onder voorschriften kan worden verleend.

8. Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

gelet op het bepaalde in de Wet milieubeheer, de Wet geluidhinder en vorenstaande overwegingen;

BESLUITEN:

1. aan het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe de gevraagde vergunning op grond van de Wet milieubeheer te verlenen voor het Circuit van Drenthe gelegen aan De Haar te Assen;

2. aan de vergunning bijgevoegde voorschriften te verbinden;

3. de aanvraag deel uit te laten maken van deze vergunning;

4. uiterlijk 3 jaar nadat van deze vergunning gebruik wordt gemaakt, een evaluatie uit te voeren van de in het MER voorspelde milieugevolgen, waarbij met name het aspect Geluid centraal zal staan;

5. van dit besluit een afschrift te zenden aan:
   - het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen
   - het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24 9410 AA Beilen
   - het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten
   - de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen
   - het Ministerie van LNV, Postbus 30032, 9700 RM Groningen
   - de Commissie voor de milieueffectrapportage, Postbus 2345, 3500 GH Utrecht
   - het Vakantiecentrum Witterzomer BV, ter attentie van de heer 5.1.2e Witterzomer 7, 9405 VE Witten
   - de Vereniging voor dorpsbelangen Hooghalen, Laaghalen en Laaghalerveen, ter attentie van mevrouw 5.1.2e Laaghalerstraat 13, 9414 AJ Hooghalen
   - de Stichting Geluidshinder Baggelhuizen en Omgeving, ter attentie van de heer 5.1.2e Witterzomer 16, 9405 VG Assen
   - Defensie DGW&T, Directie Noord-Oost Nederland, ter attentie van de heer drs. 5.1.2e Postbus 177, 7940 AD Meppel
   - de Jachtcombinatie Witten, ter attentie van de heer 5.1.2e Looschemars 1, 7751 NJ Dalen
   - de Milieufederatie Drenthe, ter attentie van de heer 5.1.2e Hertenkamp 6, 9401 HL Assen
   - de Stichting "Het Drentse Landschap", ter attentie van de heer 5.1.2e Postbus 83, 9400 AB Assen
   - Sluyter Advocaten Assen, namens hun cliënte, Vakantiecentrum Witterzomer BV, alsmede de 5.1.2e de heer 5.1.2e
   - het Wijkoverleg Assen West
   - de heer/mevrouw 5.1.2e 5.1.2e, 9405 KD Assen
   - de heer 5.1.2e 5.1.2e 9405 KK Assen
   - mevrouw 5.1.2e 5.1.2e, 9405 VJ Assen

- de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e 5.1.2e, 9414 VJ Hooghalen
- de heer 5.1.2e 9405 NL Assen
- mevrouw 5.1.2e 9405 NJ Assen
- de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e 5.1.2e, 9414 VJ Hooghalen
- mevrouw 5.1.2e en de heer 5.1.2e 5.1.2e 9414 VJ Hooghalen

Gedeputeerde staten voornoemd,

5.1.2e

5.1.2e , griffier

voorzitter

Bijlage(n):
kf/coll.

provincie Drenthe

VERZ[redacted] 1 3 APR. 2004

Assen, 6 april 2004
Ons kenmerk 7.2/2004003638
Behandeld door de heer [redacted] en de heer [redacted]
Onderwerp: Ambtshalve te nemen besluit op grond van de Wet milieubeheer (Wm)

AMBTSHALVE TE NEMEN BESLUIT NAAR AANLEIDING VAN DE UITSPRAAK VAN DE AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE MET BETREKKING TOT DE DOOR GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE VERLEENDE WM-VERGUNNING AAN DE STICHTING CIRCUIT VAN DRENTHE

Algemeen

Gedeputeerde staten (GS) hebben bij besluit van 10 december 2002, kenmerk 6.7/2002011445, krachtens de Wm aan de Stichting Circuit van Drenthe (stichting) een vergunning verleend voor het oprichten en inwerking hebben van een circuit, ten behoeve van motor- en autoraces, motor- en autotrainingen, motor- en autorijvaardigheidsopleidingen, nevenactiviteiten en grootschalige publieksevenementen gelegen aan De Haar te Assen. Tegen genoemd besluit is bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder te noemen: de Afdeling) beroep ingesteld. Op 26 augustus 2003 heeft de Raad van State het beroep ter zitting behandeld.

Op 8 oktober 2003 heeft de Afdeling uitspraak gedaan. In de vorengenoemde uitspraak, kenmerk 200300452/2, heeft de Afdeling het beroep gedeeltelijk gegrond verklaard en heeft zij het besluit van GS vernietigt, voorzover daarbij grootschalige muziekevenementen zijn toegestaan, voorzover daarbij geen rekening is gehouden met het toenemende gebruik van viertaktmotoren en voorzover in het besluit geen voorschriften ten aanzien van het maximale geluidsniveau zijn opgenomen. De Afdeling heeft GS opgedragen met inachtneming van de uitspraak een nieuw besluit te nemen.

Het onderhavig besluit richt zich met inachtneming van de uitspraak van de Afdeling op het toenemende gebruik van viertaktmotoren en op maximale geluidsniveaus. Het vorenstaande betekent dat dit besluit zich niet richt op de grootschalige muziekevenementen.

In haar uitspraak geeft de Afdeling aan dat het twijfelachtig is of binnen het kader van de aanvraag de nadelige gevolgen, die de grootschalige muziekevenementen voor het milieu veroorzaken door het stellen van voorschriften en beperkingen, kunnen worden voorkomen dan wel voldoende kunnen worden beperkt en dat verweerder zich vooralsnog ten aanzien van deze evenementen niet op goede gronden op het standpunt heeft gesteld dat de door de evenementen veroorzaakte geluidhinder door het stellen van voorschriften in voldoende mate wordt beperkt. GS zullen met inachtneming van de uitspraak van de Afdeling de mogelijke inpasbaarheid van grootschalige muziekevenementen nader (laten) onderzoeken. Zoals hiervoor is aangegeven, nemen GS daarover thans geen besluit.

Procedure

GS hebben besloten dat met betrekking tot het onderhavige besluit de voorbereidingsprocedure van de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zal worden gevolgd. Op grond van artikel 3:11 van de Awb dient het bestuursorgaan de aanvraag tot het nemen van het besluit of het ontwerp van het ambtshalve of op aanvraag te nemen besluit ter inzage te leggen.

Het ontwerpbesluit heeft van 8 januari 2004 tot 6 februari 2004 ter inzage gelegen. Door Sluyter Advocaten (namens Buitencentrum Witterzomer BV en 5.1.2e de heer 5.1.2e de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen, de heer/mevrouw 5.1.2e en de heer 5.1.2e zijn zienswijzen op het ontwerpbesluit ingediend. In de paragraaf Ingediende zienswijzen zijn de zienswijzen samengevat en is de reactie van GS op de zienswijzen weergegeven.

Overwegingen

Zoals hiervoor is gesteld richt het onderhavig besluit zich op:
A. het toenemende gebruik van viertaktmotoren;
B. maximale geluidsniveaus.

Ad A. Toenemend gebruik van viertaktmotoren
In de uitspraak van de Afdeling wordt gesteld dat uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat valt te verwachten dat het gebruik van viertaktmotoren bij Grand Prix-wedstrijden zal toenemen. Dit zal volgens de Afdeling resulteren in een toename van de geluidsemissies vanwege de Grand Prix-wedstrijden. Volgens de Afdeling is echter hiermee aannemelijk geworden dat deze toename kan worden aangemerkt als reeds nu redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkeling in de zin van artikel 8.8, eerste lid, onder c, van de Wm, waar GS rekening mee hadden moeten houden.

Met inachtneming van het bovenstaande merken GS het volgende op.

De stichting heeft op verzoek van GS nader akoestisch onderzoek laten verrichten naar de geluidsemissie van viertaktmotoren tijdens de Dutch TT (een type-1-activiteit). Doel van het onderzoek is inzichtelijk te maken of het toegenomen gebruik van viertaktmotoren tijdens de Dutch TT tot hogere geluidsbelastingen voor de omgeving zal leiden. Uit het akoestisch onderzoek blijkt expliciet dat het toegenomen gebruik van viertaktmotoren niet leidt tot een hogere geluidsbelasting, dan die op grond van de bovengenoemde aanvraag werd verwacht. Uit het onderzoek blijkt dat de geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde woning maximaal 71 dB(A) in de bestaande situatie en maximaal 70 dB(A) in de situatie met een verkorte noordlus bedraagt. De waarde van 72 dB(A) etmaalwaarde uit de aanvraag, wordt derhalve niet overschreden. Het akoestisch rapport is als bijlage bij het onderhavige besluit gevoegd. Ook uit de geluidsprognose van de TT van 2003 en metingen op de permanente meetmast blijkt dat de stichting kan voldoen aan de waarde van 72 dB(A).

Het specifieke gebruik van motoren op het circuit tijdens individuele evenementen laat zich moeilijk regelen (vastleggen) en zou naar de mening van GS de flexibiliteit in de bedrijfsvoering te zeer aantasten. In de aanvraag is voor de type-1-activiteiten zoals hiervoor is aangegeven een maximaal bronvermogen opgenomen van 155,2 dB(A). Tussen deze waarde en de waarde van 72 dB(A) op de dichtstbijzijnde woning bestaat een directe relatie. De specifieke programmering van een evenement en veranderend gebruik van motoren mag niet leiden tot overschrijding van het vorengenoemde maximaal bronvermogen en de daaraan gerelateerde waarde van 72 dB(A).
Om de rechtszekerheid voor de stichting, omwonenden en andere belanghebbenden te vergroten, hebben GS in het onderhavige besluit enkele aanvullende voorschriften opgenomen. Deze voorschriften hebben betrekking op de door de stichting te verrichten geluidsprognose voor de type-1-activiteiten. Dit voorschrift heeft een preventief karakter in die zin dat de stichting moet aantonen dat zij kan voldoen aan de uitgangspunten van de type-1-activiteiten, zoals zij die in haar aanvraag heeft opgenomen.

GS zien vervolgens vanuit haar handhavingsverantwoordelijkheid toe op de naleving van dit specifieke voorschrift en de naleving van de vergunning. Verder is voor het gebruik van de MotoGP-klasse een voorschrift opgenomen met betrekking tot de gebruikstijden.

Ad B. Maximale geluidsniveaus

In de uitspraak wordt gesteld dat noch uit de stukken noch uit hetgeen ter zitting is aangevoerd, de Afdeling is gebleken dat de in vergunningvoorschrift 5.5 opgenomen grenswaarden voor een periode van vijf minuten in feite als bescherming kan gelden tegen de door de inrichting veroorzaakte geluidshinder. Volgens de Afdeling hebben GS evenmin in voldoende mate aannemelijk gemaakt dat bij de exploitatie van een circuit geen maximale geluidsniveaus kunnen optreden. Gelet op het vorenstaande is de Afdeling van oordeel dat het bestreden besluit in zoverre niet gedragen kan worden door de daaraan ten grondslag gelegde motivering.

Met inachtneming van het bovenstaande merken GS het volgende op.

De stichting heeft op verzoek van GS nader onderzoek laten verrichten naar maximale geluidsniveaus gedurende de representatieve bedrijfssituatie (type-2-activiteiten). Uit dit onderzoek blijkt, dat op één woning na, aan de wettelijke grenswaarden voor maximale geluidsniveaus kan worden voldaan. De woning gelegen op Laaghalerveen 33 (referentiepunt 5) heeft een maximaal geluiddrukniveau van 71 dB(A). Deze woning is aangekocht door het Ministerie van Defensie in verband met het naastgelegen militair oefenterrein. Het Ministerie van Defensie heeft aangegeven dat deze woning niet meer voor woondoeleinden in aanmerking zal komen. De woonbestemming zal planologisch worden gewijzigd. Om met betrekking tot deze woning aanvullende maatregelen te eisen is dan ook niet opportuun.
Aan het onderhavige besluit zijn in tegenstelling tot het door GS op 10 december 2002 genomen besluit, voorschriften opgenomen met betrekking tot de maximale geluidsniveaus op representatieve waarneempunten. Deze voorschriften hebben betrekking op de representatieve bedrijfssituatie (type-2 tot en met 5-activiteiten). Met betrekking tot de genoemde voorschriften kan worden gesteld dat deze hun basis hebben in de handleiding Meten en rekenen industrielawaai 1999, van het Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Ingediende zienswijzen

Door Sluyter Advocaten (namens Buitencentrum Witterzomer BV en 5.1.2e de heer 5.1.2e), de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen, de heer/mevrouw 5.1.2e en de heer 5.1.2e zijn zienswijzen op het ontwerpbesluit ingediend. In het hieronder opgenomen overzicht zijn de zienswijzen van appellanten samengevat weergegeven. Daarna volgt in een overzicht de reactie van GS op de zienswijzen.

1. Sluyter Advocaten, namens Buitencentrum Witterzomer BV en 5.1.2e de heer 5.1.2e

1a. De voorgeschreven maximale geluidsbelasting op diverse referentiepunten is niet bepaald conform de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening.
1b. GS hebben de kritiek van de Afdeling ten aanzien van de geluidhinder van de grootschalige muziekevenementen te beperkt geïnterpreteerd. De onaanvaardbare hinder heeft niet alleen betrekking op slaapverstoring. Het gaat ook om hinder in de dag- en avondperiode.
1c. De termijn waarbinnen het besluit totstandgekomen is, is niet conform de uitspraak van de Afdeling.

2. Stichting Geluidhinder Baggelhuizen

2a. De termijn waarbinnen het besluit totstandgekomen is, is niet conform de uitspraak van de Afdeling.
2b. De zienswijze van GS op grootschalige muziekevenementen is niet in overeenstemming met de uitspraak van de Afdeling. Het gaat niet alleen om slaapverstoring, maar om milieu in het algemeen en over het binnenniveau in het bijzonder.
2c. De onderbouwing betreffende het bronvermogen van de MotoGP ontbreekt in het Rapport DGMR-W2003.1274.01.A (verder te noemen: Geluidsrapport A).
2d. De genoemde waarden in tabel 2 op pagina 6 zijn geen maximaal toelaatbare geluidbelastingen (MTG)'s, maar berekende niveaus voor een type-1-activiteit.
2e. De warming-up voor de BMW Boxercup is niet meegenomen in de berekening.
2f. Appellant geeft aan dat niet duidelijk is wat wordt bedoeld met het equivalente vermogen van 153,2 dB(A), een en ander in relatie tot de "onderverdeling van de activiteiten in categorieën".
2g. De reflectiefactor voor de 236 meter lange hoofdtribune is onjuist.
2h. In de overwegingen wordt gesteld dat uit de metingen op de permanente meetmast blijkt dat aan de waarde van 72 dB(A) kan worden voldaan. Appellant is van mening dat dit niet het geval hoeft te zijn en ook de Afdeling stelt dat metingen op de permanente meetmast geen rol kunnen spelen bij de beoordeling of de inrichting voldoet aan de geluidsnormen bij de beoordelingspunten.
2i. Presentatie van het Geluidsrapport DGMR-W2003.1274.01.B (verder te noemen: Geluidsrapport B) is te summier en voor een goede beoordeling onvolledig.
2j. De gegevens betreffende het geluiddrukniveau van een motor in Geluidsrapport B is onvolledig om te gebruiken bij de berekening van de exacte rijlijn, daar de linker- en rechterzijde van een motor, zeker bij overhelling, niet exact hetzelfde geluid afstralen.
Uitstraling van een overhellende motor is niet goed bepaald.
2k. Het vastgestelde maximaal bronvermogen van een zijspancombinatie in Geluidsrapport B is onjuist.
2l. Het uitgangspunt voor het bepalen van de maximale geluidsniveaus van de verschillende typen van activiteiten moet zijn, MTG plus 10 dB(A).
2m. De wijze van handhaven is onduidelijk en onvolledig beschreven in de vergunning.

3. De heer/mevrouw 5.1.2e en de heer 5.1.2e

3a. De termijn waarbinnen het besluit totstandgekomen is, is niet conform de uitspraak van de Afdeling. Er wordt hierbij gemeten met twee maten.
3b. Uitsluiten van beslissing op aanvraag voor grootschalige muziekevenementen is niet in overeenstemming met de uitspraak van de Afdeling.
3c. Gezien de uitspraak van de Afdeling is het laten uitvoeren van onderzoek naar de effecten van grootschalige muziekevenementen niet opportuun.
3d. Gezien de uitspraak van de Afdeling is de beperking tot onderzoek naar slaapverstoring onhoudbaar. Natuuraspecten zijn niet meegenomen.
3e. Het besluit geeft geen garantie dat overlast naar de omgeving door het gebruik van viertaktmotoren tijdens de type-1-evenementen niet verder zal toenemen.
3f. Het besluit biedt geen bescherming tegen toenemende overlast door het gebruik van viertaktmotoren buiten de type-1-evenementen.
3g. Het gelijkstellen van de te vergunnen piekbelasting voor type-3, 4 en 5-activiteiten met die van type-2-activiteiten, lijkt appellanten lastig te verdedigen.
3h. Het verplicht stellen van sterkere dempers tijdens trainingen zal overlast verminderen.
3i. Het besluit biedt te weinig waarborgen voor de handhaving.

3j. De zienswijze betreffende het cumulatieve aspect van verschillende geluidsbronnen in de omgeving wordt nogmaals onder de aandacht gebracht van GS.

Reactie GS op de zienswijzen

1. Sluyter Advocaten, namens Buitencentrum Witterzomer BV en 5.1.2e de heer 5.1.2e

1a. Maximale geluidsniveaus worden volgens de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening bij voorkeur bepaald op 10 dB(A) boven de getalswaarde voor de equivalente geluidgrenswaarde, doch maximaal op 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode (hoofdstuk 3.2 van de handreiking).
Uit vaste jurisprudentie blijkt dat er bij een grenswaarde van 70 dB(A) voor het maximale geluidniveau niet gevreesd hoeft te worden voor onaanvaardbare geluidhinder als gevolg van het in werking zijn van de inrichting. GS van Drenthe zijn daarom van mening dat de in de voorschriften gestelde maximale geluidsgrenswaarde (in combinatie met de andere geluidsvoorschriften uit de vergunning van 10 december 2002), toereikend is ter voorkoming van onaanvaardbare geluidhinder en zien derhalve geen noodzaak te komen tot een verbijzondering van de voorschriften bij dit besluit voor de verschillende typen van activiteiten.

1b. De Afdeling heeft bepaald dat het twijfelachtig is of de nadelige gevolgen die de grootschalige muziekevenementen voor het milieu veroorzaken, door het stellen van voorschriften en beperkingen kunnen worden voorkomen dan wel voldoende kunnen worden beperkt en dat GS zich vooralsnog ten aanzien van deze evenementen niet op goede gronden op het standpunt heeft gesteld dat de door de evenementen veroorzaakte geluidhinder door het stellen van voorschriften in voldoende mate wordt beperkt.
GS hebben besloten nader onderzoek te (laten) verrichten naar de inpasbaarheid van grootschalige muziekevenementen. Dit onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of door het stellen van voorschriften de door de evenementen veroorzaakte geluidhinder in voldoende mate kan worden beperkt. GS menen met haar besluit tot nader onderzoek een juiste invulling te hebben gegeven aan de uitspraak van de Afdeling. Het onderzoek zal worden uitgevoerd met inachtneming van de uitspraak van de Afdeling. GS menen juist in het belang van de omgeving te handelen door het laten uitvoeren van het onderzoek. Het onderzoek zal betrekking hebben op alle geluidsaspecten ten gevolge van grootschalige muziekevenementen en zich in die zin niet beperken tot slaapverstoring. In de overwegingen is de passage betreffende de slaapverstoring geschrapt.

1c. Ten behoeve van het nieuw te nemen onderhavige besluit zijn in opdracht van de Stichting Circuit van Drenthe twee geluidsonderzoeken verricht. GS menen dat in het kader van de zorgvuldige besluitvorming de uitkomsten van deze onderzoeken moesten worden afgewacht. Nadat de uitkomsten van deze onderzoeken begin december 2003 bekend waren, hebben GS het ontwerpbesluit vastgesteld en bepaald dat de terinzagelegging van het ontwerpbesluit moest plaatsvinden van 8 januari 2004 tot 6 februari 2004. Dit laatste mede gelet op het feit dat zowel het provinciehuis als het gemeentehuis gesloten zijn in de periode tussen kerst en oud en nieuw en er geen mogelijkheid zou zijn tot het inzien van de stukken.

2. Stichting Geluidhinder Baggelhuizen

2a. GS zijn op dit punt in antwoord 1c. ingegaan.
2b. GS zijn op dit punt in antwoord 1b. ingegaan.
2c. Er zijn, zoals uit het Geluidsrapport A blijkt, uitgebreide metingen uitgevoerd tijdens de Grand Prix in Valencia te Spanje in 2003.

Naar aanleiding van de metingen is het bronvermogen vastgesteld van een motor behorende bij de MotoGP-klasse. Uiteraard is het vastgestelde bronvermogen volgens het daarvoor geldende meet- en rekenprotocol (Handleiding meten en rekenen industrielawaai HMRI 1999) vastgesteld. In Geluidsrapport B (bladzijde 5) is aangegeven dat het bronvermogen via de C2-methode is vastgesteld, derhalve is het bronvermogen volgens de juiste systematiek vastgesteld.

2d. De waarden in de tabel geven een toetsingskader aan behorende bij een bronvermogen van 155,2 dB(A) zijnde het maximaal bronvermogen voor een type-1-activiteit. Deze door appellant geplaatste opmerking is juist, het zijn inderdaad geen vastgestelde MTG's maar bronvermogens.

2e. Tijdens het TT-evenement van 2003 hadden alleen de GP-klassen de mogelijkheid om voorafgaand aan de wedstrijd gebruik te maken van een warming-up. De BMW Boxercub heeft deze mogelijkheid niet. Tabel 5 geeft daarmee een juiste weergave van het wedstrijdverloop.

2f. Voor de duidelijkheid geven GS aan dat de onderverdeling in categorieën is aangegeven in tabel 2 op bladzijde 13 van het akoestisch rapport bij de aanvraag van 22 maart 2001. Hierin is vastgelegd dat voor een TT-dag wordt uitgegaan van een maximaal equivalent bronvermogen van 155,2 dB(A).
In het Geluidsrapport A, op pagina 5, onder 3.1, staat vermeld hoe het equivalente geluidvermogen is bepaald tijdens de wedstrijddag van de Dutch TT van 2003. In tabel 5 op bladzijde 8 van Rapport A, is de onderverdeling van de verschillende type activiteiten met de bijbehorende bronvermogens vermeld. Wanneer de in tabel 5 vermelde activiteiten, zijnde de tijdens de TT van 2003 verreden klassen, volgens de formule op bladzijde 5 van Rapport A wordt berekend, is de uitkomst 153,3 dB(A). Hieruit volgt dat het totale bronvermogen tijdens de Dutch TT van 2003 2 dB(A) lager is dan het maximale bronvermogen voor een type-1-activiteit.
Uit het Geluidsrapport A blijkt dat de geluidsbelasting bij het gebruik van viertaktmotoren blijft binnen de waarden van de in de vigerende vergunning opgenomen voorschriften. Aanvullende voorschriften (voorschriften 1 tot en met 3 bij dit besluit) moeten voorkomen dat de uitgangspunten van een type-1-activiteit, zoals aangegeven in de aanvraag, kunnen worden verlaten. Zorg om verdere toename in de geluidsbelasting is naar mening van GS daarom niet gegrond.

2g. Ten aanzien van deze zienswijze merken GS het volgende op. De vorm van de hoofdtribune is bijzonder. Er is een grote overkapping boven de tribune geplaatst waardoor het geluid blijft hangen. Het geluid wordt als het ware opgesloten c.q. vastgehouden door de trechtervorm van het dak. Tevens is het absorberend vermogen van het publiek in de berekening meegenomen. Op de tribune zitten tijdens de TT meer dan 6.000 personen.
Hierbij zal het opvallen dat op de tribune naast het directe geluid (rechtstreeks van motor naar toeschouwer) er ook geluid komt door reflecties in het dak. Dus dat op de tribune meer geluid heerst dan in de omgeving klopt. Waar het echter bij de reflectiecoëfficiënt om gaat, is de fractie van de invallende geluidsenergie die wordt teruggekaatst. De Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999 geeft de volgende voorwaarden voor een reflecterende wand (bladzijde 147 van deze handleiding):
- het object heeft een min of meer vlakke geluidsreflecterende wand. Bomenrijen en open procesinstallaties worden zo buitengesloten;
- het geluid kan via een reflectie (zoals bij een optische spiegeling) het immissiepunt bereiken (zie onderstaand figuur).

Een tribune voldoet niet aan deze voorwaarden en heeft volgens het strikt naleven van deze handleiding een reflectiecoëfficiënt van 0. Wij hebben echter gemeend dat een klein gedeelte van de invallende geluidsenergie toch via meerdere reflecties enige bijdrage kan hebben en zijn uitgegaan van de absorptie van een groep mensen met een dichtheid van vier zittende personen per vierkante meter. Dit wordt op de tribune makkelijk gehaald. De absorptiecoëfficiënt is vanaf de 500 Hz octaafband meer dan 80%. Daarnaast maakt onderstaand figuur duidelijk dat er nagenoeg geen geluidsstralen zijn die in de richting van de bron worden weerkaatst en dat

veel stralen meerdere malen in het publiek weerkaatsen. Dus een aanname van een reflectie-coëfficiënt van 0.2 is eerder te hoog dan te laag.

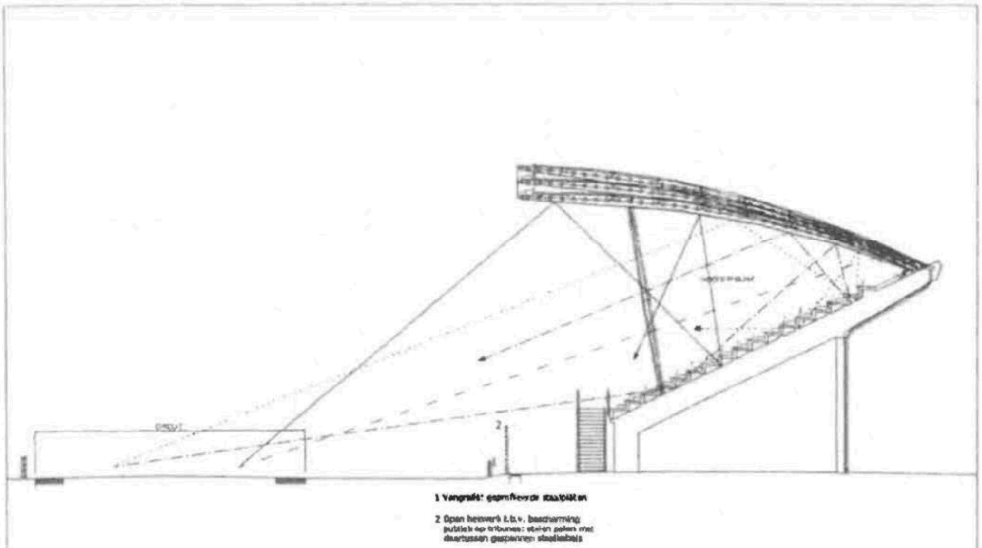

Reflecties in tribune

2h. In de overwegingen bij dit besluit hebben GS aangegeven dat de geluidsuitstraling van een type-1-evenement niet zal leiden tot een hogere geluidsuitstraling dan op grond van de aanvraag kan worden verwacht. Aangegeven is dat uit het nader akoestisch onderzoek blijkt dat de geluidsbelasting ten gevolge van de type-1-activiteiten op de dichtstbijzijnde woning maximaal 71 dB(A) bedraagt en daarmee onder de waarde van 72 dB(A) uit de aanvraag blijft. Omdat tussen deze waarde van 72 dB(A) en het maximaal bronvermogen een directe relatie bestaat, zijn de voorschriften 1 en 2 aan dit besluit verbonden. De Afdeling heeft overwogen dat vergunningvoorschrift 5.5 zodanig is geredigeerd dat de onderhavige inrichting zowel aan de grenswaarden op de meetpaal als aan de grenswaarden op de beoordelingspunten moet voldoen. In relatie tot de uitspraak op dit punt merken GS het volgende op.
In hoofdstuk 5.2 van de vergunning van 10 december 2002 is eerder ingegaan op het onderwerp Handhaving en controle. GS zien vanuit haar handhavingsverantwoordelijkheid toe op de naleving van de vergunning van 10 december 2002 en op de naleving van dit besluit. Dit gebeurt onder meer door middel van beoordeling van geluidsprognoses (preventief toezicht), beoordeling van monitorings- en rapportagegegevens (onder andere beoordeling meetgegevens meetmast), alsmede door middel van toezicht op de naleving van grenswaarden op de beoordelingspunten (verrichten van metingen en beoordeling van meetresultaten).
De registratie op de permanente meetmast wordt derhalve mede gebruikt bij de uitvoering van handhaving en geeft naar onze mening een goede indicatie van het uitgestraalde geluidsniveau. GS zijn van mening dat zij met deze werkwijze haar handhavingstaak zeer gedegen en zorgvuldig invullen.

2i. Twijfels over de juistheid van de andere akoestische rapportages door DGMR zijn door de Afdeling in eerdere zittingen van de hand gewezen. GS zijn van mening dat de thans voorliggende geluidsrapportages gedegen en deskundig zijn opgezet en van goede kwaliteit zijn. GS heeft daarom de rapportages mede betrokken bij de onderhavige besluitvorming.

2j. De bronvermogens van de motoren zijn op een juiste manier bepaald. GS zijn hier reeds in antwoord op zienswijze 2c. op ingegaan. In het rekenmodel is het maximaal bronvermogen ingevoerd zodat bij berekeningen te allen tijde de worst-case-situatie inzichtelijk wordt gemaakt. Onderschatting van het uitgestraalde vermogen is dan ook niet aan de orde.

2k. De bronvermogens in Geluidsrapport B zijn afkomstig uit eerdere akoestische rapporten. Twijfels over de juistheid van deze akoestische rapportages zijn door de Afdeling in eerdere zittingen van de hand gewezen. Volledigheidshalve merken GS op dat in bijlage 1 van Rapport R.96.0798.G het bronvermogen voor een zijspan op 142 dB(A) is gesteld. Deze waarde is vastgesteld uit een groot aantal meting op en aan de baan. In Rapport R.96.0798.F, bijlage 8f, zijn een groot aantal metingen aan zijspannen weergegeven. Tijdens deze metingen is een waarde van 135,6 dB(A) als hoogste waarde gemeten. Wederom kan worden gesteld dat de gekozen waarden in de berekening niet worden onderschat.

2l. GS zijn op dit punt in antwoord 1a. ingegaan.

2m. De uitgevoerde rapportages moeten voldoen aan de wettelijke normen. Dit is in voorschrift 5 aangegeven.
Voor het overige verwijzen GS naar hetgeen in paragraaf 5.2 van de vigerende vergunning staat beschreven over de wijze van controle en handhaving alsmede naar de uitspraak van de Afdeling. Verder zijn GS op dit punt in antwoord 2h. ingegaan.

3. De heer/mevrouw 5.1.2e en de heer 5.1.2e

3a. GS zijn op dit punt in antwoord 1c. ingegaan.

3b. GS zijn op dit punt in antwoord 1b. ingegaan.

3c. GS zijn op dit punt in antwoord 1b. ingegaan.

3d. GS zijn op dit punt in antwoord 1b. ingegaan.

3e. GS zijn op dit punt in antwoord 2f. ingegaan.

3f. De uitspraak van de Afdeling heeft betrekking op de toekomstige ontwikkeling betreffende het gebruik van viertaktmotoren bij type-1-activiteiten (Grand Prix-wedstrijden). De Afdeling heeft de vergunning voor het deel dat betrekking heeft op type-2 tot en met 5-activiteiten in stand gelaten ten aanzien van het onderwerp Viertaktmotoren. Het besluit van 10 december 2002 is daarmee op dat punt onherroepelijk. Het thans bestreden ontwerpbesluit van GS heeft op deze activiteiten dan ook geen betrekking en GS gaan daarom niet op dit punt in.

3g. GS zijn op dit punt in antwoord 1a. ingegaan.

3h. Deze zienswijze heeft geen betrekking op het thans bestreden ontwerpbesluit van GS. Volledigheidshalve melden GS dat in de vigerende vergunning het een en ander betreffende dit onderwerp is opgenomen.

3i. GS zijn op dit punt in antwoord 2h. en 2m. ingegaan.

3j. Deze zienswijze heeft geen betrekking op het thans bestreden ontwerpbesluit van GS. De vergunning van 10 december 2002 is op dit punt onherroepelijk.

Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

gelet op het bepaalde in of krachtens de Wet milieubeheer (Wm), de Algemene wet bestuursrecht en vorenstaande overwegingen;

BESLUITEN:

om met inachtneming van de vorengenoemde uitspraak van de Afdeling, gedeeltelijk te voorzien in de door de Afdeling gedeeltelijk vernietigde Wm-vergunning d.d. 10 december 2002, kenmerk 6.7/2002011445, van de Stichting Circuit van Drenthe.
De voorziening houdt in dat met inachtneming van het vorenstaande aan de vigerende Wm-vergunning de volgende voorschriften worden verbonden.

Voorschriften

1. De vergunninghouder dient uiterlijk twee maanden voor aanvang van een type-1-activiteit, schriftelijk nadere gegevens te overleggen aan het college van GS inzake de activiteit en de geluidsprognose terzake.

2. De in voorschrift 1 bedoelde gegevens moeten betrekking hebben op de volgende aspecten:
   - datum en tijdstip (aanvang en einde);
   - aantal deelnemers, duur en aard van de te houden activiteiten;
   - bronvermogen van de individuele activiteit;
   - het totale bronvermogen over de hele dag;
   - de relatie tussen het geprognosticeerde bronvermogen en in relatie daarmee de geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde woning en de geluidsbelasting op de permanente meetmast.

3. Het is niet toegestaan om na 19.00 uur met MotoGP-motoren op het circuit te rijden.

4. De maximale geluidsniveaus (L_{Amax} gemeten in de meterstand "fast") mogen, ten gevolge van de representatieve bedrijfsactiviteiten (type 2 tot en met 5) op de in voorschrift 5.5 (uit het besluit van 10 december 2002) genoemde emissiepunten (uitgezonderd emissiepunt 5) op een hoogte van 1,5 m, in de dagperiode (tussen 07:00 en 19:00 uur) de waarde van 70 dB(A) niet te boven-gaan.

5. Bepaling, beoordeling en controle van de maximale geluidsniveaus en rapportages van metingen en/of berekeningen dienen te geschieden volgens de handleiding Meten en rekenen industrielawaai 1999, van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. De in de vergunning vermelde waarden voor de maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) gelden op de gevel van de woning.

gedeputeerde staten van Drenthe,

[redacted] , secretaris [redacted] , voorzitter

Bijlage(n):
lt/aw/coll.

Afschrift aan:

- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen
- het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 150, 9400 AD Assen
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen
- het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Noord, Postbus 30032, 9700 RM Groningen
- de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving, t.a.v. de heer 5.1.2e, Witterzomer 16, 9405 VG Assen
- Sluyter Advocaten namens de besloten vennootschap Vakantiecentrum Witterzomer BV, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 605, 9400 AP Assen
- Vakantiecentrum Witterzomer, t.a.v. de heer 5.1.2e Witterzomer 7, 9405 VE Witten
- de heer/mevrouw 5.1.2e 9405 KD Assen
- de heer 5.1.2e 9405 KK Assen
- de heer 5.1.2e 9405 NL Assen
- mevrouw 5.1.2e 9405 NJ Assen

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directie Regionale Zaken

A

Stichting Circuit van Drenthe
Postbus 150
9400 AD ASSEN

landbouw, natuur en voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
14-10-2004		DRZ/05/2925/IS/SM	19-4-2005
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Vergunning Nb-wet		0592-365655	

Geacht bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe,

Bij brief van 14 oktober 2004 heeft u bij de directie Noord van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 12 van de Natuurbeschermingswet (hierna: Nb-wet) ingediend.

Gezien het mandateringsbesluit van 1 juni 2004 (kenmerk nr. TRCJZ/2004/3457) is de Regiodirecteur Noord van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: LNV) onder meer gemachtigd om namens de minister van LNV te beslissen en stukken te ondertekenen als bedoeld in de artikelen 12, eerste lid, 13, 14, eerste lid, en 16, tweede lid, onderdeel c, van de Nb-wet

Op grond van bovengenoemde mandatering doe ik u hierbij het door u gevraagde besluit toekomen.

1. De aanvraag

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Regionale Zaken
Vestiging Noord
Cascadeplein 6
Postadres: Postbus 30032
9700 RM Groningen
Telefoon: 050-5992300
Fax: 050-5992399
Web: www.minlnv.nl

De aanvraag is op 14 oktober 2004 door u ingediend en tevens door mij op 14 oktober 2004 ontvangen. Hierin geeft u aan dat u, gezien de aard en mate van hinder welke het Truckstarfestival (TSF) op het circuit van Drenthe - ook wel TT-circuit genoemd - veroorzaakt naar de omgeving waaronder het beschermd natuurmonument Witterveld, verplicht bent een aanvraag op grond van artikel 12 van de NB-wet te doen op het terrein van het circuit vanwege de externe werking van de wet.

De aanvraag heeft betrekking op een dag (de zaterdag, van 9.00 uur – 23.30 uur) van het Truckstarfestival in de periode eind juli tot en met augustus. U vraagt een vergunning voor onbepaalde tijd aan. U geeft in de aanvraag aan dat – hoewel het festival gedurende twee dagen in het weekend plaats vindt, alleen de zaterdag akoestisch relevant is.

Op 9 november 2004 heb ik u echter verzocht om binnen 8 weken de aanvraag zodanig aan te vullen dat deze betrekking heeft op het gehele Truckstarfestival (vrijdag tot en met zondag) alsmede met gegevens waaruit blijkt wat de mogelijke effecten van de activiteiten op de vrijdag en de zondag zijn op het Witterveld. De gevraagde aanvulling (aanvulling d.d. 30 december 2004) is op 13 januari 2005 door mij ontvangen.

Thans heeft uw aanvraag, inclusief de aanvulling, betrekking op het volgende:

Artikel 12, eerste lid, van de Nb-wet bepaalt dat het verboden is zonder een vergunning, of in strijd met bij zodanige vergunning gestelde voorwaarden, handelingen te verrichten of te gedogen, die schadelijk zijn voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument of die een beschermd natuurmonument ontsieren.

Artikel 12, tweede lid, van de Nb-wet bepaalt dat als schadelijk voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument in ieder geval worden aangemerkt handelingen, die de in de beschikking tot aanwijzing genoemde wezenlijke kenmerken van een beschermd natuurmonument aantasten.

De vergunningplicht, als neergelegd in artikel 12 van de Nb-wet, ziet niet alleen op handelingen die verricht worden binnen het natuurmonument, maar tevens op handelingen die buiten het natuurmonument worden verricht, voorzover die handelingen schadelijk zijn voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurmonument, de zogenaamde externe werking.

Bij besluit van de staatssecretaris van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij d.d. 18 maart 1991, kenmerk NMF-91-2430, is het Witterveld aangewezen als beschermd natuurmonument en daarmee onder werking van de Nb-wet gekomen.

De Nederlandse regering heeft eind 1996 onder meer het Witterveld aangemeld bij de Europese Commissie als gebied dat zich kwalificeert om te worden opgenomen op de communautaire lijst en aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de Richtlijn inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (92/43/EEG), verder te noemen: Habitatrichtlijn. De aanmelding van het Witterveld heeft plaatsgevonden op grond van de aanwezigheid van vier natuurlijke habitats van communautair belang, waaronder twee prioritaire habitats.
Artikel 4 lid 5 van de Habitatrichtlijn bepaalt dat zodra een gebied op de door de Europese Commissie vastgestelde communautaire lijst is geplaatst, voor dat gebied de bepalingen van artikel 6 leden 2, 3, en 4 van de Habitatrichtlijn gelden. De Europese Commissie heeft op 8 december 2004 bekend gemaakt dat zij de communautaire lijst heeft vastgesteld. Dit betekent dat vanaf 8 december 2004 de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, van de Habitatrichtlijn voor het Witterveld gelden. Met andere woorden deze bepalingen hebben met betrekking tot habitatrichtlijngebieden en dus ook het Witterveld, rechtstreekse werking zolang de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 nog niet in werking is getreden en deze gebieden nog niet formeel zijn aangewezen. Dit betekent dat in het kader van de beoordeling van de onderhavige vergunningaanvraag ook de habitattoets uitgevoerd wordt en zo nodig passende maatregelen genomen moeten worden.

3. Vergunningplicht

Vergunningplichtig zijn, ingevolge artikel 12 van de Nb-wet, handelingen die schadelijk zijn voor de natuurwetenschappelijke betekenis of het natuurschoon van een beschermd natuurmonument. Als schadelijk voor de natuurwetenschappelijke betekenis of het natuurschoon van een beschermd natuurmonument worden in ieder geval handelingen aangemerkt die de in de aanwijzingsbeschikking genoemde wezenlijke kenmerken van een beschermd natuurmonument aantasten.
In het bovenstaande kwam de externe werking van de Nb-wet aan de orde. De activiteiten waarvoor een vergunning is aangevraagd, zijn gesitueerd in de onmiddellijke nabijheid van het Witterveld: het terrein van het TT-circuit grenst aan het beschermd

- psammofiele heide met struikhei (Calluna) en kraaihei (Empetrum nigrum)
- Noord-Atlantische vochtige heide met dophei (Erica tetralix)
- aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is
- slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het snavelbiesverbond (Rhynchosporion).

Het Witterveld is volgens de PKB-Structuurschema Groene Ruimte (hierna: SGR) een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

5. Adviezen en inspraak

5.1. Adviezen
Naar aanleiding van deze aanvraag heb ik, op grond van artikel 13, eerste lid, van de Nb-wet, het college van B&W van de gemeente Assen in de gelegenheid gesteld hun advies kenbaar te maken. Bij brief van 16 december 2004, ontvangen op 20 december 2004, heeft het college van B&W van de gemeente Assen advies uitgebracht. In het advies wordt aandacht gevraagd voor de indirecte invloeden. Onder andere is gebleken dat fietsende bezoekers van het festival dwars door het Witterveld rijden. Voor de huidige broedvogels is dat geen onoverkomelijk probleem maar voor eventueel te verwachten broedvogels zoals de kraanvogel is rust een zeer belangrijk gegeven, aldus het college van B&W.

5.2. Zienswijzen
GS van Drenthe hebben namens mij zowel over de oorspronkelijke aanvraag als over de later ingediende aanvulling van de aanvraag, een zienswijze gevraagd van Het Drentse Landschap, de Milieufederatie Drenthe en het Ministerie van Defensie.
Het Drentse Landschap heeft mede namens de Milieufederatie Drenthe en enkele andere organisaties bij brief van 12 januari 2005, ontvangen op 13 januari 2005, haar zienswijze kenbaar gemaakt. De later ingediende aanvulling van de aanvraag heeft niet geleid tot aanvullende zienswijzen.
De ingediende zienswijzen zijn:
a. door de uiterst moeizame beheerssituatie van het Witterveld door het gebruik als veiligheidszone voor het schietterrein is het al een groot probleem de actuele waarde van het Witterveld te behouden. Vergroting van de milieudruk door het Truckstar festival is uiterst ongelukkig;
b. er wordt betreurd dat de resultaten van de broedvogelinventarisatie uit 2004 niet aan de aanvraag is toegevoegd;
c. Er is weinig veldonderzoek verricht en de kennis over de impact van geluid en licht op de volledige fauna heeft ernstige leemten;
d. Met het TSF wordt de belasting op het Witterveld verzwaard t.o.v. de gangbare activiteiten zoals in 1991 bedoeld in de aanwijzingsbeschikking van LNV;
e. Het buiten vergunning houden van de zgn. gangbare activiteiten strookt niet met de Nb-wet;
f. Er moet een toetsing op basis van artikel 6 van de habitatrichtlijn plaats vinden;
g. De geluidbelasting ligt boven het niveau van 40-47 dB(A) waaruit vogels vanuit continue bronnen volgens de literatuur last van hebben;
h. Niet beoordeeld kan worden of de belasting in feite nog groter is doordat de niveaus niet gecorrigeerd zijn voor tonaal karakter, periode toeslag en meteorologische factoren;

gemonitord. De rapportage hiervan maakt deel uit van de onderhavige vergunning aanvraag.
De belangrijkste bevindingen in het monitoringsrapport ten aanzien van geluid zijn de volgende.

* **niet-broedvogels**: er is geen significante invloed vastgesteld door geluidoverlast van niet-broedvogels,behalve bij de wilde eend. Buiten het Witterveld zijn wilde eenden verstoord door het toegestroomde publiek, omdat zij na enig rondvliegen neerstreken op het Meeuwenmeer. Verder is er geen slaaptrek van meeuwen tijdens Truckstar waargenomen.
* **broedvogels:** het TSF vindt plaats in de laatste fase van het grootbrengen van de jongen van de late broeders zoals paapje en tapuit. Er zijn geen gedragingen waargenomen die erop wijzen dat dit grootbrengen verstoord is door TSF.

Algemeen gesteld staat op blz 9 van het monitoringrapport: "uit de waargenomen aantallen vogelsoorten (zie tabel 4) op de waarnemingspunten zijn van de meeste soorten geen significante verschuivingen te zien tussen de dagen voor, tijdens en na het TSF. Ook het gedrag van de dieren week niet af."
Wel waren er indirecte invloeden die duidelijk verstoring teweeg brachten waren laag overvliegende kleine vliegtuigen en fietsers die dwars door het terrein gingen.

6.2 Lichthinder
Wat betreft de verwachte effecten van licht in het Witterveld tijdens de voorgenomen activiteiten komt het Altenburg & Wymenga rapport uit 2001 tot de volgende conclusie. Het te verwachten licht vanaf het festivalterrein is geen direct licht. Door de bufferzone met een hoog talud en begroeiing zal het licht worden verstrooid. Het verstrooide licht zal vooral aan de oostkant van het Witterveld aanwezig zijn. De lichteffecten zijn bij de eendaagse evenementen in de zomer slechts enkele uren per avond aanwezig, bij meerdaagse evenementen kan de verlichting 's nachts langer aanwezig zijn door de aanwezigheid van kampeergelegenheid. Vleermuizen zullen weinig negatieve effecten ondervinden van strooilicht. Sterke verstoring van reeën is bij evenementen van een of twee nachten nauwelijks te verwachten. Wel zullen ze de oostkant van het Witterveld mogelijk vermijden. Wat betreft vogels komt het volgende naar voren. De geplande activiteiten vallen vrijwel buiten het broedseizoen. De negatieve effecten voor broedvogels worden daardoor klein geacht. Overnachtende en pleisterende winter- en trekvogels zullen van licht als afzonderlijke factor gedurende de voorgenomen activiteiten weinig verstoring ondervinden. Ook hierbij wordt - evenals bij geluid - een uitzondering gemaakt voor bijzondere kritische soorten als de kraanvogel.

6.3 Betreden en overvliegen van het Witterveld
Bij de beoordeling van de effecten van geluid en licht wordt ervan uitgegaan dat het gebied niet betreden wordt. Ook dienen overvliegende luchtballonnen en reclamevliegtuigen geweerd te worden om de rust te bewaren. Door de aanleg van de bufferzone is het onmogelijk om het Witterveld vanaf de circuitzijde te betreden. Betreding vanaf de andere zijde (vanaf de openbare weg) is wel mogelijk. Dit aspect kan echter niet via de onderhavige Nb-wet vergunning gereguleerd worden, omdat dit alleen indirect te maken heeft met het Truckstarfestival. Overigens is het op grond van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet verboden om de dieren in het Witterveld te verontrusten of om in het algemeen schade toe te brengen aan de daar aanwezige natuur.
Wat betreft het overvliegen van het Witterveld zal aan de vergunning de voorwaarde verbonden worden dat de vergunninghouder dit op geen enkele wijze mag stimuleren of er medewerking aan mag verlenen.

blijkt dat de grootste gevoeligheid voor verstoring in de beginperiode van het broeden is. Nu uit de best beschikbare informatie naar voren komt dat voor de fauna in de laatste fase van het broedseizoen van de late broeders en voor de fauna buiten het broedseizoen de effecten van geluid en licht ten gevolge van de geplande activiteiten naar verwachting sec gering zullen zijn, daarbij mede in aanmerking genomen het feit dat in de huidige situatie reeds sprake is van een reeks activiteiten, ben ik van mening dat het wezenlijk kenmerk van het beschermd natuurmonument, 'de voor de fauna noodzakelijk rust' in casu niet zodanig geschaad wordt dat geen vergunning op grond van de Nb-wet kan worden verleend.
Deze conclusie wordt ondersteund door de uitkomsten van het tijdens het Truckstarfestival 2004 gehouden monitoringonderzoek. Bij de late broedvogels (zoals paapje en tapuit) zijn er geen gedragingen waargenomen die erop wijzen dat dit grootbrengen verstoord is door het festival. Bij de niet- broedvogels is er geen significante invloed vastgesteld door geluidoverlast behalve bij de wilde eend en bij meeuwen. Buiten het Witterveld zijn wilde eenden verstoord door het toegestroomde publiek, omdat zij na enig rondvliegen neerstreken op het Meeuwenmeer. De grote concentratie van eenden op het Meeuwenmeer (gelegen in het Witterveld) is wellicht te verklaren doordat wilde eenden buiten het Witterveld mogelijk zijn opgeschrikt door het toegestroomde publiek en hun heil hebben gezocht in het Witterveld. Verder is er geen slaaptrek van meeuwen tijdens Truckstar waargenomen. Wat betreft de wilde eend en de meeuwen constateer ik dat er geen sprake is van opzettelijke verontrusting in de zin dat de levenscyclus van de vogels wordt verstoord. Het gaat bovendien om zeer algemene soorten, waarvan de een zich buiten het Witterveld bevindt en zich verzamelt in het Meeuwenmeer (wilde eend) en de ander overvliegt (meeuwen). Gegeven de wezenlijke kenmerken van het Witterveld (broedgebied voor 60 vogelsoorten, en pleister- en foerageergebied voor minder algemene tot zeldzame soorten) kan geconcludeerd worden dat het gebied niet wordt aangetast in de kwaliteit van broedgebied of pleisterplaats. Wat betreft een mogelijke toekomstige vestiging van de kraanvogel ben ik van mening dat de afweging in het kader van de Nb-wet dient te geschieden op basis van de bestaande natuurwaarden en dat potentieel, toekomstige natuurwaarden niet direct een rol spelen.
Ook de tussenrapportage van de broedvogelinventarisatie zoals die in 2004 in opdracht van de provincie Drenthe door 5.1.2e Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel Fochteloo is uitgevoerd, bevat geen aanknopingspunten om te veronderstellen dat de afgelopen jaren tengevolge van het Truckstarfestival en andere evenementen de late broedvogels zoals bijvoorbeeld Paapje en Tapuit in het Witterveld worden verstoord. Weliswaar worden het Paapje en de Tapuit als zorgenkindjes bestempeld in de tussenrapportage, maar de sterke achteruitgang van deze soorten is een landelijke trend. Er wordt zelfs opgemerkt dat deze soorten het in de regio Witterveld nog redelijk doen ten opzichte van de landelijke trend. Daarnaast zijn er andere broedvogels zoals bijvoorbeeld de Roodborsttapuit die het juist beter doen in het Witterveld.

Wat betreft de hiervoor genoemde kanttekeningen ten aanzien van 'betreding' en 'overvliegende luchtballonnen/reclamevliegtuigen' merk ik het volgende op. Vanaf de circuit kant is betreding niet mogelijk doordat er een bufferzone is aangelegd. Betreding van de andere kant is verboden en wordt ontmoedigd doordat het Witterveld omheind is. Wat betreft het overvliegen van het Witterveld zal aan de vergunning de voorwaarde verbonden worden dat vergunninghouder dit op geen enkele wijze mag stimuleren of er medewerking aan mag verlenen.

7.2 Toetsing aan de Habitatrichtlijn

De Nederlandse regering heeft eind 1996 onder meer het Witterveld aangemeld bij de Europese Commissie als gebied dat zich kwalificeert om te worden opgenomen op de

8. Bespreking van de adviezen en zienswijzen

Advies:
In het advies van B&W van Assen wordt aandacht gevraagd voor de indirecte invloeden. Onder andere is gebleken dat fietsende bezoekers van het festival dwars door het Witterveld rijden. Voor de huidige broedvogels is dat geen onoverkomelijk probleem maar voor eventueel te verwachten broedvogels zoals de kraanvogel is rust een zeer belangrijk gegeven, aldus het college van B&W.
Reactie:
Artikel 16 van de Natuurbeschermingswet bevat een zelfstandig verbod tot het verontrusten van dieren en het anderszins toebrengen van schade aan de natuur in een beschermd Natuurmonument. Op grond van deze bepaling is het betreden van het Witterveld buiten de opengestelde paden verboden. Dit hoeft niet in de Nb-wet vergunning voor TSF geregeld te worden. Dit kan zelfs niet omdat de vergunninghouder geen enkele invloed heeft op het betreden van het Witterveld vanaf de westkant.

Zienswijzen:
Het Drentse Landschap heeft mede namens de Milieufederatie Drenthe en enkele andere organisaties zienswijzen kenbaar gemaakt:
a. Door de uiterst moeizame beheerssituatie van het Witterveld door het gebruik als veiligheidszone voor het schietterrein is het al een groot probleem de actuele waarde van het Witterveld te behouden. Vergroting van de milieudruk door het Truckstar festival is uiterst ongelukkig;
Reactie:
Het Witterveld heeft haar bijzondere natuurwaarden (hoogveenvegetatie) voor een groot deel juist te danken aan het feit dat het al heel lang als veiligheidszone voor het schietterrein functioneert. Bij aanwijzing van het gebied als beschermd natuurmonument is rekening gehouden met het feit dat er in de omgeving van het circuit geluidsveroorzakende activiteiten plaatsvinden (schietterrein, TT circuit). Uit het monitoringonderzoek uit 2004 is gebleken dat de voor de fauna noodzakelijke rust door het TSF niet zodanig verstoord wordt, dat vergunningverlening niet mogelijk is.
b. Er wordt betreurd dat de resultaten van de broedvogelinventarisatie uit 2004 niet aan de aanvraag is toegevoegd;
Reactie:
De tussenrapportage van de broedvogelinventarisatie is eind 2004 bij de provincie ingediend. Deze rapportage heeft onder andere betrekking op de periode waarin het TSF plaatsvindt. Bij de beoordeling van de aanvraag zijn deze resultaten betrokken. Zowel de tussenrapportage als de andere stukken die aan de onderhavige besluitvorming ten grondslag liggen zijn openbaar.
c. Er is weinig veldonderzoek verricht en de kennis over de impact van geluid en licht op de volledige fauna heeft ernstige leemten;
Reactie:
De stelling dat er weinig veldonderzoek is verricht wordt niet onderschreven. In 2004 is tijdens het TSF gemonitord en er is een tussenrapportage van de broedvogelinventarisatie 2004 beschikbaar. In het verleden heeft meer veldonderzoek plaatsgevonden. Zie hiervoor de verwijzingen in het rapport "Het Witterveld en grote evenementen op het circuit van Drenthe; verkenning van mogelijke ecologische effecten", Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, A&W-rapport 295, Veenwouden, 22 augustus 2001. Verder is er inmiddels voldoende kennis en informatie beschikbaar over de impact van geluid en licht vanwege het TSF om de aanvraag te kunnen beoordelen.
d. Met het TSF wordt de belasting op het Witterveld verzwaard t.o.v. de gangbare activiteiten zoals in 1991 bedoeld in de aanwijzingsbeschikking van LNV;

Reactie:
Door de aanwezigheid van de bufferzone worden de zoogdieren niet (meer) verontrust vanwege betreding van het gebied. Bovendien blijkt uit het A&W rapport uit 2001 dat vogels doorgaans storingsgevoeliger zijn dan zoogdieren of insecten. Daarnaast wordt in de vergunningvoorschriften de verplichting opgenomen om tijdens het TSF 2005 en 2006 de fauna te laten monitoren volgens een door LNV goedgekeurd protocol. Dit protocol houdt tevens monitoring van een aantal zoogdiersoorten in.
m. Vogels die recent niet in het gebied gebroed hebben (bv. grauwe klauwier en kraanvogel) blijven buiten beschouwing. Dit is onterecht omdat deze vogels mogelijk vanwege de bestaande milieudruk op het gebied van vestiging afzien. Er moet dus ook gekeken worden naar de potentiële waarden van het gebied;
Reactie:
Gezien de aanwezige fauna ga ik ervan uit dat het Witterveld geschikt is als broed- en pleistergebied en dat de noodzakelijke rust in acht wordt genomen. Bovendien dient de bescherming zich primair te richten op de huidige natuurwaarden van het gebied en op de soorten en habitattypen waarvoor het gebied als beschermd natuurmonument danwel habitatgebied is aangewezen cq. aangemeld.
n. Veranderingen zijn slechts acceptabel indien in samenhang hiermee elders rond het Witterveld de belasting afneemt.
Reactie:
Veranderingen die binnen het toetsingskader van de NB-wet en de Habitatrichtlijn acceptabel zijn, kunnen vergund worden zonder dat in samenhang daarmee de belasting elders afneemt.

9. Slotoverwegingen, besluit, voorwaarden en voorschriften

In het bovenstaande zijn de voorgenomen activiteiten getoetst aan de Nb-wet, de Habitatrichtlijn en het SGR en zijn de ingebrachte adviezen en zienswijzen besproken, met als eindconclusie dat vergunning verleend kan worden. Wel dienen aan de vergunning voorwaarden en voorschriften, waaronder de opdracht tot monitoringsonderzoek, verbonden te worden.

BESLUIT:

Ik verleen u een vergunning om op het terrein van het Circuit van Drenthe jaarlijks het Truckstar Festival te houden zoals omschreven in de aanvraag gedurende één weekend (vrijdag tot en met zondag) in de periode van het laatste weekend van juli tot en met het laatste weekend van augustus.

VOORWAARDEN / VOORSCHRIFTEN:

Ter bescherming van het aangrenzende beschermd natuurmonument Witterveld verbind ik aan deze vergunning de volgende voorwaarden en voorschriften:

1. De vergunning wordt op naam gesteld van het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe. Het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van deze vergunning.

2. Wat betreft de periode, duur en het bezoekersaantal van het Truckstar Festival geldt het volgende:
a. Het festival vindt maximaal één weekend per jaar plaats in de periode van het laatste weekend van juli tot en met het laatste weekend van augustus;
b. Het festival duurt maximaal van vrijdagmiddag 17.00 uur tot zondagavond 19.00 uur;

11. Alle door of namens de directeur van de directie Regionale Zaken vestiging Noord van het ministerie van LNV ten behoeve van de bescherming van het Witterveld gegeven aanwijzingen dienen strikt te worden opgevolgd.

12. Indien op enig moment mocht blijken dat het Truckstar festival zodanige schade aan de te beschermen natuurwaarden van het Witterveld dreigt toe te brengen dat hieraan door het geven van aanwijzingen of het stellen van aanvullende voorwaarden of voorschriften redelijkerwijs niet kan worden tegemoet gekomen, dan kan de vergunning gedurende de looptijd door of namens mij worden ingetrokken.

13. Het niet naleven van deze voorwaarden en voorschriften kan, naast eventuele strafvervolging, intrekking van de vergunning tot gevolg hebben.

10. Bezwaar

Een belanghebbende kan gedurende zes weken na verzending van dit besluit, bezwaar maken.
Gedurende deze zes weken is het besluit geschorst. Indien gedurende deze zes weken bezwaar wordt gemaakt tegen deze beslissing blijft de werking van de vergunning ingevolge artikel 19 lid 2 van de Nb-wet opgeschort, totdat op het bezwaar is beslist. Indien vervolgens beroep wordt aangetekend blijft ook gedurende de behandeling in beroep de werking van de vergunning opgeschort.

Een bezwaarschrift dient te worden gericht aan het ministerie van LNV, per adres Provinciehuis Drenthe productgroep landelijk gebied, Postbus 122, 9400 AC Assen.
Het bezwaar dient te zijn ondertekend en moet tenminste de volgende elementen bevatten:
a) de naam en het adres van de indiener;
b) de dagtekening;
c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is;
d) de gronden van het bezwaar.

Het is raadzaam een kopie van dit besluit bij het bezwaarschrift te voegen.

Afschriften van deze vergunning worden verzonden aan: de provincie Drenthe, de gemeente Assen, stichting Het Drentse Landschap, de Milieufederatie Drenthe, het Ministerie van Defensie, de A.I.D. te Zwolle en de regiopolitie Drenthe, district Noord.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
HET MT-LID REGIONALE ZAKEN NOORD,

[redacted] 5.1.2e

[redacted] J. van der Veen

5.1.2e

provincie Drenthe

VERZONDEN 24 OKT. 2005

5.1.2e

Assen, 13 oktober 2005
Ons kenmerk MB/A14/2005000700
Behandeld door de heer 5.1.2e en de heer 5.1.2e
Onderwerp: Vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) ten behoeve van de Stichting Circuit van Drenthe te Assen

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE AANVRAAG TOT WIJZIGING VAN DE VERGUNNING TEN BEHOEVE VAN DE STICHTING CIRCUIT VAN DRENTHE TE ASSEN

1. Algemeen

De aanvraag
Op 19 januari 2005 hebben wij (gedeputeerde staten (GS)) een verzoek van de Stichting Circuit van Drenthe (TT-circuit) ontvangen voor het wijzigen van haar vergunning, zoals bedoeld in artikel 8.24 van de Wm. Het betreft het wijzigen van haar vergunning, d.d. 10 december 2002. Deze wijziging betreft de grenswaarde van het L_{Amax} van 70 dB(A) op Witterbroek 1 (referentienummer 11) in L_{Amax} 71 dB(A).

Aanleiding indiening het verzoek
GS hebben bij besluit van 10 december 2002, kenmerk 6.7/2002011445, krachtens de Wm aan de Stichting Circuit van Drenthe een vergunning verleend voor het oprichten en in werking hebben van een circuit ten behoeve van motor- en autoraces, motor- en autotrainingen, motor- en autorijvaardigheidsopleidingen, nevenactiviteiten en grootschalige publieksevenementen gelegen aan De Haar te Assen. Tegen genoemd besluit is bij de Raad van State beroep ingesteld. Op 8 oktober 2003 heeft de Raad van State uitspraak gedaan. In de genoemde uitspraak, kenmerk 200300452/2, heeft de Raad van State het beroep gedeeltelijk gegrond verklaard en heeft zij het besluit van GS vernietigd, voorzover daarbij grootschalige muziekevenementen zijn toegestaan, voorzover daarbij geen rekening is gehouden met het toenemende gebruik van 4-takt motoren en voorzover in het besluit geen voorschriften ten aanzien van het piekgeluidsniveau zijn opgenomen. De Raad van State heeft GS opgedragen om met inachtneming van de uitspraak een nieuw besluit te nemen. In het kader van het vorenstaande heeft de Stichting Circuit van Drenthe een akoestisch onderzoek laten verrichten.

Op 6 april 2004 hebben GS mede op basis van de resultaten van het akoestisch onderzoek een besluit genomen, kenmerk 7.2/2004003638, strekkende tot het aanpassen van vorengenoemd besluit van 10 december 2002. Het besluit van 6 april 2004 richt zich met inachtneming van de uitspraak van de Raad van State op het toenemende gebruik van 4-takt motoren en op het piekgeluidsniveau.

In het besluit van 6 april 2004 is er ondanks zorgvuldige voorbereiding abusievelijk een omissie ingeslopen. In het besluit is voorgeschreven dat het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) op onder meer Witterbroek 1 (referentienummer 11) in de dagperiode de waarde van 70 dB(A) niet te boven mag gaan. Op grond van de resultaten van vorengenoemd akoestisch onderzoek (kenmerk W.2003.1274.01.B) kan echter worden gesteld dat het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) op onder meer Witterbroek 1 (referentienummer 11) ten gevolge van een type 2 activiteit maximaal 71 dB(A) bedraagt. Dit is een verhoging van 1 dB(A) ten opzichte van het voorgeschreven maximale geluidsniveau (L_{Amax}) van 70 dB(A) voor de dagperiode.

Om de genoemde omissie ongedaan te maken, heeft het TT-circuit bij ons een verzoek gedaan om op Witterbroek 1 de grenswaarde voor het L_{Amax} te wijzigen in 71 dB(A).

2. Procedure

De procedure is uitgevoerd overeenkomstig hetgeen is bepaald in afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht.

Het verzoek
Het verzoek is op 9 mei 2005 verstuurd naar de volgende wettelijke adviseurs:
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen;
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen;
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten;
- het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Noord, Postbus 30032, 9700 RM Groningen;
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen.

Coördinatie Wm-vergunning en vergunning Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO)
Het verzoek om in de dagperiode de grenswaarde op Witterbroek 1 te wijzigen in 71 dB(A) leidt niet tot aanpassing van de vigerende vergunning op grond van de WVO. Coördinatie is in dit geval dus niet aan de orde.

Tervisielegging
De kennisgeving met betrekking tot het ontwerpbesluit en bijbehorende stukken is gepubliceerd in de Staatscourant en in het huis-aan-huisblad Het Gezinsblad. De ontwerpbeschikking heeft vier weken ter inzage gelegen bij de gemeente Assen en de provincie Drenthe, namelijk van 11 mei 2005 tot en met 10 juni 2005.
Gedurende deze periode is eenieder op deze wijze in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk bedenkingen in te dienen dan wel een verzoek te doen tot het houden van een hoorzitting.

Bedenkingen
Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn binnen de door de wet gestelde termijn geen schriftelijke en mondelinge bedenkingen binnengekomen.

Hoorzitting
Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn binnen de door de wet gestelde termijn geen verzoeken binnengekomen voor een hoorzitting/gedachtewisseling.

Overwegingen met betrekking tot artikel 8.8 tot en met artikel 8.10 van de Wm
De artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wm omvatten het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag.

Om de genoemde omissie i.c. de overschrijding van 1 dB(A) ongedaan te kunnen maken, dient de vergunning van 10 december 2002 te worden gewijzigd in die zin dat de grenswaarde voor het L_{Amax} op Witterbroek 1 (referentienummer 11) wordt gewijzigd in 71 dB(A).

Indien door het TT-circuit maatregelen dienen te worden getroffen zodat op Witterbroek 1 voldaan kan worden aan de grenswaarde van 70 dB(A) dan kan worden gesteld dat hiervoor te ingrijpende maatregelen (bijvoorbeeld het plaatsen van een geluidsscherm) dienen te worden getroffen.
De kosten die hiermee gemoeid zijn zullen in geen enkele verhouding staan tot de geringe overschrijding van de grenswaarde met 1 dB(A). Gezien het vorenstaande kan derhalve worden gesteld dat het niet redelijk zou zijn om van het TT-circuit te eisen dat zij de ingrijpende maatregelen dienen te treffen zodat voldaan kan worden aan hetgeen is voorgeschreven in de vergunning van 10 december 2002.

Daarnaast achten wij de overschrijding acceptabel mede gezien het feit dat de inrichting in de representatieve situatie alleen in de dagperiode in werking zal zijn.

3. Conclusie
Op grond van vorenstaande overwegingen besluiten wij de grenswaarde voor het L_{Amax} op Witterbroek 1 (referentienummer 11) in de dagperiode te wijzigen in 71 dB(A).

Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

gelet op het bepaalde in de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht en vorenstaande overwegingen;

BESLUITEN:

het door het TT-circuit ingediende verzoek als bedoeld in artikel 8.24, eerste lid, van de Wm, om de grenswaarde voor het L_{Amax} op Witterbroek 1 (referentienummer 11) in de dagperiode te wijzigen in 71 dB(A) in te willigen onder het volgende voorschrift.

Voorschrift
De maximale geluidsniveaus (L_{Amax} gemeten in de meterstand "fast") mag, ten gevolge van de representatieve bedrijfsactiviteiten (type 2 tot en met 5) op de in voorschrift 5.5 (uit het besluit van 10 december 2002) genoemd emissiepunt referentienummer 11 (Witterbroek 1) op een hoogte van 1,5 m, in de dagperiode (tussen 07.00 uur en 19.00 uur) de waarde van 71 dB(A) niet te boven gaan.

Gedeputeerde staten voornoemd,
namens deze,

[redacted] 5.1.2e

S.J. Beerlings,
interim-hoofd van de Productgroep Milieubeheer

Een afschrift van dit besluit te zenden aan:
- het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe, t.a.v. de heer [redacted] 5.1.2e Postbus 150, 9400 AD Assen
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen
- mevrouw [redacted] 5.1.2e 9405 TH Assen

Bijlage(n):
ab/jh/coll.

N.B. Ingevolge het bepaalde in artikel 3:45 van de Algemene wet bestuursrecht, juncto artikel 20.6 van de Wet milieubeheer, kunt u tegen de beschikking, gedurende de terinzagelegging, schriftelijk beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Alleen als u tijdig bedenkingen hebt ingebracht, hebt u beroepsrecht.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

VERZ 5.1.2e - 8 AUG. 2006

Assen, 28 juni 2006
Ons kenmerk MB/A25/2006001647
Behandeld door mevrouw de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e
5.1.2e
Onderwerp: Vergunning ingevolge de Wet milieubeheer (Wm)

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE AANVRAAG TOT GEDEELTELIJKE INTREKKING VAN DE VERGUNNING TEN BEHOEVE VAN DE STICHTING CIRCUIT VAN DRENTHE TE ASSEN

1. Algemeen

De aanvraag

Op 15 februari 2006 hebben gedeputeerde staten van Drenthe (verder GS) een verzoek van de Stichting Circuit van Drenthe (verder TT-circuit) ontvangen voor het gedeeltelijk intrekken van haar vergunning van 10 december 2002, kenmerk 6.7/2002011445, zoals bedoeld in artikel 8.26 van de Wm. Het verzoek tot gedeeltelijke intrekking betreft het wijzigen van de inrichtingsgrens van het TT-circuit overeenkomstig de door de Grontmij voor het TT-circuit gemaakte tekeningen (met tekeningnummers: 01050688, 01060064, 01040529 DWG) van 18 november 2005 en 25 januari 2006, die bij de aanvraag zijn gevoegd.

Aanleiding indiening het verzoek

Op 21 maart 2001 heeft het TT-circuit bij ons een aanvraag ingediend om een oprichtingsvergunning op grond van de Wm. Op 10 december 2002 hebben wij aan de Stichting Circuit van Drenthe de aangevraagde oprichtingsvergunning verleend. In de verleende vergunning is in het dictum bepaald dat de aanvraag onderdeel uitmaakt van de vergunning. In de aanvraag is de inrichtinggrens van het TT-Circuit aangegeven.

Het TT-circuit wil in verband met de ontwikkeling van TT-world de grenzen van haar inrichting feitelijk wijzigen in casu gedeeltelijk intrekken. TT-world is een amusementencomplex dat zal bestaan uit meerdere inrichtingen. Deze inrichtingen zullen in het kader van de Wet milieubeheer vallen onder het bevoegd gezag van de gemeente Assen. Het betreft m.n. het gebied waarin het volgende is ondergebracht:

- gebouwen van TT-world
- commerciële ruimtes onder de tribunes
- entreeplein en voetgangersgebied tussen tribunes en gebouwen
- parkeerterrein grenzen aan de evenementenhal
- vijverpartij tussen TT-world en de Haar

Gezien het bovenstaande heeft het TT-circuit derhalve bij ons een verzoek ingediend ex artikel 8.26 van de Wet milieubeheer om haar inrichtingsgrens te wijzigen ten behoeve van TT-world.

2. Procedure

De procedure is uitgevoerd overeenkomstig hetgeen is bepaald in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

De aanvraag
De aanvraag is op 22 februari 2006 verstuurd naar de volgende wettelijke adviseurs.
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen;
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen;
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten;
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen.

Coördinatie Wm-vergunning en vergunning Wet verontreiniging oppervlaktewateren
Het verzoek om de inrichtingsgrens van TT-circuit gedeeltelijk in te trekken ten behoeve van TT-world leidt niet tot aanpassing van de vigerende vergunning op grond van Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Coördinatie is in dit geval dus niet aan de orde.

Tervisielegging
De kennisgeving met betrekking tot de ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken is gepubliceerd in het Gezinsblad op 15 maart 2006.

De ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken zijn daags na de publicatie ter visie gelegd bij:
bij:
- de gemeente Assen, balie Bouwen en Stadsinrichting van de Dienst Ontwikkeling (Noordersingel 33). Op verzoek kunnen stukken ook gedurende drie aaneengesloten uren per week buiten kantooruren worden ingezien. Wanneer men van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken, wordt men verzocht daarvoor een afspraak te maken met de heer 5.1.2e 5.1.2e balie Bouwen en Stadsinrichting, telefoonnummer 5.1.2e , toestel 5.1.2e
- bij de provincie Drenthe, bij de Stafgroep Communicatie, Westerbrink 1 te Assen op werkdagen van 08.30 uur tot 17.00 uur.

Gedurende de periode van 16 maart 2006 tot 28 april 2006 is een ieder op deze wijze in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk zienswijzen in te dienen dan wel een verzoek te doen tot het houden van een hoorzitting.

Overwegingen met betrekking tot artikel 8.8 tot en met 8.10 van de Wm
De artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wm omvatten het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag.

Het gedeeltelijk intrekken van de aan het TT-circuit verleende vergunning heeft milieuhygiënisch geen gevolgen.

3. Zienswijzen
Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking is, binnen de door de wet gestelde termijn, een zienswijze ingekomen van de heer 5.1.2e en de heer 5.1.2e beide woonachtig in Assen.

De zienswijzen worden als volgt samengevat.

1. De bij de aanvraag gevoegde tekeningen van de inrichtinggrenzen kloppen niet.
2. Appelanten vrezen meer geluidsoverlast door de splitsing van de inrichting, nu meerdere bedrijven zich op het terrein kunnen vestigen.
3. De splitsing lijkt kunstmatig, met name de scheidslijn dwars door het tribunegedeelte.
4. Door de gestelde wijziging wordt de vergunningsituatie complexer en ondoorzichtiger, mede omdat de activiteiten op het TT-world en TT-circuit geheel afhankelijk van elkaar zullen worden uitgevoerd.

Ten aanzien van de zienswijzen gedeputeerde staten volgende opmerkingen maken.

1. Abusievelijk is bij ter inzagelegging op het provinciehuis een oude tekening bij de stukken gevoegd. Deze omissie is hersteld en de juiste tekeningen zijn nu gewaarmerkt en bij dit besluit gevoegd. Dit is aan appellant medegedeeld en de appellant heeft de juiste tekeningen in kunnen zien.
2. De nieuwe bedrijven zullen worden gevestigd op het gezoneerd industrieterrein. Dit betekent dat de geluiduitstraling van de nieuwe bedrijven en het bestaande, zijnde het TT-circuit, moeten voldoen aan de vastgestelde geluidszone en de door de minister vastgestelde maximaal toelaatbare geluidsbelastingen (MTG). De vrees dat de geluidsuitstraling zal toenemen is daarom niet gerechtvaardigd.
   De nieuwe inrichtingen moeten tevens voldoen aan betreffende algemene maatregelen van bestuur en de daarin opgenomen geluidsvoorschriften. De geluidsuitstraling is in de AMvB's vastgesteld op 50 dB(A) op 50 meter van de inrichtingsgrens. Toename van geluidhinder wordt hiermee voorkomen.
   Tussen gemeente, provincie en het TT-circuit zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de verdeling van de 12 uitzonderingsdagen die gelden voor het gehele gezoneerde industrieterrein. Hierbij is in afgesproken deze 12 dagen zijn gereserveerd voor activiteiten van het TT-circuit. De vrees dat de geluiduitstraling zal toenemen is daarom niet gerechtvaardigd.
3. De tekeningen die bij de aanvraag zijn gevoegd zijn naar de mening van GS voldoende duidelijk en maakt voldoende inzichtelijk hoe de grenswijziging zijn beslag krijgt. De juridische gevolgen van deze scheiding zijn duidelijk. Na de gedeeltelijke intrekking van de vergunning van het TT-Circuit bestaat er geen zeggenschap van de TT over het afgescheiden gedeelte van de inrichting meer. Over het al dan niet kunstmatig zijn van de verdeling heeft de provincie geen oordeel. De aanvraag is zoals hij voorligt op milieuhygiënische gronden getoetst.
4. De vergunningsituatie zal ons inziens niet complexer worden. Indien er nieuwe vergunningen op het gezoneerde industrieterrein worden aangevraagd zullen deze aanvragen getoetst worden aan alle betreffende milieunormen. Hiermee wordt ook inzichtelijk gemaakt hoe aan de normen voldaan zal worden en is duidelijk wie welke activiteiten mag verrichten.

De door de heren 5.1.2e en 5.1.2e ingediende zienswijzen leiden verder niet tot een wijziging van het ontwerpbesluit.

4. Conclusie

Op grond van vorenstaande overweging besluiten wij de inrichtingsgrens van het TT-circuit te wijzigen conform de door het TT-circuit bij het verzoek om gedeeltelijke intrekking geleverde tekeningen van 18 november 2005 en 26 januari 2006.

Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

gelet op het bepaalde in de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht en vorenstaande overwegingen;

BESLUITEN:

Het door de Stichting Circuit van Drenthe ingediende verzoek als bedoeld in artikel 8.26, eerste lid, van de Wm, om de inrichtingsgrens van het TT-circuit te wijzigen conform de door de Stichting Circuit van Drenthe geleverde tekeningen van 18 november 2005 en 26 januari 2006.

Gedeputeerde staten voornoemd,
namens deze,
[redacted] 5.1.2e
mevrouw M.P. Hall,
hoofd van de Productgroep Milieubeheer

Bijlage(n):
tk/coll.

Afschrift van dit besluit wordt verzonden aan:
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen
- de heer [redacted] 5.1.2e 9405 KD Assen
- de heer [redacted] 5.1.2e 9405 KK Assen.

NB. Voor de mogelijkheid tot het instellen van beroep en de termijn waarbinnen deze ingesteld moet worden, wordt verwezen naar de bekendmaking van de terinzagelegging van dit besluit.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

Aan:
het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe
t.a.v. de heer 5.1.2e
Postbus 150
9400 AD ASSEN

VERZ 5.1.2e 26 SEP. 2006

Assen, 26 september 2006
Ons kenmerk 38/5.4/2006006521
Behandeld door mevrouw 5.1.2e
Onderwerp: Vergunning op grond van de artikel 16 van de Natuurbeschermingswet 1998 (NBW 1998) voor het houden van grootschalige muziekevenementen op het TT-circuit te Assen

Geacht bestuur,

Op 9 juni 2006 hebt u een aanvraag ingediend voor een vergunning op grond van de NBW 1998, in verband met uw voornemen om op het TT-circuit jaarlijks grootschalige muziekevenementen te organiseren, gelegen naast het beschermde natuurmonument "het Witterveld".

De reden voor uw aanvraag ligt mede in het feit dat de (voor het houden van deze activiteiten) verleende NBW-vergunning van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) gold tot 15 april 2005.

Bij brief van 13 juni 2006 is de ontvangst van uw aanvraag bevestigd en hebben wij u verzocht om aan te geven hoe de situering van het kampeerterrein zich verhoudt tot de bufferzone.
Wij hebben u in deze brief erop gewezen dat op grond van artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht de termijn voor het geven van een beschikking werd opgeschort met ingang van 13 juni 2006 tot de dag waarop u de door ons gestelde vraag hebt beantwoord.
U hebt bij brief d.d. 22 juni 2006 (door ons ontvangen op 23 juni 2006) aangegeven dat parkeren en kamperen in de bufferzone uitgesloten is.

De termijn voor het geven van een beschikking is geregeld in artikel 42, eerste lid, van de NBW 1998. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag dienen wij op uw vergunningaanvraag te beslissen.

In verband met uw aanvulling van de aanvraag werd de beslistermijn met 10 dagen opgeschort, waardoor de "fatale datum" op 18 september 2006 viel. Omdat wij met u hadden afgesproken om eind augustus 2006 in het kader van zowel de NBW-procedure en de procedure in het kader van de Wet milieubeheer nog nader overleg met u te voeren, hebben wij op besloten de beslistermijn met 13 weken te verlengen vanaf 18 september 2006. Van dit besluit hebben wij u schriftelijk op de hoogte gesteld bij brief d.d. 20 juli 2006, kenmerk 29/LG/2006008445.
Dit besluit hebben wij genomen op 19 september 2006, dus binnen de gestelde wettelijke termijn.

Op grond van artikel 44, derde lid, van de NBW hebben wij een zienswijze gevraagd aan het college van burgemeester en wethouders van Assen. Daarnaast zijn de Milieufederatie Drenthe en Stichting "Het Drentse Landschap" in de gelegenheid gesteld een inspraakreactie met betrekking tot uw aanvraag naar voren te brengen. Op deze zienswijzen en inspraakreacties wordt in paragraaf 8 nader ingegaan.

Hierna doen wij ons besluit op uw aanvraag toekomen.

1. De aanvraag

U bent voornemens om per jaar in totaal gedurende maximaal 4 dagen, waarvan maximaal drie nachtperioden deel uitmaken, grootschalige publieksevenementen te organiseren.
Aangevraagd worden:
a. 1 muziekfestival, gedurende maximaal 3 aaneengesloten dagen en 3 nachtperioden;
b. 1 popconcert.

Ad a Het muziekfestival
Het gaat om een muziekevenement van 3 aaneengesloten dagen, inclusief de nachtperioden (maximaal 3).
Bij een muziekfestival zullen maximaal 6 muziekpodia en 2 cultuurpodia worden opgesteld. Van de 6 muziekpodia bevindt zich er 1 in de openlucht en de overige 5 bevinden zich in tenten. De podia zijn opgesteld volgens de in het MER beschreven Rennerskwartiervariant.
In de 5 muziektenten en op het openluchtpodium zullen tussen 11.00 uur en 01.00 uur live-optredens plaatsvinden. Na 01.00 uur stoppen de live-optredens. Het openluchtpodium kan na die tijd dienen als openluchtbioscoop. Na 01.00 uur zal in de tenten tot 04.00 uur achtergrondmuziek worden gemaakt.
Indien op een festivaldag een werkdag volgt, zullen op het openluchtpodium na 23.00 uur geen optredens meer plaatsvinden en zal in de tenten tot 04.00 uur onveranderd alleen achtergrondmuziek worden gedraaid.
Indien een muziekfestival in enig jaar niet of korter dan 3 dagen plaatsvindt, verzoekt u om dit evenement te vervangen door of aan te vullen met popconcerten, met dien verstande dat het maximum aantal van 4 dagen niet wordt overschreden.
Als het evenement gedurende meerdere dagen plaatsvindt, zijn tevens kampeervoorzieningen aanwezig.

Periode: vanaf het eerste volle weekend voorafgaande aan 15 augustus tot 1 oktober.
Verwacht bezoekersaantal: circa 60.000.

Bedrijfstijden:
- *Driedaags festival:* op dag 1 van 15.00 uur tot 4.00 uur, op dag 2 van 11.00 uur tot 4.00 uur, op dag 3 van 11.00 uur tot 4.00 uur.
- *Tweedaags festival*: op dag 1 van 11.00 uur tot 4.00 uur en op dag 2 van 11.00 uur tot 4.00 uur
- *Eendaags festival*: van 11.00 uur tot 4.00 uur.

Ad b Het popconcert
Dit type muziekevenement kenmerkt zich doordat er uitsluitend optredens op 1 openluchtpodium plaatsvinden. De locatie van het podium zal niet afwijken van de locatie tijdens een muziekfestival.
Het type evenement kent geen nachtprogrammering en er zijn geen kampeervoorzieningen aanwezig.

Periode: vanaf het laatste weekend in juli tot 1 oktober.
Verwacht bezoekersaantal: circa 60.000.
Bedrijfstijd: van 11.00 uur tot 23.00 uur.

De ecologische toelichting bij uw aanvraag (Grontmij, 2006) is gebaseerd op de volgende rapporten (rapporten 1, 2, en 3 zijn bijlagen bij uw aanvraag, inclusief een aantal onderdelen van rapport 6).

1. Grontmij, 2005. Muziekevenement Circuit van Drenthe. Ecologisch onderzoek naar de aspecten licht, trillingen en natuurlijke kenmerken. Assen.
2. Feenstra, H. & Grontmij, 2004. Vogels in het Witterveld tijdens het Truckstarfestival (TSF) 2004. Biomonitoring.
3. Feenstra, H. & Grontmij, 2005. Vogels, vleermuizen, hazen, reeën en heikikkers in het Witterveld tijdens het TSF 2005. Biomonitoring.
4. Altenburg & Wymenga 2001. Het Witterveld en grote evenementen op het Circuit van Drenthe. Verkenning van mogelijke ecologische effecten.
   Auteurs: F. Hoekema, A. Brenninkmeyer & E. Wymenga. Veenwouden.
   A&W rapport 295. Dit rapport betreft een verkenning van mogelijke effecten van grootschalige muziekevenementen op het Circuit van Drenthe op de ecologische kwaliteiten van het Witterveld (afgekort: A&W-rapport). Status rapport: bijlage van MER De Haar-West.
5. Feenstra H. 2005. Vogels, amfibieën, reptielen en zoogdieren in het Witterveld 2004. Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel 2005/2. Fochteloo.
6. Peutz, 2006. Rapport Geluid in de woonomgeving ten gevolge van geprojecteerde muziekevenementen op het TT-circuit te Assen. Rapportnummer F16887, ref FS/EE/CJ/F 16887-1-RA). Zoetermeer.
7. Haskoning, 2001. MER De Haar-West/TT-circuit.

2. Wettelijk kader

2.1. *Habitatrichtlijn en NBW 1998*

De Nederlandse regering heeft onder meer het Witterveld aangemeld bij de Europese Commissie als gebied dat zich kwalificeert om te worden opgenomen op de communautaire lijst en aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de Richtlijn inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (92/43/EEG), verder te noemen: Habitatrichtlijn. De aanmelding van het Witterveld heeft plaatsgevonden op grond van acht natuurlijke habitats van communautair belang.
Artikel 4, vijfde lid, van de Habitatrichtlijn bepaalt dat, zodra een gebied op de door de Europese Commissie vastgestelde communautaire lijst is geplaatst, voor dat gebied de bepalingen van artikel 6, leden 2, 3, en 4, van de Habitatrichtlijn gelden. De Europese Commissie heeft op 8 december 2004 bekend gemaakt dat zij de communautaire lijst heeft vastgesteld (PB L387). Dit betekent dat vanaf 8 december 2004 de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, van de Habitatrichtlijn voor het Witterveld gelden. Met andere woorden: deze bepalingen hebben met betrekking tot het Witterveld rechtstreekse werking.
Op 1 oktober 2005 is de NBW 1998 in werking getreden. De NBW 1998 strekt tot implementatie van artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Op grond van artikel 10a van deze wet wijst de minister van LNV gebieden aan ter uitvoering van richtlijn (EEG) nummer 79/409 (Vogelrichtlijn) en richtlijn (EEG) nummer 92/43 (Habitatrichtlijn). Met andere woorden: de minister wijst gebieden die vermeld staan op de communautaire lijst definitief aan als Natura 2000-gebied. Momenteel bereidt de minister deze aanwijzingsbesluiten voor. Hieruit zou kunnen worden afgeleid dat het vergunningenstelsel (artikel 19d en volgende) dat voor deze gebieden in het leven is geroepen door middel van de NBW 1998 nog niet rechtsgeldig is.
Echter, gelet op het feit dat de NBW 1998 moet worden gezien als de implementatie van de Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving, beoordelen wij eerst of richtlijnconforme interpretatie van de NBW mogelijk is. Naar onze mening kan artikel 19d van de NBW zodanig ruim geïnterpreteerd worden dat deze bepaling ook van toepassing is op gebieden die op de communautaire lijst staan. Een richtlijnconforme interpretatie van de NBW 1998 doet meer recht aan een juiste naleving van de Habitatrichtlijn en bewerkstelligt dat wordt aangesloten bij het vergunningenstelsel dat daarvoor in het leven is geroepen. Dit betekent concreet dat ook voor activiteiten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor een habitatrichtlijngebied (lees: een gebied dat op de communautaire lijst is geplaatst) een NBW-vergunning op basis van artikel 19d dient te worden aangevraagd (zie ook brief van de minister van LNV aan de Tweede Kamer d.d. 1 september 2006, kenmerk TRJC/2006/2808).

Artikel 19d, eerste lid, bepaalt dat het verboden is zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen projecten of handelingen te realiseren die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een op grond van artikel 10a, eerste lid, aangewezen gebied kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

2.2. *Reeds aangewezen beschermde natuurmonumenten en NBW 1998*

Bij besluit van 18 maart 1991 is het Witterveld door de toenmalige staatssecretaris van LNV aangewezen als beschermd natuurmonument in de zin van de (oude) NBW van 1967. Voor het Witterveld is het overgangsrecht, meer bepaald artikel 60, eerste lid, van de NBW 1998, van toepassing. Op basis van dit artikel heeft het aanwijzingsbesluit ook nu nog rechtskracht[1].

Op grond van artikel 16, eerste lid, van de NBW 1998, is het verboden zonder vergunning in een beschermd natuurmonument handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermde natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermde natuurmonument of die het beschermde natuurmonument ontsieren, dan wel in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.
Als schadelijke handelingen worden in elk geval aangemerkt handelingen die de in het besluit tot aanwijzing als beschermd natuurmonument vermelde wezenlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument aantasten (artikel 16, tweede lid, NBW 1998).
Voor zover een vergunning betrekking heeft op het verrichten, doen verrichten of gedogen van handelingen die significante gevolgen kunnen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in een beschermd natuurmonument, wordt deze vergunning slechts verleend indien met zekerheid vaststaat dat die handelingen de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten, tenzij dwingende redenen van groot openbaar belang tot het verlenen van een vergunning noodzaken (artikel 16, derde lid van de NBW 1998).
Voor het Witterveld is tevens het overgangsrecht, meer bepaald artikel 65 van de NBW 1998, van toepassing, hetgeen betekent dat ook rekening moet worden gehouden met de externe werking van het aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991 (zie paragraaf 3.1).

3. Status Witterveld

3.1. *Aanwijzing op grond van de NBW 1967*

In het aanwijzingsbesluit van 8 maart 1991, kenmerk NMF-912430, is aangegeven "dat het gebied vanwege zijn omvang en ligging en zijn relatie tot de overige heide- en veengebieden in West-Drenthe van belang is als broedgebied voor ongeveer zestig vogelsoorten, waaronder minder algemene soorten en als pleister- en foerageergebied voor minder algemene tot zeldzame vogelsoorten."
Ook is opgenomen "dat het gebied van belang is als refugium voor amfibieën en reptielen". In het aanwijzingsbesluit komen voorts de wezenlijke kenmerken van het Witterveld aan de orde.
"Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het natuurmonument geldt dat hierna niet alleen moeten worden begrepen de hiervoor genoemde biologische waarden en het natuurschoon, maar ook de voor de fauna noodzakelijke rust,

---

1 Overigens zal op grond van artikel 15a, tweede lid, van de NBW 1998, dit oude aanwijzingsbesluit komen te vervallen, zodra het Witterveld is aangewezen als Natura 2000-gebied (op grond van artikel 10a van de NBW 1998). In dit nieuwe aanwijzingsbesluit zullen de wezenlijke kenmerken worden omgezet in "instandhoudingsdoelstellingen".

de voor hoogveengebieden kenmerkende geologische en geomorfologische structuur, de hydrologie en de waarde voor het archeologisch en paleo-ecologisch onderzoek."

In de toelichting op het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf 2.3 over de fauna het volgende gezegd:
"Als foerageer- en pleistergelegenheid is het beschermde natuurmonument voor veel vogels van belang, onder andere voor de soorten ruigpootbuizerd, blauwe kiekendief, water- en houtsnip en klapekster. Deze laatste soort is te beschouwen als een rustindicator. Voorts zijn er enkele waarnemingen bekend van de kraanvogel. De broedvogelbevolking van het beschermde natuurmonument is rijk en representatief voor vochtige heidegebieden, de aanwezigheid van deze specifieke vogelsoorten is van grote betekenis. Van de soorten wulp, roodborsttapuit, paapje, kneu, boompieper, sprinkhaanrietzanger en geelgors komen relatief veel broedparen voor. Op gedeelten met open water komen dodaards, wintertaling, slobeend en bergeend als broedvogels voor. In totaal zijn er ongeveer zestig soorten broedvogels.
Naast algemeen voorkomende zoogdieren zijn hermelijn, wezel en bunzing aangetroffen. Ook in herpetologisch opzicht is het gebied van grote betekenis; zo bevindt zich er een zeer grote vitale populatie van de adder. Voorts komen in het beschermde natuurmonument gladde slang en heikikker voor."

3.2. *Aanmelding op grond van de Habitatrichtlijn*

De Nederlandse regering heeft op 20 mei 2003 onder meer het Witterveld aangemeld bij de Europese Commissie als gebied dat zich kwalificeert om te worden opgenomen op de communautaire lijst en aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de Habitatrichtlijn. Op 8 december 2004 heeft de Europese Commissie de lijst vastgesteld. In gebiedendocument nummer 024 (als werkdocumenten in te zien op de internetsite van het Ministerie van LNV) is het volgende geformuleerd ten aanzien van het Witterveld.
"Het Witterveld is een heide- en hoogveengebied ten zuidwesten van Assen. Het terrein is door een samenloop van omstandigheden (mede door het gebruik als oefenterrein) gespaard gebleven van ernstige ontwatering en afgraving, zodat we hier te maken hebben met één van de weinige gebieden in Nederland en omstreken met nog weinig verdroogde en vergraven restanten hoogveen. Er is een fraaie gradiënt van hoogveen naar droge heide op zandgrond aanwezig, waarin alle bijbehorende habitattypen goed ontwikkeld voorkomen. In de heide liggen enkele pingoruïnes van bijzondere kwaliteit."

De opname van het Witterveld door de Europese Commissie op de communautaire lijst van te beschermen gebieden is gebaseerd op de aanwezigheid van habitats van communautair belang, waaronder twee prioritaire habitats. Het Witterveld is niet aangemeld vanwege bepaalde plant- of diersoorten.
In het gebiedendocument staan de volgende habitattypen vermeld.

Code Habitattype
H2320 Binnenlandse kraaiheibegroeiingen
H4010 Vochtige heiden
H7110 Actieve hoogvenen (prioritair)
H7120 Herstellende hoogvenen
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen
H91D0 Hoogveenbossen (prioritair)
H2310 Stuifzandheiden met struikhei
H3160 Zure vennen

3.3. Nota Ruimte

Het Witterveld is volgens de (rijks)Nota Ruimte een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Het beleid ten aanzien van de EHS is gericht op het instandhouden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

4. Vergunningplicht

4.1. Geen vergunningplicht op grond van artikel 19d NBW 1998

Zoals in paragraaf 2 uiteengezet is, heeft de Europese Commissie het Witterveld op de communautaire lijst geplaatst op grond van de aanwezige habitats en niet op grond van de aanwezige soorten.

U hebt als initiatiefnemer in 2004 en 2005 drie ecologische rapporten laten opstellen, die in de paragrafen 6.2 en 6.3 uitgebreid worden besproken. Op basis van deze ecologische rapporten kan met zekerheid worden gesteld dat de grootschalige muziekevenementen geen significante gevolgen hebben voor de habitats van het Witterveld[2]. Immers, de habitattypen waarvoor het Witterveld is aangemeld worden als gevolg van de geluids- en lichtbelasting in oppervlakte of milieukwaliteit (bodem, water en lucht) niet beïnvloed, zodat op basis van objectieve gegevens is uit te sluiten dat de activiteiten (mogelijke) significante effecten hebben op de specifieke habitattypen. Toepassing van artikel 19d blijft om die reden buiten beschouwing.
Gezien het voorgaande concluderen wij dat voor het organiseren van grootschalige muziekevenementen geen vergunning op grond van artikel 19d van de NBW 1998 is vereist.
Voor de volledigheid merken wij op dat in de bestemmingsplanprocedure "De Haar-West" de grootschalige muziekevenementen, in combinatie met andere projecten (zoals de ontwikkeling van TT-World in de Noordlus), zijn getoetst aan artikel 6 van de Habitatrichtlijn. De gemeente Assen heeft het MER, inclusief het A&W-rapport, als basis voor deze toets gebruikt. Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk (zie ook paragraaf 5.1).

---

2 Voor de volledigheid merken wij op dat in de paragrafen 6.2 en 6.3 tevens wordt geconcludeerd dat er ook geen significante gevolgen zijn voor de in de habitats aanwezige plant- en diersoorten.

4.2. Wel vergunningplicht op grond van artikel 16 van de NBW 1998

Het "oude" aanwijzingsbesluit (18 maart 1991), waarin is bepaald dat het Witterveld wordt aangewezen als beschermd natuurmonument, blijft rechtsgeldig tot het moment dat het Witterveld op grond van artikel 10a door de minister van LNV wordt aangewezen als Natura 2000-gebied. Pas op dat moment verliest voornoemd aanwijzingsbesluit zijn rechtskracht. Zoals uiteengezet in paragraaf 2.2 is het vergunningenstelsel zoals vastgelegd in artikel 16 onverkort van toepassing. Wij zullen uw aanvraag daarom in de eerste plaats moeten toetsen aan artikel 16 van de NBW 1998.
Wij kenschetsen de grootschalige muziekevenementen als een ontwikkeling in de nabijheid van een beschermd natuurmonument c.q. Natura 2000-gebied die mogelijk van invloed is op de wezenlijke kenmerken van het Witterveld (zie paragraaf 3.1).
Wij dienen daarom te beoordelen of de wezenlijke kenmerken zodanig geschaad worden door het houden van grootschalige muziekevenementen op het aangrenzende TT-terrein dat geen vergunning kan worden verleend; en, indien dit leidt tot de conclusie dat "de voor de fauna noodzakelijke rust" niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend.
Wij concluderen dan ook dat voor het organiseren van grootschalige muziekevenementen een vergunning op grond van artikel 16 van de NBW 1998 is vereist.

5. Zienswijzen en inspraakreacties

5.1. Zienswijzen

Naar aanleiding van deze aanvraag hebben wij op grond van artikel 44, derde lid, van de NBW 1998, het college van burgemeester en wethouders van Assen in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. Wij hebben op 27 juni 2006 de zienswijze van het college van burgemeester en wethouders van Assen ontvangen.
De gemeente geeft in de zienswijze aan dat de aanvraag in overeenstemming is met het recentelijk onherroepelijk geworden bestemmingsplan "De Haar-West" en het daarbij behorende MER De Haar-West/TT-circuit. In het bestemmingsplan zijn in het kader van de gebiedsbescherming de gronden, waarop het TT-circuit is gelegen, bestemd als het Circuit van Drenthe. In de doelomschrijving van deze bestemming zijn, naast het motor- en autocircuit met de daarbij behorende voorzieningen, het organiseren van grootschalige publieksevenementen vervat.
In het bestemmingsplan is tevens het Witterveld als een Natura 2000-gebied, in overeenstemming met de Habitatrichtlijn (rechtstreekse werking artikel 6 van deze richtlijn) en de gewijzigde NBW 1998, voldoende beschermd. Aan het
Witterveld is de bestemming natuur toegekend, waarbij het behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke waarden in acht genomen moeten worden. Rondom het Witterveld zijn bufferzones gelegen. De bufferzone tussen het circuit en het Witterveld is mede met het oog op het kunnen organiseren van grootschalige muziekevenementen en het uitsluiten van externe werking mede op verzoek van de gemeente aangelegd, aldus de gemeente. Voorts constateert de gemeente dat het organiseren van grootschalige muziekevenementen buiten het broedseizoen plaatsvindt.

5.2. *Inspraakreacties*

Wij hebben ten aanzien van uw aanvraag een inspraakreactie gevraagd van Stichting "Het Drentse Landschap", de Milieufederatie Drenthe en het Ministerie van Defensie.

Het Ministerie van Defensie heeft op 20 juni 2006 laten weten dat de aanvraag geen aanleiding geeft tot het geven van een inspraakreactie.

Sluyter Advocaten heeft niet alleen namens Stichting "Het Drentse Landschap" en de Milieufederatie Drenthe een reactie kenbaar gemaakt, maar ook namens de Vereniging Natuurmonumenten, IVN Assen, de Bond Heemschut, Buitencentrum Witterzomer BV en de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen. De reactie hebben wij bij faxbericht van 14 juli 2006 ontvangen.
De reactie wordt voor zover relevant in het kader van de onderhavige vergunningverlening samengevat weergegeven in het onderstaande. Dit ongeacht de vraag of de organisaties namens wie Sluyter Advocaten reageert, als belanghebbenden bij dit besluit zijn te beschouwen[3].

a. De aanvraag dient uitgebreid te worden tot alle activiteiten op het circuit. Het besluit van LNV uit 1991 - dat voor de gangbare activiteiten geen NBW-vergunning is vereist - is niet meer rechtsgeldig.
b. Er is sprake van een cumulatie van negatieve geluidseffecten als gevolg van de Rijksweg A28, het verkeerspark, de schietbaan Witten, het EOT De Haar, het Circuit van Drenthe en het te realiseren beurs- en congrescentrum (TT World). De geluidseffecten van de grootschalige muziekevenementen komen bovenop voornoemde geluidseffecten.
c. De habitattoets dient opnieuw te worden verricht, en wel in die zin, dat tevens de effecten moeten worden bezien op alle plant- en diersoorten die deel uitmaken van de habitats.
d. Het rapport van Grontmij d.d. 20 december 2005 kan niet worden gezien als een objectief rapport, aangezien de belangen van Grontmij verstrengeld zijn met de Stichting Circuit van Drenthe.
e. In het Grontmij-rapport worden kennishiaten met betrekking tot de effecten van discontinue geluid op de natuurwaarden, de invloed van trillingen op het gedrag van dieren, dosiseffect relaties of drempelwaarden voor dieren met betrekking tot licht, trillingen en (discontinue) geluid niet opgelost. De conclusies zijn daarom te kenschetsen als ongefundeerde subjectieve verwachtingen.
f. In het rapport van Grontmij wordt niet ingegaan op de invloed van licht op insecten.
g. De bufferzone is dermate laag dat er grote twijfels zijn over de voorspellingen van Grontmij over de te verwachten illuminantie, luminantie en air-glow.
h. Er bestaat geen duidelijkheid over luchttrillingen als gevolg van laagfrequent geluid.
i. Trillingen als gevolg van publiek van een house- of dancefestival kunnen uren aanhouden.
j. De biomonitoringsrapporten hebben geen voorspellende waarde, aangezien het TSF-programma eindigt om 23.00 uur in plaats van 01.00 uur.
k. Op grond van de Handreiking meten en rekenen industrielawaai dienen toeslagen toegepast te worden. De geluidsbelastingen liggen op het Witterveld dan aanzienlijk hoger dan de getallen die Peutz in het rapport heeft opgenomen.

---

[3] Gelet op uitspraak d.d. 28 januari 2004 van de ABRvS (zaaknummer 200302345/1) kunnen bijvoorbeeld Buitencentrum Witterzomer BV en de Stichting Geluidshinder Baggelhuizen niet als rechtstreeks belanghebbenden worden aangemerkt in het kader van deze NBW-procedure.

I. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau van 55 dB(A) betekent dat gedurende de dag, avond en nacht de geluidsbelasting uitstijgt boven de in de MER De Haar-West genoemde verstoringscontour van 47 dB(A).

In paragraaf 8 gaan wij nader in op de gegeven zienswijzen en inspraakreacties.

6. Effecten van de voorgenomen activiteit, samenvatting ecologische informatie

De relevante effecten (van de onder paragraaf 1 beschreven activiteiten) ten aanzien van het Witterveld hebben betrekking op geluidsbelasting, lichthinder en betreding.

Bij de beoordeling van uw aanvraag hebben wij - naast de rapporten die bijlagen zijn van uw aanvraag (genoemd onder paragraaf 1 Aanvraag) - tevens gebruikgemaakt van de eindrapportage van de ecologische inventarisatie zoals die in 2004 in opdracht van ons door Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel is uitgevoerd in het Witterveld (Feenstra H. 2005. Vogels, amfibieën, reptielen en zoogdieren in het Witterveld 2004. Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel 2005/2. Fochteloo).

6.1. A&W-rapport (2001)

Opmerking vooraf
Het A&W-rapport gaat uit van een oude (ingetrokken) Nb-wetaanvraag uit 2001 die mede betrekking had op het broedseizoen (maand juni). De huidige aanvraag heeft betrekking op het eerste volle weekend voorafgaand aan 15 augustus tot 1 oktober (voor een meerdaags festival) en het laatste weekend van juli tot 1 oktober (voor een eendaags popconcert).

Het A&W-rapport (2001) is een eerste verkenning van mogelijke effecten van grootschalige muziekevenementen op het Circuit van Drenthe op de ecologische kwaliteiten van het Witterveld. Het rapport is als bijlage opgenomen in het MER.
Enerzijds is gekeken naar de effecten van geluid en licht op soorten en anderzijds is nagegaan welke kwetsbare soorten in het Witterveld voorkomen en welke kwetsbare perioden zij kennen in relatie tot de voorgenomen activiteiten. Het betreft een studie gebaseerd op literatuuronderzoek evenals op eigen veldkennis en expertise. Er is geen apart veldonderzoek verricht.

In het kader van de NBW concludeert het rapport het volgende.
Bij de uitvoering van grote evenementen zal sprake zijn van verstoring van de voor fauna noodzakelijke rust, waardoor feitelijk de wezenlijke kenmerken van het gebied worden aangetast. Uit de effectbeschrijving van geluid en licht blijkt dat vooral de geluidsbelasting een verstorend effect kan hebben in het broedseizoen.
Deze effecten zijn naar verwachting beperkt tot verhoogde stress en aangepast gedrag maar kunnen voor de broedvogelpopulatie negatieve gevolgen hebben in een worstcase situatie (slecht weer, slechte voedselomstandigheden). Voor de overige fauna en ook buiten het broedseizoen zijn - gegeven het feit dat in de huidige situatie reeds sprake is van een reeks activiteiten - de effecten van geluid en licht sec naar verwachting gering.
Hierbij zijn 2 kanttekeningen te plaatsen.
In de eerste plaats geldt dit alleen wanneer betreding door mensen/publiek vanaf zowel de oost- als de westzijde van het Witterveld gedurende evenementen is uitgesloten evenals het overvliegen van het terrein met luchtballonnen of reclamevliegtuigjes.

In de tweede plaats legt een verdere uitbreiding van externe invloeden op het Witterveld een claim op de toekomstige ontwikkeling. Overigens geldt ook hiervoor dat eventuele visuele verstoring via betreding, luchtballonnen of reclamevliegtuigjes ernstiger wordt ingeschat dan het door de muziekevenementen geproduceerde geluid. In het kader van de Habitatrichtlijn concludeert het rapport het volgende.
Het Witterveld is opgenomen op grond van de aanwezige habitats en niet op grond van de aanwezige soorten. In de onderhavige situatie tasten licht en geluid de habitats of natuurlijke milieukenmerken niet aan. De habitattypen waarvoor het Witterveld is aangemeld worden als gevolg van de geluids- en lichtbelasting in oppervlakte of milieukwaliteit (bodem, water en lucht) niet beïnvloed. In die zin kan gesteld worden dat geen sprake is van een significant effect. In bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn soorten opgenomen die te allen tijde beschermd moeten worden. Van deze soorten komen de zandhagedis en de heikikker in het Witterveld voor. Zoals bij de beschrijving van de effecten van geluid en licht aannemelijk is gemaakt, is verstoring van deze soorten door geluid en licht niet waarschijnlijk.

In het A&W-rapport wordt een aantal hiaten in bestaande kennis gesignaleerd.
Zo blijkt er weinig kennis over de effecten van discontinu geluid op natuurwaarden in het algemeen te zijn. Verder zijn er geen kwantitatieve cijfers over het lichteffect in het Witterveld tijdens grootschalige evenementen. Voorts is onbekend wat de invloed is van trillingen van laagfrequente geluiden (de bas) op het gedrag van dieren en in hoeverre dit tot negatieve gevolgen voor de desbetreffende dieren kan leiden. Ook zijn geen dosis-effectrelaties of drempelwaarden bekend voor dieren met betrekking tot licht, trilling en (discontinu) geluid bij grootschalige muziekevenementen.
Daarnaast zijn er nog grote hiaten in de kennis van de kwaliteit van de natuurwaarden in het Witterveld. Het werkelijke belang van het gebied voor broedvogels is niet goed bekend en verder is er ook heel weinig bekend over het belang van het gebied voor niet-broedvogels en voor vogels buiten het broedseizoen.

De door A&W geconstateerde hiaten in kennis zijn ons inziens opgevuld door de beschikbare informatie uit de onderstaande 4 rapporten. In deze rapporten wordt bovendien nader ingegaan op de effecten van licht, geluid en trillingen in de periode eind juli tot en met september.

- Feenstra, H. & Grontmij, 2004. Vogels in het Witterveld tijdens het TSF 2004.
  Zie hierna bij 6.2.
- Feenstra, H. & Grontmij, 2005. Vogels, vleermuizen, hazen, reeën en heikikkers in het Witterveld tijdens het TSF 2005.
  Zie hierna bij 6.2.
- Grontmij, 2005. Muziekevenement Circuit van Drenthe. Ecologisch onderzoek naar de aspecten licht, trillingen en natuurlijke kenmerken. Assen.
  Zie hierna bij 6.3.
- Feenstra H. 2005. Vogels, amfibieën, reptielen en zoogdieren in het Witterveld 2004. Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel 2005/2. Fochteloo.
  Zie hierna bij 6.4.

6.2. *Biomonitoringsrapporten 2004 en 2005 van Feenstra, H. & Grontmij*

In het laatste weekend van juli vindt reeds meer dan 10 jaar het driedaags Truckstar Festival (TSF) op het TT-circuit plaats, waarbij op de zaterdagavond een muziekprogramma plaatsvindt. Voor dit festival is bij besluit van 19 april 2005 door de Directie Regionale Zaken Noord van het Ministerie van LNV een vergunning verleend op grond van de "oude" NBW van 1967. In 2004 en 2005 zijn de effecten van dit muziekprogramma op de vogels (2004 en 2005), vleermuizen, reeën en hazen (2005) gemonitord conform het monitoringsprotocol van het Ministerie van LNV.
De belangrijkste bevindingen in het monitoringsrapport ten aanzien van geluid zijn de volgende.

Uit de bevindingen van de monitoring van de effecten van het muziekprogramma van het TSF op vogels in 2004 en 2005 blijkt dat in 2004 op de broedvogels geen effecten zijn waargenomen. Wat betreft de niet-broedvogels is er geen significante invloed vastgesteld door geluidsoverlast behalve bij de wilde eend en bij meeuwen (2004) en bij oeverloper en boomvalken (2005).
In 2004 streken groepjes wilde eenden na enig rondvliegen neer op het Meeuwenmeer. Verder is geen slaaptrek van kokmeeuwen tijdens het TSF waargenomen, wel vóór en na het evenement.
In 2005 zijn tijdelijke veranderingen in gedrag waargenomen van 3 oeverlopers (opvliegen toen knalvuurwerk begon en enkele minuten onrustig rondvliegen) en een vermoedelijke gedragsaanpassing van boomvalken. Zo werden de boomvalken tijdens het TSF niet op de slaapplaats aangetroffen, maar wel in de week vóór en in de week na het TSF.
Uit de hoge broeddichtheid van de vrij kritische broedvogel roodborsttapuit, die als kwaliteitsindicator te beschouwen is, blijkt dat de jaarlijks optredende akoestische belasting op het Witterveld (circuit, schietbaan enz.) voor deze soort geen sleutelrol speelt.
Uit de bevindingen van de monitoring van de effecten op vleermuizen (dwerg- en watervleermuis), hazen en reeën zijn in 2005 geen effecten waargenomen op haas en ree. Van de vleermuizen overtrof het aantal vliegbewegingen boven het Meeuwenmeer tijdens het TSF het totaal van de 3 andere monitoringsdagen. Vermoedelijk waren er exemplaren van elders naar het Meeuwenmeer getrokken.
Er zijn op basis van een uitgebreide literatuurstudie geen effecten op de heikikker te verwachten, omdat hun verstoringsgevoelige periode voor geluid in het voorjaar ligt (paartijd).

Zowel in 2004 als 2005 blijken de niet aan het evenement gerelateerde effecten van vliegtuigjes of luchtballonnen boven het Witterveld en ATB'ers, crossmotoren, auto's en dergelijke in het Witterveld de grootste verstorende invloed uit te oefenen, ondanks de door u ingestelde, intensieve bewaking langs de bufferzone van het Witterveld.

6.3. *Ecologisch onderzoek naar de aspecten licht, trillingen en natuurlijke kenmerken, Grontmij (2005) en Ecologische toelichting aanvraag Grontmij (2006)*

Opmerking vooraf
Het Grontmij-rapport (2005) gaat uit van een oude (ingetrokken) NBW-aanvraag uit 2005 die mede betrekking had op de hele maand augustus (muziekfestivals), en op een hoge geluidsbelasting in de nacht (tot 04.00 uur). De huidige aanvraag heeft betrekking op het eerste volle weekend voorafgaand aan 15 augustus tot 1 oktober (voor een meerdaags festival) en het laatste weekend van juli tot 1 oktober (voor een eendaags popconcert).

6.3.1. *Ecologische toelichting aanvraag van Grontmij (2006)*

Uit het akoestisch onderzoek (Peutz, F 16887-2, 2006) blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) ter hoogte van het natuurgebied Witterveld 55 dB(A) bedraagt in de dag, avond en nachtperiode (tot 01.00 uur). Deze geluidsniveaus zijn - ten opzichte van de geluidsniveaus beschreven in de MER - 5 dB(A) lager in de dag- en avondperiode. Tussen 01.00 uur en 4.00 uur is het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) 33 dB(A) en na 4.00 uur 29 dB(A).
Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) ter hoogte van het Witterveld, neemt na 01.00 uur dus af met 22 dB(A) ten opzichte van de avondperiode.
Uit voornoemd akoestisch onderzoek komt naar voren dat de mogelijk optredende maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) circa 6 db(A) (muziekfestival) tot 10 db(A) (popconcert) hoger kunnen zijn dan het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau over de dag, avond en nachtperiode (tot 01.00 uur).
Vorenstaande geluidswaarden zijn niet gecorrigeerd, aangezien slechts de daadwerkelijke geluidswaarden relevant zijn in het kader van deze vergunningprocedure. Het gaat dus om de werkelijke geluidswaarden en niet om de gecorrigeerde geluidswaarden door middel van een straffactor.
De ecologische toelichting van de Grontmij is gebaseerd op het akoestisch onderzoek van Peutz.

In de ecologische toelichting wordt ten aanzien van de aangepaste vergunningaanvraag opgemerkt dat de verschuiving in de tijd van het muziekfestival (circa 2 weken later ten opzichte van de eerdere aanvraag) betekent dat de kans op verstoring van de late broeders nog veel geringer tot verwaarloosbaar klein is geworden, aangezien het festival buiten het broedseizoen valt.

De afname van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$), na 01.00 uur is zeer gunstig voor zowel de dagactieve dieren die 's nachts moeten slapen als de nachtactieve dieren, voor zover ze hinder van hoge geluidsniveaus zouden kunnen hebben.

Ten aanzien van de effecten van popconcerten op late broedvogels worden de conclusies uit het ecologisch onderzoek (Grontmij 2005) met onderstaande informatie nader aangevuld.
Het popconcert wordt op zijn vroegst in het laatste weekend van juli gehouden. Dat is een tijdstip waarop het broedseizoen van de meeste vogelsoorten is afgelopen.

De aanwezigheid van enkele laat broedende soorten zoals paapje en tapuit, maar ook enkele andere soorten zoals grasmus, roodborsttapuit, blauwborst en rietgors (Feenstra & Grontmij 2005), kan op het moment van de muziekevenementen niet worden uitgesloten.
Voor de aanwezige broedende exemplaren geldt bijna zeker dat deze de gevoelige fase van de vestiging en van eileg achter zich hebben. De tijdens de monitoring waargenomen jongen hadden allen het nest reeds verlaten (Feenstra & Grontmij 2005).
Het paapje en de tapuit gaan landelijk gezien sterk achteruit. Deze soorten doen het in de regio Witterveld dus nog redelijk ten opzichte van de landelijke trend. Daarnaast zijn er andere broedvogels zoals bijvoorbeeld de roodborsttapuit die het juist beter doen in het Witterveld.
Vanwege de (zeer) lage broeddichtheid van de late broeders, een ontwikkeling die landelijk is waar te nemen, is daarom ook gekeken naar de voor dit gebied karakteristieke roodborsttapuit. Dit is een vrij kritische vogelsoort die tamelijk strenge eisen stelt aan de leefomgeving. De roodborsttapuit broedt iets eerder dan het paapje en de tapuit. De Nederlandse ontwikkelingen wat betreft de aantallen roodborsttapuiten in natuurgebieden zijn redelijk stabiel. In het Witterveld is deze soort de afgelopen decennia in aantal vermoedelijk toegenomen (38 broedparen in 2004). Thans heeft deze soort een hoge dichtheid in het Witterveld. De territoria bevinden zich verspreid in het gehele gebied, ook nabij de schietbaan en het TT-circuit.

In de ecologische toelichting (2006) wordt geconcludeerd dat een significante beïnvloeding van de fitness van late broedvogels onwaarschijnlijk lijkt.
Voor de potentiële, laat broedende vogels zoals grauwe klauwier, kraanvogel en nachtzwaluw (en de boomvalk wat betreft het foerageer- en slaapgebied) is het onwaarschijnlijk dat een evenement een sleutelrol speelt in de eventuele vestiging van deze soorten. Naar verwachting vervullen meerdere andere omgevingsfactoren deze sleutelrol.

In de ecologische toelichting (2006) worden de beschikbare gegevens als volgt samengevat.
Op basis van de thans bekende kennis uit literatuur en monitoring in het Witterveld gedurende 2004 en 2005 wordt verwacht dat een popconcert of een meerdaags muziekfestival geen significante effecten heeft op de natuurlijke kenmerken van het Witterveld.
De uitkomsten van het onderzoek naar de ecologische effecten ten gevolge van licht, trillingen en natuurlijke kenmerken (Grontmij 2005) vallen met de nieuwe programmering en geluidsgrenzen gunstiger uit dan in het onderzoeksrapport is beschreven.

6.3.2. *Ecologisch onderzoek naar de aspecten licht, trillingen en natuurlijke kenmerken, Grontmij (2005)*

Conclusies ten aanzien van de factor "natuurlijke kenmerken"
Met betrekking tot de vraag in hoeverre uitgesloten kan worden dat een eendaags popconcert de natuurlijke kenmerken kan aantasten, kan het volgende worden opgemerkt.
De natuurlijke kenmerken karakteriseren een gebied dat gaaf en in ecologisch opzicht "volledig" is. Er is sprake van aantasting van natuurlijke kenmerken als het ecosysteem zich niet meer kan herstellen na een verstoring (hoofdstuk 2 en 7 rapport).

De waarde als broedgebied, pleister- en foerageergebied en refugium voor amfibieën en reptielen wordt niet aangetast (hoofdstuk 7).
Het natuurlijke kenmerk "rust" kan beïnvloed worden door de factor geluid.
Gelet op het niveau, het tijdstip buiten de kritieke periode en de duur van blootstelling wordt het onwaarschijnlijk geacht dat verstoring door geluid dermate gevolgen heeft dat het ecosysteem niet meer in staat zou zijn zich te herstellen. De kwaliteit van het ecosysteem van het Witterveld kan voor de meeste kenmerkende soorten (onder andere boomleeuwerik, nachtzwaluw, geelgors, roodborsttapuit, adder en heikikker) als vrij gunstig worden beschouwd gelet op hun aanwezigheid, populatieomvang en ontwikkeling.
Deze conclusies gelden zowel voor het eendaags popconcert als voor het meerdaags festival.

Conclusies ten aanzien van de factor "licht"
De beoordeling van het aspect "licht" vindt plaats aan de hand van de mate van illuminantie van het Witterveld, de waarneembare luminantie door dieren op het Witterveld en het optreden van air-glow gedurende de late avond en nacht. De mogelijke effecten op late broeders en andere mogelijk gevoelige dieren zoals vleermuizen en reeën wordt beoordeeld voor de kritische perioden zoals voortplanting, foerageren, rui en overwintering.

Op de vraag in hoeverre de aanwezige diersoorten al dan niet door het aanwezige licht kunnen worden verstoord door het eendaags popconcert en het meerdaags muziekfestival kan het volgende worden aangegeven.

De lichtpunten op het festivalterrein staan zodanig opgesteld dat de meeste lichtbronnen direct afgeschermd worden door de hoge gebouwen in het hart van het terrein, en door de hoofdtribune en de recent gebouwde zwevende tribune achter de baan. Dit voorkomt beschijning van het Witterveld (illuminantie). Ook zijn deze objecten dermate hoog dat de meeste lichtbronnen vanuit het Witterveld niet zichtbaar zijn (luminantie). Enkele lantaarns aan de zuidwestkant en noordoostkant van het terrein vallen buiten de afscherming door hoge objecten. Deze lichtbronnen worden dan nog gedeeltelijk afgeschermd door lage bebouwing, de grondwallen (soms met tribune) achter de baan en door de grondwal van de bufferzone (allen 4 - 5 m hoog). Op de wal van de bufferzone is ook beplanting aanwezig. Deze beplanting en de opgaande beplanting aan de rand van het Witterveld versluieren het zicht op deze lantaarns of nemen het zicht erop weg.

Verlichting van het festivalterrein (en camping) tijdens het popconcert en het meerdaagse muziekfestival zal leiden tot een beperkte verlichting van de rand van het Haarbosch (illuminantie). Hier ligt de verlichtingssterkte op een enkel punt tussen die van volle maan bij heldere hemel en nieuwe maan bij heldere hemel. Deze situatie is met een model berekend, op basis van de feitelijke bestaande situatie met de aanvullende verlichtingspunten.
De oostkant van het Witterveld blijft onverlicht. Uitgangspunt is dat de lichtbronnen op de tijdelijke camping allen ten hoogste 4 m hoog zijn met naar beneden gerichte lichtkappen.

De effecten van verlichting tijdens de evenementen liggen in een beperkte illuminantie van de rand van het Haarbosch, in een beperkte luminantie vanuit enkele lichtbronnen en in een verhoogde air-glow boven het festivalterrein en tijdelijke camping. Voor het popconcert is dit slechts enkele uren aan de orde, voor het meerdaags evenement is er sprake van 3 nachten tot 04.00 uur. Beide evenementen vallen voor de meeste soortgroepen buiten de kritische periode van voortplanting, rui en overwintering. Alleen voor enkele late broeders kan het popconcert samenvallen met het eind van hun nestfase en voor de ree valt het popconcert en meerdaags evenement, indien nog in augustus, samen met de bronst.

Mogelijke effecten op de aanwezige dieren in het Witterveld liggen vooral in aantrekking/afstoting en verstoring van het waak-slaapritme. Voor de dieren die gevoelig zijn voor de aantrekkende dan wel afstotende werking van licht, te weten vleermuizen, amfibieën en kleine marterachtigen, worden hiervan geen gevolgen verwacht. Alleen soorten die zich vlakbij het festivalterrein bevinden zullen mogelijk iets merken van de verlichting. Zeer zwakke verlichting treedt op een beperkte plek van de rand van het Haarbosch op. De duur van blootstelling is gering (maximaal enkele nachten), en valt het buiten de kritische perioden voor de desbetreffende soorten.
Alleen van dwergvleermuis en laatvlieger wordt een ander ruimtelijk gedrag verwacht in de zin dat die soorten tijdens de festiviteiten rond de lantaarns zullen foerageren. Omdat ze in deze omgeving geen risico lopen op letsel door aanrijding, hoeft dit niet als negatief gevolg te worden beschouwd.

Ten aanzien van de verstoring van het dag- en nachtritme worden op de aanwezige dieren weinig tot geen effecten verwacht. Dagactieve soorten die aanwezig zijn in de rand van het Haarbosch zullen mogelijk wat meer tijd aan het foerageren besteden. Bij het popconcert eind juli worden op de late broeders bij dit lichtniveau en duur van blootstelling geen negatieve effecten verwacht. Gevoelige soorten als steltlopers die in juli nog aanwezig zijn op slaapplaatsen in het Witterveld zullen vanwege de grote afstand tot het festivalterrein geen effecten vanuit het licht ondervinden. Ook op nachtactieve soorten als ransuil worden nauwelijks tot geen effecten verwacht van een festivalterrein dat slechts 1 of enkele nachten verlicht is. Effecten vanuit de air-glow boven het terrein worden niet verwacht, gelet op de permanent aanwezige air-glow boven de nabijgelegen stad Assen, de A28 en omliggende plaatsen.

Concluderend kan gesteld worden dat er vanuit een verlicht festivalterrein tijdens het popconcert en het meerdaagse muziekevenement niet of nauwelijks effecten te verwachten zijn op de aanwezige diersoorten in het Witterveld. De duurzame instandhouding van populaties zal door de factor licht niet in het geding gebracht worden.

Conclusies ten aanzien van het aspect 'trillingen'
De beoordeling van laagfrequente trillingen op vogels, zoogdieren, amfibieën en reptielen vindt plaats aan de hand van de mogelijke effecten in de verschillende levensfasen en op de dagelijkse gedragingen.

In antwoord op de vraag in hoeverre verstorende effecten op dieren optreden ten gevolge van trillingen als gevolg van lage frequenties, worden voor vogels en zoogdieren geen effecten verwacht.

Voor zover trillingen waargenomen worden door amfibieën en reptielen, kunnen ze leiden tot een tijdelijke gedragsaanpassing in de vorm van luider roepen (amfibieën) of dekking zoeken (reptielen). Dit zal echter geen invloed hebben op de duurzame instandhouding van de populaties amfibieën en reptielen.
Ook in een natuurlijke achtergrondsituatie worden dieren op het Witterveld regelmatig geconfronteerd met trillingen vanuit opgewekte aardbevingen, schietoefeningen en rondlopende grote grazers.

6.4. Vogels, amfibieën, reptielen en zoogdieren in het Witterveld 2004. Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel

In totaal zijn 66 soorten broedvogels waargenomen, waarvan 38 soorten als bijzonder kunnen worden aangemerkt, waarvan 11 "Rode lijst"-soorten (bijvoorbeeld grauwe vliegenvanger, kneu, geelgors, paapje, roodborsttapuit).
Beheersmaatregelen hebben een positief effect gehad en verklaren voor een deel de lijst met soorten die in aantal zijn toegenomen. Duidelijk toegenomen zijn blauwborst, boomleeuwerik, boompieper, buizerd, dodaars, grasmus, klein bonte specht en roodborsttapuit. Zorgenkindjes zijn paapje, tapuit, kneu, wintertaling en wulp. Helaas is de achteruitgang van deze soorten een landelijke trend. Wintertaling en kneu zijn onlangs op de Rode lijst gezet. Voor paapje en tapuit geldt dat ze het nog best redelijk doen in vergelijking met de landelijke trend. De wulp is bijna in heel Drenthe verdwenen.

Wat betreft de niet-broedvogels, zoogdieren en de amfibieën en reptielen blijkt uit het rapport dat het Witterveld als slaapplaats wordt gebruikt door smient, wintertaling, blauwe kiekendief, smelleken, watersnip, bokje, houtsnip, groenpootruiter, witgatje en oeverloper. Van de velduil werden twee slaapplaatsen gevonden. Een aantal van deze soorten ondervindt hinder van illegale betreding van het gebied.
In het Witterveld komt een grote populatie levendbarende hagedissen en adders voor. Vossen, hazen en konijnen zijn schaars in het Witterveld. Er komt een kleine reeënpopulatie voor.

7. Toetsing aan artikel 16 van de NBW 1998 en aan de Nota Ruimte

Ingevolge artikel 16 van de NBW is het verboden zonder vergunning activiteiten te organiseren die de wezenlijke kenmerken kunnen aantasten of de kwaliteit van de habitats van het Witterveld kunnen verslechteren. In paragraaf 4 hebben wij reeds gemotiveerd vastgesteld dat het houden van het grootschalige muziekevenementen op het TT-circuit NBW-vergunningplichtig is op grond van artikel 16. Derhalve dient vervolgens te worden getoetst in hoeverre de voorgenomen activiteiten kunnen worden toegelaten en daaruit voortvloeiend of een vergunning voor de voorgenomen activiteiten kan worden verleend.

7.1. Toetsing aan artikel 16 van de NBW 1998

Op grond van artikel 16, tweede lid, van de NBW 1998 moeten wij beoordelen in hoeverre de grootschalige muziekevenementen de wezenlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument aantasten.

Hierbij moet tevens bekeken worden in hoeverre de activiteiten significante gevolgen kunnen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in het Witterveld. Indien sprake is van significante effecten, kan de vergunning slechts worden verleend indien met zekerheid vaststaat dat die handelingen de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten, tenzij dwingende redenen van groot openbaar belang tot het verlenen van een vergunning noodzaken (artikel 16, derde lid en vierde lid, gelezen in samenhang met artikel 65).

Het aanwijzingsbesluit van het Witterveld als beschermd natuurmonument noemt "de voor de fauna noodzakelijke rust" als wezenlijk kenmerk van het gebied.

Centraal in het kader van de NBW-afweging staat dan ook de vraag of "de voor de fauna noodzakelijke rust" zodanig geschaad wordt door het houden van grootschalige muziekevenementen op het aangrenzende TT-terrein dat geen vergunning kan worden verleend; en, indien dit leidt tot de conclusie dat "de voor de fauna noodzakelijke rust" niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend.
Daarbij moeten wij tevens beoordelen in hoeverre de activiteiten van invloed zijn op de overige (in het aanwijzingsbesluit beschreven) wezenlijke kenmerken. Ook moeten wij bepalen of de activiteiten mogelijk significante effecten hebben op het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of dieren of planten in het Witterveld. Indien dit het geval is, moet met zekerheid vaststaan dat de natuurlijke kenmerken van het Witterveld niet worden aangetast.

Uit het A&W-rapport uit 2001 blijkt dat vooral de geluidsbelasting een verstorend effect kan hebben in het broedseizoen. Voor de overige fauna en ook buiten het broedseizoen zijn - gegeven het feit dat in de huidige situatie reeds sprake is van een reeks activiteiten - de effecten van geluid en licht sec naar verwachting gering.

Wij constateren dat de aanvraagperiode buiten het broedseizoen ligt (muziekfestivals) dan wel in de laatste fase van het grootbrengen van de jongen van de late broeders (popconcerten).
De conclusie van A&W (dat de effecten van geluid en licht gering zijn voor de overige fauna en ook buiten het broedseizoen) wordt onderschreven door de uitkomsten van de tijdens het TSF 2004 en 2005 gehouden monitoringsonderzoeken.

Het TSF is in dit kader relevant, omdat het in het laatste weekend van juli plaatsvindt, en de aanvraagperiode voor popconcerten het laatste weekend van juli tot 1 oktober omvat. Het TSF en het popconcert worden beide aangemerkt als grootschalige publieksevenementen. Voor de beschouwing van de effecten van het popconcert volstaat grotendeels hetzelfde beoordelingskader als ten aanzien van het TSF (voor wat betreft periode en duur van het evenement).

De effecten van licht en geluid tijdens het TSF beperken zich tot tijdelijke gedragsaanpassingen bij enkele soorten niet-broedvogels.
2004: de grote concentratie van wilde eenden op het Meeuwenmeer (gelegen in het Witterveld) is wellicht te verklaren doordat wilde eenden buiten het Witterveld mogelijk zijn opgeschrikt door het toegestroomde publiek en hun heil hebben gezocht in het Witterveld. Verder is er geen slaaptrek van meeuwen tijdens het TSF waargenomen.

Wat betreft de wilde eend en de meeuwen constateren wij dat er geen sprake is van opzettelijke verontrusting in de zin dat de levenscyclus van de vogels wordt verstoord. Het gaat om een tijdelijke gedragsaanpassing van zeer algemene soorten, waarvan de een zich buiten het Witterveld bevindt en zich verzamelt in het Meeuwenmeer (wilde eend) en de ander overvliegt (meeuwen).
2005: ten aanzien van de 3 oeverlopers constateren wij dat deze zijn opgeschrikt door vuurwerk tijdens het TSF. Tijdens de grootschalige muziekevenementen zal geen professioneel vuurwerk mogen worden ontstoken zodat een dergelijke tijdelijke verstoring niet aan de orde is. Wat betreft de boomvalken merken wij op dat ook hier geldt dat de boomvalken tijdelijk elders hebben geslapen. Er is geen sprake van opzettelijke verontrusting in de zin dat de levenscyclus van de boomvalken wordt verstoord. De boomvalken keerden na het TSF weer naar het Witterveld terug.

Ook de eindrapportage van de broedvogelinventarisatie zoals die in 2004 in opdracht van de provincie Drenthe door H. Feenstra, Bureau Vogelinventarisatie De Kraanvogel Fochteloo is uitgevoerd, bevat geen aanknopingspunten om te veronderstellen dat tengevolge van het TSF en andere evenementen de late broedvogels zoals bijvoorbeeld paapje en tapuit in het Witterveld worden verstoord.

De conclusie van A&W (dat de effecten van geluid en licht gering zijn) wordt door de Grontmij nog nader onder de loep genomen.
De Grontmij beantwoordt in dit kader onder andere de vraag in hoeverre de activiteiten mogelijk de natuurlijke kenmerken van het Witterveld aantasten. "De natuurlijke kenmerken karakteriseren een gebied dat gaaf en in ecologisch opzicht "volledig" is. Er is sprake van aantasting van natuurlijke kenmerken als het ecosysteem zich niet meer kan herstellen na een verstoring[4]". (Grontmij, 2005).
De Grontmij concludeert in dit rapport dat:
- de waarde van het Witterveld als broedgebied, pleister- en foerageergebied en refugium voor amfibieën en reptielen niet wordt aangetast;
- gelet op het niveau, het tijdstip buiten de kritieke periode en de duur van blootstelling het onwaarschijnlijk is dat geluid significante gevolgen heeft voor het ecosysteem van het Witterveld.

Eindconclusie gedeputeerde staten

Uit de rapporten komt het volgende naar voren:
- 1 popconcert in de periode vanaf het laatste weekend juli tot 1 oktober heeft geen significante gevolgen voor de broedvogels en de overige fauna;
- 1 muziekfestival vanaf het eerste volle weekend voorafgaande aan 15 augustus tot 1 oktober heeft geen significante gevolgen voor broedvogels en de overige fauna;
- de waarde van het Witterveld als broedgebied, pleister- en foerageergebied en refugium voor amfibieën en reptielen wordt niet aangetast.

Met zekerheid kan dus worden gesteld dat de activiteiten geen significante gevolgen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in het Witterveld. In juridisch opzicht is toetsing aan het criterium: "geen aantasting natuurlijke kenmerken" dan niet meer relevant. Voor de volledigheid merken wij op dat de rapporten tevens aantonen dat de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet worden aangetast.

---

4 De Grontmij baseert zich hierbij op de Algemene handreiking Natuurbeschermingswet 1998, Ministerie LNV, 2005.

Daarbij concluderen wij dat het wezenlijke kenmerk van het beschermde natuurmonument, "de voor de fauna noodzakelijk rust", i.c. niet zodanig geschaad wordt dat geen vergunning op grond van de NBW 1998 kan worden verleend.

Wat betreft de ontwikkeling van potentiële waarden (bijvoorbeeld een mogelijke toekomstige vestiging van de kraanvogel) zijn wij van mening dat de afweging in het kader van artikel 16 van de NBW 1998 dient te geschieden op basis van de bestaande wezenlijke kenmerken en dat er geen wettelijke basis is om de eventuele toekomstige vestiging van bepaalde diersoorten mee te laten wegen in de besluitvorming.

Wat betreft de in het A&W-rapport genoemde kanttekeningen ten aanzien van "betreding" en "overvliegende luchtballonnen/reclamevliegtuigen" merken wij het volgende op.
Door de aanleg van de bufferzone is het nagenoeg onmogelijk geworden om het Witterveld vanaf de circuitzijde te betreden. Betreding vanaf de andere zijde (vanaf de openbare weg) is wel mogelijk. Dit aspect kan echter niet via de onderhavige NBW-vergunning gereguleerd worden, omdat dit een algemeen voorkomend probleem is, dat zich het gehele jaar voordoet. De aanpak van deze problematiek valt buiten de kaders van deze vergunningprocedure, omdat u geen enkele invloed hebt op het betreden van het Witterveld vanaf de openbare weg (de westkant).
Wel zijn wij op dit moment in overleg met Defensie (de beheerder) in hoeverre het Witterveld aan de westzijde kan worden afgeschermd. Overigens is het op grond van de NBW en de Flora- en Faunawet verboden om de dieren in het Witterveld te verontrusten of om, in het algemeen, schade toe te brengen aan de daar aanwezige natuur.
Wat betreft de vliegbewegingen boven het Witterveld hebben wij met u de afspraak gemaakt dat u niet zult meewerken aan commerciële vluchten over het Witterveld ten tijde van de grootschalige muziekevenementen met luchtballonnen, (reclame)vliegtuigen, modelvliegtuigen en helikopters, met uitzondering van traumahelikopters voor acute ambulancevluchten.

7.2. Toetsing activiteiten aan de Nota Ruimte

Het Witterveld is volgens de Nota Ruimte een kerngebied van de EHS. Het beleid ten aanzien van de EHS is gericht op het instandhouden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

Zoals hiervoor al aan de orde kwam, worden van de voorgenomen activiteiten geen significant negatieve gevolgen voor het Witterveld verwacht. De kwaliteit van de habitats op grond waarvan het Witterveld in het kader van de Habitatrichtlijn is aangemeld bij de Europese Commissie verslechtert niet door de voorgenomen activiteiten en de effecten van licht en geluid op de fauna buiten het broedseizoen zijn naar verwachting gering. Ook worden geen wezenlijke kenmerken en waarden in de zin van de Nota Ruimte aangetast. Derhalve kan de activiteit op grond van het afwegingskader van de Nota Ruimte worden toegestaan.

8. Bespreking zienswijzen en inspraakreacties

8.1. Gemeente Assen

De gemeente geeft in haar zienswijze (zie paragraaf 5.1) aan dat de aanvraag in overeenstemming is met het recentelijk onherroepelijk geworden bestemmingsplan "De Haar-West" en het daarbij behorende MER De Haar-West/TT-circuit.

8.2. Sluyter Advocaten namens Stichting "Het Drentse Landschap", de Milieufederatie Drenthe, de Vereniging Natuurmonumenten, IVN Assen, de Bond Heemschut, Buitencentrum Witterzomer BV en de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen

Voor een samenvatting van deze inspraakreactie verwijzen wij naar paragraaf 5.2.

Ad a. Voordat wij inhoudelijk op dit punt ingaan merken wij het volgende op.
Op 10 december 2002 hebben wij aan de Stichting Circuit van Drenthe een vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) verleend (kenmerk 6.7/2002011445). In de vergunning zijn alle bestaande en voorgenomen activiteiten nader getypeerd in zogenaamde type 0-, 1-, 2-, 3-, 4-, en 5-activiteiten. In onderstaande tabel is weergegeven om welke activiteiten het gaat.

Type	Omschrijving	Aantal dagen
0	Grootschalige publieksevenement : muziekevenementen (zoals popconcerten)	4 (aangevraagd)
0	Grootschalig publieksevenement TSF: zaterdag	1 (vergund)
1	Akoestisch uitzonderlijke motorsportevenementen (Grand Prix TT en SuperBikes)	7 (vergund)
2	Kampioenswedstrijden, motorraces en autoraces en trainingen (zoals Nederlandse kampioenschappen) en akoestisch vergelijkbare evenementen	27 (vergund)
3	Rijvaardigheidsopleidingen met gekentekende motoren en akoestisch vergelijkbare evenementen	65 (vergund)
4	Rijvaardigheidsopleidingen met gekentekende auto's en akoestisch vergelijkbare evenementen	145 (vergund)
5	Evenementen die voor de geluidsbelasting voor de omgeving niet relevant zijn	Onbeperkt (vergund)

Uit deze tabel blijkt dat het aantal type 1- en type 2-activiteiten in totaal 34 bedraagt. Dit aantal is tevens als zodanig vastgelegd in de Wm-vergunning. Dergelijke activiteiten kenmerken zich door een geluidsbelasting die gemiddeld 10 dB(A) hoger ligt dan type 3- en 4-activiteiten.

In het besluit van 6 juni 1991(NMF-91-4543) van het Ministerie van LNV staat dat "het aantal en de intensiteit van de lawaaiveroorzakende activiteiten per jaar niet uitgaan boven de door uw stichting met de gemeente Assen gemaakte afspraken op basis van het referentiejaar 1990".
Ten tijde van het referentiejaar bedroeg het aantal type 1-, en 2–activiteiten in totaal 34. Gelet op vorenstaande betekent dit dat het aantal grote evenementen "op wielen" sinds 1990 gelijk is gebleven.

In 2005 is door de minister van LNV een NBW-vergunning verleend voor het TSF, als zijnde de 35e (nieuwe grootschalige) activiteit naast de op grond van het besluit d.d. 6 juni 1991 toegestane 34 type 1- en 2-activiteiten.
Onderhavige aanvraag heeft betrekking op grootschalige muziekevenementen (type 0, maximaal 4 dagen), zoals beschreven in het MER. De vraag of al dan niet een vergunning is vereist voor de overige activiteiten op het circuit is in het kader van deze afweging niet relevant.
Wat betreft de overige activiteiten op het circuit willen wij, als overwegingen ten overvloede, nog 2 punten opmerken.
Ten eerste hebben wij in paragraaf 2.3 van de verleende Wm-vergunning de ecologische effecten beoordeeld van alle bestaande, gangbare activiteiten (dus ook de "lichtere" type 3- en 4-activiteiten). Wij concluderen dat: "Uit de best beschikbare informatie blijkt dat de bestaande activiteiten geen negatieve effecten hebben op de habitattypen op grond waarvan het Witterveld is aangemeld bij de Europese Commissie, en ook niet van invloed zijn op de bijlage IV-soorten".
In rechtsoverweging 2.2.2 van de uitspraak d.d. 8 oktober 2003 met betrekking tot de Wm-vergunning[5] overweegt de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State: "De Afdeling is dan ook van oordeel dat verweerder zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat er geen sprake is van significante effecten van de inrichting (TT-circuit) op het Witterveld".
In de tweede plaats zijn de effecten van alle (voorgenomen) activiteiten op het circuit, inclusief de effecten van ontwikkelingen in de omgeving van het Witterveld beoordeeld in het kader van de bestemmingsplanprocedure "De Haar-West" (zie verder ad b).

Ad b. Wat betreft de cumulatieve effecten van geluid merken wij het volgende op, in aanvulling op vorenstaande. Aangezien geluid de habitats in het Witterveld in fysisch opzicht niet aantast, is vergunningplicht op grond van artikel 19d van de NBW 1998 niet aan de orde (zie paragraaf 4.1). Daarmee is ook het cumulatieve aspect, zoals met name verwoord in artikel 19f van de NBW 1998, geen toetsingsgrond.
Overigens zijn in het MER De Haar-West, dat is opgesteld in het kader van het voornemen tot realisatie van een aantal activiteiten, de cumulatieve effecten van de A28, het Verkeerspark, het Circuitterrein (inclusief alle bestaande en geplande activiteiten), de schietbaan Witten, TT World en de geplande grootschalige muziekevenementen in voldoende mate gewogen. Het MER ligt aan het inmiddels onherroepelijk geworden bestemmingsplan "De Haar-West" ten grondslag. Zie verder de paragrafen 4.1 en 5.1.

Ad c. De stelling dat de habitattoets opnieuw moet worden verricht, en wel in die zin, dat tevens de effecten moeten worden bezien op alle plant- en diersoorten die deel uitmaken van de habitats, delen wij niet. Wij zijn van mening dat de habitattoets (zoals vastgelegd in artikel 19d van de NBW 1998) zich toespitst op de kenmerken op grond waarvan de aanmelding van het Witterveld bij de Europese Commissie heeft plaatsgevonden. Nu deze aanmelding is gebaseerd op habitattypen, beperkt deze toets zich hiertoe. Zie verder paragraaf 4.1.

---

5 Uitspraak Afdeling bestuursrechtspraak van Raad van State d.d. 8 oktober 2003 (zaaknummer 200300452/2).

Ad d. Wij achten het vrijwel onontkoombaar dat een groot adviesbureau zoals de Grontmij ook betrokken is bij de opstelling van rapporten met een meer commerciële inslag. Van een professioneel adviesbureau mag worden verwacht dat men gedegen advies kan geven op verschillende deelgebieden. Om die reden hanteert de Grontmij een integriteitcode bij het opstellen van dergelijke rapporten. Het rapport van december 2005 is overigens opgesteld door een ecologische medewerker van Grontmij Drachten, die in het verleden ook in onze opdracht ecologische rapporten heeft opgesteld. De inspraakreactie is voor ons geen aanleiding om aan de objectiviteit van (de opsteller van) het rapport te twijfelen.

Ad e. Gedoeld wordt op een aantal hiaten in bestaande kennis die in het A&W worden gesignaleerd. Zoals wij in paragraaf 6 uiteen hebben gezet worden alle door A&W geconstateerde hiaten in kennis ons inziens opgevuld door de beschikbare informatie uit vier ecologische rapporten. In deze rapporten wordt bovendien nader ingegaan op de effecten van licht, geluid en trillingen in de periode eind juli tot en met september.
Juist omdat op internationaal onderzoeksniveau geconstateerd kan worden dat drempelwaarden voor en dosiseffect relaties met betrekking tot licht ontbreken, is in het onderzoek van Grontmij ervoor gekozen om op basis van uitgebreide berekeningen van Peutz de illuminantie, luminantie en de air-glow te berekenen. Uit de berekeningen van Peutz is gebleken dat deze waarden zeer beperkt zullen zijn. Zo zal bijvoorbeeld de illuminantie op het Witterveld zelf nul lux zijn, ter plaatste van het Haarbosch kan op een plek 0,16 lux optreden tot 24.00 uur. Vervolgens zijn de uitkomsten van deze berekeningen getoetst aan literatuurstudies en aan uitkomsten van (veld)onderzoeken zoals bijvoorbeeld van De Molenaar et al. (2003). Dezelfde benadering is tevens gekozen voor het aspect "trillingen". De gekozen onderzoeksbenadering achten wij in ecologisch en juridisch opzicht houdbaar.
Wij zijn het dan ook niet eens met de stelling dat de conclusies uit het Grontmij-rapport zijn te kenschetsen als ongefundeerde subjectieve verwachtingen.

Ad f. Insecten staan niet genoemd in het aanwijzingsbesluit als belangrijke biologische waarde en maken dus geen deel uit van de wezenlijke kenmerken. Overigens zijn alleen enkele dagactieve insectensoorten beschermd op grond van de Flora- en Faunawet. Van deze soorten is bekend dat ze in de schemering/'s nachts niet actief zijn.

Ad g. Wij constateren dat de grote twijfels over de voorspellingen van Grontmij over de te verwachten illuminantie, luminantie en air-glow niet nader zijn onderbouwd. Zie verder ad e.

Ad h. Ons inziens wordt in paragrafen 6.4 en 6.5 van het Grontmij-rapport (2005) in voldoende mate ingegaan op luchttrillingen als gevolg van laagfrequent geluid.

Ad i. Wij achten het uitgesloten dat een dansend publiek van 60.000 mensen uren lang in een bepaalde cadans beweegt. Een kort moment lijkt ons wel waarschijnlijk en in paragraaf 6.7 van het Grontmij-rapport (2005) wordt in voldoende mate op dit onderwerp ingegaan.

Ad j. De biomonitoringsrapporten hebben wel degelijk een voorspellende waarde, als het gaat om de mogelijke ecologische effecten van popconcerten, aangezien een popconcert, evenals het TSF-programma eindigt om 23.00 uur.

Ook voor het muziekfestival, met muziek op het openluchtpodium tot 01.00 uur, hebben de biomonitoringsrapporten nog steeds een belangrijke indicatieve waarde.

Ad k. De geluidswaarden zijn niet gecorrigeerd, aangezien slechts de daadwerkelijke geluidswaarden relevant zijn in het kader van deze vergunningprocedure. Het gaat dus om de werkelijke geluidswaarden en niet om de gecorrigeerde geluidswaarden door middel van een straffactor. Zie ook paragraaf 6.3.1.

Ad l. Ons is bekend dat 47 dB(A) als drempelwaarde wordt gezien. Om die reden is voor de organisatie van de activiteiten een NBW-vergunningprocecure gestart, en zijn de berekende langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus in ecologisch opzicht getoetst.

9. Slotoverwegingen, besluit, voorschriften

In het vorenstaande hebben wij de voorgenomen activiteiten getoetst aan de NBW 1998, aan de Habitatrichtlijn en aan de Nota Ruimte en zijn de ingebrachte zienswijzen en inspraakreacties besproken, met als eindconclusie dat de vergunning verleend kan worden. Wel dienen aan de vergunning voorwaarden en voorschriften verbonden te worden, waaronder de opdracht tot monitoringsonderzoek.
In de voorschriften stellen wij ecologisch monitoringsonderzoek verplicht gedurende de eerste 2 popconcerten en eerste 2 muziekfestivals. Wij zijn van mening dat dit aantal voldoende is om een betrouwbaar beeld te krijgen. Het is denkbaar dat er weersomstandigheden kunnen optreden waarbij monitoren geen zin heeft, zoals bijvoorbeeld bij dichte mist met een zicht van minder dan 200 m of bij zware regenval. Daarom hebben wij in de voorschriften opgenomen dat wij ontheffing kunnen verlenen van de monitoringsplicht, met dien verstande dat de onderzoeksplicht pas eindigt als er 2 muziekfestivals en 2 popconcerten gemonitord zijn.
De monitoringsplicht vloeit voort uit het feit dat wij de wettelijke verplichting hebben het MER te evalueren.
Met u hebben wij de afspraak gemaakt dat u niet zult meewerken aan commerciële vluchten over het Witterveld ten tijde van de grootschalige muziekevenementen met luchtballonnen, (reclame)vliegtuigen, modelvliegtuigen en helikopters, met uitzondering van traumahelikopters voor acute ambulancevluchten.

Beslissing

I. Wij verlenen aan het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe een vergunning op grond van artikel 16 van de NBW 1998 om op het terrein van het Circuit van Drenthe jaarlijks muziekevenementen te houden met een maximum van 4 dagen en wel:
   a. 1 eendaags popconcert in de periode van het laatste weekend in juli (op zijn vroegst beginnend op vrijdag 23 juli van enig jaar) tot 1 oktober;
   b. 1 muziekfestival van maximaal 3 aaneengesloten dagen en 3 nachten in de periode vanaf het eerste volle weekend voorafgaande aan 15 augustus (op zijn vroegst beginnend op vrijdag 8 augustus van enig jaar) tot 1 oktober.

II. Indien een muziekfestival (I, sub b) in enig jaar niet of korter dan 3 dagen plaatsvindt, staan wij u toe om dit evenement te vervangen door of aan te vullen met popconcerten (I, sub a), met dien verstande dat het totaal aantal dagen voor het organiseren van muziekevenementen het maximum van 4 dagen in enig kalenderjaar niet overschrijdt.

III. De vergunning is op naam gesteld van het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe. Het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe is verantwoordelijk voor een correct gebruik van deze vergunning.

IV. Ter bescherming van het aangrenzende beschermd natuurmonument Witterveld, tevens Natura 2000-gebied, verbinden wij aan deze vergunning de volgende voorschriften:

1. Onder een muziekfestival wordt verstaan:
een muziekevenement van 3 aaneengesloten dagen, inclusief de nachtperiode (maximaal 3). Opgesteld zijn maximaal 6 muziekpodia en 2 cultuurpodia. Van de 6 muziekpodia bevindt zich er 1 in de openlucht en de overige 5 bevinden zich in tenten. De podia zijn opgesteld volgens de in het MER beschreven Rennerskwartiervariant.
Live-optredens in de 5 muziektenten en op het openluchtpodium vinden plaats tussen 11.00 uur en 01.00 uur. Na 01.00 uur mag in de tenten tot 04.00 uur achtergrondmuziek worden gedraaid.
Indien op een festivaldag een werkdag volgt, zullen op het openluchtpodium en in de muziektenten na 23.00 uur geen optredens meer plaatsvinden. Na 23.00 uur mag in de muziektenten tot 04.00 uur alleen achtergrondmuziek worden gedraaid. Als het evenement gedurende meerdere dagen plaatsvindt, zijn tevens kampeervoorzieningen aanwezig, zoals aangegeven op de bij de vergunningaanvraag behorende kaart, waarbij kamperen en parkeren in de bufferzone is uitgesloten.

   Bedrijfstijden:
   - *Driedaags festival:* op dag 1 van 15.00 uur tot 4.00 uur, op dag 2 van 11.00 uur tot 4.00 uur, op dag 3 van 11.00 uur tot 4.00 uur.
   - *Tweedaags festival*: op dag 1 van 11.00 uur tot 4.00 uur en op dag 2 van 11.00 uur tot 4.00 uur.
   - *Eendaags festival*: van 11.00 uur tot 4.00 uur.

2. Onder een popconcert wordt verstaan:
een muziekevenement van 1 dag. Er vinden uitsluitend optredens op 1 openluchtpodium plaats. De locatie van het podium wijkt niet af van de locatie van het openluchtpodium tijdens een muziekfestival. Het type evenement kent geen nachtprogrammering en er zijn geen kampeervoorzieningen aanwezig.

   Bedrijfstijd:
   - van 11.00 uur tot 23.00 uur.

3. De vergunninghouder is verplicht om gedurende de periode dat er (kamperende) bezoekers op het circuitterrein zijn in verband met de muziekevenementen bewaking in te stellen, zodat betreding van het Witterveld vanaf de zijde van het circuit geheel wordt uitgesloten.

4.1. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) bij het meetpunt "Witterveld" (nummer 50, zoals vastgelegd in het Peutz-rapport F 16887) tijdens een muziekfestival mag maximaal bedragen: 55 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode (tot 01.00 uur), 33 dB(A) tussen 01.00 uur en 4.00 uur en 29 dB(A) tussen 04.00 uur en 07.00 uur. De beoordelingshoogte is 5 m.

4.2. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) bij het meetpunt "Witterveld" (nummer 50, zoals vastgelegd in het Peutz-rapport F 16887) tijdens een popconcert mag maximaal bedragen: 40 dB(A) in de dag- en avondperiode (tot 23.00 uur) en 26 dB(A) tussen 23.00 uur en 7.00 uur. De beoordelingshoogte is 5 m.

4.3. Onverminderd het gestelde in voorschrift 4.1 mag het maximale geluidsniveau (L_{Amax}), in de dag- avond- en nachtperiode tot 01.00 uur, voor zover deze een gevolg is van een grootschalig muziekfestival, maximaal 6 db(A) hoger zijn dan de waarde zoals genoemd in voorschrift 4.1.

4.4. Onverminderd het gestelde in voorschrift 4.2 mag het maximale geluidsniveaus (L_{Amax}), in de dag- en avondperiode tot 23.00 uur, voor zover deze een gevolg zijn van een popconcert, maximaal 10 db(A) hoger zijn dan de waarde zoals genoemd in voorschrift 4.2.

5. De illuminantie op het Witterveld bedraagt 0 lux, met uitzondering van het Haarbosch waar aan de rand maximaal 0.16 lux tot 24.00 uur mag optreden tijdens een muziekfestival.

6. De vergunninghouder is verplicht om gedurende de eerste twee muziekfestivals en de eerste twee popconcerten monitoringsonderzoek uit te laten voeren naar de fauna in het Witterveld. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van deze monitoringsplicht als de weersomstandigheden daartoe aanleiding geven, met dien verstande dat de monitoringsplicht pas eindigt als er twee muziekfestivals en twee popconcerten gemonitord zijn. De methodiek van het monitoren zal daarbij gebaseerd worden op het door LNV goedgekeurde onderzoeksprotocol (kenmerk 02/5188/ME/SM, d.d. 10 juli 2002). Het onderzoek dient door een onafhankelijk onderzoeksbureau te worden uitgevoerd.

7. Uiterlijk twee maanden voor de aanvang van een muziekevenement verstrekt de vergunninghouder een draaiboek met de volgende gegevens aan de Productgroep Landelijk Gebied, Team NBW, Postbus 122, 9400 AC Assen:
   - datum, tijdstip (aanvang en einde) van het evenement;
   - de maatregelen die vergunninghouder zal gaan treffen teneinde
   - betreding van het Witterveld vanaf de zijde van het circuit geheel uit te sluiten;
   - de inrichting van het terrein;
   - de opstelling van de podia;

- de geluidsstraling van podia;
- inzicht in het geluidsmanagementsysteem;
- de te nemen mitigerende maatregelen ten aanzien van licht, geluid en trillingen.

8. De vergunninghouder mag geen toestemming geven voor het laten ontbranden van professioneel vuurwerk gedurende de bedrijfstijden van de vergunde activiteiten.

Wij maken u erop attent dat u tegen deze beslissing binnen zes weken na de dag van verzending van deze brief een bezwaarschrift kunt indienen bij ons college. U dient er evenwel rekening mee te houden dat bezwaren die reeds tegen de subsidieverlening hadden kunnen worden ingebracht, niet-ontvankelijk verklaard kunnen worden. Dit betekent dat de bezwaren, zonder dat daarop inhoudelijk wordt ingegaan, worden afgewezen. Voor meer informatie verwijzen wij u naar de bijlage onder A.

Afschriften van deze vergunning worden verzonden aan het Ministerie van LNV, de gemeenten Assen, Midden-Drenthe en Aa en Hunze, Sluyter Avocaten, het Ministerie van Defensie, de VROM-Inspectie, de Algemene Inspectiedienst, de Groendesk van de AID en de regiopolitie Drenthe, Afdeling Bijzondere Wetten.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

5.1.2e , secretaris

5.1.2e , voorzitter

Bijlage(n):
ab/coll.

Afschrift aan:
- het Ministerie van LNV, Directie Regionale Zaken Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 30032, 9700 RM Groningen
- Sluyter Advocaten BV, t.a.v. de heer mr. 5.1.2e Postbus 605, 9400 AP Assen
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten
- het Ministerie van Defensie, Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, Directie Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 40184, 8004 DD Zwolle
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Dienst Stadsontwikkeling, Afdeling Ruimtelijke Plannen, t.a.v. mevrouw 5.1.2e, Postbus 30018, 9400 RA Assen
- de Algemene Inspectiedienst, t.a.v. de heer 5.1.2e 5.1.2e Veendam
- de Groendesk van de AID, Postbus 140, 3454 ZJ De Meern
- de Regiopolitie Drenthe, Afdeling Bijzondere Wetten te Gieten, Postbus 107, 9400 AC Assen

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

5.1.2e

VERZONDEN 20 MAART 2007

5.1.2e

Assen, 13 maart 2007
Ons kenmerk 5.7/2006006521
Behandeld door de heer 5.1.2e
Onderwerp: Besluit ingevolge de Wet milieubeheer; grootschalige (meerdaagse) muziek-evenementen/popconcerten op het TT-circuit

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INGEVOLGE DE WET MILIEUBEHEER VOOR HET TT-CIRCUIT TE ASSEN

I. De aanvraag

I.A. Beschrijving van de aanvraag

Op 9 juni 2006 hebben wij een aanvraag van het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe (de Stichting) ontvangen voor een vergunning krachtens de Wet milieubeheer (Wm) voor het veranderen en in werking hebben van een inrichting of het veranderen van de werking daarvan (Wm, artikel 8.1, eerste lid). De aanvraag betreft het TT-circuit aan De Haar te Assen. De inrichting is gelegen aan De Haar 9 te Assen. Op grond van categorie 19, tweede lid, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer zijn wij bevoegd gezag voor deze inrichting.

Gelijktijdig met de aanvraag om deze vergunning heeft de Stichting een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet (NBW) bij ons aangevraagd.

De aanvraag voorziet in het houden van grootschalige publieksevenementen die niet zijn gerelateerd aan motor- of autosport. De aanvraag betreft 2 verschillende grootschalige muziekevenementen: een muziekfestival (meerdaags evenement) en popconcerten. De vergunning op grond van de Wm wordt gevraagd voor onbepaalde tijd.

I.B. Aanleiding voor het indienen van de aanvraag

De Stichting is voornemens grootschalige muziekevenementen te houden op het TT-circuit. De Stichting vraagt daarvoor deze veranderingsvergunning aan. Aangevraagd zijn een muziekfestival en popconcerten. Het gebruik van het TT-circuit voor grootschalige, niet aan motor- of autosport gelieerde, evenementen is een geheel nieuwe activiteit. De Stichting heeft aangevraagd om gedurende 4 dagen per jaar dergelijke evenementen te mogen houden. Het gaat om 1 meerdaags muziekfestival gedurende een periode van maximaal 3 aaneengesloten dagen (3 keer een etmaal) en 1 eendaags popconcert tot maximaal 23.00 uur. Indien een muziekfestival in enig jaar niet of korter dan 3 dagen plaatsvindt vraagt de Stichting dit evenement te mogen vervangen door of aan te vullen met popconcerten.

Meerdaagse muziekfestivals
Het muziekfestival kenmerkt zich doordat er diverse podia in gebruik zijn, die opgesteld zijn in zowel tenten als in de openlucht. Dit evenement kent naast een dagprogrammering ook een avond- en nachtprogrammering. Aangevraagd is een dergelijk driedaags evenement in de periode vanaf het eerste volle weekend voor 15 augustus tot 1 oktober te mogen houden. Het aantal bezoekers bedraagt circa 60.000. Tijdens een festival zijn meerdere muziekpodia in gebruik waarvan 1 in de buitenlucht en de overige in tenten. Het openluchtpodium en de muziekpodia in de tenten worden gebruikt voor muziekpresentaties tussen 11.00 uur en 01.00 uur. Na 01.00 uur wordt uitsluitend achtergrondmuziek in de tenten en films in de openluchtbioscoop gedraaid.
De festivaltijden zijn:
- dag 1: van 15.00 uur tot 04.00 uur;
- dag 2: van 11.00 uur tot 04.00 uur;
- dag 3: van 11.00 uur tot 04.00 uur.

Tijdens de muziekfestivals vinden ook kampeeractiviteiten plaats. Daarvoor zijn kampeervoorzieningen op het TT-terrein aanwezig. De inrichting is daardoor het gehele etmaal geopend.

Eendaagse popconcerten
Een popconcert kenmerkt zich doordat er uitsluitend optredens op 1 openluchtpodium plaatsvinden. Een dergelijk evenement kent geen nachtprogrammering. Het gaat om eendaagse popconcerten, te houden in de periode vanaf het laatste weekend van juli tot en met september. Deze evenementen kenmerken zich doordat er uitsluitend optredens op 1 openluchtpodium plaatsvinden. De evenementen vinden plaats in de dag en avondperiode van 11.00 uur tot 23.00 uur. Op het binnenterrein van het Circuit wordt een podium opgesteld. Het aantal bezoekers bedraagt circa 60.000.
Tijdens eendaagse popconcerten vinden geen kampeeractiviteiten plaats.

I.C. Locatie van de inrichting en het bestemmingsplan

Recentelijk is het Bestemmingsplan "De Haar-West" onherroepelijk geworden. Het bestemmingsplan betreft ruwweg het Witterveld, het Circuit van Drenthe en het Verkeerspark.
In het bestemmingsplan zijn in het kader van de gebiedsbescherming de gronden, waarop het TT-circuit is gelegen, bestemd als het Circuit van Drenthe. In de doelomschrijving van deze bestemming zijn, naast het motor- en autocircuit met de daarbij behorende voorzieningen, het organiseren van grootschalige publieksevenementen vervat.
In het bestemmingsplan is tevens het Witterveld als een Natura 2000-gebied, in overeenstemming met de Habitatrichtlijn (rechtstreekse werking artikel 6 van deze richtlijn) en de gewijzigde NBW 1998, voldoende beschermd. Aan het Witterveld is de bestemming "natuur" toegekend, waarbij het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke en natuurlijke waarden in acht genomen moeten worden. Rondom het Witterveld zijn bufferzones gelegen. De bufferzone tussen het Circuit en het Witterveld is mede met het oog op het kunnen organiseren van grootschalige muziekevenementen en het uitsluiten van externe werking aangelegd.
Het Bestemmingsplan "De Haar-Oost", dat het militaire oefenterrein ten behoeve van de Luchtmobiele Brigade betreft, is reeds in werking.

De inrichting ligt op het gezoneerde industrieterrein "Circuit van Drenthe". Rond het Circuit bevindt zich een geluidszone die overeenkomt met de actuele geluidsbelasting van het Circuit op 1 juli 1993 (zone van rechtswege artikel 59 van de Wet geluidhinder (WGH)). De zone is zo gelegen dat de geluidsbelasting vanwege het Circuit de waarde van 50 dB(A) buiten de zone niet te boven gaat.

De dichtstbijgelegen woning, gerekend vanaf het hoofdpodium, is gelegen aan de Witterbroek 1 te Witten en ligt op een afstand van 1.400 m. Op een afstand van ca. 1.800 m is de dichtstbijzijnde woonwijk Baggelhuizen gelegen. Op een afstand van ca. 1.900 m is gelegen het Vakantiecentrum Witterzomer. De woning gelegen aan Laaghalerveen 33 is op een afstand van 2.100 m gelegen.

Het TT-circuit is een zeer geschikte locatie voor het houden van grootschalige publieksevenementen. Het Circuit is gunstig gelegen aan de rand van Assen en is goed bereikbaar vanaf de rijksweg A28. Daarbij is de overlast, ten gevolge van de indirecte hinder, minimaal daar er geen geluidsgevoelige objecten nabij de toegangswegen zijn gesitueerd. Er zijn goede verbindingen met het openbaar vervoer. Tijdens evenementen kunnen in combinatie met de Nederlandse Spoorwegen (NS) pendelbussen worden ingezet tussen het NS-station en het Circuit. Dit is relevant, omdat ca. 50% van de bezoekers van evenementen per openbaar vervoer komt. De terreinen van het Circuit en de beschikbare terreinen van het Ministerie van Defensie ten behoeve van parkeren hebben voldoende oppervlakte om grootschalige evenementen te herbergen. Op het Circuit zijn reeds tal van voorzieningen en een geschikte infrastructuur aanwezig die tijdens evenementen gebruikt kunnen worden (onder andere een medisch centrum). De Stichting beschikt over een staf van vrijwilligers die ervaring heeft met de organisatie van grootschalige evenementen. In overleg met de gemeente Assen, provincie, politie, brandweer en andere hulpverleningsdiensten zijn voor grote evenementen draaiboeken en calamiteitenplannen gemaakt. Deze worden regelmatig geëvalueerd en geactualiseerd.

I.D. Huidige vergunningssituatie

De huidige aanvraag heeft betrekking op het veranderen van de inrichting. Voor de inrichting zijn eerder de volgende besluiten in het kader van de Wet milieubeheer genomen:

- oprichtingsvergunning d.d. 10 december 2002, kenmerk 6.7/2002011445 (deze vergunning is vernietigd met betrekking tot de grootschalige muziekevenementen);
- ambtshalve genomen besluit d.d. 6 april 2004, kenmerk 7.2/2004003638 (besluit naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State). Dit ambtshalve genomen besluit richt zich enkel en alleen op het de motor- en autosport gerelateerde activiteiten;
- ambtshalve genomen besluit d.d. 13 oktober 2005, kenmerk MB/A14 2005000700, inhoudende de wijziging van een voorschrift ten aanzien van het maximale A-gewogen geluidsniveaus (piekniveaus L_{Amax}) op één woning;
- besluit d.d. 28 juni 2006, kenmerk MB/A25/2006001647, inhoudende aanpassing van de inrichtingsgrens.

I.D.1. Uitspraak Raad van State ten aanzien van de oprichtingsvergunning d.d. 10 december 2002

Wij hebben bij besluit van 10 december 2002, kenmerk 6.7/2002011445, aan de Stichting een vergunning op grond van de Wm verleend voor het oprichten en inwerking hebben van een Circuit, ten behoeve van motor- en autoraces, motor- en autotrainingen, motor- en autorijvaardigheidsopleidingen, nevenactiviteiten en grootschalige publieksevenementen gelegen aan De Haar te Assen. Tegen genoemd besluit is bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder te noemen: de Afdeling) beroep ingesteld. Op 8 oktober 2003 heeft de Afdeling uitspraak gedaan.

In de vorengenoemde uitspraak, kenmerk 200300452/2, heeft de Afdeling het beroep gedeeltelijk gegrond verklaard en heeft zij het besluit van gedeputeerde staten (GS) vernietigt, voor zover daarbij grootschalige muziekevenementen waren toegestaan. De Afdeling bepaalde dat wij onvoldoende gemotiveerd hadden dat de door de evenementen veroorzaakte geluidshinder door het stellen van voorschriften in voldoende mate kon worden beperkt. Daarnaast gaf de Afdeling aan dat in ons besluit in onvoldoende mate rekening werd gehouden met het toenemende gebruik van 4-taktmotoren en dat voorschriften ten aanzien van het maximale geluidsniveau ontbraken. De Afdeling heeft in haar uitspraak gesteld dat wij met inachtneming van de uitspraak een nieuw besluit dienden te nemen.

Op 6 april 2004 hebben wij met inachtneming van de uitspraak van de Afdeling een besluit genomen dat zich enkel en alleen richt op het toenemende gebruik van 4-taktmotoren en op maximale geluidsniveaus. In dit besluit hebben wij aangegeven dat wij nog nader onderzoek zouden laten verrichten naar de milieueffecten van grootschalige muziekevenementen. Dit onderzoek is bij de aanvraag gevoegd. Het onderhavig ontwerpbesluit richt zich, met inachtneming van de vorengenoemde uitspraak van de Raad van State, op de door de Stichting opnieuw aangevraagde grootschalige muziekevenementen en popconcerten.

In haar uitspraak van 8 oktober 2003 overweegt de Afdeling dat, indien in de considerans van een besluit tot vaststelling van maximaal toegestane geluidsgrenswaarden (hierna te noemen MTG-waarden) bepaalde bedrijfssituaties zijn aangemerkt als incidenteel, in die zin dat zij niet behoren tot de representatieve bedrijfssituatie van een inrichting, het bevoegd gezag dat oordeel in het algemeen kan overnemen bij de beslissing op een aanvraag om vergunning voor de betrokken inrichting. In haar eerdere uitspraak van 30 mei 2000, kenmerk 199901166/1, heeft de Afdeling overwogen dat verweerder (de provincie) zich in het onderhavige geval in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de minister kon worden gevolgd in zijn in de considerans van het besluit tot vaststelling van de MTG-waarden vermelde opvatting dat de zogenaamde "type 2"-motorwedstrijden als de representatieve bedrijfssituatie kunnen worden aangemerkt. Gelet hierop is de Afdeling in haar uitspraak van 8 oktober 2003 van oordeel dat verweerder de zogenaamde "type 1"-motorwedstrijden en de grootschalige publieksevenementen heeft kunnen uitzonderen van de toets aan de gestelde zonegrenswaarden en MTG-waarden voor woningen binnen die zone. Uit deze uitspraak volgt dat de zogenaamde "type 1"-motorwedstrijden en de grootschalige publieksevenementen geen deel uitmaken van de representatieve bedrijfssituatie van de inrichting.

II. MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (m.e.r.)

II.A. M.e.r.-plicht

De milieueffecten van grootschalige muziekevenementen op het TT-circuit aan De Haar te Assen zijn onderzocht in een m.e.r.-procedure en vastgelegd in een milieueffectrapport (MER). Dit MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvormingsprocedure voor het eerdergenoemde bestemmingsplan "De Haar-West" en de besluitvorming over de aanvraag voor een vergunning op grond van de Wm voor de gehele inrichting.
De thans aangevraagde verandering van de inrichting is niet MER-(beoordelings)plichtig.

Het MER, en de aanvulling daarop, is nog steeds actueel en relevant in relatie tot deze aanvraag voor het mogen houden van grootschalige muziekevenementen. Het MER geeft inzicht in de milieueffecten van de grootschalige muziekevenementen. Het MER en het daarbij horende toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage hebben wij daarom ook nu betrokken bij dit besluit.

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft in haar toetsingsadvies ons ten aanzien van de grootschalige muziekevenementen de volgende specifieke adviezen gegeven:
- geef aan wat de maximaal toelaatbare geluidsniveaus zijn op relevante, goed bereikbare en goed controleerbare posities;
- concretiseer de aangeduide mitigerende maatregelen voor geluidsreductie, zodat bij overschrijding van de toelaatbare geluidsniveaus adequate maatregelen kunnen worden genomen;
- onderzoek en evalueer de verschillen in berekende en de op grote afstand van het Circuit gemeten geluidsemissies;
- onderzoek en evalueer de bandbreedte in de te verwachten geluidsbelasting die optreedt bij incidentele activiteiten;

- houdt rekening met de juiste capaciteit van de verkeersstromen op de A28;
- geef aan welke maatregelen genomen moeten worden ten aanzien van opslag en verwerking van (gevaarlijke) afvalstoffen;
- geef aan op welke wijze afzonderlijke calamiteitenplannen worden opgesteld.

In deze vergunning is ingegaan op de hiervoor aangegeven adviezen. In de voorschriften zijn de maximaal toelaatbare geluidsniveaus vastgelegd. De mitigerende maatregelen zijn in de aanvraag geconcretiseerd en waar nodig in de voorschriften vastgelegd. Ook zijn voorschriften opgenomen met betrekking tot opslag en verwerking van (gevaarlijke) afvalstoffen en calamiteitenplannen.

Het meest milieuvriendelijke alternatief

In het MER zijn de effecten beschreven van de op het TT-circuit voorgenomen grootschalige muziekevenementen. In het MER is onderzocht welke maatregelen mogelijk zijn om de hinder ten gevolge van de evenementen zoveel mogelijk te beperken. In de eerste plaats is onderzocht welke locatie voor de podia het meest gunstig is. Onderzocht daarvoor zijn 3 varianten: de Rennerskwartiervariant, de Zuidlusvariant en de Veenslangvariant. Het belangrijkste verschil tussen de varianten bestaat uit de richting waarnaar het geluid uitstraalt. Uit het MER blijkt dat de Rennerskwartiervariant, waarin de podia op het middenterrein van het circuit zijn opgesteld, akoestisch gezien de meest gunstige locatie is (het MMA). In deze variant is het hoofdpodium gepland nabij de hoofdtribune en de VIP-ruimten, die als geluidswering dient. De voorzijde van het podium is zuidoostelijk gericht, omdat in die richting de minste geluidsgevoelige bestemmingen liggen. Uit het MER blijkt dat de geluidsbelasting in de omgeving in de Rennerskwartiervariant in noordelijke richting weliswaar maximaal 3 dB(A) hoger is dan in de andere varianten, maar dat juist in de andere richtingen de geluidsbelasting aanzienlijk (tot 8 dB(A)) lager is dan in de andere varianten. Daarnaast zijn de maximale niveaus op de dichtstbijzijnde woningen in de Rennerskwartiervariant 75 dB(A) tegenover 77 dB(A) respectievelijk 79 dB(A) in zuidelijke richting in de Zuidlus- en de Veenslangvariant. De genoemde waarden zijn etmaalwaarden, inclusief een straf van 10 dB(A) voor muziekgeluid. Uitgangspunt bij de besluitvorming is geweest het vastleggen van het MMA. In de aanvraag is de Rennerskwartiervariant verder uitgewerkt. In voorschrift 2.1.1 is de Rennerskwartiervariant voorgeschreven.

Mitigerende maatregelen

Ten aanzien van de grootschalige muziekevenementen zijn specifiek de volgende in het MER genoemde mitigerende maatregelen van belang:

- geen grootschalige publieksevenementen in het broedseizoen;
- inzet van limiters teneinde de emissie van lage frequenties te verminderen;
- podia met de hoogste geluidsniveaus het eerst sluiten en volume elektronische muziek in de loop van de nacht verminderen;
- verlichting zodanig regelen dat verstrooiing naar het Witterveld wordt voorkomen;
- niet kamperen in de bufferzone.

Hieronder wordt nader ingegaan op de mitigerende maatregelen.

Uit de aanvragen (Wm en NBW 1998) blijkt dat het broedseizoen niet valt in de aangevraagde periode voor de grootschalige muziekevenementen. Voor de aangevraagde activiteit is een vergunning op grond van de NBW 1998 aangevraagd. Bij besluit van 26 september 2006 hebben wij de in het kader van de NBW 1998 de gevraagde vergunning verleend. Bij besluit van 12 februari 2007 hebben wij de tegen dit besluit ingediende bezwaren ongegrond verklaard. Wij zien geen aanleiding om in aanvulling op deze vergunning aan de hier aan de orde zijnde vergunning voorschriften te verbinden ter bescherming van de natuurwaarden, waarvoor het gebied "Witterveld" is aangewezen. Daarbij nemen wij in aanmerking dat deze natuurwaarden voldoende via het vergunningenstelsel van de NBW 1998 kunnen worden beschermd.

Tijdens het meerdaagse muziekfestival zal het geluid van de verschillende podia worden gereguleerd om de geluidsemissie binnen de daarvoor gestelde grenswaarden te houden. Dat gebeurt door middel van een geavanceerd systeem van permanente monitoring (geluidsmeting) en continue, centrale bijstelling van de geluidsniveaus van de afzonderlijke geluidsinstallaties. In de voorschriften is vastgelegd dat de Stichting in overleg met GS meetpunten moet vaststellen waar tijdens de evenementen het geluid continu moet worden gemeten. Tijdens de evenementen is een geluidscoördinator aanwezig die de geluidsniveaus bewaakt en beheerst. De geluidscoördinator beschikt over de actuele informatie van de meetpunten en kan zo nodig direct ingrijpen. De geluidscoördinator beschikt over de mogelijkheid om de geluidsemissie van de podia te regelen met behulp van limiters. Deze methodiek van geluidsmanagement moet ook worden toegepast bij het eendaagse popfestival. Na afloop van elk evenement dient de Stichting de meetresultaten aan ons te overleggen.

Tijdens het meerdaagse muziekfestival wordt gebruikgemaakt van meerdere podia (openluchtpodium en podia in tenten). De podia zullen tot maximaal 01.00 uur in gebruik zijn. In de eerder verleende, en gedeeltelijk vernietigde, vergunning was de eindtijd voor muziekoptredens gesteld op 04.00 uur. Met het terugbrengen van de eindtijd voor muziekoptredens naar 01.00 uur worden de geluidsniveaus in de omgeving sterk gereduceerd. Daarmee wordt naar onze mening op adequate wijze invulling gegeven aan de relevante mitigerende maatregel. Tenslotte heeft de Stichting in haar aanvraag op grond van de NBW 1998 aangegeven dat zij zal toezien op het zodanig regelen van verlichting dat verstrooiing naar het Witterveld wordt voorkomen en dat kamperen en parkeren in de bufferzones niet zal plaatsvinden.

III. Procedure van de aanvraag om milieuvergunning

III.A. De aanvraag

III.A.1. Ontvangst van de aanvraag

De aanvraag is door ons op 9 juni 2006 ontvangen en is door ons op 13 juni 2006 doorgestuurd naar de wettelijke adviseurs, te weten:

a. de colleges van burgemeester en wethouders van Assen, Midden-Drenthe en Aa en Hunze;
b. de VROM-Inspectie, Regio Noord te Groningen.

De wettelijke adviseurs hebben naar aanleiding van de aanvraag geen advies uitgebracht.

III.B. Coördinatie Wm-vergunning en Wet verontreiniging oppervlaktewateren(Wvo)-vergunning

De aanvrager heeft naast de Wm-vergunning geen Wvo-vergunning nodig. Coördinatie van de Wm-vergunning met de Wvo-vergunning is in dit geval dus niet aan de orde.

III.C. Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is gericht op het versterken van de culturele infrastructuur van Drenthe. Verbetering kan onder meer plaatsvinden door provinciale ondersteuning van grootschalige culturele evenementen of festivals met een landelijke uitstraling en promotionele waarde voor Drenthe. In de provinciale Cultuurnota 2005-2008 "De kunst van het combineren" is aangegeven dat wij ons richten op kwaliteitsverbetering en verdere professionalisering en op nieuwe initiatieven voor grootschalige festivals. Het TT-circuit is landelijk een van de 5 kansrijke locaties met internationale marktpotenties voor evenementen in Nederland. Wij onderstrepen de mogelijkheden van het TT-circuit. Het TT-circuit is een uiterst geschikte locatie gezien de ligging van het terrein aan de rand van Assen en de aanwezige voorzieningen op het terrein. Het gedurende een 4-tal dagen per jaar toestaan van grootschalige evenementen betekent niet alleen een significante economische impuls voor Drenthe,

maar ook een belangrijke versterking van het culturele leven in de provincie Drenthe. Het cultuuraanbod voor met name jongeren wordt hiermee vergroot. Tevens zal door de landelijke uitstraling van dergelijke evenementen de bekendheid en betekenis van Drenthe op allerlei terreinen een positieve impuls kunnen krijgen.

IV. Toetsingskaders

IV.A. Artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wm

De artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wm omvatten het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. Hierna geven wij aan hoe de aanvraag zich tot het toetsingskader verhoudt. Hierbij beperken wij ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook werkelijk op onze beslissing van invloed zijn.

IPPC-richtlijn
In de Memorie van Toelichting van de gewijzigde Wm die in werking is getreden op 1 december 2005, wordt met betrekking tot de artikelen 8.8 en 8.11 verwezen naar de IPPC-richtlijn. De IPPC-richtlijn is van toepassing op activiteiten die zijn opgenomen in bijlage I van de Richtlijn. De activiteiten van deze inrichting zijn getoetst aan bijlage I van de Richtlijn. De activiteiten vallen niet onder een van de categorieën zoals genoemd in bijlage I van de Richtlijn.

Toetsing aan best beschikbare technieken (BBT)
Ingevolge artikel 8.11, derde lid, van de Wm dienen in het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu aan de vergunning voorschriften te worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk - bij voorkeur bij de bron - te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende BBT worden toegepast.

Op grond van de Regeling aanwijzing BBT-documenten dient voor de toetsing van de aangevraagde activiteiten aan BBT met de volgende documenten rekening te worden gehouden:
- de Leidraad afval- en emissiepreventie in de milieuvergunning;
- de Circulaire energie in de milieuvergunning;
- de Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB);
- de PGS 30: Vloeibare aardolieproducten: buitenopslag in kleine installaties.

De toetsing aan deze BBT-documenten is hierna weergegeven.

IV.B. Geluid

IV.B.1. Uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden/toepassing "12-dagenregeling"
In de uitspraak van de Afdeling van 8 oktober 2003, kenmerk 200300452/2, is de Afdeling van oordeel dat wij de grootschalige publieksevenementen hebben kunnen uitzonderen van de toets aan de gestelde zonegrenswaarden en MTG-waarden voor woningen binnen die zone (zie paragraaf 1.D.1) en deze als incidentele activiteiten kunnen duiden.
De inhoud van de thans nieuw ingediende aanvraag en de omstandigheden waaronder deze wordt aangevraagd verschillen, in relatie tot de "12-dagenregeling", niet principieel ten opzichte van de aanvraag van de Stichting in 2001. Wij beschouwen dan ook in het kader van de onderhavige aanvraag en de toepassing van de hiervoor aangegeven wet- en regelgeving de aangevraagde grootschalige publieksevenementen als een uitzonderlijke bedrijfsomstandigheid. Hieronder lichten wij dat volledigheidshalve opnieuw toe.

In het geval van vergunningverlening voor een bedrijf op een gezoneerd industrieterrein moeten de zonegrenswaarden en grenswaarden bij woningen binnen de zone op grond van artikel 8.8, derde lid, onder a, van de Wm in acht worden genomen. Bezien moet worden of de aangevraagde activiteit mogelijk leidt tot overschrijding van de 50 dB(A) zonegrenswaarde of van de MTG van de woningen binnen de zone.

Gezien artikel 1 van de WGH en artikel 2 (eerste lid, aanhef en onder a) van het Meet- en rekenvoorschrift hoofdstuk V van de WGH, betreft de waarde van 50 dB(A) de geluidsbelasting rekening houdend met de representatieve bedrijfssituatie. In aanmerking genomen artikel 1 van het Meet- en rekenvoorschrift V van de WGH en de Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening, betekent dit dat uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden, die incidenteel voorkomen, niet in rekening moeten worden gebracht bij de bepaling van de zone voor een industrieterrein en bij de toetsing krachtens artikel 8.8, derde lid, onder a, van de Wm aan de zonegrenswaarde. De Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening van oktober 1998 (verder Handreiking) is aldus ons toetsingskader.

De Handreiking geeft de mogelijkheid om gebruik te maken van de zogenaamde "12-dagenregeling". Op grond van vaste jurisprudentie van de Raad van State (E03.96.0366) is het niet ongebruikelijk om voor inrichtingen, waar bijvoorbeeld slechts incidenteel bijzondere activiteiten plaatsvinden, gedurende ten hoogste 12 dagen per jaar ontheffing te verlenen van de geldende geluidsvoorschriften, voor zover daarbij voldoende gewaarborgd wordt dat onnodige en overmatige hinder wordt voorkomen. Het gaat dan meestal om een uitzondering op de openingstijden in combinatie met een overschrijding van de geluidsgrenswaarden. Indien sprake is van incidentele activiteiten kan het bevoegd gezag bepalen dat het niet redelijk is om de gangbare normstelling op deze bedrijfssituaties van toepassing te laten zijn. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om activiteiten die voorzien in een maatschappelijke behoefte. In onderhavige vergunning hebben wij de nota "Evenementen met een luidruchtig karakter" in onze beschouwingen betrokken. Deze nota geeft aanknopingspunten voor de normering van evenementen met een luidruchtig karakter.

Het verlenen van vergunning voor incidentele activiteiten (en dus afwijken van de gangbare normen) mag niet leiden tot een situatie die in milieuhygiënisch opzicht onaanvaardbaar is. De aanvaardbaarheid hangt met name samen met de aard en de omvang van de bijzondere activiteiten, de situering van de inrichting en de beperkingen waaronder vergunning wordt verleend. In de genoemde uitspraak wordt expliciet gesteld dat een equivalente geluidsniveau (exclusief toeslag voor muziekgeluid van 10 dB(A) en exclusief periodetoeslag) van 75 dB(A) voor een beperkt aantal dagen aanvaardbaar is. Tevens wordt gesteld dat de grenswaarde van 75 dB(A) is gebaseerd op de zogenaamde spraakverstaanbaarheid in woningen, hetgeen betekent dat, ondanks dat er sprake is van geluidsoverlast, binnenkamers zonder stemverheffing een normaal gesprek kan worden gevoerd. De Raad van State is mede op grond van een advies van de Regionale Inspectie van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne tot vorengenoemde uitspraak (E03.96.0366) gekomen. Het advies van de Regionale Inspectie vindt zijn basis in de nota "Evenementen met een luidruchtig karakter" (Inspectie Milieuhygiëne Limburg, januari 1996). Deze nota is gemaakt ten behoeve van het opstellen van geluidsnormen die kunnen worden gehanteerd bij luidruchtige evenementen zoals popconcerten en kermissen.
De voorkeurswaarde voor het binnenniveau is 35 dB(A) etmaalwaarde. Dit houdt in dat de binnenwaarde voor de nachtperiode (23.00 uur tot 07.00 uur) 25 dB(A) is. Met betrekking tot de grenswaarde voor de nachtperiode wordt in de nota gesteld dat op het moment dat de nachtperiode (23.00 uur) ingaat de beoordelingsmethode op basis van onder andere spraakverstaanbaarheid onvoldoende is. 's Nachts dient naast het hindercriterium ook het wel of niet kunnen slapen als toetsingscriterium te worden gehanteerd. Vorengenoemde norm van 25 dB(A) wordt aanbevolen als maximumwaarde voor binnenniveau in woningen in de nachtperiode (23.00 uur tot 07.00 uur). In de nota is verder aangegeven dat met betrekking tot de onderscheiden perioden van het etmaal waarover de beoordeling plaatsvindt het gebruikelijk is en verdedigbaar lijkt, dat voor dagen waarop een vrije dag volgt

het tijdstip waarop de normstelling voor de nachtperiode ingaat, met 1 of 2 uur wordt verschoven naar respectievelijk 24.00 uur en 01.00 uur.

Samengevat wordt in de nota ten aanzien van normstelling gesteld dat er sprake is van "onduldbare hinder" indien het equivalente geluidsniveau binnen in woningen ten gevolge van een evenement de volgende waarden overschrijdt:

- 50 dB(A) in de dag- en avondperiode, gebaseerd op hinder en spraakverstaanbaarheid;
- 45 dB(A) in de nachtperiode tussen 23.00 uur en 01.00 uur (indien geen werkdag volgt);
- 25 dB(A) in de nachtperiode, gebaseerd op slaapverstoring.

Bij deze normstelling voor de nachtperiode is rekening gehouden met de aard van muziekgeluid (herkenbaarheid van tekst en/of ritme).

De reden dat bij toetsing aan de normen uit de nota geen 10 dB(A)-toeslag voor muziekgeluid dient te worden toegepast is dat bij grenswaardestelling voor incidentele activiteiten, zoals de in de aanvraag beschreven muziekevenementen, niet als primaire doelstelling het vermijden van hoorbaarheid van muziekgeluid geldt. De hierbij gehanteerde criteria spraakverstaanbaarheid en slaapverstoring binnen woningen zijn onafhankelijk van het feit dat de geluidsimmissie als muziekgeluid kan worden beoordeeld.

De Stichting heeft in haar vergunningaanvraag aangegeven dat na 01.00 uur geen optredens plaatsvinden op het openluchtpodium en dat de tenten dan uitsluitend dienst doen als nachtcafé. De Stichting heeft in het kader van de vergunningaanvraag een akoestisch onderzoek laten verrichten met betrekking tot de geluidsniveaus in de woonomgeving ten gevolge van de geprojecteerde grootschalige muziekevenementen op het TT-circuit te Assen. Uit de aanvraag blijkt dat de geluidsniveaus ten gevolge van een muziekfestival op de gevels van de woningen in de omgeving en het geluidsniveau ter plaatse van het vakantiecentrum Witterzomer onderstaande waarden niet overschrijden.

Woningen	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus in dag- en avondperiode (tot 23.00 uur)	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus tussen 23.00 uur en 01.00 uur	Langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus tussen 01.00 uur tot 04.00 uur
Baggelhuizen	50 dB(A)	50 dB(A)	28 dB(A)
Witterbroek 1	53 dB(A)	53 dB(A)	31 dB(A)
Laaghalerveen 31	58 dB(A)	58 dB(A)	26 dB(A)
Vakantiecentrum Witterzomer	48 dB(A)	48 dB(A)	24 dB(A)

Vorengenoemde waarden zijn exclusief toeslag muziek en exclusief periodetoeslag.

Uit de aanvraag blijkt dat de waarde van 75 dB(A) (grenswaarde op gevels van woningen) ruim wordt onderschreden. Tevens blijkt uit de aanvraag dat bij een worstcase-situatie, zijnde house muziek, de gevelwering 18 dB(A) bedraagt. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau binnen woningen bedraagt derhalve ten hoogste circa 40 dB(A) in de dag- en avondperiode en in de periode tussen 23.00 uur en 01.00 uur. In de nachtperiode na 01.00 uur wordt uitsluitend popmuziek ten gehore gebracht (achtergrondmuziek), met een bijbehorende gevelwering van 25 dB(A). In de nachtperiode na 01.00 uur bedraagt het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau binnen woningen dus ten hoogste circa 6 dB(A) (niet meer waarneembaar).
Uit deze binnenniveaus volgt overigens dat zelfs indien de toeslag van 10 dB(A) voor muziekgeluid wel wordt toegepast (binnenniveaus van 50 dB(A) in de dag- en avondperiode en in de periode tussen 23.00 uur en 01.00 uur en van 16 dB(A) in de nachtperiode na 01.00 uur), er dan nog steeds aan de normen uit de nota "Evenementen met een luidruchtig karakter" (maximaal binnenniveau van 50 dB(A) in de dag- en avondperiode en 25 dB(A) in de nachtperiode) wordt voldaan.

Met betrekking tot de hinder in de nachtperiode kan worden gesteld dat de grootschalige evenementen slechts 3 dagen per jaar plaatsvinden en dat er in de regio een maatschappelijke behoefte bestaat aan dergelijke evenementen. Met genoemde maatschappelijke behoefte willen wij rekening houden. Een dergelijke aanpak wordt ook in de jurisprudentie (E03.95.1460) van de Raad van State acceptabel geacht[1].
Het vergunnen van een eendaags popconcert en een driedaags muziekfestival past zoals wij eerder hebben gesteld in de zogenaamde "12-dagenregeling" zoals dat in de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening" is vermeld. De Stichting mag, conform de vigerende Wm-vergunning, ten hoogste 8 dagen per jaar een hoger geluidsniveau dan die van de representatieve bedrijfssituatie in de woonomgeving veroorzaken. Het gaat daarbij om "type 1- en "type 0-activiteiten zoals de Dutch Grand Prix (4 dagen), het WK Superbike (3 dagen) en het Truckstarfestival (1 zaterdag). Uit het voorgaande volgt dat het totaal aan uitzonderlijke dagen voor het TT-circuit hiermee op maximaal 12 dagen per jaar komt.

Gezien het vorengenoemde concluderen wij dat de door de Stichting aangevraagde en door ons voorgeschreven MTG's tijdens de grootschalige muziekevenementen dusdanig zullen zijn dat er geen sprake zal zijn van onduldbare hinder zoals is gesteld in de nota "Evenementen met een luidruchtig karakter". In relatie tot het milieubelang concluderen wij dat, gezien de maatschappelijke en culturele behoefte aan dergelijke evenementen en het feit dat de evenementen gedurende 4 dagen per jaar gaan plaatsvinden, de milieuhygiënische effecten die de evenementen veroorzaken aanvaarbaar kunnen worden geacht.

IV.C. Geluid

Hiervoor zijn wij al ingegaan op de geluidsaspecten in relatie tot de "12-dagenregeling". Hieronder gaan wij specifieker in op de berekeningsresultaten van de aanvraag en onze toetsing daarvan.

Het toetsingskader
Zoals hiervoor aangegeven beschouwen wij de aangevraagde grootschalige publieksevenementen als een uitzonderlijke bedrijfsomstandigheid. Als nader toetsingsinstrument voor deze evenementen hebben wij de nota "Evenementen met een luidruchtig karakter" van de Regionale Inspectie Milieuhygiëne Limburg gehanteerd.
In de nota wordt aangegeven dat nagestreefd dient te worden dat aan een aantal leefbaarheidscriteria wordt voldaan. Het gaat daarbij om hinder, spraakverstaanbaarheid en slaapverstoring binnen woningen. De in de nota opgenomen normen/grenswaarden zijn exclusief toeslagen voor muziekgeluid en de periodetoeslag.
Uit de nota blijkt, dat om de grens van het optreden van "onduldbare hinder" niet te overschrijden het MTG binnen woningen het referentieniveau +20 dB(A) niet mag overschrijden. Als absolute geluidsniveau geldt de grenswaarde van 25 dB(A) binnen de woning in de nachtperiode.

Akoestische rapportage
De door de inrichting veroorzaakte geluidsbelasting, ten gevolge van de grootschalige muziekevenementen in de omgeving, is in kaart gebracht in de tot de vergunningaanvraag behorende akoestische rapportage van advlesbureau Peutz, bestaande uit het akoestisch rapport d.d. 8 juni 2006, kenmerk F 16887-2 (hierna: het rapport). In dit rapport zijn de langtijdgemiddeld beoordelingsniveaus ($L_{Ar,LT}$) en de maximale A-gewogen geluidsniveaus (L_{max}) berekend voor een muziekfestival en een

---

[1] In de genoemde jurisprudentie wordt door de Raad van State gesteld dat tegenover optredende overlast verweerder ervan uit mocht gaan dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan dergelijke evenementen en dat deze in de regio weliswaar niet voor eenieder doch wel voor velen een gewenste sociale functie vervullen. Onder deze omstandigheden acht de Afdeling de overlast veroorzaakt door de popconcerten aanvaardbaar.

eendaags popevenement. De bronsterkten zijn afkomstig uit ervaringscijfers van representatieve muziekevenementen. De ontvangerspunten zijn de nabij gelegen woningen in Laaghalerveen, de woonwijk Baggelhuizen en Vakantiecentrum Witterzomer.

Hinder/spraakverstaanbaarheid/slaapverstoring binnen woningen
Gezien het incidentele karakter van de evenementen is het aanvaardbaar om niet de buitenruimten, maar de binnenruimten van de in de omgeving gelegen geluidsgevoelige objecten als uitgangspunt te kiezen waaraan de norm wordt getoetst. In het rapport zijn daarom gevelisolatieberekeningen opgenomen die, uitgaande van de op de gevels invallend geluidsniveau, het binnenniveau van de geluidgevoelige vertrekken kunnen bepalen. Uit de berekeningen blijkt dat, uitgaande van dubbele beglazing en een spouwmuurconstructie, de gevelisolatie in de worstcase ca. 18 dB(A) bedraagt.

Het maximale invallende geluidsniveau op de gevel van de nabijgelegen hoogst belaste woning bedraagt voor zowel de dag- als de avondperiode 58 dB(A). Bij aftrek van een gevelisolatie van 18 dB(A) bedraagt het binnenniveau 40 dB(A). Uitgaande van een grenswaarde in de dag- en avondperiode van 50 dB(A) in de woning, wordt deze grenswaarde niet overschreden. Op de overige beoordelingspunten wordt eveneens voldaan aan de grenswaarde voor de dag- en avondperiode.

Wij hebben verder de berekeningsresultaten van een meerdaags muziekfestival getoetst daar deze de hoogste geluidsniveaus in de omgeving veroorzaken waarbij de nachtperiode maatgevend is. De nota Limburg gaat tevens in op slaapverstoring. De basisnorm voor de nachtperiode is 25 dB(A) binnenniveau met gesloten ramen. In de nota is aangegeven dat het gebruikelijk is en verdedigbaar lijkt, dat voor dagen waarop een vrije dag volgt het tijdstip waarop de normstelling voor de nachtperiode ingaat, met 1 of 2 uur wordt verschoven naar respectievelijk 24.00 uur en 01.00 uur. De grenswaarde voor de nachtperiode tot 01.00 uur is 45 dB(A).

In de aanvraag is onderscheid gemaakt in de periode 23.00 uur tot 01.00 uur en de periode na 01.00 uur. Het maximale invallende geluidsniveau op de gevel van de nabijgelegen hoogst belaste woning bedraagt in de periode 23.00 uur tot 01.00 uur 58 dB(A). Bij aftrek van een gevelisolatie van 18 dB(A) bedraagt het binnenniveau 40 dB(A). Geconcludeerd wordt dat aan de grenswaarde van 45 dB(A) wordt voldaan. Op de overige beoordelingspunten wordt eveneens voldaan aan de grenswaarde voor de periode 23.00 uur tot 01.00 uur van 45 dB(A). Van "onduldbare hinder" is dan ook geen sprake.

Na 01.00 uur vinden geen muziekpresentaties meer plaats. De geluidsniveaus op de beoordelingspunten bedragen dan maximaal 24 dB(A). Dit betekent dat de geluidsniveaus binnen de woningen na 01.00 uur niet meer akoestisch relevant zijn. In deze vergunning zijn geen voorschriften opgenomen met betrekking tot geluidsniveaus op de beoordelingspunten na 01.00 uur. Wel zijn voorschriften opgenomen betreffende het maximaal bronvermogen in de tenten en het maximaal bronvermogen van de openluchtbioscoop (openluchtpodium). De geluidsemissie van de relevante geluidsbronnen is in voorschriften vastgelegd.

Geluidsniveaus Vakantiecentrum Witterzomer
Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau tijdens een muziekfestival ter plaatse van de camping Witterzomer bedraagt in worstcase-situatie in de dag-, avond- en nachtperiode tot 01.00 uur maximaal 48 dB(A). Na 01.00 uur zullen de langtijdgemiddeld beoordelingsniveau maximaal 24 dB(A) bedragen. Na 01.00 uur geldt voor geluidsgevoelige bestemmingen een grenswaarde van 25 dB(A) binnen de woning in de nachtperiode. Het geluidsniveau van 24 dB(A) op de camping (buiten) blijft daarmee binnen de norm van 25 dB(A) dat geldt voor binnen woningen. Het geluid afkomstig van het TT-circuit zal daarmee op het vakantiecentrum niet of nauwelijks waarneembaar zijn.

Het vakantiecentrum is wettelijk gezien geen geluidgevoelige bestemming. Wij zijn, gelet op het vorenstaande, van mening dat door het verbinden van voorschriften aan deze vergunning de onaanvaardbare gevolgen voor het milieu ter plaatse van het vakantiecentrum in voldoende mate worden beperkt.

Maximale A-gewogen geluidsniveaus (piekniveaus L_{Amax})
De piekniveaus ten gevolge van de activiteiten binnen de inrichting worden beoordeeld aan de hand van de maximale A-gewogen geluidsniveaus (L_{Amax}). In de Handreiking wordt aanbevolen dat piekniveaus (L_{Amax}) niet meer dan 10 dB(A) boven het van de inrichting afkomstige langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) liggen. In die gevallen, waarin niet aan deze streefwaarde kan worden voldaan, kunnen echter hogere maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) worden vergund. In de Handreiking wordt aanbevolen, dat de in de vergunning vast te leggen grenswaarden de representatieve bedrijfssituatie niet meer bedragen dan 70 dB(A), 65 dB(A) en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. In bepaalde situaties en onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk ook van deze grenswaarden af te wijken of activiteiten uit te zonderen van de toetsing. De Handreiking geeft hierbij aan dat een verhoging van 5 dB(A) tot een maximum van 65 dB(A) voor de nachtperiode mogelijk is. Daar het hier gaat om een uitzonderlijke situatie zijn maatregelen om de maximale geluidsniveaus te beperken redelijkerwijs niet mogelijk.

De maximale A-gewogen geluidsniveaus (L_{Amax}) vanwege de inrichting, tijdens een muziekfestival, bedragen bij de dichtstbijgelegen woningen maximaal 64 dB(A) in de dag- ,avond- en nachtperiode. De toelaatbare geluidsniveaus op representatieve waarneempunten zijn in de voorschriften opgenomen.

De maximale A-gewogen geluidsniveaus (L_{Amax}) vanwege de inrichting, tijdens een eendaags popconcert bedragen bij de dichtstbijgelegen woningen maximaal 68 dB(A) in de dag- en avondperiode. In de avondperiode wordt de aanbevolen maximale grenswaarden uit de Handreiking van 65 dB(A), op 3 beoordelingspunten, maximaal met 3 dB(A) overschreden. De genoemde overschrijdingen, voorkomend tijdens deze incidentele situatie, kunnen niet met geluidsreducerende maatregelen worden voorkomen. Wij achten deze overschrijdingen acceptabel, gezien deze overschrijding niet een onaanvaardbare hinder naar de omgeving tot gevolg heeft, het grote maatschappelijk belang van dergelijke evenementen voor Drenthe en de beperkte frequentie voorkomen. De toelaatbare geluidsniveaus op representatieve waarneempunten zijn voor de dag- en de avondperiode in de voorschriften opgenomen.

Laagfrequent geluid
In het rapport is het geluidsniveau in de 31.5 Hz-octaafband meegenomen in de berekening. Uit de berekeningen blijkt dat de gevelisolatie van constructies in deze octaafband als zeer slecht te omschrijven is. Ook de Handreiking geeft aan dat gevelwering in de lage frequenties als zeer moeilijk te bepalen zijn. Daar de meest voorkomende geluidsklachten betrekking hebben op laagfrequent geluid (bastonen) is het naar onze mening noodzakelijk deze bastonen in te perken. In de voorschriften hebben wij daartoe vastgelegd dat het frequentiegebied van 40 Hz en lager niet ten gehore mag worden gebracht in de nachtperiode. Hiermee geven wij invulling aan de in paragraaf II.B voorgestelde mitigerende maatregel uit het MER.

Verkeersaantrekkende werking
Uit ervaring blijkt dat tijdens grootschalige evenementen ca. de helft van de bezoekers met het openbaar vervoer komt en de helft met eigen vervoer (voornamelijk auto). Met de NS worden afspraken gemaakt om het vervoer in goede banen te leiden. Verder worden pendelbussen ingezet tussen het NS-station en het festivalterrein. Er is op en rond het Circuit voldoende parkeergelegenheid voor bezoekers en personeel. Aan- en afvoer van bezoekers wordt uitgewerkt in de op te stellen draaiboeken.

Deze draaiboeken zijn er voor grote evenementen (TT etc.). Er is veel ervaring ten aanzien van de draaiboeken. De draaiboeken worden, als daartoe aanleiding is geactualiseerd. Tenslotte beschikken omwonenden over een pas die onbelemmerde doorgang naar hun woning geeft. Aan de toegangsweg naar het TT-circuit zijn geen woningen gelegen.

De Afdeling rechtspraak van de Raad van State heeft geoordeeld dat het verkeer op de openbare weg op of buiten het gezoneerd industrieterrein niet hoeft te worden getoetst, omdat hierdoor het speciale regime en vergunningstelsel voor bedrijven op een gezoneerd industrieterrein worden doorkruist.

Handhaving geluid
Tijdens de muziekevenementen zal monitoring van de geluidsbelasting plaatsvinden. Gezien de complexiteit zal hiervoor een gespecialiseerd bedrijf door de organisatie worden ingehuurd. In het rapport zijn de maximaal toelaatbare 1-uurs-immissieniveaus weergegeven. Deze zijn van belang om aan de voorgestelde geluidsgrenswaarden te kunnen voldoen. In de aanvraag is de wijze van monitoring tijdens evenementen omschreven.
Daarnaast zal de provincie Drenthe tijdens evenementen een handhavingsteam inzetten. Het team zal gedurende het gehele evenement bereikbaar zijn voor zowel omwonenden als voor de organisatie. Communicatie en klachtenbehandeling zijn speerpunten van het handhavingsteam. Voorafgaand aan elk evenement zullen de taken en bevoegdheden van het handhavingsteam in de huis-aan-huisbladen worden gecommuniceerd.

Best beschikbare technieken
Door middel van de volgende maatregelen zullen de geluidsniveaus naar de omgeving zoveel mogelijk worden beperkt:
- er zullen geen muziekoptredens na 01.00 uur plaatsvinden op de (openlucht)podia;
- luidsprekersystemen met richtingafhankelijke geluiduitstraling zullen worden toegepast;
- er is sprake van een gunstige opstelling van podia door gebruik te maken van afschermende objecten;
- laagfrequent geluid zal worden beperkt in de nachtperiode.

IV.D. Lucht

IV.D.1. Algemeen
De emissies naar de lucht vanwege de muziekevenementen die in het kader van de Wm moeten worden beoordeeld worden veroorzaakt door het gebruik van aggregaten en boilers. Gezien de incidentele aard en de beperkte duur van de evenementen is de omvang van de emissies gering. Daarbij mag ervan uit worden gegaan dat het ingehuurde materieel goed is onderhouden en bestaat uit de BBT zodat de emissies zo minimaal als mogelijk zijn.

IV.D.2. Besluit luchtkwaliteit 2005
Het Besluit luchtkwaliteit van 20 juni 2005 (Blk 2005) stelt grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, koolmonoxide, zwevende deeltjes, lood en benzeen in de lucht. De grenswaarden geven een minimumniveau van de buitenluchtkwaliteit aan in het belang van de bescherming van de gezondheid van de mens en van het milieu in zijn geheel. De meest kritieke stoffen in Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes (PM_{10}). Voor NO_2 geldt in 2010 een grenswaarde van 40 $\mu g/m^3$ als jaargemiddeldeconcentratie en tevens een uurgemiddeldeconcentratie van 200 $\mu g/m^3$ die maximaal 18 maal per kalenderjaar mag worden overschreden. Voor PM_{10} geldt een grenswaarde van 40 $\mu g/m^3$ als jaargemiddeldeconcentratie en tevens een daggemiddeldeconcentratie van 50 $\mu g/m^3$ die maximaal 35 maal per kalenderjaar mag worden overschreden.

Bij het vaststellen van het Bestemmingsplan "De Haar-West" is de luchtkwaliteit in de omgeving van het TT-circuit voor 2005 en 2010 uitgebreid in beschouwing genomen. Op basis van een verkeersintensiteit van 40.000 mvt/etmaal als werkdaggemiddelde, met name veroorzaakt door de nabijgelegen A28 en N33, wordt geconcludeerd dat er geen grenswaarden worden overschreden.
Voor PM_{10} wordt de achtergrondconcentratie van 23 µg/m^3 door het wegverkeer hooguit verhoogd tot 26 µg/m^3. In het akoestisch onderzoek van de vergunningaanvraag wordt aangegeven dat op vrijdag 10.000 mvt aankomen en zondag diezelfde 10.000 mvt weer vertrekken. Met inbegrip van de lage snelheden en parkeermanoeuvres veroorzaken die op die vrijdag en zondag hooguit (worstcase) nog eens eenzelfde concentratieverhoging ten opzichte van de achtergrondconcentratie. Voor PM_{10} betekent dat op die dagen de concentratie in de buitenlucht hooguit wordt verhoogd tot een daggemiddeldeconcentratie van 29 µg/m^3. Gezien echter het feit dat dit maar enkele dagen per jaar plaatsvindt zal dit geen invloed hebben op de jaargemiddeldeconcentratie. Ook het jaarlijkse aantal overschrijdingen van de 24-uursgemiddeldeconcentratie van 50 µg/m^3, die maximaal 15 bedraagt, wordt niet groter.
Voor NO_2 geldt dat op werkdagen de achtergrondconcentratie wordt verhoogd van 16 µg/m^3 naar hooguit 22 µg/m^3. Op dagen met muziekevenement zal de daggemiddeldeconcentratie hooguit toenemen tot 28 µg/m^3. Zowel op de jaargemiddeldeconcentratie als het aantal overschrijdingen van de 24-uursgemiddeldeconcentratie heeft dit geen invloed.

IV.D.3. Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003/Besluit broeikasgassen Wms 2003
Uit de aanvraag blijkt dat tijdens muziekfestivals ten behoeve van de koeling en conservering van drank en etenswaar ca. 35 koelcontainers en 10 vriescontainers aanwezig zijn.
De binnen de inrichting aanwezige koelinstallaties vallen onder de werkingssfeer van het Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003 of, afhankelijk van het gebruikte koelmiddel, het Besluit broeikasgassen Wms 2003.
Koelinstallaties met CFK's en HCFK's vallen onder de werkingssfeer van het Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003. Koelinstallaties met HFK's vallen onder de werkingssfeer van het Besluit broeikasgassen Wms 2003. Deze besluiten hebben een rechtstreekse werking; daarom hoeven ten aanzien van de emissies van ozonlaagafbrekende stoffen en broeikasgassen geen emissie-eisen aan deze vergunning te worden verbonden.

IV.E. Bodem

In het kader van bodembescherming is de NRB vastgesteld. Deze richtlijn is het primaire toetsingskader voor de beoordeling van bodembedreigende activiteiten.

Toetsing aan de NRB
Uitgangspunt van de NRB is het treffen van zodanige maatregelen, dat het risico op bodemverontreiniging wordt teruggebracht tot bodemrisiconiveau A (verwaarloosbaar) in de zin van de NRB. Hierdoor zal er in beginsel sprake zijn van een nulemissie van verontreinigende stoffen naar de bodem.

Binnen de inrichting vinden de volgende potentieel bodembedreigende activiteiten plaats:
1. de opslag van diesel in brandstofreservoirs ten behoeve van aggregaten;
2. het aftanken van de brandstofreservoirs van aggregaten;
3. de tijdelijke voorziening van leidingen voor de afvoer van afvalwater;
4. de verspreiding van afval op het evenemententerrein en de kampeerterreinen.

Om bodemverontreiniging te voorkomen, zijn en worden volgens de aanvraag, diverse voorzieningen en maatregelen getroffen, namelijk de volgende.

Ad 1
Het plaatsen van dubbelwandige brandstofreservoirs in een vloeistofdichte bak met een opvangcapaciteit van 100% van de in de aggregaat aanwezige brandstof.

Ad 2
Toezicht op het zorgvuldig aftanken door de chauffeur van de tankwagen.

Ad 3
Regelmatige controle van het complete rioleringssysteem tijdens grootschalige evenementen (inclusief tijdelijke voorzieningen) door medewerkers van het TT-circuit en het installatiebedrijf. Voor storingen zijn deze medewerkers 24 uur per dag bereikbaar.

Ad.4
Het gebruik van niet versplinterbare kunststof bekers om bodemverontreiniging met kunststoffen te voorkomen.
Tijdens meerdaagse evenementen zal een zogenaamde milieubrigade actief zijn met het schoonhouden van het evenemententerrein en het kampeerterrein. Na afloop van elk evenement wordt het terrein binnen enkele dagen schoon opgeleverd.

Om een aanvaardbaar risico van bodemverontreiniging te bereiken en te behouden vinden wij het noodzakelijk dat de volgende maatregelen en voorzieningen worden getroffen.

a. Het opslaan van dieselolie conform de richtlijn PGS 30. In de aanvraag is vermeld dat de opslag van brandstof plaatsvindt conform de voorschriften in CPR 9-6. De richtlijn CPR 9-6 is inmiddels vervangen door de richtlijn PGS 30 (VROM, 2005). De inhoud van PGS 30 is overeenkomstig de inhoud van CPR 9-6. Daarom is in deze vergunning voorgeschreven dat de opslag van dieselolie moet voldoen aan de van toepassing zijnde voorschriften uit de PGS 30.
b. Het aftanken van de brandstofreservoirs van aggregaten boven een vloeistofkerende vloer of een lekbak.

Daarnaast zijn wij van mening dat het bedrijf dient te controleren of de voorzieningen ook daadwerkelijk functioneren. Door het regelmatig inspecteren van de voorzieningen kan - bij het constateren van een verontreiniging - de bodembedreigende activiteit zo vroeg mogelijk worden gestaakt en het verontreinigde deel van de bodem zo nodig worden verwijderd.
In de vigerende oprichtingsvergunning is voorgeschreven dat ter voorkoming van bodemverontreiniging (preventie) een beheers-, preventie- en instructieplan aanwezig moet zijn. Omdat nieuwe potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden, zoals de aanleg van een tijdelijke riolering, is in deze vergunning voorgeschreven dat binnen drie maanden na het in werking treden van deze vergunning een aanvulling op het beheers-, preventie- en instructieplan ter instemming aan GS moet worden overgelegd. In de aanvulling op het plan moeten een procedure incidentenmanagement, de wijze van inspectie van de voorzieningen en de controle en aanleg van de tijdelijke riolering tijdens evenementen worden opgenomen.

Bodemonderzoek
Door het vaststellen van de bodemkwaliteit zowel aan het begin als bij beëindiging van de bodembedreigende activiteiten wordt inzichtelijk gemaakt of ten gevolge van de aangevraagde activiteiten een verontreiniging van de bodem is opgetreden. Hiertoe dienen de gevonden waarden gerelateerd te worden aan de referentiesituatie.

Binnen de inrichting is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd: Verkennend bodemonderzoek Circuit van Drenthe A2-hoofdtribune (Grontmij, documentnummer 01/6299-2/Ra52-001.revA, d.d. 27 juni 1997).

In de bovengrond van het zuidwestelijke terreindeel van rennerskwartier-I is minerale olie licht verhoogd aangetroffen (boven streefwaarde). In een enkel geval zijn verder voor de stoffen minerale olie, tolueen, arseen en zink gehalten boven de streefwaarde aangetoond. Nader onderzoek is echter niet noodzakelijk.
Uit het bodemonderzoek Stortmateriaal bufferzone tussen het Circuit en het Witterveld (briefnummer 01/116504-RE/ak, kenmerk 160019, d.d. 3 september 2004) blijkt dat het grondwater ter plaatse als schoon kan worden beschouwd.
Onlangs is het grootste deel van het terrein van de inrichting voorzien van schone grond.
Omdat het grootste deel van het terrein van de inrichting onlangs is voorzien van schone grond en gezien de eerder uitgevoerde onderzoeken, is het naar onze mening niet zinvol om een nulsituatieonderzoek in deze vergunning voor te schrijven. Om te waarborgen dat de aangevraagde bodembedreigende activiteiten op niet verontreinigde bodem plaatsvinden is in deze vergunning voorgeschreven dat een certificaat moet worden overgelegd van de grond die is aangebracht op de locaties waar aggregaten kunnen worden geplaatst. Uit dit certificaat moet blijken dat sprake is van schone grond of maximaal categorie-I-grond ingevolge het Bouwstoffenbesluit.

Omdat binnen de inrichting potentieel bodembedreigende activiteiten worden uitgevoerd is wel voorgeschreven dat 5 jaar na het in werking treden van deze vergunning en vervolgens eenmaal per 5 jaar een bodemonderzoek moet worden uitgevoerd. Ook voorschrift 1.13 van de vigerende oprichtingsvergunning is aan deze vergunning verbonden. In dit voorschrift is opgenomen dat bij verontreiniging van het milieu, de oorzaak van de verontreiniging zo spoedig mogelijk moet worden weggenomen. De verontreiniging moet in overleg met GS door de vergunninghouder zo spoedig mogelijk worden verwijderd of behandeld.
Met de genoemde voorschriften is gewaarborgd dat mogelijke verontreinigingen tijdig worden aangetroffen en zo nodig maatregelen worden getroffen om de gevolgen daarvan te beperken of zoveel mogelijk ongedaan te maken. Het 5-jaarlijkse bodemonderzoek kan worden beperkt tot onderzoek naar oliearomaten ter plaatse van de locaties van de aggregaten (11 locaties) en bijvoorbeeld 5 locaties voor onderzoek naar grondwater.
Met de opzet van het onderzoek dient alvorens tot uitvoering wordt overgegaan, te zijn ingestemd door GS. Om de juiste onderzoekslocaties te kunnen bepalen is in deze vergunning voorgeschreven dat de locaties waar aggregaten kunnen worden opgesteld op het terrein van de inrichting moeten zijn gemarkeerd.
De frequentie voor het uitvoeren een herhalingsonderzoek kan op aanwijzing van GS worden verminderd, ingeval in de uitgevoerde onderzoeken geen verontreinigingen van de bodem worden aangetroffen.

Beoordeling
Het risico dat door de aangevraagde activiteiten in combinatie met de getroffen en te treffen voorzieningen en maatregelen een bodemverontreiniging ontstaat, is verwaarloosbaar conform het gestelde in de NRB. Het is dan ook niet noodzakelijk dat de bodemkwaliteit jaarlijks wordt gecontroleerd. Volstaan kan worden met het 5-jaarlijks vaststellen van de bodemkwaliteit.
De NRB is genoemd in de Regeling aanwijzing BBT-documenten. Ten aanzien van het aspect bodem wordt voldaan aan BBT, omdat naar aanleiding van de toetsing aan de NRB voorschriften overeenkomstig de NRB zijn verbonden aan deze vergunning waarmee een verwaarloosbaar bodemrisico wordt bereikt.

IV.F. Afvalstoffen

Uit de aanvraag blijkt dat tijdens een meerdaags muziekfestival afvalstoffen afkomstig zijn van:
1. bezoekers op de camping(s), de parkeerterreinen en ter plaatse van de hoofdingang;
2. bezoekers op het evenemententerrein;
3. verschillende onderdelen van de organisatie en de cateraars.

Afvalscheiding
Ingevolge paragraaf 14.4 van het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) 2002-2012 dient afvalscheiding in de vergunning te worden voorgeschreven. De hoofdlijn voor afvalscheiding is dat als bij primaire ontdoeners drempelhoeveelheden van soorten afval (zie tabel 1, deel 2, sectorplannen LAP) worden overschreden deze naar soort gescheiden moeten worden gehouden en gescheiden afgevoerd, tenzij sprake is van een onevenredige belasting.
Onafhankelijk van de bedrijfssituatie dienen papier en karton altijd gescheiden te worden gehouden. In de onderhavige vergunningaanvraag zijn de soorten afvalstoffen weergegeven. Ingevolge het LAP is in de vergunning en overeenkomstig de aanvraag voorgeschreven dat de volgende afvalstromen gescheiden moeten worden gehouden en afgegeven: papier en karton, glas, GFT en overig bedrijfsafval.

Afvalpreventie
Uit de aanvraag blijkt niet hoeveel afval binnen de inrichting ontstaat. De hoeveelheid afval is afhankelijk van het aantal bezoekers. Ingevolge de Leidraad afval en emissiepreventie in de milieuvergunning (Infomil, 1996) zal naar verwachting sprake zijn van een redelijke tot aanzienlijke omvang van de hoeveelheid afval die ontstaat bij meerdaagse evenementen. De Leidraad afval en emissiepreventie is inmiddels vervangen door de Handreiking wegen naar preventie (Infomil, 2005). De inhoud van deze Handreiking sluit aan bij de inhoud van de Leidraad afval en emissiepreventie in de milieuvergunning. Uit de genoemde Handreiking blijkt dat afvalpreventie relevant is indien de hoeveelheid bedrijfsafval meer is dan 25.000 kg per jaar.
Ten aanzien van afvalpreventie is in voorschrift 3.1 van de vigerende oprichtingsvergunning een beheers-, preventie- en instructieplan ter beperking van de hoeveelheid afvalstoffen opgenomen. De aangevraagde verandering geeft geen aanleiding nadere voorschriften te verbinden aan deze vergunning.

Beoordeling
Door de voorschriften die zijn verbonden aan deze vergunning is gewaarborgd dat afvalstoffen op de juiste wijze worden opgeslagen, afgegeven en gescheiden. De Leidraad afval- en emissiepreventie in de milieuvergunning, is genoemd in de Regeling aanwijzing BBT-documenten. Ten aanzien van het aspect afvalpreventie wordt voldaan aan BBT, omdat naar aanleiding van de toetsing aan de Leidraad afval- en emissiepreventie in de milieuvergunning afvalpreventieve maatregelen zijn voorgeschreven in deze vergunning.

IV.G. Afvalwater

Toetsingskader
Op een meerdaags muziekfestival wordt bedrijfsafvalwater, afkomstig van de badhuizen op de campings, geloosd. Bedrijfsafvalwater dat tijdens een evenement vrijkomt wordt via een tijdelijke voorziening van leidingen aangesloten op het rioleringsnet van het TT-circuit. De maximale afvoercapaciteit van het rioleringsnet is gedimensioneerd op een grootschalig sportevenement, zoals de TT, waarbij sprake is van circa 120.000 bezoekers. Bij een meerdaags muziekfestival of een eendaags popconcert is sprake van circa 60.000 bezoekers. De afvoercapaciteit is derhalve voldoende om het bedrijfsafvalwater tijdens een meerdaags muziekfestival of een eendaags popconcert te kunnen afvoeren.

De aangevraagde activiteiten zijn niet Wvo-vergunningplichtig. In deze vergunning is voorgeschreven dat het binnen de inrichting vrijkomende bedrijfsafvalwater de doelmatige werking van het openbaar riool, zuiveringstechnisch werk het oppervlaktewater niet mag belemmeren.

IV.H. Waterbesparing

In de aanvraag is informatie opgenomen over het jaarlijks watergebruik van de inrichting tijdens een driedaags muziekfestival met een bezoekersaantal van 60.000. Bij een bezoekersaantal van 60.000 wordt ongeveer 6.000 m^3 water gebruikt. In de aanvraag is vermeld welke maatregelen worden getroffen ter beperking van het watergebruik. Deze maatregelen komen overeen met de BBT. Wij zijn van mening dat verdere waterbesparende maatregelen redelijkerwijs niet mogelijk zijn. Bij het vormen van ons oordeel hebben wij gebruikgemaakt van de Handreiking wegen naar preventie bij bedrijven (Infomil, 2005). Gezien het geringe waterbesparingspotentieel zijn voor dit aspect geen voorschriften verbonden aan deze vergunning.

IV.I. Energie

Toetsingskader
De Circulaire energie in de milieuvergunning (InfoMil, 1999) is als uitgangspunt genomen bij de beoordeling van het aspect energie.

Beoordeling
Uit de aanvraag blijkt dat ten behoeve van de grootschalige muziekevenementen elektriciteit nodig is voor het licht en de geluidsinstallatie, de kantoren ten behoeve van de organisatie, catering, hulpposten, verlichting van het terrein etc.
Ten behoeve van de warmwatervoorziening in de badhuizen op de campings wordt propaangas gebruikt.
In de aanvraag zijn geen gegevens opgenomen over het verwachte energiegebruik. Om inzicht te krijgen en inzicht te houden in het energiegebruik binnen de inrichting is de registratie van het energiegebruik tijdens grootschalige muziekevenementen voorgeschreven.

De Circulaire energie in de milieuvergunning is genoemd in de Regeling aanwijzing BBT-documenten. Ten aanzien van het aspect energie wordt voldaan aan de BBT, omdat in deze vergunning de registratie van het energiegebruik, overeenkomstig de Circulaire energie in de milieuvergunning, is voorgeschreven.

IV.J. Vervoersmanagement

Uit ervaring blijkt dat tijdens grootschalige evenementen (bijvoorbeeld Lowlands) ca. de helft van de bezoekers met het openbaar vervoer komt en de helft met eigen vervoer (vrijwel uitsluitend auto). Uitgaande van een bezoekersaantal van circa 60.000, waarvan de helft met eigen vervoer en gemiddeld 3 personen per auto dienen circa 10.000 parkeerplaatsen te worden gerealiseerd. In figuur 2 van de aanvraag is de situering van de parkeerplaatsen weergegeven.
Uit de aanvraag blijkt dat in een draaiboek, dat in overleg met diverse betrokken instanties zal worden opgesteld, onder andere een verkeersplan wordt opgenomen. Onderdelen van dit verkeersplan zijn onder andere het maken van afspraken met openbare vervoerders om het vervoer in goede banen te leiden en inzet van verkeersregelaars op kritieke punten op de aan- en afvoerwegen teneinde de verkeersdoorstroming te optimaliseren.
De in de aanvraag opgenomen maatregelen geven geen aanleiding om aanvullende maatregelen met betrekking tot vervoersmanagement in deze vergunning voor te schrijven.

IV.K. Externe Veiligheid

Toetsingskader en toetsing Externe Veiligheid
Het externeveiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van activiteiten voor de omgeving (mens en milieu). Het gaat hierbij om de risico's die verbonden zijn aan de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.

Brandgevaar en calamiteitenplan
Uit de aanvraag blijkt dat de organisatie van een evenement jaarlijks het Draaiboek brandveiligheid en hulpverlening overlegt. In dit draaiboek is onder andere een calamiteitenplan opgenomen.
In de vigerende oprichtingsvergunning is voorgeschreven dat ten behoeve van de inrichting een algemeen calamiteitenplan aanwezig moet zijn voor situaties waarbij milieuverontreiniging of gevaar kan ontstaan.
In deze vergunning is voorgeschreven dat vergunninghoudster uiterlijk 2 maanden voor aanvang van elk grootschalig muziekevenement een actueel calamiteitenplan aan GS dient te overleggen. De eisen aan het calamiteitenplan zijn voorgeschreven in deze vergunning.

Opslag brandbare vloeistoffen
Binnen de inrichting wordt dieselolie opgeslagen in brandstofreservoirs ten behoeve van aggregaten. In deze vergunning is voorgeschreven dat de brandstofreservoirs moeten voldoen aan de PGS 30 (VROM, 2005). In deze richtlijn zijn onder andere voorschriften opgenomen met betrekking tot de afstand van de opslag tot de erfscheiding en tot brandbare gebouwonderdelen en bewaarplaatsen van gevaarlijke stoffen.

Opslag gassen
Uit de aanvraag blijkt dat ten behoeve van de warmwatervoorziening in een 7-tal badhuizen, propaangas wordt gebruikt. Per badhuis is uitgegaan van een propaan/butaantank met een (water-) inhoud van 1.100 l die buiten het badhuis staat opgesteld. In de aanvraag is vermeld dat de opslag van propaan/butaan en het plaatsen van de tanks plaats vindt conform de voorschriften uit de richtlijn CPR 11-2. De CPR 11-2 is inmiddels vervangen door de richtlijn PGS 20 (VROM, 2005). De inhoud van PGS 20 is overeenkomstig de inhoud van de richtlijn CPR 11-2. Daarom is in deze vergunning voorgeschreven dat een reservoir en de appendages voor de opslag van propaan/butaan, de opstelling van een reservoir en de opstelplaats van de tankwagen moeten voldoen aan de van toepassing zijnde voorschriften uit de PGS 20. Tevens moet worden voldaan aan de afstandseisen uit de PGS 20.
Daarnaast zijn aan deze vergunning voorschriften verbonden voor het gebruik van gasflessen ten behoeve van de horecavoorzieningen.

Beoordeling
De PGS 30 is genoemd in de Regeling aanwijzing BBT-documenten. Ten aanzien van het aspect Externe Veiligheid wordt voldaan aan BBT, omdat in deze vergunning de van toepassing zijnde voorschriften uit de PGS-richtlijnen zijn voorgeschreven met betrekking tot de opslag van dieselolie. Door het stellen van voorschriften in deze vergunning met betrekking tot de opslag van dieselolie en opslag van propaan/butaan wordt voldaan aan de regelgeving met betrekking tot Externe Veiligheid en wordt het Externeveiligheidsrisico in voldoende mate beperkt.

IV.L. Toekomstige ontwikkelingen

In de aanvraag zijn geen redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen met betrekking tot de inrichting en het gebied waar de inrichting is gelegen.

V. BEKENDMAKING ONTWERPBESCHIKKING

V.A. Terinzageligging

De kennisgeving over de ontwerpbeschikking en de bijbehorende stukken is gepubliceerd in het Dagblad van het Noorden op 28 september 2006. De ontwerpbeschikking en de daarop betrekking hebbende stukken hebben gedurende zes weken ter inzage gelegen (van 29 september 2006 tot 9 november 2006) in het provinciehuis te Assen en in de gemeentehuizen van Assen, Midden-Drenthe en Aa en Hunze.
De wettelijke adviseurs hebben naar aanleiding van de ontwerpbeschikking op de aanvraag geen advies uitgebracht. Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking op de aanvraag zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, zienswijzen ingekomen.

V.B. Zienswijzen

Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, zienswijzen ingediend door:

- Sluyter advocaten namens de Stichting "Het Drents Landschap", de Milieufederatie Drenthe, de Vereniging Natuurmonumenten, IVN-Assen, de Bond Heemschut, Buitencentrum Witterzomer BV en de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving;
- Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving;
- de heer/mevrouw 5.1.2e en 5.1.2e
- de heer/mevrouw 5.1.2e
- de heer/mevrouw 5.1.2e en de heer/mevrouw 5.1.2e
- de heer/mevrouw 5.1.2e en 23 andere bewoners van Delfland en Schieland.

De zienswijzen betreffen in hoofdzaak de volgende onderwerpen: de soort vergunning die is aangevraagd, handhaving van de vergunning, de Natuurbeschermingswet, geluidhinder, incidentele bedrijfssituatie, cumulatie van geluidhinder, luchtverontreiniging, beste beschikbare technieken en vakantiecentrum Witterzomer.

Onze reactie op de zienswijzen is weergegeven in een bijlage bij deze vergunning.

V.C. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

In het besluit zijn voorschriften 2.1.9, 2.1.10 en 2.1.11 aangepast ten opzichte van het ontwerpbesluit. De reden van de wijzigingen zijn aangegeven in een bijlage bij deze vergunning (reactie op zienswijzen betreffende milieuvergunning TT-circuit te Assen (grootschalige muziekevenementen)).

VI. CONCLUSIE

Het voornemen van de Stichting om grootschalige muziekevenementen te houden op het TT-circuit past in ons provinciaal beleid.

De voornemens van de Stichting en de condities waaronder wij deze vergunning willen verlenen zijn met belangenpartijen gecommuniceerd. Bij de afwegingen, die tot dit besluit hebben geleid, hebben wij alle belangen zorgvuldig afgewogen.

De muziekevenementen op het Circuit zijn bijzonder van karakter en niet representatief voor de gehele bedrijfssituatie. In de voorschriften is vastgelegd dat deze activiteiten maximaal 4 dagen per jaar mogen worden gehouden. De voorschriften gesteld aan deze 4 uitzonderingsdagen voldoen, evenals de 8 al vergunde uitzonderingsdagen (TT, SuperBikes en Truckstarfestival) aan de voorwaarden van de zogenaamde "12 dagen-regeling".

Binnen de inrichting zijn en worden maatregelen en voorzieningen getroffen ter beperking van de geluidsproductie. De mitigerende maatregelen uit het MER zijn in deze vergunning opgenomen. Bij het opstellen van de voorschriften hebben wij rekening gehouden met die voorzieningen.

De geluidsniveaus $L_{Ar,LT}$ en L_{Amax}, voorkomend tijdens de evenementen, kunnen niet met geluidsreducerende maatregelen verder worden voorkomen of gereduceerd. De toelaatbare geluidsniveaus op representatieve waarneempunten zijn in de voorschriften opgenomen. Tijdens de muziekevenementen zal permanente monitoring van de geluidsbelasting op de omgeving plaatsvinden.

De geluidsniveaus zullen geen onaanvaardbare hinder naar de omgeving tot gevolg hebben. Gelet op het grote maatschappelijke belang van dergelijke evenementen voor Drenthe en zijn omgeving en de beperkte frequentie van de activiteit (maximaal 4 dagen per jaar) achten wij de geluidssituatie in de omgeving acceptabel.

Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

gelet op het voorgaande en de ter zake geldende wettelijke bepalingen;

BESLUITEN:

I. de door de Stichting Circuit van Drenthe aangevraagde vergunning inzake de Wet milieubeheer (Wm) als bedoeld in artikel 8.1, eerste lid, van de Wm voor grootschalige muziekevenementen te verlenen voor onbepaalde tijd;

II. dat de volgende onderdelen van de aanvraag deel uitmaken van dit besluit:
- figuren 1, 2 en 3 van het akoestisch onderzoek;
- bijlage IX van het akoestisch onderzoek (wijze van monitoring tijdens evenementen);

III. aan deze Wm-vergunning de bijgevoegde voorschriften te verbinden.

Gedeputeerde staten voornoemd,

5.1.2e, secretaris

5.1.2e, voorzitter

Bijlage(n):
tk/coll.

Het origineel van dit besluit wordt verzonden aan de Stichting Circuit van Drenthe, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 150, 9400 AD Assen.

Afschrift aan:

- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Dienst Stadsontwikkeling, Afdeling Ruimtelijke Plannen, t.a.v. mevrouw 5.1.2e Postbus 30018, 9400 RA Assen
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten
- de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, Directie Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 40184, 8024 DD Zwolle
- het Ministerie van LNV, Directie Regionale Zaken Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 30032, 9700 RM Groningen
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen
- Sluyter Advocaten BV, t.a.v. de heer mr. 5.1.2e Postbus 605, 9400 AP Assen
- Vakantiecentrum Witterzomer BV, t.a.v. de heer 5.1.2e Witterzomer 7, 9405 VE Witten
- de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving Assen, t.a.v. de heer 5.1.2e 5.1.2e Witterzomer 16, 9405 VG Assen
- de Milieufederatie Drenthe, t.a.v. de heer 5.1.2e Hertenkamp 6, 9401 HL Assen
- de Stichting "Het Drentse Landschap", t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 83, 9400 AB Assen
- de heer 5.1.2e , 9405 KD Assen
- de heer 5.1.2e 5.1.2e 9405 KK Assen
- de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e 5.1.2e , 9405 BC Assen
- de heer 5.1.2e 5.1.2e 9405 AW Assen
- de heer 5.1.2e 5.1.2e , 9405 AW Assen
- 5.1.2e en 23 andere bewoners van Delfland en Schieland
- de Vereniging voor Dorpsbelangen Hooghalen, Laaghalen en Laaghalerveen, t.a.v. mevrouw 5.1.2e Hoofdstraat 12, 9414 AC Hooghalen
- de Commissie voor de milieueffectrapportage, Postbus 2345, 3500 GH Utrecht

Beroep

Ingevolge het bepaalde in artikel 3.24 van de Algemene wet bestuursrecht kunt u gedurende zes weken na de terinzagelegging tegen de beschikking schriftelijk beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Alleen als u tijdig zienswijzen hebt ingebracht, hebt u beroepsrecht.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

5.1.2e

VERZONDEN - 3 JULI 2007

5.1.2e

Assen, 26 juni 2007
Ons kenmerk 5.6/2007003274
Behandeld door de heer 5.1.2e, de heer 5.1.2e en mevrouw 5.1.2e
Onderwerp: Besluit ingevolge de Wet milieubeheer (Wm); Champ Car-evenement op het TT-circuit

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INGEVOLGE DE WM VOOR HET TT-CIRCUIT TE ASSEN

I. DE AANVRAAG

I.A. Beschrijving van de aanvraag

Op 14 maart 2007 hebben wij een aanvraag van het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe (de Stichting) ontvangen voor een veranderingsvergunning krachtens de artikel 8.1, eerste lid, van de Wm. De inrichting is gelegen aan De Haar 9 te Assen. Op grond van categorie 19, tweede lid, van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer zijn wij bevoegd gezag voor deze inrichting.

De aanvraag voorziet in het houden van Champ Car-races gedurende drie dagen per jaar onder het gelijktijdig aanmerken van het WK Superbike tot een type-2-activiteit (WK Superbike in afgeslankte vorm). Tijdens het hier aangevraagde WK Superbike zullen bepaalde klassen niet meer worden verreden en zal de programmering dus worden aangepast ten opzichte van voorafgaande jaren. Ten behoeve van deze ingreep zal een bestaande type-2-activiteit, de Endurance Races, in 2007 van de evenementenkalender worden verwijderd. De vergunning op grond van de Wm wordt gevraagd voor het houden van Champ Car-races in 2007 en 2008.
De aanvraag betreft geen uitbreiding van het aantal dagen waarop type-1- en type-2-activiteiten zullen worden gehouden.

I.B. Aanleiding voor het indienen van de aanvraag

De Stichting is voornemens om Champ Car-races te houden op het TT-circuit. Het Champ Car-evenement is een internationaal autosportevenement dat drie dagen duurt en jaarlijks in september plaatsvindt. Het Champ Car-evenement is van oorsprong een Amerikaans evenement dat ook in Canada en Australië wordt verreden. Het evenement heeft de ambitie om uit te groeien tot een officieel WK. Het deelnemersveld en de uitstraling van het evenement zijn internationaal. Tijdens het evenement worden naast de Champ Car-races verschillende andere klassen verreden.

I.C. Locatie van de inrichting

De inrichting ligt op het gezoneerde industrieterrein "Circuit van Drenthe". De dichtstbijgelegen woning is gelegen aan Witterbroek 1 te Witten en ligt op een afstand van ca. 1.400 m vanaf de hoofdtribune. Op een afstand van ca. 1.800 m vanaf de hoofdtribune is de dichtstbijzijnde woonwijk Baggelhuizen gelegen. Op een afstand van ca. 1.900 m is gelegen het Vakantiecentrum Witterzomer. De woning gelegen aan Laaghalerveen 33 is op een afstand van 2.100 m gelegen. Naast het circuit ligt het beschermd natuurmonument en Habitatrichtlijngebied Witterveld.

I.D. Huidige vergunningssituatie

De huidige aanvraag heeft betrekking op het veranderen van de inrichting. Voor de inrichting zijn eerder de volgende besluiten in het kader van de Wm genomen:

- oprichtingsvergunning d.d. 10 december 2002, kenmerk 6.7/2002011445 (deze vergunning is vernietigd met betrekking tot de grootschalige muziekevenementen);
- ambtshalve genomen besluit d.d. 6 april 2004, kenmerk 7.2/2004003638 (besluit naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State). Dit ambtshalve genomen besluit richt zich enkel en alleen op het de motor- en autosport gerelateerde activiteiten;
- ambtshalve genomen besluit d.d. 13 oktober 2005, kenmerk MB/A14 2005000700, inhoudende de wijziging van een voorschrift ten aanzien van het maximale A-gewogen geluidsniveaus (piekniveaus L_{Amax}) op 1 woning;
- besluit d.d. 28 juni 2006, kenmerk MB/A25/2006001647, inhoudende aanpassing van de inrichtingsgrens;
- besluit d.d. 13 maart 2007, kenmerk 5.7/2006006521, inhoudende het houden van grootschalige muziekevenementen.

Het circuit van Drenthe wordt in hoofdzaak gebruik voor wedstrijden en trainingen met motoren en auto's. Voor deze activiteiten is een onderscheid gemaakt in zes categorieën waar bij de geluidsproductie het onderscheidende criterium is. De vergunde categorieën zijn vermeld in onderstaand schema.

Tabel: Onderverdeling van activiteiten in categorieën

Activiteit	Omschrijving	Geluidsvermogen in dB(A)	Aantal dagen per jaar
Type 0	Truckstarfestival en grootschalige muziekevenementen [1]	--	5
Type 1	WK-wedstrijden (historic) TT en Superbike (uitzonderlijke evenementen)	155.2	7
Type 2	NK-wedstrijden en akoestisch vergelijkbare evenementen	145.0	27
Type 3	Motorrijvaardigheidsopleidingen en akoestisch vergelijkbare evenementen	135.6	65
Type 4	Autorijvaardigheidsevenementen en akoestisch vergelijkbare evenementen	129.4	145
Type 5	Evenementen die akoestisch voor de omgeving niet relevant zijn	--	--

De vigerende vergunning betreft zeven type-1-dagen en één type-0-dagen (in verband met het Truckstarfestival).
Verder betreft de vergunning vier type-0-dagen voor grootschalige muziekevenementen (deze vergunning is nog niet onherroepelijk). In totaal betreft het dan twaalf dagen.
Deze aanvraag alsmede deze vergunning beogen niet het aantal type-1-activiteiten te wijzigen. Deze vergunning regelt uitdrukkelijk alleen de tijdelijke inpassing van het Champ Car-evenement en het tijdelijk houden van het WK Superbike in afgeslankte vorm. Dat betekent dat het in de vigerende vergunning opgenomen aantal (type-1- en type-2-)dagen hetzelfde blijft.
Type-2-activiteiten zijn als representatieve bedrijfssituatie aangemerkt en de type-1-activiteiten zijn als uitzonderlijke evenementen opgenomen in de vergunning met gebruikmaking van de 12-dagenregeling.

[1] De vergunning voor grootschalige muziekevenementen is nog niet onherroepelijk.

II. MILIEUEFFECTRAPPORTAGE/(m.e.r.)-BEOORDELINGSPLICHT

De aangevraagde activiteiten zijn niet m.e.r.-plichtig en niet m.e.r-beoordelingsplichtig op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994.

III. PROCEDURE VAN DE AANVRAAG OM MILIEUVERGUNNING

Overeenkomstig artikel 8.6 van de Wm is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) toegepast voor de totstandkoming van dit besluit, met inachtneming van hoofdstuk 13 (procedures voor vergunningen en ontheffingen) van de Wm.

Dit besluit is tevens tot stand gekomen overeenkomstig de artikelen 8.7 tot en met 8.16 van de Wm.

III.A. De aanvraag

III.A.1. Ontvangst van de aanvraag
De aanvraag is door ons op 14 maart 2007 ontvangen en is door ons op 19 maart 2007 doorgestuurd naar de wettelijke adviseurs, te weten:
a. de colleges van burgemeester en wethouders van Assen, Midden-Drenthe en Aa en Hunze;
b. de VROM-Inspectie, Regio Noord te Groningen.
Naar aanleiding van de aanvraag heeft overleg plaatsgevonden met de brandweer Assen.

III.A.2. Aanvullende gegevens
In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvraagster op 20 maart 2007 in de gelegenheid gesteld de aanvraag aan te vullen. Deze gegevens hebben wij op 19 april 2007 ontvangen.

III.B. Coördinatie Wm-vergunning en Wet verontreiniging oppervlaktewateren(Wvo)-vergunning

De aanvrager heeft naast de Wm-vrgunning geen Wvo-vergunning nodig. Coördinatie van de Wm-vergunning met de Wvo-vergunning is in dit geval dus niet aan de orde.

III.C. Coördinatie Wm-vergunning en Natuurbeschermingswet 1998 (NBW 1998)

De Stichting heeft op 10 april 2007 een aanvraag ingediend voor een vergunning op grond van de NBW 1998 in verband met het voornemen om op het TT-circuit in 2007 en 2008 het Champ Car-evenement te organiseren. Wij zullen op deze aanvraag en op de aanvraag voor een vergunning ingevolge de Wm gelijktijdig beslissen. Beide besluiten zullen gelijktijdig bekend worden gemaakt.

III.D. Provinciaal beleid

Het Champ Car-evenement is een grootschalig internationaal evenement. Wij achten het organiseren van dergelijke evenementen op het TT-circuit van zeer groot belang. Er is sprake van een toeristisch belang voor de provincie Drenthe en wijde omgeving en belangen voor de sport. Tevens is sprake van een grote uitstraling en promotionele waarde voor de provincie Drenthe.

De gemeente Assen heeft bij brief van 1 februari 2007 ons verzocht, gezien de verwachte grote positieve effecten voor Assen en Drenthe op het gebied van werkgelegenheid, economie en het imago van Assen als motorstad, het maximale in het werk te stellen om het evenement Champ Cars door te laten gaan. Zij verzoekt daarbij een en ander binnen wettelijke kaders en met het oog voor de belangen van iedereen te laten verlopen. De gemeente Assen geeft in haar brief tevens aan dat zij kunnen instemmen met de tijdelijkheid van de vergunning van 2 jaar, daar dit recht doet aan de belangen van alle partijen.

Het verlenen van de vergunning voor het Champ Car-evenement past binnen het Provinciaal omgevingsplan (POP).

IV. TOETSINGSKADERS

IV.A. Artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wm

De artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wm omvatten het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. Hierna geven wij aan hoe de aanvraag zich tot het toetsingskader verhoudt. Hierbij beperken wij ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook werkelijk op onze beslissing van invloed zijn.

IPPC-richtlijn
De activiteiten vallen niet onder een van de categorieën zoals genoemd in bijlage I van de richtlijn.

Toetsing aan best beschikbare technieken (BBT)
Ingevolge artikel 8.11, derde lid, van de Wm dienen in het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu aan de vergunning voorschriften te worden verbonden die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk - bij voorkeur bij de bron - te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende BBT worden toegepast.

Op grond van de Regeling aanwijzing BBT-documenten dient voor de toetsing van de aangevraagde activiteiten aan BBT met de volgende documenten rekening te worden gehouden:
- de Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB);
- de PGS 28: Vloeibare aardolieproducten - Afleverinstallaties en ondergrondse opslag;
- de PGS 30: Vloeibare aardolieproducten: buitenopslag in kleine installaties.

De toetsing aan BBT is hierna weergegeven.

IV.B. Geluid

Toetsingskader
Het bedrijf ligt op het gezoneerde industrieterrein "Circuit van Drenthe" in de gemeente Assen. Rond dit industrieterrein is een geluidszone van rechtswege vastgesteld (artikel 59 van de Wet geluidhinder) waarbuiten de geluidsbelasting vanwege het terrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan.

Bij besluit van 29 juni 1999 heeft de minister van VROM van de gevels van 707 woningen binnen de zone de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting vastgesteld.

In het geval van vergunningverlening voor een bedrijf op een gezoneerd industrieterrein moeten de zonegrenswaarden en grenswaarden bij woningen binnen de zone op grond van artikel 8.8, derde lid, onder a, van de Wm in acht worden genomen. Dit betekent dat beoordeeld moet worden of de aangevraagde activiteit mogelijk leidt tot overschrijding van de 50 dB(A) zonegrenswaarde of van de maximaal toelaatbare geluidsbelasting (MTG) van de woningen binnen de zone.

Uitgangssituatie
Gezien artikel 1 van de WGH en artikel 2 (eerste lid, aanhef en onder a) van het Meet- en rekenvoorschrift hoofdstuk V van de WGH, betreft de waarde van 50 dB(A) de geluidsbelasting rekening houdend met de representatieve bedrijfssituatie. In aanmerking genomen artikel 1 van het Meet- en rekenvoorschrift V van de WGH en de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening betekent dit dat uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden, die incidenteel voorkomen, niet in rekening moeten worden gebracht bij de bepaling van de zone voor een industrieterrein en bij de toetsing krachtens artikel 8.8, derde lid, onder a, van de Wm aan de zonegrenswaarde.

Bij het vaststellen van de voor de woningen binnen de zone ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting is gebruikgemaakt van een akoestisch onderzoek van DGMR raadgevende ingenieurs BV van 15 september 1997. Volgens dit rapport kunnen de activiteiten van het circuit van Drenthe worden verdeeld in de volgende categorieën:
- type 1: WK-wedstrijden (Grand Prix/TT en Superbike) (uitzonderlijk evenement);
- type 2: NK-wedstrijden en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 3: rijvaardigheidsopleidingen met gekentekende motoren en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 4: rijvaardigheidsopleidingen met gekentekende auto's en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 5: evenementen die voor de geluidsbelasting voor de omgeving niet relevant zijn.

Bij uitspraak van 30 mei 2000 (nummer 199901166/1) heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) overwogen dat de type-2-activiteiten als representatieve bedrijfssituatie moeten worden beschouwd.

Bij besluit van 10 december 2002 hebben wij de Stichting een vergunning verleend voor het oprichten en in werking hebben van een circuit ten behoeve van motor- en autoraces, motor- en autorijvaardigheidsopleidingen, nevenactiviteiten en grootschalige publieksevenementen.
In deze vergunning zijn de motor- en autosportactiviteiten naar type ingedeeld. De type-indeling gebaseerd op de te verwachten geluidsbelasting per activiteit, is als volgt:
- type 1: akoestisch uitzonderlijke motorsportevenementen (zoals Grand Prix/TT, WK-Superbike en historic TT);
- type 2: kampioenswedstrijden (zoals Nederlandse kampioenschappen) en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 3: rijvaardigheidsopleidingen met motoren en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 4: rijvaardigheidsopleidingen met auto's en akoestisch vergelijkbare evenementen;
- type 5: evenementen die voor de geluidsbelasting voor de omgeving niet relevant zijn.

Bij uitspraak van 8 oktober 2003 (nummer 200300452/2) heeft de Afdeling overwogen dat, indien in de considerans van een besluit tot vaststelling van maximaal toegestane geluidsgrenswaarden bepaalde bedrijfssituaties zijn aangemerkt als incidenteel, in die zin dat zij niet behoren tot de representatieve bedrijfssituatie van een inrichting, het bevoegd gezag dat oordeel in het algemeen kan overnemen bij de beslissing op een aanvraag om vergunning voor de betrokken inrichting. Bij de uitspraak van 30 mei 2000 heeft de Afdeling reeds overwogen dat de minister van VROM de type-2-activiteiten terecht als representatieve bedrijfssituatie heeft aangemerkt. Hieruit volgt - aldus de Afdeling - dat de bij besluit van 10 december 2002 vergunde "type-1"-motorwedstrijden en de grootschalige publieksevenementen geen deel uitmaken van de representatieve bedrijfssituatie van de inrichting.

Gelet hierop is de Afdeling van oordeel dat wij de zogenoemde "type 1"-activiteiten en de grootschalige publieksevenementen hebben kunnen uitzonderen van de toets aan de gestelde zonegrenswaarde en MTG-waarden voor woningen binnen die zone.

Champ Cars
Het evenement "Champ Car World Series" (Champ Car-evenement) is een grootschalig, internationaal autosportevenement. Wij stellen vast dat dit evenement qua aard en omvang vergelijkbaar is met de Grand Prix TT (Moto GP) die representatief is voor de type-1-activiteiten, zoals bedoeld in het besluit tot vaststelling van de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting op de gevels van de woningen binnen de geluidszone. Daarbij nemen wij in aanmerking dat het voor Champ Cars gehanteerde bronvermogen binnen de begrenzing blijft van de voor type-1-activiteiten gehanteerde bronvermogens.
Uit de genoemde uitspraken van de Afdeling van 30 mei 2000 en 8 oktober 2003 volgt dat type-1-activiteiten geen deel uitmaken van de representatieve bedrijfssituatie van de inrichting en dat deze activiteiten kunnen worden uitgezonderd van de toets aan de gestelde zonegrenswaarde en MTG-waarden voor woningen binnen die zone.
Gelet hierop kan het Champ Car-evenement worden aangemerkt als type-1-activiteit.
Dit betekent dat deze activiteiten kunnen worden uitgezonderd van de toets aan de gestelde zonegrenswaarde en MTG-waarden voor woningen binnen die zone.

De door de inrichting veroorzaakte geluidsbelasting, ten gevolge van het Champ Car-evenement, is in kaart gebracht in de bij de vergunningaanvraag behorende akoestische rapportage van adviesbureau Peutz BV, d.d. 13 maart 2007, kenmerk FB 16549-1. In dit rapport zijn de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ($L_{Ar,LT}$) en de maximale A-gewogen geluidsniveaus (L_{Amax}) berekend voor het Champ Car-evenement. De bronsterkten zijn afkomstig uit metingen verricht tijdens een Champ Car-testdag op het circuit van Sebring (Florida) op 25 januari 2007. De ontvangerspunten zijn overeenkomstig de ontvangerspunten genoemd in de vigerende vergunning.

In de hierna opgenomen tabellen 1 en 2 zijn de door de Stichting berekende geluidsniveaus weergegeven voor respectievelijk het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximale geluidsniveau (L_{Amax}). Volgens het akoestisch rapport van Peutz BV worden de maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) in de woonomgeving bepaald door de start van de race en het volgas rijden van een groep auto's op een bepaalde positie op het circuit. Bij de start is uitgegaan van een situatie waarbij 25 auto's op de startgrid gelijktijdig maximaal (akoestisch) vermogen leveren. Bij het volgas rijden is uitgegaan van een gelijktijdige maximale geluidsemissie van vijf auto's.

Tabel 1: Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) Champ Cars

Positie	Omschrijving	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) in dB(A)
1	Baggelhuizen (rand woonwijk)	68
2	Graswijk 18	67
3	Oude Tol-Asserweg 19	64
4	Laaghalerveen 32	68
5	Laaghalerveen 33	70
6	Cerushoeve Eekhoutswijk	64
7	't Hoedveen Duikersloot	66
8	Witterweg 51	64
9	Camping Witterzomer 7 (h=2m)	62
10	Camping Witterzomer 7 (h=5m)	64
11	Witterbroek 1	71

Tabel 2: Berekende maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) Champ Cars

Positie	Omschrijving	Maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) in dB(A)	
		Start	Rijden
1	Baggelhuizen (rand woonwijk)	70	68
2	Graswijk 18	62	68
3	Oude Tol-Asserweg 19	66	65
4	Laaghalerveen 32	64	70
5	Laaghalerveen 33	70	72
6	Cerushoeve Eekhoutswijk	67	65
7	't Hoedveen Duikersloot	65	67
8	Witterweg 51	53	67
9	Camping Witterzomer 7 (h=2m)	52	64
10	Camping Witterzomer 7 (h=5m)	53	65
11	Witterbroek 1	71	73

Volgens de aanvraag zijn aanvullende akoestische voorzieningen ten behoeve van de reductie van de geluidsniveaus in de woonomgeving tijdens de Champ Car-races niet haalbaar (brongericht of organisatorische voorzieningen) of niet effectief (verhogen aanwezige geluidswallen en -schermen). Wij zijn van mening dat in dit geval van de Stichting geen aanvullende akoestische voorzieningen kunnen worden gevraagd.

Volgens de Handreiking kan ontheffing worden verleend om gedurende maximaal twaalf dagen per jaar activiteiten uit te voeren die meer geluid veroorzaken dan de geluidsgrenzen voor de representatieve bedrijfssituatie (RBS) uit de vergunning. Het gaat om bijzondere activiteiten (incidentele bedrijfssituatie) die niet worden gerekend tot de RBS. Hiervoor hebben wij reeds aangegeven dat het Champ Car-evenement kan worden aangemerkt als een uitzonderlijk evenement (type-1-activiteit) dat niet kan worden gerekend tot de RBS.
Volgens voorschrift 5.1 bij de geldende vergunning mogen activiteiten die in de vergunningaanvraag akoestisch zijn gekenmerkt als type 1, gedurende ten hoogste zeven dagen per jaar plaatsvinden. Het Champ Car-evenement zal volgens de aanvraag drie dagen per jaar plaatsvinden onder gelijktijdige afslanking van het WK Superbike (drie dagen) tot type-2-activiteit. Uitgaande van vier dagen voor Grand Prix/TT, één dag voor het Truckstarfestival en vier dagen voor grootschalige muziekevenementen betekent dit dat het maximale aantal dagen (twaalf) dat wij ontheffing kunnen verlenen, met deze aanvraag niet zal worden overschreden of uitgebreid.
Het aantal dagen dat een type-1-activiteit per jaar kan plaatsvinden, wordt door middel van deze vergunning niet uitgebreid ten opzichte van de vigerende vergunning.

Blijkens de aanvraag bedraagt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) in de woonomgeving ca. 68 dB(A) te Baggelhuizen en 62 à 71 dB(A) ter hoogte van de overige woningen. De genoemde waarden zijn inclusief 5 dB(A) toeslag voor tonaal geluid. De berekende geluidsniveaus zijn daarmee 1 tot 5 dB(A) lager dan de geluidsniveaus vanwege de Grand Prix/TT. Het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) in de woonomgeving bedraagt volgens de aanvraag ten hoogste ca. 70 dB(A) te Baggelhuizen en maximaal ca. 73 dB(A) ter hoogte van Witterbroek 1. Op basis van de beschikbare kennis en op basis van de huidige wet- en regelgeving omtrent hinder door maximale geluidsniveaus alsmede uitspraken van de Raad van State zijn de berekende geluidsniveaus derhalve toelaatbaar.
In de vergunning van 10 december 2002 hebben wij en de Afdeling de geluidsniveaus vanwege de type-1-activiteiten aanvaardbaar geacht. Wij zien daarom geen redenen om de geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement niet aanvaardbaar te achten.

WK Superbike

Het evenement "WK Superbike" is een wereldkampioenswedstrijd die jaarlijks gedurende drie dagen plaatsvindt. De Stichting verzoekt het evenement gedurende een periode van maximaal twee jaren als type-2-activiteit aan te merken en niet meer als type-1-activiteit.
Zoals hierboven is aangegeven, worden de type-2-activiteiten beschouwd als de representatieve bedrijfssituatie. Het aanmerken van WK Superbike als type-2-activiteit heeft tot gevolg dat bij de beoordeling van de geluidsbelasting vanwege deze activiteit moet worden getoetst aan de gestelde zonegrenswaarde en MTG-waarden voor woningen binnen de zone.

De geluidsbelasting vanwege WK Superbike is in kaart gebracht in de bij de vergunningaanvraag behorende akoestische rapportage van adviesbureau Peutz BV, d.d. 13 maart 2007, kenmerk FB 16549-4. In dit rapport zijn de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus ($L_{Ar,LT}$) en de maximale A-gewogen geluidsniveaus (L_{max}) berekend voor WK Superbike. De bronsterkten zijn afkomstig uit metingen verricht tijdens het WK Superbike in 2006. De ontvangerspunten zijn overeenkomstig de ontvangerspunten genoemd in de vigerende vergunning.

In de hieronder opgenomen tabellen 3 en 4 zijn de door de Stichting berekende geluidsniveaus weergegeven voor respectievelijk het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximale geluidsniveau (L_{Amax}). Volgens het akoestisch rapport van Peutz BV worden de maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) in de woonomgeving bepaald door de start van de race en het volgas rijden van een groep motoren op een bepaalde positie op het circuit. Bij de start is uitgegaan van een situatie waarbij alle motoren op de startgrid gelijktijdig maximaal (akoestisch) vermogen leveren. Bij het volgas rijden is uitgegaan van een gelijktijdige maximale geluidsemissie van tien motoren.

Tabel 3: Berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) WK Superbike

Positie	Omschrijving	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) in dB(A)
1	Baggelhuizen (rand woonwijk)	55
2	Graswijk 18	57
3	Oude Tol-Asserweg 19	55
4	Laaghalerveen 32	59
5	Laaghalerveen 33	61
6	Cerushoeve Eekhoutswijk	55
7	't Hoedveen Duikersloot	57
8	Witterweg 51	54
9	Camping Witterzomer 7	53
11	Witterbroek 1	58
12	Permanente meetmast	84

Tabel 4: Berekende maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) WK Superbike

Positie	Omschrijving	Maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) in dB(A)	
		Start	Rijden
1	Baggelhuizen (rand woonwijk)	64	65
2	Graswijk 18	56	65
3	Oude Tol-Asserweg 19	60	62
4	Laaghalerveen 32	58	66
5	Laaghalerveen 33	64	69
6	Cerushoeve Eekhoutswijk	61	61
7	't Hoedveen Duikersloot	59	63
8	Witterweg 51	47	64
9	Camping Witterzomer 7 (h=2 m)	46	60
10	Camping Witterzomer 7 (h=5 m)	47	62
11	Witterbroek 1	64	69

Uit tabel 3 kan worden afgeleid dat het berekende langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) in de woonomgeving de gestelde zonegrenswaarde en de MTG-waarden voor woningen binnen de zone niet overschrijdt.

Uit tabel 4 kan worden afgeleid dat het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) in de woonomgeving ten hoogste 69 dB(A) bedraagt. Het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) vanwege WK Superbike voldoet daarmee aan de grenswaarde uit de Circulaire industrielawaai.

Volgens voorschrift 5.2 bij de geldende vergunning mogen type-2-activiteiten gedurende ten hoogste 27 dagen per jaar plaatsvinden.
Blijkens de aanvraag zal in verband met de afslanking van het WK Superbike tot type-2-activiteit een bestaande type-2-activiteit (in 2007 de Endurance Races) van de evenementenkalender worden verwijderd. Wij constateren dat daarmee geen uitbreiding van het aantal dagen waarop type-2-activiteiten plaatsvinden, wordt aangevraagd.

Samenvatting
De geluidsbelasting van de aangevraagde activiteit (Champ Car-evenement) vormt geen belemmering voor het verlenen van een vergunning voor een periode van maximaal twee jaren. Wij zullen aan deze vergunning voorschriften verbinden, waarin grenswaarden zijn gesteld op beoordelingspunten bij woningen van derden en bij het nabijgelegen vakantiecentrum Witterzomer. De geluidsbelasting op deze punten is overeenkomstig de aanvraagde geluidsruimte.
De aangevraagde activiteit (Champ Car-evenement) betreft een verandering binnen de reeds vergunde activiteiten binnen een type 1. Er moet dan ook worden uitgegaan van de reeds vergunde niet-representatieve activiteiten. De beoordeling van de aanvraag heeft slechts betrekking op de aangevraagde verandering binnen de niet-representatieve activiteiten.
Het bronvermogen van het Champ Car-evenement blijft binnen de begrenzing van de bronvermogens voor type-1-activiteiten.
De geluidsbelasting van de aangevraagde activiteit (WK Superbike) past binnen een type-2-activiteit. Evenmin zal het aanmerken van het WK Superbike als type-2-activiteit leiden tot een uitbreiding van het aantal dagen waarop type-2-activiteiten plaatsvinden. De in de geldende vergunning opgenomen voorschriften ten aanzien van type-2-activiteiten zullen ook gelden voor het evenement "WK Superbike".

Verkeersaantrekkende werking
Het geluid van het verkeer van en naar de inrichting over de openbare weg wordt beoordeeld volgens de circulaire "Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer", d.d. 29 februari 1996.
Het geluid van het verkeer van en naar een inrichting gelegen op een gezoneerd industrieterrein mag echter bij vergunningverlening van de Wm niet worden getoetst aan de in de circulaire genoemde grenswaarden, omdat hierdoor het speciale regime en vergunningstelsel voor bedrijven op een gezoneerd industrieterrein worden doorkruist. De verkeersaantrekkende werking behoeft derhalve niet te worden getoetst conform de jurisprudentie (onder andere dossiernummer E03.96.0-906) van de Afdeling. Overigens zijn aan de toegangsweg naar het TT-circuit geen woningen gelegen.
Er is op en rond het Circuit voldoende parkeergelegenheid voor bezoekers en personeel. Aan- en afvoer van bezoekers zijn uitgewerkt in de aanwezige draaiboeken. Deze draaiboeken zijn er voor grote evenementen (TT etc.). De draaiboeken worden, als daartoe aanleiding is, geactualiseerd. Ten slotte beschikken omwonenden over een pas die onbelemmerde doorgang naar hun woning geeft.

IV.D. Lucht

Algemeen
De door de inrichting veroorzaakte emissies naar de lucht, ten gevolge van het Champ Car-evenement, zijn in kaart gebracht in het tot de vergunningaanvraag behorende onderzoek naar de luchtkwaliteit van adviesbureau Peutz BV, d.d. 13 maart 2007, kenmerk FB 16549-3.
De emissies naar de lucht vanwege het Champ Car-evenement die in het kader van de Wm moeten worden beoordeeld, worden veroorzaakt door de Champ Cars en daarnaast door de ingehuurde aggregaten die staan opgesteld ten behoeve van de stroomvoorziening van de horecavoorzieningen. Gezien de incidentele aard en de beperkte duur van de evenementen is de omvang van de emissies gering. Daarbij mag ervan uit worden gegaan dat het ingehuurde materieel goed is onderhouden en bestaat uit de BBT zodat de emissies zo minimaal als mogelijk zijn. Het aantal Champ Cars bedraagt ongeveer 25. Het overgrote deel van de emissie naar de lucht als indirect gevolg van het evenement wordt veroorzaakt door de auto's van de bezoekers. De gevolgen hiervan worden beoordeeld in het kader van het Besluit luchtkwaliteit 2005.

Besluit luchtkwaliteit (Blk) 2005
Het Blk van 20 juni 2005 (Blk 2005) stelt grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, koolmonoxide, zwevende deeltjes, lood en benzeen in de lucht. De grenswaarden geven een minimumniveau van de buitenluchtkwaliteit aan in het belang van de bescherming van de gezondheid van de mens en van het milieu in zijn geheel. De meest kritieke stoffen in Nederland zijn stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes (PM_{10}). Voor NO_2 geldt in 2010 een grenswaarde van 40 µg/m^3 als jaargemiddeldeconcentratie en tevens een uurgemiddeldeconcentratie van 200 µg/m^3 die maximaal 18 maal per kalenderjaar mag worden overschreden. Voor PM_{10} geldt een grenswaarde van 40 µg/m^3 als jaargemiddeldeconcentratie en tevens een daggemiddeldeconcentratie van 50 µg/m^3 die maximaal 35 maal per kalenderjaar mag worden overschreden.

Voor de luchtkwaliteit in de omgeving van het TT-circuit is de nabijgelegen A28 maatgevend. Tijdens werkdagen is hier sprake van 40.000 voertuigbewegingen per etmaal en gedurende het weekeind 31.000 voertuigbewegingen per etmaal. De jaargemiddelde concentratie PM_{10} bedraagt hierdoor 23 µg/m^3 en 24-uursgemiddeldeconcentratie van 50 µg/m^3 wordt 18 keer per jaar overschreden. Voor NO_2 geldt dat de jaargemiddelde concentratie 30 µg/m^3 bedraagt en de uurgemiddeldeconcentratie van 200 µg/m^3 niet wordt overschreden.

Voor deze vergunning is alleen de verandering voor de luchtkwaliteit ten gevolge van het Champ Car-evenement relevant. Vanwege het Champ Car-evenement komt in 2007 de Endurance race te vervallen. Omdat het aantal bezoekers bij dat evenement relatief gering is, wordt voor de beoordeling van de luchtkwaliteit het totaal aantal verwachte bezoekers van het Champ Car-evenement in beschouwing genomen. Vanwege het Champ Car-evenement zal gedurende drie dagen het aantal voertuigbewegingen toenemen tot 61.000 per etmaal. Voor PM_{10} betekent dat op die dagen de concentratie in de buitenlucht hooguit wordt verhoogd tot een daggemiddeldeconcentratie van 26 µg/m^3. Gezien echter het feit dat dit maar drie dagen per jaar plaatsvindt, zal dit geen invloed hebben op de jaargemiddeldeconcentratie. Ook het jaarlijkse aantal overschrijdingen van de 24-uursgemiddeldeconcentratie van 50 µg/m^3 neemt niet toe.
Voor NO_2 geldt dat daggemiddelde concentratie wordt verhoogd van tot hooguit 37 µg/m^3. Op de jaargemiddelde concentratie en overschrijdingen van de uurgemiddelde concentratie heeft het evenement geen invloed.
Geconcludeerd kan worden dat met de gevolgen van het Champ Car-evenement voor de luchtkwaliteit, voldaan kan worden aan de grenswaarden uit het Blk 2005.

IV.E. Bodem

In het kader van bodembescherming is de NRB vastgesteld. Deze richtlijn is het primaire toetsingskader voor de beoordeling van bodembedreigende activiteiten.

Toetsing aan de NRB
Uitgangspunt van de NRB is het treffen van zodanige maatregelen, dat het risico op bodemverontreiniging wordt teruggebracht tot bodemrisiconiveau A (verwaarloosbaar) of A* (aanvaardbaar) in de zin van de NRB. Hierdoor zal er in beginsel sprake zijn van een nulemissie van verontreinigende stoffen naar de bodem.

Binnen de inrichting vinden de volgende potentieel bodembedreigende activiteiten plaats:
1. de opslag van diesel in brandstofreservoirs ten behoeve van aggregaten;
2. het aftanken van de brandstofreservoirs van aggregaten;
3. de opslag van methanol in een tankwagen van 30 m^3, in een kleinere tankwagen van 5 m^3 en in vaten van 250 l die deel uitmaken van de afleverinstallaties;
4. het verpompen van methanol door middel van een pompsysteem;
5. het afleveren van methanol door middel van afleverinstallaties.

Om bodemverontreiniging te voorkomen, zijn en worden volgens de aanvraag, diverse voorzieningen en maatregelen getroffen, namelijk de volgende.

Ad 1 en 2
De opslag van dieselolie vindt plaats conform de voorschriften uit de PGS 30. Tevens vindt toezicht op zorgvuldig aftanken plaats, door de chauffeur van de tankwagen.

Ad 3, 4 en 5
Uit de aanvraag blijkt dat tijdens de twee trainingsdagen (op vrijdag en zaterdag) de Champ Cars direct worden afgetankt vanuit een ADR goedgekeurde tankwagen met een inhoud van 30 m^3. Het aftanken vindt plaats met behulp van het op de tankwagen aanwezige pompsysteem op een vloer met een vloeistofkerende voorziening. Op de trainingsdagen kan ook met behulp van de afleverinstallaties in de pitstraat worden getankt. De pitstraat is voorzien van een vloeistofkerende vloer.
Op de wedstrijddag (zondag) in de ochtend voorafgaand aan het wedstrijdprogramma wordt methanol vanuit de tankwagen met een inhoud van 30 m^3 verpompt naar een kleinere ADR goedgekeurde tankwagen met een inhoud van ca. 5 m^3 boven een vloer met een vloeistofkerende voorziening.
Het verpompen vindt plaats met behulp van het op de tankwagen aanwezige pompsysteem. Vanuit de kleinere tankwagen wordt methanol getransporteerd naar de diverse afleverinstallaties in de pitstraat (1 afleverinstallatie per auto). Een dergelijke afleverinstallatie is speciaal ontworpen voor pitstraten en heeft een voorraadtank van 250 l. De voorraadtank van 250 l is geplaatst binnen een omkasting.
Het afleveren van methanol aan een Champ Car vindt plaats door middel van de zwaartekracht ("vrije val"). Morsingen tijdens het vullen zijn vrijwel uitgesloten, aangezien vullen alleen kan plaatsvinden indien de aansluiting correct is uitgevoerd.
Het verpompen en afleveren van methanol gebeurt in alle gevallen boven een vloeistofkerende voorziening.

Om een aanvaardbaar risico van bodemverontreiniging te bereiken en te behouden vinden wij het noodzakelijk dat de volgende voorzieningen worden voorgeschreven.
a. Opslag van dieselolie (inclusief leidingen en appendages) conform de richtlijn PGS 30. In de vigerende oprichtingsvergunning is voorgeschreven dat de bovengrondse opslag van K3-vloeistof (zoals dieselolie) moet plaatsvinden overeenkomstig de richtlijn CPR 9-6. Deze richtlijn is inmiddels vervangen door de richtlijn PGS 30. Ook is in de vigerende oprichtingsvergunning niet vermeld aan welke voorschriften uit de CPR 9-6 moet worden voldaan.

Daarom is in deze vergunning voorgeschreven dat de opslag van dieselolie moet voldoen aan de van toepassing zijnde voorschriften uit de PGS 30. De inhoud van de PGS 30 komt overeen met de inhoud van de CPR 9-6.

b. Het aftanken van de brandstofreservoirs van aggregaten boven een vloeistofkerende vloer of een lekbak.
c. De opslag, het verpompen en afleveren van methanol boven een vloer met vloeistofkerende voorziening. Ingevolge de NRB is voor het bereiken van een verwaarloosbaar bodemrisico noodzakelijk dat opslag, verpompen en afleveren van methanol plaatsvindt boven een vloeistofdichte vloer. Vanwege de vluchtigheid van methanol zijn in dit geval geen vloeistofdichte vloeren nodig, maar kan worden volstaan met vloeistofkerende voorzieningen. Door de aanwezigheid van vloeren met vloeistofkerende voorzieningen wordt een aanvaarbaar bodemrisico bereikt.

Daarnaast zijn wij van mening dat het bedrijf dient te controleren of de voorzieningen ook daadwerkelijk functioneren. Door het regelmatig inspecteren van de voorzieningen kan - bij het constateren van een verontreiniging - de bodembedreigende activiteit zo vroeg mogelijk worden gestaakt en het verontreinigde deel van de bodem zo nodig worden verwijderd.
In de vigerende oprichtingsvergunning is voorgeschreven dat ter voorkoming van bodemverontreiniging (preventie) een beheers-, preventie- en instructieplan aanwezig moet zijn. Omdat nieuwe potentieel bodembedreigende activiteiten plaatsvinden, zoals de opslag, het verpompen en afleveren van methanol, is in deze vergunning voorgeschreven dat uiterlijk één maand voor aanvang van het eerste Champ Car-evenement, een aanvulling op het beheers-, preventie- en instructieplan aan gedeputeerde staten (GS) moet worden overgelegd. In de aanvulling op het plan moeten een procedure incidentenmanagement, de wijze van inspectie van de voorzieningen en visueel toezicht worden opgenomen.

Bodemonderzoek
Door het vaststellen van de bodemkwaliteit zowel aan het begin als bij beëindiging van de bodembedreigende activiteiten wordt inzichtelijk gemaakt of ten gevolge van de aangevraagde activiteiten een verontreiniging van de bodem is opgetreden. Hiertoe dienen de gevonden waarden gerelateerd te worden aan de referentiesituatie.
Binnen de inrichting is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd: Verkennend bodemonderzoek Circuit van Drenthe A2-hoofdtribune (Grontmij, documentnummer 01/6299-2/Ra52-001.revA, d.d. 27 juni 1997).
In de bovengrond van het zuidwestelijke terreindeel van rennerskwartier-I is minerale olie licht verhoogd aangetroffen (boven streefwaarde). In een enkel geval zijn verder voor de stoffen minerale olie, tolueen, arseen en zink gehalten boven de streefwaarde aangetoond. Nader onderzoek is echter niet noodzakelijk.
Uit het bodemonderzoek Stortmateriaal bufferzone tussen het circuit en het Witterveld (briefnummer 01/116504-RE/ak, kenmerk 160019, d.d. 3 september 2004) blijkt dat het grondwater ter plaatse als schoon kan worden beschouwd.

De uitgevoerde bodemonderzoeken zijn representatief voor de nulsituatie. Gezien de eerder uitgevoerde onderzoeken is het naar onze mening niet zinvol om een nulsituatieonderzoek in deze vergunning voor te schrijven.
In voorschrift 1.12 van de vigerende oprichtingsvergunning is reeds voorgeschreven dat ingeval van bodemverontreiniging de eventuele gevolgen van die verontreiniging moeten worden onderzocht en de resultaten aan GS moeten worden overgelegd.

Samenvatting
Het risico dat door de aangevraagde activiteiten in combinatie met de getroffen en te treffen voorzieningen en maatregelen een bodemverontreiniging ontstaat, is aanvaardbaar conform het gestelde in de NRB. De NRB is genoemd in de Regeling aanwijzing BBT-documenten. Ten aanzien van het aspect bodem wordt voldaan aan BBT, omdat naar aanleiding van de toetsing aan de NRB voorschriften overeenkomstig de NRB zijn verbonden aan deze vergunning waarmee een aanvaardbaar bodemrisico wordt bereikt.

IV.J. Vervoersmanagement

Uit het bij de aanvraag behorende onderzoek naar de luchtkwaliteit blijkt dat naar verwachting circa 60.000 bezoekers op zondag naar het Champ Car-evenement komen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat maximaal 50.000 bezoekers met de auto komen. Uitgegaan wordt gemiddeld 2,5 bezoekers per auto vervoerd worden. Derhalve doen gedurende de drukste dag van het Champ Car-evenement naar schatting 20.000 personenwagens het circuit aan.
In de aanvraag wordt voor wat betreft de verkeersafwikkeling verwezen naar de aanvraag om de vigerende oprichtingsvergunning en hetgeen in de vigerende oprichtingsvergunning is vastgelegd met betrekking tot de verkeersafwikkeling. In de vigerende oprichtingsvergunning is vastgelegd dat voor grote evenementen de verkeersafwikkeling plaats moet vinden volgens het daarvoor ingestelde draaiboek.
De in de aanvraag opgenomen maatregelen geven geen aanleiding om aanvullende maatregelen met betrekking tot vervoersmanagement in deze vergunning voor te schrijven.

IV.K. Externe Veiligheid

Toetsingskader en toetsing Externe Veiligheid
Het externe veiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van activiteiten voor de omgeving (mens en milieu). Het gaat hierbij om de risico's die verbonden zijn aan de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.

Brandgevaar
Met de brandweer Assen heeft overleg plaatsgevonden over de veiligheidsmaatregelen en voorzieningen die binnen de inrichting moeten worden getroffen met betrekking tot de opslag, het verpompen en het afleveren van methanol.

Uit de aanvraag blijkt dat tijdens de twee trainingsdagen (op vrijdag en zaterdag) de Champ Cars direct worden afgetankt vanuit de tankwagen met een inhoud van 30 m^3. Hiertoe worden de Champ Cars met uitgeschakelde motor vanuit de pits naar de tankauto geduwd. Op de trainingsdagen kan ook met behulp van de afleverinstallaties in de pitstraat worden getankt.
Op de wedstrijddag (zondag) in de ochtend voorafgaand aan het wedstrijdprogramma wordt methanol vanuit de tankwagen met een inhoud van 30 m^3 verpompt naar een kleinere tankwagen met een inhoud van ca. 5 m^3. Vanuit de kleinere tankwagen wordt methanol getransporteerd naar de diverse afleverinstallaties in de pitstraat (één afleverinstallatie per auto). Een dergelijke afleverinstallatie is speciaal ontworpen voor pitstraten en heeft een voorraadtank van 250 l.

Opslag, verpompen en afleveren van methanol
Voor de opslag, het verpompen en afleveren van methanol is geen PGS-richtlijn van toepassing.
Voor de veiligheidsmaatregelen bij het afleveren van methanol kan deels aansluiting worden gezocht bij het gestelde in paragraaf 5.8, 6.4 en 6.5 van de PGS 28.

Uit de aanvraag blijkt dat bij het verpompen en afleveren van methanol een aantal veiligheidsmaatregelen in acht worden genomen conform de genoemde paragrafen uit de PGS 28 zoals:
- permanent toezicht tijdens het verpompen en afleveren;
- elektrische installatie in en aan de afleverinstallatie die voldoet aan NEN 1010 en NEN-EN-IEC 6679-14 (of gelijkwaardig voor buitenlandse afleverinstallaties);
- certificatie van pompen conform NEN-EN 50014.

In deze vergunning zijn maatregelen conform paragraaf 5.8, 6.4 en 6.5 van de PGS 28 voorgeschreven met betrekking tot afleverinstallaties voor methanol en het verpompen van methanol.

Overleg met brandweer Assen
Naar aanleiding van het overleg met de brandweer Assen is in deze vergunning voorgeschreven dat direct naast de tankwagen met een inhoud van 30 m^3 een blusvoertuig moet zijn opgesteld. Tevens moeten in de directe nabijheid van de tankwagen met een inhoud van 30 m^3, een brandkraan en een vat met water met een inhoud van 200 l aanwezig zijn. In elke pitbox moeten twee brandblussers en een vat met water met een inhoud van 200 l aanwezig zijn.
Daarnaast is naar aanleiding van het overleg met de brandweer Assen in deze vergunning voorgeschreven dat alle locaties waar methanol in een tankwagen van 30 m^3, in een kleinere tank ca. 5 m^3 en in de afleverinstallaties wordt opgeslagen, moeten zijn voorzien van een aanrijbeveiliging. De bij de aanvulling op de aanvraag d.d. 19 april 2006 gevoegde plattegrondtekening maakt deel uit van deze vergunning. Hiermee is onder andere vastgelegd dat op de juiste locaties aanrijbeveiligingen moeten worden geplaatst.
In deze vergunning is voorgeschreven dat de straatkolk in het rennerskwartier, gelegen in de directe nabijheid van de tankwagen met een inhoud van 30 m^3, moet worden afgeblokt.
Dit is noodzakelijk om te voorkomen dat methanol zich via het riool verspreid en op andere locaties een brand kan ontstaan.
Gezien de vluchtigheid van methanol is het niet noodzakelijk dat de overige straatkolken op grotere afstand van de tankwagen met een inhoud van 30 m^3 worden afgeblokt.

Gebruik van gasflessen
Uit de aanvraag blijkt dat tijdens het Champ Car-evenement gasflessen worden gebruikt ten behoeve van horecavoorzieningen. In de vigerende oprichtingsvergunning wordt met betrekking tot de opslag van gasflessen verwezen naar Publicatieblad nummer 14. Deze is inmiddels vervallen. Ter actualisatie van de vigerende oprichtingsvergunning zijn aan deze vergunning voorschriften verbonden voor het gebruik van deze gasflessen.

Calamiteitenplan
Uit de aanvraag blijkt dat de organisatie van een evenement jaarlijks het Draaiboek brandveiligheid en hulpverlening overlegt. In dit draaiboek is onder andere een calamiteitenplan opgenomen.
In de vigerende oprichtingsvergunning is voorgeschreven dat ten behoeve van de inrichting een algemeen calamiteitenplan aanwezig moet zijn voor situaties waarbij milieuverontreiniging of gevaar kan ontstaan. De opslag en gebruik van methanol betreft een nieuwe activiteit. Bij deze nieuwe activiteit is sprake van risico's die zijn verbonden aan de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen. Daarom is voorgeschreven dat binnen twee weken na het in werking treden van de vergunning het algemene calamiteitenplan uit voorschrift 1.3 van de oprichtingsvergunning moet worden aangepast. De eisen aan het aangepaste calamiteitenplan zijn voorgeschreven in deze vergunning.

Samenvatting
De PGS 28 is genoemd in de Regeling aanwijzing BBT-documenten. Ten aanzien van het aspect externe veiligheid wordt voldaan aan BBT, omdat naar aanleiding van de toetsing aan de PGS 28 voorschriften overeenkomstig de PGS 28 zijn verbonden aan deze vergunning waarmee het externe veiligheidsrisico tot een aanvaardbaar minimum is beperkt. Adviezen van de brandweer Assen met betrekking tot externe veiligheid zijn vastgelegd in de voorschriften die zijn verbonden aan deze vergunning.

IV.L. Toekomstige ontwikkelingen

In de aanvraag zijn geen redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen met betrekking tot de inrichting en het gebied waar de inrichting is gelegen.

V. BEKENDMAKING ONTWERPBESCHIKKING

V.A. Terinzageligging

De kennisgeving over de ontwerpbeschikking en de bijbehorende stukken is gepubliceerd in Het Gezinsblad en DGD-4 op 2 mei 2007. De ontwerpbeschikking en de daarop betrekking hebbende stukken liggen gedurende zes weken ter inzage (van 3 mei 2007 tot 15 juni 2007) in het provinciehuis te Assen en in de gemeentehuizen van Assen, Midden-Drenthe en Aa en Hunze.

V.B. Zienswijzen

Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking zijn, binnen de door de wet gestelde termijn, zienswijzen ingediend door:

- de heer/mevrouw 5.1.2e
- de heer 5.1.2e
- Sluyter advocaten namens de Stichting "Het Drents Landschap", de Milieufederatie Drenthe, de Vereniging Natuurmonumenten, IVN Assen, het Buitencentrum Witterzomer BV en de Stichting Geluidshinder Baggelhuizen e.o.
- de heer 5.1.2e
- de heer/mevrouw 5.1.2e en 5.1.2e
- de heer 5.1.2e en anderen
- de heer 5.1.2e en anderen

De zienswijzen zijn opgenomen in bijlage 2 van dit besluit. De zienswijzen zijn hier (kort) samengevat weergegeven en beoordeeld.

Zienswijze de heer/mevrouw 5.1.2e

1. Provinciale medewerking

De indruk ontstaat dat de provincie de aanvraag van het Circuit van Drenthe bijzonder snel behandelt en als de aanvraag niet past binnen de bestaande wetgeving, deze vlot wordt aangepast.

Reactie:
Het Champ Car-evenement past binnen het beleid van de provincie vanwege de promotionele waarde voor Drenthe. De omstandigheid dat wij dit evenement positief beoordelen, betekent niet dat wij bij de beoordeling van de aanvraag op grond van de Wm regels aanpassen om dit evenement doorgang te kunnen laten vinden. De aanvraag is volledig volgens de huidige wet- en regelgeving beoordeeld.

2. Toeneming geluidsoverlast

De lawaaimakende activiteiten op het Circuit van Drenthe nemen steeds verder toe.

Reactie:
Bij afweging van alle betrokken belangen zien wij geen aanleiding de aangevraagde vergunning te weigeren. Daarbij nemen wij in aanmerking dat de aanvraag geen uitbreiding inhoudt van het aantal dagen waarop sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (type-1-dagen) noch van het aantal dagen waarop type-2-activiteiten plaatsvinden, alsmede dat de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement blijft binnen de geluidsniveaus die wij in onze vergunning van 10 december 2002 voor type-1-activiteiten aanvaardbaar hebben geacht.

Zienswijze de heer 5.1.2e

1. Verschillende klassen (zienswijze 1B)
Het is niet duidelijk wat onder "verschillende klassen" moet worden begrepen, die tijdens het evenement naast de Champ Car-races worden verreden. In het ontwerpbesluit ontbreken voorwaarden waaraan deze verschillende klassen moeten voldoen.

Reactie:
In het akoestisch rapport dat behoort bij de aanvraag, is inzicht gegeven in de invulling van het Champ Car-evenement. Uit de tabellen onder 4.2 (pagina 8 en volgend) blijkt dat bij verschillende klassen kan worden gedacht aan Formule 3, Belcar en DSC. De invulling van het Champ Car-evenement ligt daarmee niet volledig vast. De concrete invulling is aan de aanvrager, zolang het in het akoestisch rapport opgegeven totaal bronvermogen niet wordt overschreden.

2. Locatie inrichting (zienswijze 1C)
De dichtstbijzijnde woning bevindt zich op 800 m en de dichtstbijzijnde woningen in Baggelhuizen bevinden zich op ca. 1.250 m. Dit is een substantieel verschil met betrekking tot de in het ontwerpbesluit genoemde afstanden van 1.400 m en 1.800 m.

Reactie:
De in paragraaf I.C van dit besluit genoemde afstanden zijn gemeten vanaf de hoofdtribune tot de dichtstbijzijnde woningen en niet vanaf de inrichtingsgrens. De afstanden zijn op deze wijze gemeten, omdat wij van mening zijn dat het akoestisch centrum van de inrichting ongeveer ter hoogte van die locatie ligt en het akoestisch centrum van de inrichting bepalend is voor de geluidsuitstraling naar de omgeving.

3. Geluidsrapport onjuist (zienswijze IV.B)
De geluidsgegevens worden niet nader gekwalificeerd. Het is onduidelijk wie de producent van de geluidsgegevens is en of deze voor dergelijke metingen gekwalificeerd is.

Reactie:
Peutz BV is een onafhankelijk, deskundig en gecertificeerd bureau dat onder meer in de akoestische wereld hoog staat aangeschreven. Gelet hierop zijn wij van mening dat wij mogen uitgaan van de juistheid en volledigheid van haar rapport. Overigens zien wij ook geen redenen te twijfelen aan de juistheid en volledigheid van de in het akoestisch rapport gebruikte gegevens.

4. Meer geluidsbelasting dan WK Superbike (zienswijze IV.B)
Bij het uitruilen van het Champ Car-evenement tegen het WK Superbike wordt meer geluidsoverlast veroorzaakt.

Reactie:
In de vergunning van 10 december 2002 is eenduidig vastgelegd dat deze vergunning zich wat de type-1-activiteiten betreft beperkt tot de Grand Prix TT, de WK Superbike en de Historic TT. In het akoestisch rapport dat behoort bij deze vergunning is de maximaal toegestane geluidsbelasting van de type-1-activiteiten aangegeven. Daarbij is geen onderscheid gemaakt naar Grand Prix TT, WK Superbike en Historic TT. Dit betekent dat één geluidsplafond geldt voor alle type-1-activiteiten en dat niet voor elke activiteit een afzonderlijk geluidsplafond geldt.
De berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement is lager dan de toegestane geluidsbelasting van type-1-activiteiten. De stelling van de heer 5.1.2e dat het Champ Car-evenement een aanmerkelijk zwaardere geluidsbelasting voor de omgeving oplevert dan de toegestane geluidsbelasting voor WK Superbike, is dan ook niet juist.

Voor zover de feitelijke geluidsbelasting vanwege de WK Superbike lager is dan de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement, zien wij daarin geen aanleiding de geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement niet aanvaardbaar te achten. Daarbij nemen wij in aanmerking dat de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement niet hoger is dan de maximaal toegestane geluidsbelasting van type-1-activiteiten.

5. Geluidsreducerende maatregelen (zienswijze IV.B)
Ten onrechte wordt het circuit niet verplicht aanvullende akoestische maatregelen te treffen.

Reactie:
Volgens het bij de aanvraag behorende akoestisch rapport zijn aanvullende akoestische voorzieningen ter reducering van de geluidsniveaus vanwege het Champ Car-evenement niet haalbaar of niet effectief. Wij zien geen aanleiding te twijfelen aan de juistheid van het akoestisch rapport. Wij zijn van mening dat in dit geval van de Stichting geen aanvullende akoestische voorzieningen kunnen worden gevraagd. Daarbij nemen wij in aanmerking dat rekening moet worden gehouden met de randvoorwaarden die internationale reglementen stellen aan dit soort activiteiten.

6. Straffactor windrichting (zienswijzen IV.B en IV.D)
Ten onrechte is bij de beoordeling van de geluidsbelasting en de luchtkwaliteit geen rekening gehouden met de windrichting.

Reactie:
Er is geen wet- en regelgeving waaraan deze aanvraag moet worden getoetst, waarin een straffactor voor windrichting wordt toegepast. Een toeslag voor een overwegende windrichting wordt in Nederland niet toegepast.
De immissies van stikstofdioxide (NO_2) en zwevende deeltjes (PM_{10}) liggen ruim onder de grenswaarden uit het Blk. De concentraties zijn zeer laag. Ook al wordt uitgegaan van de worstcasesituatie met betrekking tot de windrichting, dan is alsnog geen sprake van zodanige cumulatie dat de grenswaarden uit het Blk 2005 worden overschreden.

7. Toekomstige ontwikkelingen (zienswijze IV.L)
Ten onrechte wordt geen rekening gehouden met redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen in het kader van het plan Assen Koerst, Assen Zuid, NS-station, De Smelt, het operationele militaire oefenterrein en de A28.

Reactie:
In artikel 8.8, eerste lid, sub c, van de Wm is bepaald dat het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in ieder geval betrekt de met betrekking tot de inrichting en het gebied waar de inrichting zal zijn of is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu.
In de naar voren gebrachte ontwikkelingen zien wij geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren. Daarbij nemen wij in aanmerking dat volgens het MER dat behoort bij het Bestemmingsplan "De Haar/West" en de oprichtingsvergunning, de geluidsbelasting vanwege wegverkeerslawaai afkomstig van de Rijksweg A28, ijs-/zwemparadijs De Smelt en het militaire oefenterrein De Haar niet of nauwelijks bijdragen aan de cumulatie van geluid. De plannen Assen Koerst, Assen Zuid en NS-station zijn nog niet zodanig concreet dat wij de in deze plannen opgenomen ontwikkelingen in deze procedure kunnen betrekken.

8. Integraal samenhangend milieubeleid (zienswijze IV.L)
Het ontbreekt de provincie aan visie met betrekking tot een integraal samenhangend milieubeleid. Het leefcomfort van de bewoners van het gebied Baggelhuizen wordt voortdurend aangetast mede als gevolg van het niet onderkennen van eerdergenoemde ontwikkelingen.

Reactie:
Voor de bewoners van het gebied Baggelhuizen hebben wij geen afzonderlijk milieubeleid ontwikkeld. Dit betekent niet dat wij geen rekening houden met de belangen van de bewoners van het gebied Baggelhuizen. Bij afweging van alle betrokken belangen zien wij in dit geval evenwel geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren.

9. Verandering vergunning (conclusie)
Er is sprake van een andere categorie evenement bij Champ Cars. Raceauto's zijn geen motoren. Een nieuwe vergunning is noodzakelijk waarin rekening moet worden gehouden met de algehele situatie en ontwikkeling van het gebied.

Reactie:
In de vergunning van 10 december 2002 hebben wij vastgelegd dat deze vergunning zich wat de type-1-activiteiten betreft beperkt tot de Grand Prix TT, de WK Superbike en de Historic TT (akoestisch uitzonderlijke motorsportevenementen). Een en ander is bevestigd in rechtsoverweging 2.18.1 van de uitspraak van de Afdeling van 8 oktober 2003. Het Champ Car-evenement is een autosportevenement, zodat dit evenement niet valt binnen de vergunning van 10 december 2002. De heer 5.1.2e *concludeert dan ook terecht dat voor het houden van het Champ Car-evenement een nieuwe vergunning nodig is. De hier voorliggende veranderingsvergunning voorziet hierin.*
Bij afweging van alle betrokken belangen zien wij in dit geval geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren.

10. Zorgvuldige belangenafweging (conclusie)
Niet voldoende is aangetoond dat een zorgvuldige belangenafweging heeft plaatsgevonden waarbij nadrukkelijk rekening is gehouden met bewoners in de directe omgeving. Juist op de meest gebruikelijke tijdstippen van ontspanning, zomers en in de weekeinden, wordt de omgeving geteisterd door geluidsoverlast die in de woningen hinderlijk waarneembaar is.

Reactie:
Bij de aanvaardbaarheid van de aangevraagde activiteit hebben wij ook rekening gehouden met de belangen van omwonenden.
Bij de beoordeling van een aanvraag kunnen wij eerder ingediende klachten niet betrekken. Deze dienen in een eventueel handhavingstraject te worden meegenomen.
Elke aanvraag om een vergunning moeten wij zelfstandig beoordelen. Wij zijn van mening dat de hier aangevraagde activiteit in dit geval aanvaardbaar is, omdat geen sprake is van een uitbreiding van bestaande activiteiten (immers gelijktijdige afslanking WK Superbike naar type-2-activiteit) en omdat de berekende geluidsbelasting niet hoger is dan de maximaal toegestane geluidsbelasting van type-1-activiteiten.

Zienswijze Stichting "Het Drentse Landschap" en anderen 5.1.2e

1. Typering evenement (zienswijzen 1, 5 en 7)
Volgens de uitspraak van de Afdeling van 8 oktober 2003 (nummer 200300452/2) geldt de vergunning voor wat betreft type-1-activiteiten uitsluitend voor de Grand Prix TT en de WK Superbike en niet voor daarmee vergelijkbare evenementen. Voor het Champ Car-evenement is daarom een nieuwe vergunning nodig, Ten onrechte is bij verlening van de vergunning niet getoetst aan de uit de zonering c.q. het MTG-besluit voortvloeiende grenswaarden. Uit de jurisprudentie (ABRvS 4 oktober 2006) volgt dat er geen ruimte is voor enige belangenafweging, waarbij een veronderstelde maatschappelijke en/of bedrijfseconomische noodzaak een rol speelt.
Het vergunnen van het Champ Cars-evenement levert - in ieder geval voor 2007 - een uitbreiding op naar tien type-1-dagen, omdat in april 2007 de WK Superbike al is verreden.

Reactie:
Het circuit ligt op een geluidgezoneerd industrieterrein. Rond dit industrieterrein is een geluidszone vastgesteld waar de geluidsbelasting vanwege het terrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan. Bij de vaststelling van de geluidszone respectievelijk bij de vaststelling van de MTG op de gevel van woningen binnen deze zone is uitgegaan van de representatieve bedrijfssituatie. Activiteiten die geen deel uitmaken van de representatieve bedrijfssituatie, zijn aangemerkt als zogenoemde type-1-activiteiten (zie ook r.o. 2.9.3 van de uitspraak van de Afdeling van 8 oktober 2003). Voor deze activiteiten geldt dat bij de toetsing krachtens artikel 8.8, derde lid, onder a, van de Wm niet behoeft te worden getoetst aan de zonegrenswaarde.
Blijkens het akoestisch rapport van DGMR raadgevende ingenieurs BV behorende bij het MTG-besluit hebben type-1-activiteiten betrekking op WK-wedstrijden (zoals Grand Prix TT en WK Superbike). Onder deze definitie vallen niet alleen de Grand Prix TT en de WK Superbike, maar ook daarmee vergelijkbare evenementen. Wij zijn van mening dat het Champ Car-evenement qua aard en omvang vergelijkbaar is met de Grand Prix TT (Moto GP) en dat het Champ Car-evenement daarom valt binnen de type-1-activiteiten, zoals bedoeld in het MTG-besluit.
In de vergunning van 10 december 2002 hebben wij aangesloten bij de typering uit het MTG-besluit en hebben wij eenduidig vastgelegd dat deze vergunning zich wat de type-1-activiteiten betreft beperkt tot de Grand Prix TT, de WK Superbike en de Historic TT (akoestisch uitzonderlijke motorsportevenementen). Een en ander is bevestigd in rechtsoverweging 2.18.1 van de uitspraak van de Afdeling van 8 oktober 2003. Het Champ Car-evenement is een autosportevenement, zodat dit evenement niet valt binnen de vergunning van 10 december 2002. De Stichting "Het Drentse Landschap" en anderen constateren terecht dat daarom voor het houden van het Champ Car-evenement een nieuwe vergunning nodig is. De hier voorliggende veranderingsvergunning voorziet hierin.
In haar uitspraak van 21 februari 2007 (nummer 200600350/2) heeft de Afdeling ten aanzien van de uitbreiding van het aantal dagen dat sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (zogenoemde UBO-dagen) overwogen dat in die zaak geen ruimte aanwezig was voor de voorgestane belangenafweging waarbij de maatschappelijke en (bedrijfs)economische noodzaak van de aangevraagde uitbreiding van het aantal UBO-dagen een belangrijke rol speelt. Wij stellen vast dat in de hier aan de orde zijnde situatie geen sprake is van een uitbreiding van het aantal dagen waarop sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (type-1-dagen). Deze uitspraak heeft dan ook geen betrekking op een situatie als hier aan de orde.
Volgens de aanvraag zal het Champ Car-evenement worden gehouden onder gelijktijdige afslanking van het WK Superbike tot type-2-activiteit. Deze afslanking is gelijktijdig met de aanvraag voor het houden van het Champ Car-evenement aangevraagd en vergund, zodat het niet is toegestaan beide evenementen binnen één jaar als type-1-activiteit te laten plaatsvinden en daarmee het aantal dagen waarop sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (type-1-dagen) uit te breiden. Wij zien in deze zienswijze aanleiding het volgende voorschrift toe te voegen aan de vergunning: in de periode van 1 januari 2007 tot 1 januari 2009 mogen activiteiten die akoestisch zijn gekenmerkt en beoordeeld als type 1-activiteit, gedurende ten hoogste zeven dagen per jaar plaatsvinden.

2. Geluidsrapport onjuist (zienswijze 2)
Bij het aan de aanvraag ten grondslag liggende geluidsrapport zijn kanttekeningen te plaatsen. Daartoe is een reactie overgelegd van adviesbureau De Haan BV van 29 mei 2007.

Reactie:
Wij constateren op basis van de reactie van adviesbureau De Haan BV dat in tabel 4 van het akoestisch rapport abusievelijk niet het juiste spectrum is weergegeven. Het juiste spectrum is opgenomen in bijlagen I en IV van het akoestisch rapport dat behoort bij de aanvraag. Bij de berekening van de geluidsbelasting is wel van het juiste spectrum uitgegaan, zodat de rekenresultaten valide zijn.
Wij zien ook voor het overige geen aanleiding te twijfelen aan de juistheid en volledigheid van de in het bij de aanvraag behorende akoestisch rapport opgenomen gegevens.

3. Meer geluidsbelasting dan Superbike (zienswijzen 3 en 5d)
Het Champ Car-evenement levert een aanmerkelijk zwaardere geluidsbelasting voor de omgeving op dan het voorheen begin september verreden WK Superbike.

Reactie:
In de vergunning van 10 december 2002 is eenduidig vastgelegd dat deze vergunning zich wat de type-1-activiteiten betreft beperkt tot de Grand Prix TT, de WK Superbike en de Historic TT. In het akoestisch rapport dat behoort bij deze vergunning is de MTG van de type-1-activiteiten aangegeven. Daarbij is geen onderscheid gemaakt naar Grand Prix TT, WK Superbike en Historic TT. Dit betekent dat één geluidsplafond geldt voor alle type-1-activiteiten en dat niet voor elke activiteit een afzonderlijk geluidsplafond geldt.
De berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement is lager dan de toegestane geluidsbelasting van type-1-activiteiten. De stelling van de Stichting "Het Drentse Landschap" en anderen dat het Champ Car-evenement een aanmerkelijk zwaardere geluidsbelasting voor de omgeving oplevert dan de toegestane geluidsbelasting voor WK Superbike, is dan ook niet juist.
Voor zover de feitelijke geluidsbelasting vanwege de WK Superbike lager is dan de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement, zien wij daarin geen aanleiding de geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement niet aanvaardbaar te achten. Daarbij nemen wij in aanmerking dat de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement niet hoger is dan de maximaal toegestane geluidsbelasting van type-1-activiteiten.

4. Advies TNO (zienswijze 4)
De aangevraagde vergunning is in strijd met het advies van TNO uit 1997.

Reactie:
In opdracht van de gemeente Assen heeft TNO-PG in 1997 een studie verricht naar de beleving van de geluidssituatie afkomstig van onder meer het TT-circuit, het MTTK-crossterrein, de schietbaan, de ijsbaan en de snelweg A28. Volgens de conclusies bij dit rapport wordt de aanwezigheid van het TT-circuit door de meeste bewoners positief beoordeeld uit oogpunt van gezelligheid en economische belangen. De geluidshinder van het TT-circuit blijkt voor 10% van de bewoners (grotendeels) onaanvaardbaar te zijn. De meerderheid vindt dat de geluidshinder wordt overdreven en is tegen de sluiting van het circuit (pagina's 37-38 van het rapport). Op grond van de bevindingen heeft TNO-PG de gemeente Assen geadviseerd onder meer het aantal lawaai-activiteiten per seizoen op het TT-circuit bij voorkeur niet uit te breiden om zodoende een verdere verslechtering van de geluidssituatie door activiteiten op het TT-circuit tegen te gaan (pagina's 38-39 van het rapport).
Wij hebben kennisgenomen van dit rapport. Bij afweging van alle betrokken belangen zien wij in dit rapport geen aanleiding de aangevraagde vergunning te weigeren. Daarbij nemen wij in aanmerking dat de aanvraag geen uitbreiding inhoudt van het aantal dagen waarop sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (type-1-dagen) noch van het aantal dagen waarop type-2-activiteiten plaatsvinden, alsmede dat de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement blijft binnen de geluidsniveaus die wij in onze vergunning van 10 december 2002 voor type-1-activiteiten aanvaardbaar hebben geacht.

5. Natuur (zienswijzen 3 en 4)
Wederom wordt een stap gezet in het opvoeren van de geluidsoverlast van het circuit, ten nadele van de voor de fauna noodzakelijke rust in het aanpalende beschermd natuurmonument/habitatgebied Witterveld. Het WK Superbike wordt verplaatst van september naar de gevoelige broedperiode.

Reactie:
Het gebied Witterveld is aangewezen als beschermd natuurmonument in de zin van de NBW 1998 en aangemeld als gebied dat zich kwalificeert als speciale beschermingszone in de zin van de Habitatrichtlijn. Wij zijn van mening dat bezwaren die betrekking hebben op een eventuele aantasting van de natuurwaarden van dit gebied, niet in deze procedure, maar in een procedure op grond van de NBW 1998 aan de orde moeten komen. Daarbij nemen wij in aanmerking dat het beschermingsregime van de NBW 1998 voldoende adequaat is om een eventuele aantasting van de natuurwaarden van dit gebied te voorkomen. In dit verband verwijzen wij nog naar de uitspraken van de Afdeling van 21 februari 2007 (nummer 200606386/1) en 7 maart 2007 (nummer 200604689/1).

6. Geluidsbeperkende maatregelen (zienswijze 6)
Niet is onderzocht in hoeverre door geluiddempers kan worden bereikt dat het evenement binnen de geldende grenswaarden kan worden verreden dan wel ten minste tot een aanmerkelijke reductie van de geluidsbelasting kan worden gekomen.

Reactie:
Vaststaat dat een evenement als Champ Cars niet binnen de geldende geluidsgrenswaarden, behorende bij de representatieve bedrijfssituatie, kan worden verreden. Volgens het bij de aanvraag behorende akoestisch rapport zijn aanvullende akoestische voorzieningen ter reducering van de geluidsniveaus vanwege het Champ Car-evenement niet haalbaar of niet effectief. Wij zien geen aanleiding te twijfelen aan de juistheid van het akoestisch rapport. Wij zijn van mening dat in dit geval van de Stichting geen aanvullende akoestische voorzieningen kunnen worden gevraagd. Daarbij nemen wij in aanmerking dat rekening moet worden gehouden met de randvoorwaarden die internationale reglementen stellen aan dit soort activiteiten.

7. Meetresultaten permanente meetmast WK Superbike (aanvulling zienswijze d.d. 11 juni 2007)
De meetresultaten van de permanente meetmast tijdens het Superbike-weekend van 27 april tot en met 29 april 2007 bevestigen dat het Superbike-evenement zich feitelijk heeft gekwalificeerd als type-1-evenement, overeenkomstig de daartoe verleende vigerende vergunning. Tezamen met de eind juni 2007 te verrijden TT zijn de vergunde zeven type-1-dagen voor dit jaar verbruikt, zodat geen ruimte bestaat voor het vergunnen van het Champ Car-evenement.

Reactie:
Tijdens het WK Superbike hebben wij de geluidsmetingen verricht. Ook door de Stichting zijn geluidsmetingen verricht. De resultaten van deze metingen worden in het kader van onze handhavingsverantwoordelijkheid afgehandeld. Indien daartoe aanleiding is passen wij ons handhavingsstappenplan toe.

Zienswijze de heer 5.1.2e

1. Woning Witterbroek 1 ligt op 800 m en de dichtstbijzijnde woningen in Baggelhuizen bevinden zich op 1.150 m. Dit is een afwijking met betrekking tot de in het ontwerpbesluit genoemde afstanden van 1.400 m en 1.800 m. De geluidsberekeningen zouden wellicht moeten worden bijgesteld.

Reactie:
De in paragraaf I.C van dit besluit genoemde afstanden zijn gemeten vanaf de hoofdtribune tot de dichtstbijzijnde woningen en niet vanaf de inrichtingsgrens. De afstanden zijn op deze wijze gemeten, omdat wij van mening zijn dat het akoestisch centrum van de inrichting ongeveer ter hoogte van die locatie ligt en het akoestisch centrum van de inrichting bepalend is voor de geluidsuitstraling naar de omgeving.

2. Gedeputeerde staten noemen alleen positieve effecten en werken toe naar een goedkeuring.

Reactie:
Wij mogen een vergunning ingevolge de Wm alleen weigeren in het belang van de bescherming van het milieu. Wij zijn van mening dat de milieueffecten van de aangevraagde activiteiten in dit geval aanvaardbaar zijn. Bij afweging van alle betrokken belangen zien wij daarom geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren.

3. Voorwaarden voor de andere klassen die worden verreden, zijn niet vermeld.

Reactie:
In het akoestisch rapport dat behoort bij de aanvraag, is inzicht gegeven in de invulling van het Champ Car-evenement. Uit de tabellen onder 4.2 (pagina 8 en volgende) blijkt dat bij verschillende klassen kan worden gedacht aan Formule 3, Belcar en DSC. De invulling van het Champ Car-evenement ligt daarmee niet volledig vast. De concrete invulling is aan de aanvrager, zolang het in het akoestisch rapport opgegeven totaal bronvermogen niet wordt overschreden.

4. Straffactor en bronvermogen worden niet uitgelegd.

Reactie:
In de begrippenlijst bij de aan deze vergunning verbonden voorschriften zijn de begrippen bronvermogen en straffactor uitgelegd.

5. Zorgvuldige belangenafweging
Het TT-circuit als industriegebied is niet op de juiste locatie gepland. Niet voldoende is aangetoond dat een zorgvuldige belangenafweging heeft plaatsgevonden waarbij nadrukkelijk rekening is gehouden met de vele klachten en een woonwijk in de directe omgeving. Juist in het zomerseizoen, als mensen thuis zijn en buiten zijn, vinden de grootste lawaai-activiteiten plaats.

Reactie:
Bij de aanvaardbaarheid van de aangevraagde activiteit hebben wij ook rekening gehouden met de belangen van omwonenden.
Bij de beoordeling van een aanvraag kunnen wij eerder ingediende klachten niet betrekken. Deze dienen in een eventueel handhavingstraject te worden meegenomen.
Elke aanvraag om een vergunning moeten wij zelfstandig beoordelen. Wij zijn van mening dat de hier aangevraagde activiteit in dit geval aanvaardbaar is, omdat geen sprake is van een uitbreiding van bestaande activiteiten (immers gelijktijdige afslanking WK Superbike naar type-2-activiteit) en omdat de berekende geluidsbelasting niet hoger is dan de maximaal toegestane geluidsbelasting van type-1-activiteiten.

Zienswijze de heer/mevrouw 5.1.2e en 5.1.2e

1. Koppeling besluiten I en II
Bij het besluit expliciet vermelden dat besluit I en besluit II gekoppeld zijn, zodat niet na twee jaar Champ Car-races en WK Superbike als type 1 (of zelfs type 0) gaan plaatsvinden.

Reactie:
De hier aan de orde zijnde vergunning geldt voor het houden van Champ Car-races in 2007 en 2008. Dit betekent dat na afloop van deze periode zonder nieuwe vergunning geen Champ Car-races meer kunnen plaatsvinden.

2. en 3. Vergunningsperiode
Het Champ Car-evenement heeft de ambitie om uit te groeien tot een officieel WK. Het ligt dus niet voor de hand dat dit evenement over twee jaar van het programma zal worden afgevoerd.

Reactie:
Zelfs indien het Champ Car-evenement uitgroeit tot een officieel WK, zal hiervoor een nieuwe vergunningsprocedure moeten worden gestart.

4. Programmering
Het totaal aantal type-0-, -1- en -2-dagen (respectievelijk 5, 7 en 27 dagen) dient in de periode van de vergunning en daarna niet overschreden te worden. De voorgestelde programmering moet worden aangehouden.

Reactie:
Het totaal aantal type-0-, -1- en -2-dagen wordt met dit besluit niet uitgebreid.

5. Handhaving
In het (ontwerp)besluit dienen de concrete sancties te worden opgenomen, die zullen worden getroffen bij overschrijding van de grenswaarden in de vastgestelde (geluids)normen.

Reactie:
Wij kunnen aan een vergunning alleen voorschriften verbinden ter bescherming van de belangen van het milieu. In de voorschriften kan niet worden vastgelegd welke sancties zullen worden opgelegd bij overtreding van grenswaarden. De beoordeling welke sancties geschikt zijn, dient plaats te vinden in een eventueel handhavingstraject.

6. Maximale geluidsniveaus
De maximale geluidsniveaus dienen hemelsbreed te worden berekend en gemeten volgens de kadastrale gegevens.

Reactie:
In het akoestisch onderzoek zijn de maximale geluidsniveaus berekend conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999.

7. Natuur
Het resultaat van de voortoets in het kader van de NBW 1998 wordt niet vermeld. Tevens ontbreekt het beschermd natuurmonument Witterveld in de tabellen met betrekking tot de geluidsniveaus.

Reactie:
Het gebied Witterveld is aangewezen als beschermd natuurmonument in de zin van de NBW 1998 en aangemeld als gebied dat zich kwalificeert als speciale beschermingszone in de zin van de Habitatrichtlijn. Wij zijn van mening dat bezwaren die betrekking hebben op een eventuele aantasting van de natuurwaarden van dit gebied, niet in deze procedure, maar in een procedure op grond van de NBW 1998 aan de orde moeten komen. Daarbij nemen wij in aanmerking dat het beschermingsregime van de NBW 1998 voldoende adequaat is om een eventuele aantasting van de natuurwaarden van dit gebied te voorkomen. In dit verband verwijzen wij nog naar de uitspraken van de Afdeling van 21 februari 2007 (nummer 200606386/1) en 7 maart 2007 (nummer 200604689/1).

8. Geluidsreducerende maatregelen
De woonwijk Baggelhuizen zou, met betrekking tot het circuitlawaai, wellicht gebaat zijn bij een volledige afdichting van de geluidswal langs de A28.

Reactie:
De geluidswal langs de A28 ligt buiten de inrichtingsgrens van het circuit. Reeds om die reden kunnen wij in deze procedure niet verlangen dat deze wal volledig wordt afgedicht.

9. Zorgvuldige belangenafweging
Het organiseren van grootschalige evenementen op het TT-circuit is in strijd met de promotionele waarde van Drenthe als rustige provincie en Assen als stad in het groen.

Reactie:
Bij afweging van alle betrokken belangen achten wij de aangevraagde activiteit aanvaardbaar.

10. Evaluatie
Bij de evaluatie dienen de omwonenden en hun organisaties betrokken te worden.

Reactie:
Bij de evaluatie na afloop van het evenement zullen wij beoordelen welke partijen wij bij deze evaluatie zullen betrekken.

11. Toeneming geluidsproducerende activiteiten
Wij zijn tegen het steeds maar uitbreiden van activiteiten op het TT-circuit die ons geluidsoverlast bezorgen.

Reactie:
Bij afweging van alle betrokken belangen zien wij geen aanleiding de aangevraagde vergunning te weigeren. Daarbij nemen wij in aanmerking dat de aanvraag geen uitbreiding inhoudt van het aantal dagen waarop sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (type-1-dagen) noch van het aantal dagen waarop type-2-activiteiten plaatsvinden, alsmede dat de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement blijft binnen de geluidsniveaus die wij in onze vergunning van 10 december 2002 voor type-1-activiteiten aanvaardbaar hebben geacht.

Zienswijze 5.1.2e **en anderen**

1. Oprekken geluidsruimte
De geluidsruimte is steeds verder opgerekt, zodat nu per jaar al 249 lawaai-activiteiten op het circuit zijn.

Reactie:
De aanvraag houdt geen uitbreiding in van het aantal dagen waarop sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (type-1-dagen) noch van het aantal dagen waarop type-2-activiteiten plaatsvinden. De berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement blijft bovendien binnen de geluidsniveaus die wij in onze vergunning van 10 december 2002 voor type-1-activiteiten aanvaardbaar hebben geacht. Gelet hierop zien wij geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren.

2. Met TT vergelijkbaar evenement
Champ Car-races is niet een met TT vergelijkbaar evenement. Tot nu toe was alleen sprake van motoren in de categorieën 0 en 1. Ook is het niet noodzakelijk Champ Car-races in Assen te houden.

Reactie:
De type-1-activiteiten zoals bedoeld in het besluit tot vaststelling van de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting op de gevels van de woningen binnen de geluidszone (WK-wedstrijden), hebben niet alleen betrekking op motorsportactiviteiten, maar ook op autosportactiviteiten. De Grand Prix TT is qua aard en omvang representatief voor deze type-1-activiteiten. Wij zijn van mening dat het Champ Car-evenement qua aard (internationaal) vergelijkbaar is met de Grand Prix TT. Daaraan doet niet af dat de Grand Prix TT betrekking heeft op motoren en het Champ Car-evenement op auto's.
Wij zijn van mening dat een grootschalig internationaal evenement als het Champ Car-evenement vanwege de promotionele waarde past binnen het beleid van de provincie Drenthe. De stelling dat andere steden dan Assen zitten te springen om een dergelijk evenement, maakt dat niet anders.

3. Geluidsberekeningen
Onder bepaalde omstandigheden onderschatten de berekeningen de geluidsbelasting voor de wijk Kortbossen/Baggelhuizen. Waarom zijn de voor 13 mei berekende geluidsniveaus niet als maximaal te verwachten geluidsniveaus in de afweging meegenomen?

Reactie:
Wij hebben geen redenen te twijfelen aan de juistheid of volledigheid van de gegevens die zijn opgenomen in het akoestisch rapport dat behoort bij de aanvraag.
Het overige deel van de zienswijze heeft betrekking op handhaving.

4. Standstill-beginsel
In het milieubeleid is het standstill-beginsel algemeen aanvaard. Uit de considerans blijkt niet dat met dit beginsel rekening is gehouden. Lawaai lijkt steeds meer de kern van het vermaak te worden.

Reactie:
De berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement blijft binnen de geluidsniveaus die wij in onze vergunning van 10 december 2002 voor type-1-activiteiten aanvaardbaar hebben geacht. Evenmin leidt het Champ Car-evenement tot een toeneming van het aantal type-1-dagen. Wij zijn dan ook van mening dat geen sprake is van strijd met het standstill-beginsel. Internationale reglementen stellen randvoorwaarden aan dit soort activiteiten. Wij hebben in zoverre dan ook geen aanleiding gezien akoestische voorzieningen voor te schrijven.

5. WK Superbike als type-2-activiteit
Uit de considerans blijkt dat het WK Superbike met minder lawaai kan worden verreden dan bij eerdere vergunningverlening noodzakelijk bleek. Deze geluidsruimte mag niet zomaar worden opgevuld.

Reactie:
De Stichting heeft ervoor gekozen het WK Superbike in verband met het Champ Car-evenement tijdelijk (voor 2007 en 2008) af te slanken tot type-2-activiteit. Daarvoor dient de invulling van het WK Superbike ingrijpend te worden aangepast (onder andere het schrappen van bepaalde races). Dit betekent dat een ander WK Superbike wordt verreden en niet dat het originele WK Superbike met minder geluid kan worden verreden. De aanvraag houdt geen normopvulling in, maar een andere invulling van de toegestane type-1-activiteiten. Tevens wordt een bestaande type-2-activiteit van de evenementenkalender verwijderd zodat het aantal vergunde dagen voor type-2-activiteiten gelijk blijft. Zie ook de reactie bij punt 3 (zienswijzen 3 en 5d) van de Stichting "Het Drents Landschap".

6. CO_2-reductie/verbeteren leefklimaat
Activiteiten die het milieu minder belasten, passen beter in het landelijk beleid tot beperking van klimaatvervuilende en lawaaiveroorzakende activiteiten.

Reactie:
Wij onderschrijven het streven om klimaatvervuilende en lawaaiveroorzakende activiteiten zoveel mogelijk te beperken. De aanvraag houdt evenwel geen uitbreiding in van het aantal dagen waarop sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (type-1-dagen) noch van het aantal dagen waarop type-2-activiteiten plaatsvinden. De berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement blijft bovendien binnen de geluidsniveaus die wij in onze vergunning van 10 december 2002 voor type-1-activiteiten aanvaardbaar hebben geacht. Gelet hierop zien wij geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren.

7. Zienswijzen "Stichting Het Drents Landschap" en anderen
Wij sluiten ons aan bij de zienswijzen die zijn ingediend door de Stichting "Het Drents Landschap" en anderen.

Reactie:
Wij verwijzen voor een reactie op deze zienswijze naar onze reactie op de zienswijzen van de Stichting "Het Drents Landschap" en anderen.

Zienswijze de heer 5.1.2e en anderen

1. Geluidsoverlast
De vervanging van WK Superbike door het Champ Car-evenement en de Endurance Races door WK Superbike levert een toename van de geluidsoverlast op en daarmee een verdere aantasting van het leefklimaat.

Reactie:
In het akoestisch rapport dat behoort bij de vergunning van 10 december 2002 is de maximaal toegestane geluidsbelasting van de type-1- respectievelijk type-2-activiteiten aangegeven. Daarbij is geen onderscheid gemaakt naar de verschillende binnen deze typen vallende activiteiten. Dit betekent dat één geluidsplafond geldt voor alle type-1-activiteiten en één geluidsplafond voor alle type-2-activiteiten. Er geldt voor de verschillende activiteiten dus geen afzonderlijk geluidsplafond.
De berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement is lager dan de toegestane geluidsbelasting van type-1-activiteiten. De verwachting van de heer 5.1.2e en anderen dat het Champ Car-evenement aanzienlijk meer geluid zal produceren dan de toegestane geluidsbelasting voor de WK Superbike, is dan ook niet juist. Evenmin zal het WK Superbike meer geluid produceren dan de toegestane geluidsbelasting voor type-2-activiteiten, zoals de Endurance Races. Voor zover de feitelijke geluidsbelasting vanwege de WK Superbike respectievelijk de Endurance Races lager is dan de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement respectievelijk de WK Superbike, zien wij daarin geen aanleiding de aangevraagde vergunning te weigeren. Daarbij nemen wij in aanmerking dat de berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement niet hoger is dan de maximaal toegestane geluidsbelasting van type-1-activiteiten en dat de berekende geluidsbelasting van de WK Superbike niet hoger is dan de maximaal toegestane geluidsbelasting van type-2-activiteiten.

2. Karakter type-indeling
Het karakter van de activiteiten op het circuit verandert voortdurend hetgeen resulteert in een toename van de geluidsoverlast.

Reactie:
Blijkens het akoestisch rapport van DGMR raadgevende ingenieurs BV behorende bij het besluit tot vaststelling van de maximaal toelaatbare geluidgrenswaarden (MTG-besluit) zien type-1-activiteiten op WK-wedstrijden (zoals Grand Prix TT en WK Superbike). Onder deze definitie vallen niet alleen de Grand Prix TT en de WK Superbike, maar ook daarmee vergelijkbare evenementen. Wij zijn van mening dat het Champ Car-evenement qua aard en omvang vergelijkbaar is met de Grand Prix TT (Moto GP) en dat het Champ Car-evenement daarom valt binnen de type-1-activiteiten, zoals bedoeld in het MTG-besluit. De aanvraag houdt geen uitbreiding in van het aantal dagen waarop sprake is van uitzonderlijke bedrijfsomstandigheden (type-1-dagen) noch van het aantal dagen waarop type-2-activiteiten plaatsvinden. De berekende geluidsbelasting vanwege het Champ Car-evenement blijft bovendien binnen de geluidsniveaus die wij in onze vergunning van 10 december 2002 voor type-1-activiteiten aanvaardbaar hebben geacht. Het Champ Car-evenement zal dus niet resulteren in een toename van de reeds toegestane geluidsbelasting. Gelet hierop zien wij geen aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren.

3. Toekomstige ontwikkelingen
In de considerans wordt ten onrechte voorbijgegaan aan de te verwachten activiteiten rond TT-World, de geruchten rond het aanwijzen van het circuit als Nationaal Evenemententerrein en de vergunningsprocedure voor het houden van grootschalige muziekevenementen.

Reactie:
In artikel 8.8, eerste lid, sub c, van de Wm is bepaald dat het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in ieder geval betrekt de met betrekking tot de inrichting en het gebied waar de inrichting zal zijn of is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu.
Bij beoordeling van de hier aan de orde zijnde aanvraag hebben wij betrokken dat ook een aanvraag is ingediend voor het houden van grootschalige muziekevenementen (zie onder I.D). In deze ontwikkeling noch in de bouw van amusementspark TT-World zien wij aanleiding de gevraagde vergunning te weigeren. De plannen ten aanzien van het aanwijzen van het circuit als Nationaal Evenemententerrein zijn nog niet zodanig concreet dat wij deze plannen in deze procedure kunnen betrekken.

4. Tijdelijk karakter
Gevreesd wordt dat van een tijdelijke activiteit geen sprake zal zijn.

Reactie:
De hier aan de orde zijnde vergunning wordt expliciet voor 2007 en 2008 verleend. Wij hebben op voorhand geen redenen om aan te nemen dat een permanente vergunning wordt beoogd. Indien de Stichting voor het Champ Car-evenement een permanente vergunning wenst, moet hiervoor een afzonderlijke vergunning worden aangevraagd. Pas wanneer deze aanvraag daadwerkelijk wordt ingediend, kunnen wij beoordelen of wij hiervoor een vergunning zullen verlenen.

5. Broedzeizoen
De Superbikes zijn nu verplaatst van buiten het broedseizoen naar binnen het broedseizoen.

Reactie:
Het gebied Witterveld is aangewezen als beschermd natuurmonument in de zin van de NBW 1998 en aangemeld als gebied dat zich kwalificeert als speciale beschermingszone in de zin van de Habitatrichtlijn. Wij zijn van mening dat bezwaren die betrekking hebben op een eventuele aantasting van de natuurwaarden van dit gebied, niet in deze procedure, maar in een procedure op grond van de NBW 1998 aan de orde moeten komen.

Daarbij nemen wij in aanmerking dat het beschermingsregime van de NBW 1998 voldoende adequaat is om een eventuele aantasting van de natuurwaarden van dit gebied te voorkomen. In dit verband verwijzen wij nog naar de uitspraken van de Afdeling van 21 februari 2007 (nummer 200606386/1) en 7 maart 2007 (nummer 200604689/1).

6. Best beschikbare technieken
Met name op het gebied van geluidsdempende uitlaten zijn betere technieken beschikbaar.

Reactie:
Volgens het bij de aanvraag behorende akoestisch rapport zijn aanvullende akoestische voorzieningen ter reducering van de geluidsniveaus vanwege het Champ Car-evenement niet haalbaar of niet effectief. Wij zien geen aanleiding te twijfelen aan de juistheid van het akoestisch rapport. Wij zijn van mening dat in dit geval van de Stichting geen aanvullende akoestische voorzieningen kunnen worden gevraagd. Daarbij nemen wij in aanmerking dat rekening moet worden gehouden met de randvoorwaarden die internationale reglementen stellen aan dit soort activiteiten.

7. Handhaving
Vanwege de vraagtekens die er op dit moment bestaan ten aanzien van het functioneren van het huidige meetsysteem, is de verandering van een vergunning een goed moment om de monitoring en handhaving van de geluidsniveaus te herzien.

Reactie:
De aanvraag heeft uitsluitend betrekking op het Champ Car-evenement en het verrijden van de WK Superbike als type-2-activiteit. Met een herziening van het monitoringssysteem zou in dit geval de grondslag van de aanvraag worden verlaten. Overigens leent een milieuvergunning zich niet voor het opnemen van bepalingen over handhaving.

V.C. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

In dit besluit is de considerans gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit.
In onderdeel I.C is een nadere aanduiding gegeven van de afstanden tot de dichtstbijzijnde woningen. Onderdeel III.C is aangepast in verband met gelijktijdige terinzageligging met het besluit ingevolge de NBW 1998. Aan de vergunning is een extra voorschrift verbonden in verband met het totaal aantal type-1-dagen per jaar. Tevens is de begrippenlijst gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit. De begrippen bronvermogen en straffactor zijn toegevoegd. Tevens is de omschrijving van het begrip Champ Car-evenement aangepast.

VI. CONCLUSIE

Bij de afwegingen die tot dit besluit hebben geleid, hebben wij alle belangen zorgvuldig afgewogen.
De Champ Car-races op het circuit zijn uitzonderlijk van karakter en niet representatief voor de gehele bedrijfssituatie. In de voorschriften is vastgelegd dat deze activiteit maximaal drie dagen per jaar mag worden gehouden.
De toelaatbare geluidsniveaus op representatieve waarneempunten zijn in de voorschriften vastgelegd.
De geluidsniveaus zullen geen onaanvaardbare hinder naar de omgeving tot gevolg hebben.

VII. TERMIJN VERGUNNING

In beginsel geldt een Wm-vergunning voor onbepaalde tijd. Wij kunnen bepalen dat een Wm-vergunning slechts geldt voor een termijn van ten hoogste vijf jaar (artikel 8.17, eerste lid, van de Wm) indien onder meer uit de aanvraag blijkt dat de Wm-vergunning slechts geldt voor een daarbij aangegeven termijn wordt aangevraagd.
Conform artikel 8.17, eerste lid 1, sub b, is door de aanvrager een veranderingsvergunning voor het houden van Champ Car-races in 2007 en 2008 aangevraagd. De reden voor dit verzoek is dat het tijdelijke karakter van de vergunningaanvraag met name is ingegeven door het feit dat het een grootschalig evenement betreft waarvan het succes nog niet is bewezen.

Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

gelet op het voorgaande en de ter zake geldende wettelijke bepalingen

BESLUITEN:

I. de door de Stichting Circuit van Drenthe aangevraagde veranderingsvergunning als bedoeld in artikel 8.1, eerste lid, sub b, van de Wm voor het houden van Champ Car-races te verlenen voor de periode vanaf het in werking treden van dit besluit tot 1 januari 2009;

II. de door de Stichting Circuit van Drenthe aangevraagde veranderingsvergunning als bedoeld in artikel 8.1, eerste lid, sub b, van de Wm voor het indelen van het WK Superbike als type-2-activiteit te verlenen voor de periode vanaf het in werking treden van dit besluit tot 1 januari 2009;

III. dat de volgende onderdelen van de aanvraag deel uitmaken van dit besluit:
- figuur 4.1 van het akoestisch onderzoek d.d 13 maart 2007, kenmerk FB 16549-1;
- plattegrondtekening nummer 1-FB 16549 d.d. 19 april 2007;

IV. aan deze Wm-vergunning de bijgevoegde voorschriften te verbinden;

V. alle voorschriften behorende bij de vergunning d.d. 10 december 2002 die betrekking hebben op type-2-activiteiten van overeenkomstige toepassing te verklaren op het WK Superbike.

Gedeputeerde staten voornoemd,

5.1.2e , secretaris

5.1.2e , voorzitter

Bijlage(n):
tk/ms/coll.

Het origineel van dit besluit wordt verzonden aan de Stichting Circuit van Drenthe, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 150, 9400 AD Assen.

Afschrift aan:

- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Dienst Stadsontwikkeling, Afdeling Ruimtelijke Plannen, t.a.v. mevrouw 5.1.2e Postbus 30018, 9400 RA Assen
- de brandweer Assen, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 402, 9400 AK Assen
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten
- de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, Directie Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 40184, 8024 DD Zwolle
- het Ministerie van LNV, Directie Regionale Zaken Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 30032, 9700 RM Groningen
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen
- Sluyter Advocaten BV, t.a.v. de heer mr. 5.1.2e Postbus 605, 9400 AP Assen
- Vakantiecentrum Witterzomer BV, t.a.v. de heer 5.1.2e, Witterzomer 7, 9405 VE Witten
- de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en omgeving, t.a.v. de heer 5.1.2e secretaris, Witterzomer 16, 9405 VG Assen
- de Milieufederatie Drenthe, t.a.v. de heer 5.1.2e Hertenkamp 6, 9401 HL Assen
- de Stichting "Het Drentse Landschap", t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 83, 9400 AB Assen
- de Vereniging voor Dorpsbelangen Hooghalen, Laaghalen en Laaghalerveen, t.a.v. mevrouw 5.1.2e Hoofdstraat 12, 9414 AC Hooghalen

Beroep

Ingevolge het bepaalde in artikel 20.1 van de Wet milieubeheer in samenhang gelezen met artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht kunt u gedurende zes weken na de terinzagelegging tegen dit besluit schriftelijk beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Alleen als u tijdig zienswijzen heeft ingebracht, hebt u beroepsrecht.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

5.1.2e

VERZONDEN 3 JULI 2007

5.1.2e

Aan:
het bestuur van de
Stichting Circuit van Drenthe
t.a.v. de heer 5.1.2e
Postbus 150
9400 AD ASSEN

Assen, 3 juli 2007
Ons kenmerk 26/5.6/2007003274
Behandeld door mevrouw 5.1.2e
Onderwerp: Vergunning op grond van de artikel 16 van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet 1998) voor het houden van het Champ Car-evenement op het TT-circuit te Assen

Geacht bestuur,

Op 10 april 2007 hebt u een aanvraag ingediend voor een vergunning voor een periode van 2 jaar op grond van de NB-wet 1998, in verband met uw voornemen om op het TT circuit in 2007 en 2008 het Champ Car-evenement te organiseren. Het TT circuit is gelegen naast het beschermde natuurmonument "het Witterveld".

Op 9 juni 2006 hebben wij tevens van u een aanvraag ontvangen voor een vergunning krachtens de Wet milieubeheer (Wm) voor het veranderen en in werking hebben van een inrichting of het veranderen van de werking daarvan (Wm, artikel 8.1, eerste lid) teneinde het Champ Car-evenement te kunnen organiseren.
Dit besluit is genomen in onderlinge samenhang met de vergunningprocedure in het kader van de Wm.

Bij brief van 11 april 2007 is de ontvangst van uw aanvraag bevestigd.

De termijn voor het geven van een beschikking is geregeld in artikel 42, eerste lid, van de NB-wet 1998. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag dienen wij op uw vergunningaanvraag te beslissen. Dit besluit hebben wij genomen op 26 juni 2007, dus binnen de gestelde wettelijke termijn.

Op grond van artikel 44, derde lid, van de NB-wet hebben wij een zienswijze gevraagd aan het college van burgemeester en wethouders van Assen.

Daarnaast zijn de Milieufederatie Drenthe en Stichting "Het Drentse Landschap" in de gelegenheid gesteld een inspraakreactie met betrekking tot uw aanvraag naar voren te brengen. Op deze zienswijzen en inspraakreacties wordt in paragraaf 8 nader ingegaan.

Hieronder doen wij ons besluit op uw aanvraag toekomen.

1. De aanvraag

U bent voornemens om in 2007 en 2008 het Champ Car-evenement te organiseren.

Het evenement duurt drie dagen en vindt jaarlijks plaats in september.

Verwacht bezoekersaantal: circa 60.000.

Bedrijfstijden:
- vrijdag: 8.00 uur tot 19.00 uur
- zaterdag: 8.00 uur tot 19.00 uur
- zondag: 8.00 uur tot 19.00 uur

Bij uw aanvraag is de voortoets gevoegd van Alterra[1] en het geluidrapport van Peutz[2]. Daarnaast verwijst u in uw aanvraag naar de volgende rapporten.

1. Grontmij, 2005. Muziekevenement Circuit van Drenthe. Ecologisch onderzoek naar de aspecten licht, trillingen en natuurlijke kenmerken. Assen.
2. H. Feenstra en Grontmij, 2004. Vogels in het Witterveld tijdens het Truckstar-festival (TSF) 2004. Biomonitoring.
3. H. Feenstra en Grontmij, 2005. Biomonitoring in het Witterveld tijdens het TSF 2005. Biomonitoring.
4. H. Feenstra en Grontmij, 2006. Biomonitoring in het Witterveld tijdens het TSF 2006. Biomonitoring.
5. Altenburg & Wymenga 2001. Het Witterveld en grote evenementen op het circuit van Drenthe. Verkenning van mogelijke ecologische effecten. Auteurs: F. Hoekema, A. Brenninkmeyer en E. Wymenga. Veenwouden. A&W rapport 295. Dit rapport betreft een verkenning van mogelijke effecten van grootschalige muziekevenementen op het Circuit van Drenthe op de ecologische kwaliteiten van het Witterveld (afgekort: A&W-rapport). Status rapport: bijlage van MER De Haar-West.

---

1 R.J.H.G. Henkens, J.G. de Molenaar, M.J.S.M. Reijnen en F.H. Kistenkas. Voortoets betreffende de effecten van extra geluidbelasting op de natuurwaarden in het Witterveld', Alterra-rapport 1482, ISSN 1566-7197.

2 Peutz, 2007. Rapport geluid in de omgeving van het TT-circuit ten gevolge van de Champ Car World Series. Rapportnummer FB 16549-2, ref FS/CJ/FB 16549-2-RA. Zoetermeer.

2. Wettelijk kader

2.1. NB-wet 1998

Op 1 oktober 2005 is de NB-wet 1998 in werking getreden. De NB-wet 1998 kan worden gezien als de implementatie van artikel 6 van de Habitatrichtlijn in Nederlandse wetgeving. Daarnaast vervangt de NB-wet 1998 de oude NB-wet uit 1967.
Op dit moment heeft het Witterveld een tweeledige status.

Witterveld is beschermd natuurmonument
Het is sinds 1991 een beschermd natuurmonument. Activiteiten die mogelijk van invloed kunnen zijn op een beschermd natuurmonument moeten getoetst worden aan de bepalingen zoals vastgelegd in artikel 16 van de NB-wet 1998 (zie verder paragraaf 2.2 van dit besluit. In deze paragraaf wordt het toetsingskader van artikel 16 verder uitgelegd).

Witterveld wordt Natura 2000-gebied
Daarnaast staat het Witterveld op de nominatie om op basis van artikel 10a van de NB-wet 1998 aangewezen te worden als een Habitatrichtlijngebied, ook wel Natura 2000-gebied genoemd. Deze nominatie vloeit voort uit het feit dat de Europese Commissie het Witterveld op de zogenaamde communautaire lijst heeft geplaatst. Het ontwerpaanwijzingsbesluit is eind 2007 door de minister van landbouw, natuur en voedselkwaliteit (LNV) bekendgemaakt. Naar verwachting zal de definitieve aanwijzing begin 2008 een feit zijn. Voor gebieden die eenmaal zijn aangewezen als Natura 2000-gebied geldt het toetsingskader zoals is vastgelegd in artikel 19d e.v.

Omdat de aanwijzing van het Witterveld nog niet definitief is, zijn wij nog geen bevoegd gezag als het gaat om het verlenen van vergunningen op grond van artikel 19d van de NB-wet 1998.

Dit betekent in juridisch opzicht dat er op dit moment twee toetsingskaders gelden: het toetsingskader op grond van artikel 16 van de NB-wet 1998 en het toetsingskader zoals dat in vastgelegd in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Dit laatste toetsingskader vloeit voort uit het feit dat het Witterveld is opgenomen op de communautaire lijst.

Uit jurisprudentie volgt[3] dat artikel 16 van de NB-wet 1998 richtlijnconform kan worden geïnterpreteerd. Volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevat artikel 16 van de NB-wet 1998 voldoende elementen die een interpretatie van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn mogelijk maken. In gewoon Nederlands betekent dit dat de zogenaamde habitattoets kan worden meegenomen in de beoordeling van een vergunningaanvraag op grond van artikel 16 van de NB-wet 1998.

Dit betekent concreet dat wij in het kader van artikel 16 van de NB-wet 1998 zullen toetsen of het Champ Car-evenement mogelijk significante effecten kan hebben op de habitattypen die vermeld staan in het ontwerpaanwijzingsbesluit (zie paragraaf 3.2).

---

[3] Zie uitspraak ABRvS d.d. 14 maart 2007, nummer 200606229

2.2. Toetsingskader artikel 16 van de NB-wet 1998

Op grond van artikel 16, eerste lid, van de NB-wet 1998, is het verboden zonder vergunning in een beschermd natuurmonument handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermde natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermde natuurmonument of die het beschermde natuurmonument ontsieren, dan wel in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.
Als schadelijke handelingen worden in elk geval aangemerkt handelingen die de in het besluit tot aanwijzing als beschermd natuurmonument vermelde wezenlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument aantasten (artikel 16, tweede lid, van de NB-wet 1998).
Voor zover een vergunning betrekking heeft op het verrichten, doen verrichten of gedogen van handelingen die significante gevolgen kunnen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in een beschermd natuurmonument, wordt deze vergunning slechts verleend indien met zekerheid vaststaat dat die handelingen de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten, tenzij dwingende redenen van groot openbaar belang tot het verlenen van een vergunning noodzaken (artikel 16, derde lid, van de NB-wet 1998).
Voor het Witterveld is tevens het overgangsrecht, meer bepaald artikel 65 van de NB-wet 1998, van toepassing, wat betekent dat ook rekening moet worden gehouden met de externe werking van het aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991.

3. Status Witterveld

3.1. Aanwijzing op grond van de NB-wet 1967

Bij besluit van 18 maart 1991 is het Witterveld door de toenmalige staatssecretaris van LNV aangewezen als beschermd natuurmonument in de zin van de (oude) NB-wet van 1967. Voor het Witterveld is het overgangsrecht, meer bepaald artikel 60, eerste lid, van de NB-wet 1998, van toepassing. Op basis van dit artikel heeft het aanwijzingsbesluit ook nu nog rechtskracht[4].
In het aanwijzingsbesluit van 8 maart 1991 (kenmerk NMF-912430) is aangegeven "dat het gebied vanwege zijn omvang en ligging en zijn relatie tot de overige heide- en veengebieden in West-Drenthe van belang is als broedgebied voor ongeveer 60 vogelsoorten, waaronder minder algemene soorten en als pleister- en foerageergebied voor minder algemene tot zeldzame vogelsoorten."
Ook is opgenomen "dat het gebied van belang is als refugium voor amfibieën en reptielen". In het aanwijzingsbesluit komen voorts de wezenlijke kenmerken van het Witterveld aan de orde. "Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het natuurmonument geldt dat hieronder niet alleen moeten worden begrepen de hiervoor genoemde biologische waarden en het natuurschoon, maar ook de voor de fauna

---

[4] Overigens zal op grond van artikel 15a, tweede lid, van de NB-wet 1998, dit oude aanwijzingsbesluit komen te vervallen, zodra het Witterveld is aangewezen als Natura 2000-gebied (op grond van artikel 10a van de NB-wet 1998). In dit nieuwe aanwijzingsbesluit zullen de wezenlijke kenmerken worden omgezet in "instandhoudingsdoelstellingen".

noodzakelijke rust, de voor hoogveengebieden kenmerkende geologische en geomorfologische structuur, de hydrologie en de waarde voor het archeologisch en paleo-ecologisch onderzoek."

In de toelichting op het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf 2.3 over de fauna het volgende gezegd:
"Als foerageer- en pleistergelegenheid is het beschermde natuurmonument voor veel vogels van belang, onder andere voor de soorten ruigpootbuizerd, blauwe kiekendief, water- en houtsnip en klapekster. Deze laatste soort is te beschouwen als een rust-indicator. Voorts zijn er enkele waarnemingen bekend van de kraanvogel. De broedvogelbevolking van het beschermde natuurmonument is rijk en representatief voor vochtige heidegebieden, de aanwezigheid van deze specifieke vogelsoorten is van grote betekenis. Van de soorten wulp, roodborsttapuit, paapje, kneu, boompieper, sprinkhaanrietzanger en geelgors komen relatief veel broedparen voor. Op gedeelten met open water komen dodaards, wintertaling, slobeend en bergeend als broedvogels voor. In totaal zijn er ongeveer 60 soorten broedvogels.
Naast algemeen voorkomende zoogdieren zijn hermelijn, wezel en bunzing aangetroffen. Ook in herpetologisch opzicht is het gebied van grote betekenis; zo bevindt zich er een zeer grote vitale populatie van de adder. Voorts komen in het beschermde natuurmonument gladde slang en heikikker voor."

3.2. Aanwijzing Witterveld als Natura 2000-gebied

Zoals in paragraaf 2.1 is uiteengezet staat het Witterveld op de nominatie om op basis van artikel 10a van de NB-wet 1998 definitief aangewezen te worden als een Habitatrichtlijngebied, ook wel Natura 2000-gebied genoemd. Naar verwachting zal de definitieve aanwijzing begin 2008 een feit zijn.
Het Witterveld heeft zijn nominatie, oftewel zijn plaats op de zogenaamde communautaire lijst, te danken aan de onderstaande habitattypen[5].

Code	**Habitattype**
H2320	Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
H4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
H4030	Droge Europese heide
H7110	Actief hoogveen (prioritair)
H7120	Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is
H7150	Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
H91D0	Veenbossen (prioritair)

3.3. Nota Ruimte

Het Witterveld is volgens de (rijks-)Nota Ruimte (NR) een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Het beleid ten aanzien van de EHS is gericht op het in stand houden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

---

[5] Zie ontwerp-aanwijzingsbesluit; in te zien op www.minlnv.nl

4. Vergunningplicht op grond van artikel 16 van de NB-wet 1998

Het "oude" aanwijzingsbesluit (18 maart 1991), waarin is bepaald dat het Witterveld wordt aangewezen als beschermd natuurmonument, blijft rechtsgeldig tot het moment dat het Witterveld op grond van artikel 10a door de minister van LNV wordt aangewezen als Natura 2000-gebied. Pas op dat moment verliest voornoemd aanwijzingsbesluit zijn rechtskracht. Zoals uiteengezet in paragrafen 2.1 en 2.2 is het vergunningstelsel zoals vastgelegd in artikel 16 onverkort van toepassing. Wij zullen uw aanvraag daarom (richtlijnconform) moeten toetsen aan artikel 16 van de NB-wet 1998.
Wij kenschetsen het Champ Car-evenement als een ontwikkeling in de nabijheid van een beschermd natuurmonument c.q. Natura 2000-gebied dat mogelijk van invloed is op de wezenlijke kenmerken van het Witterveld (zie paragraaf 3.1). Wij dienen daarom te beoordelen of de wezenlijke kenmerken zodanig geschaad worden door het houden van het Champ Car-evenement op het aangrenzende TT-terrein dat geen vergunning kan worden verleend; en, indien dit leidt tot de conclusie dat wezenlijke kenmerken niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend. Bij deze afweging dienen wij de instandhoudingsdoelstellingen zoals vermeld in het ontwerp-aanwijzingsbesluit te betrekken.
Wij concluderen dan ook dat voor het organiseren van het Champ Car-evenement een vergunning op grond van artikel 16 van de NB-wet 1998 is vereist.

5. Zienswijzen en inspraakreacties

5.1. Zienswijzen

Naar aanleiding van deze aanvraag hebben wij op grond van artikel 44, derde lid, van de NB-wet 1998, het college van burgemeester en wethouders van Assen in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. Wij hebben op 24 april 2007 de zienswijze van burgemeester en wethouders van Assen ontvangen.
De gemeente geeft in de zienswijze aan dat de aanvraag in overeenstemming is met het recentelijk onherroepelijk geworden bestemmingsplan de Haar-West en het daarbij behorende MER De Haar-West/TT-circuit.

De gemeente constateert dat in de voortoets wordt uitgegaan van de zwaarst mogelijke bescherming van het Witterveld (zowel als een beschermd natuurmonument als een Natura 2000-gebied).
De gemeente geeft aan dat uit de diverse rapporten blijkt dat de extra geluidsbelasting als gevolg van het autosportevenement geen significant effect zal hebben op de kwalificerende habitattypen. De instandhoudingdoelstellingen ten aanzien van de kwalificerende habitattypen zijn niet in het geding. Wat betreft het element "de voor de fauna noodzakelijke rust" is relevant dat het evenement plaatsvindt buiten het voortplantingsseizoen. Uit de onderzoekgegevens blijkt dat het onwaarschijnlijk is dat het om significante effecten zal gaan.
De gemeente acht voldoende onderbouwing aanwezig als grondslag voor het verlenen van een vergunning op grond van de NB-wet voor het organiseren van een grootschalig autosportevenement op het TT-circuit. De gemeente adviseert om monitoring als een voorwaarde voor de te verlenen NB-wetvergunningverlening op te nemen.

5.2. Inspraakreacties

Wij hebben ten aanzien van uw aanvraag een inspraakreactie gevraagd van de Stichting "Het Drentse Landschap", de Milieufederatie Drenthe en het Ministerie van Defensie.

Het Ministerie van Defensie heeft geen inspraakreactie gegeven.

Sluyter Advocaten heeft niet alleen namens Stichting "Het Drentse Landschap" en de Milieufederatie Drenthe een reactie kenbaar gemaakt, maar ook namens de Vereniging Natuurmonumenten en IVN (Afdeling Assen). De reactie hebben wij bij faxbericht van 10 mei 2007 ontvangen, evenals per brief d.d. 11 mei 2007.
De reactie wordt voor zover relevant in het kader van de onderhavige vergunningverlening samengevat weergegeven in het onderstaande.

a. Er is geen zekerheid over het uitblijven van negatieve (significante) effecten
Het Champ Car-evenement leidt tot een aanmerkelijk hogere geluidbelasting in vergelijking tot WK Superbike. Er is geen zekerheid verkregen over de vraag of extra toevoeging van geluid bovenop de geluidbelasting tot overschrijding van de drempelwaarden zal leiden. Er is in ieder geval sprake van een zeer ernstige overschrijding van de voor vogels geldende rustcontour van 47 d(B)A. Met de voortoets is dan ook geen zekerheid verkregen dat de instandhoudingsdoelstelling: "de voor de fauna noodzakelijke rust" niet wordt geschonden. Ook wordt de conclusie dat het onwaarschijnlijk is dat er geen significante effecten optreden niet of onvoldoende onderbouwd. De aanvrager had om die reden niet kunnen volstaan met een voortoets, maar had een passende beoordeling moeten maken. De vergunning behoort om die reden geweigerd te worden.

b. WK Superbike is naar het broedseizoen verplaatst

In paragraaf 8 gaan wij nader in op de gegeven zienswijzen en inspraakreacties.

6. Effecten van de voorgenomen activiteit, samenvatting ecologische informatie

De relevante effecten (van de onder paragraaf 1 beschreven activiteiten) ten aanzien van het Witterveld hebben betrekking op de geluidbelasting. In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de verschillende rapporten weergegeven.
De voortoets van Alterra is gebaseerd op het akoestische rapport van Peutz, nummer FB16549-2-RA, 26 maart 2007. In dit rapport is de tijdens het Champ Car-evenement veroorzaakte geluidsbelasting in de omgeving in kaart gebracht.

6.1. Biomonitoringsrapporten 2004, 2005 en 2006 van H. Feenstra en Grontmij

In het laatste weekend van juli vindt reeds meer dan tien jaar het driedaags TSF op het TT-circuit plaats, waarbij op de zaterdagavond een muziekprogramma plaatsvindt. Voor dit festival is bij besluit van 19 april 2005 door de Directie Regionale Zaken Noord van het Ministerie van LNV een vergunning verleend op grond van de "oude" NB-wet van 1967.

In 2004, 2005 en 2006 zijn de effecten van dit muziekprogramma op de vogels (2004 en 2005), vleermuizen, reeën en hazen (2005 en 2006) gemonitord conform het monitoringsprotocol van het Ministerie van LNV.
De belangrijkste bevindingen in het monitoringsrapport ten aanzien van geluid zijn de volgende.

Uit de bevindingen van de monitoring van de effecten van het muziekprogramma van het TSF in 2004, 2005 en 2006 blijkt dat in deze jaren geen directe verstoring plaatsvindt op de broedvogels, niet-broedvogels, reeën, hazen en vleermuizen. Er zijn op basis van een uitgebreide literatuurstudie geen effecten op de heikikker te verwachten, omdat hun verstoringsgevoelige periode voor geluid in het voorjaar ligt (paartijd).

De tijdelijke verstorende effecten die de afgelopen jaren zijn waargenomen waren geheel te wijten aan indirecte - niet aan het TSF gerelateerde - verstoring, zoals het illegaal afsteken van vuurwerk (2005 en 2006), het overvliegen van vliegtuigjes of luchtballonnen. Tevens zijn tijdens de monitoringsdagen in het Witterveld ATB'ers, crossmotoren en zelfs auto's waargenomen, ondanks de intensieve bewaking langs de bufferzone van het Witterveld.

Uit de hoge broeddichtheid van de vrij kritische broedvogel roodborsttapuit, die als kwaliteitsindicator te beschouwen is, blijkt dat de jaarlijks optredende akoestische belasting op het Witterveld (circuit, schietbaan, enz.) voor deze soort geen sleutelrol speelt.

6.2. Het hoofdstuk Conclusies uit de voortoets van Alterra

Verwachte effect op kwalificerende habitattypen
Er mag van worden uitgegaan dat de extra geluidsbelasting als gevolg van de Champ Car-races, geen direct of indirect significant effect zal hebben op de kwalificerende habitattypen van het Habitatrichtlijngebied Witterveld. Hetzelfde kan worden geconcludeerd ten aanzien van de cumulatie van geluid. De instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van de kwalificerende habitattypen is dan ook met zekerheid niet in het geding.

Verwachte effecten extra geluid van Champ Car-evenement op fauna
Extra geluid van de Champ Cars kán een negatief effect hebben op vogels, zoogdieren en amfibieën. Op basis van een beoordeling van de etmaalwaardes en de momentane waardes van de geluidsbelastingen; het feit dat het hier niet om een nieuw evenement gaat, maar om een evenement dat qua toonhoogte en tijdsduur vergelijkbaar is met het WK Superbikes en de constatering dat het hier een relatief weinig kwetsbare periode buiten het voortplantingsseizoen betreft, is het onwaarschijnlijk dat het extra geluid significante effecten op de verschillende faunagroepen zal veroorzaken. De instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van de voor fauna noodzakelijke rust is daarmee waarschijnlijk dan ook niet in het geding. Het verdient echter aanbeveling om deze conclusie nader te toetsen met een monitoringonderzoek in het Witterveld, zowel vóór, tijdens als ná het Champ Car-evenement.

Verwachte effecten cumulatie van geluid
Ten aanzien van de mogelijke cumulatie van geluid blijkt dat dit niet of nauwelijks optreedt op de racedagen zelf aangezien het Schietterrein Witten van Defensie evenals het Defensieterrein de Haar-Oost tijdens het Champ Car-evenement zijn afgesloten en het geluidsniveau van de A28 en het railverkeer en eventuele andere bronnen ruim onder het niveau van het Champ Car-evenement vallen. In hoeverre het extra geluid op de Champ Car dagen bovenop de geluidbelasting op andere dagen tot een overschrijding van bepaalde drempelwaarden voor de verschillende faunagroepen of soorten zal zorgen, is op voorhand niet aan te geven. Het is echter onwaarschijnlijk dat dit het geval zal zijn.

Het is derhalve onwaarschijnlijk dat er significante effecten zullen optreden als gevolg van de cumulatie van geluid. De instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van de voor fauna noodzakelijke rust is als gevolg van cumulatie van geluid waarschijnlijk dan ook niet in het geding. Het verdient aanbeveling om deze conclusie nader te toetsen met een monitoringonderzoek in het Witterveld, zowel vóór, tijdens als ná het Champ Car-evenement.

Monitoring faunagroepen
Vanwege het ontbreken van geluiddrempelwaardes bij niet broedvogels (en overige faunagroepen), en de onzekerheid omtrent eventueel optredende gewenning dan wel sensibilisatie aan geluid, wordt aanbevolen om uit voorzorg voorafgaand, tijdens en na het Champ Car-evenement de eventueel optredende effecten te monitoren. Dit dient over meerdere jaren plaats te vinden, aangezien het voorkomen van vogels buiten de broedtijd veel meer fluctueert. Alleen dan kan met voldoende zekerheid worden geconcludeerd of de instandhoudingsdoelstelling "de voor fauna noodzakelijke rust" voldoende is gewaarborgd.
Ook in de meest recente rechtsliteratuur wordt aangenomen dat een resterende onzekerheid door monitoring kan worden ondervangen. Een niet uitsluitbare rest-onzekerheid zou aldus geen allesbelemmerende werking hoeven hebben (Backes et al. 2007, p. 59. Men vergelijke eerder ook ABRS 27 februari 2007 r.o. 2.12.8.).

7. Toetsing aan artikel 16 van de NB-wet 1998 en aan de NR

Ingevolge artikel 16 van de NB-wet is het verboden zonder vergunning activiteiten te organiseren die de wezenlijke kenmerken kunnen aantasten of de kwaliteit van de habitats van het Witterveld kunnen verslechteren. In paragraaf 4 hebben wij reeds gemotiveerd vastgesteld dat het houden van het Champ Car-evenement op het TT-circuit NB-wetvergunningplichtig is op grond van artikel 16. Derhalve dient vervolgens te worden getoetst in hoeverre de voorgenomen activiteiten kunnen worden toegelaten en daaruit voortvloeiend of een vergunning voor de voorgenomen activiteiten kan worden verleend.

7.1. Toetsing aan artikel 16 van de NB-wet 1998

Op grond van artikel 16, tweede lid, van de NB-wet 1998 moeten wij beoordelen in hoeverre het Champ Car-evenement de wezenlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument aantasten.

Hierbij moet tevens bekeken worden in hoeverre de activiteiten significante gevolgen kunnen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in het Witterveld. Indien sprake is van significante effecten, kan de vergunning slechts worden verleend indien met zekerheid vaststaat dat die handelingen de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten, tenzij dwingende redenen van groot openbaar belang tot het verlenen van een vergunning noodzaken (artikel 16, derde lid en vierde lid, gelezen in samenhang met artikel 65).

Het aanwijzingsbesluit van het Witterveld als beschermd natuurmonument noemt "de voor de fauna noodzakelijke rust" als wezenlijk kenmerk van het gebied.

Centraal in het kader van de afweging van de NB-wet staat dan ook de vraag of "de voor de fauna noodzakelijke rust" zodanig geschaad wordt door het Champ Car-evenement op het aangrenzende TT-terrein dat geen vergunning kan worden verleend; en, indien dit leidt tot de conclusie dat "de voor de fauna noodzakelijke rust" niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend.
Daarbij moeten wij tevens beoordelen in hoeverre de activiteiten van invloed zijn op de overige (in het aanwijzingsbesluit beschreven) wezenlijke kenmerken. Ook moeten wij bepalen of de activiteiten mogelijk significante effecten hebben op het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of dieren of planten in het Witterveld. Indien dit het geval is, moet met zekerheid vaststaan dat de natuurlijke kenmerken van het Witterveld niet worden aangetast.

Begin 2008 zal het Witterveld definitief zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. Om die reden heeft Alterra de wezenlijke kenmerken beschouwd als ware het instandhoudingsdoelstellingen die getoetst moeten worden aan artikel 19d van de NB-wet 1998. Het toetsingskader zoals vastgelegd in artikel 19d is een enigszins zwaarder toetsingskader dan het toetsingskader op grond van artikel 16. In de voortoets is het zwaardere toetsingskader als uitgangspunt genomen.

Uit de voortoets van Alterra komt naar voren dat het onwaarschijnlijk is dat het extra geluid als gevolg van het Champ Car-evenement significante effecten zal veroorzaken op de verschillende faunagroepen. Tevens acht Alterra het onwaarschijnlijk dat cumulatie van geluid (het geluid van het Champ Car-evenement bovenop andere dagen) tot overschrijding van bepaalde drempelwaardes voor bepaalde faunagroepen zal leiden. Ook concludeert Alterra dat het Champ Car-evenement geen significante effecten zal hebben op de de habitats van het Witterveld. Immers, de habitattypen waarvoor het Witterveld is aangemeld, worden als gevolg van de geluids- en lichtbelasting in oppervlakte of milieukwaliteit (bodem, water en lucht) niet beïnvloed, zodat op basis van objectieve gegevens is uit te sluiten dat de activiteiten (mogelijke) significante effecten hebben op de specifieke habitattypen.

Beschouwen wij de conclusies van Alterra in het licht van het toetsingskader van artikel 16, dan kan met grote zekerheid worden gesteld dat de activiteiten geen significante gevolgen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in het Witterveld. In juridisch opzicht is toetsing aan het criterium: "geen aantasting natuurlijke kenmerken" dan niet meer relevant.

Alterra geeft in de voortoets aan dat het extra geluid van het Champ Car-evenement een verstorend effect kan hebben op het wezenlijke kenmerk "de voor de fauna noodzakelijk rust". Aangezien met grote zekerheid kan worden gesteld dat dit effect niet significant zal zijn, zijn wij van mening dat de vergunning op grond van de NB-wet 1998 onder voorwaarden kan worden verleend. Een van die voorwaarden zal zijn dat de tijdens de looptijd van de vergunning er biomonitoringsonderzoek dient plaats te vinden om een vinger aan de pols te houden met betrekking tot de mate van verstoring op de voor de fauna noodzakelijke rust. De uitkomsten van de biomonitoring zullen betrokken worden bij het opstellen van een evaluatie na afloop van de looptijd van de vergunning.

Wat betreft de ontwikkeling van potentiële waarden (bijvoorbeeld een mogelijke toekomstige vestiging van de kraanvogel) zijn wij van mening dat de afweging in het kader van artikel 16 van de NB-wet 1998 dient te geschieden op basis van de bestaande wezenlijke kenmerken en dat er geen wettelijke basis is om de eventuele toekomstige vestiging van bepaalde diersoorten mee te laten wegen in de besluitvorming.

Wat betreft de kanttekening in de "Truckstar-Biomonitoringsrapporten" ten aanzien van verstoring door betreding en overvliegende luchtballonnen/reclamevliegtuigen merken wij het volgende op.
Door de aanleg van de bufferzone is het nagenoeg onmogelijk geworden om het Witterveld vanaf de circuitzijde te betreden. Betreding vanaf de andere zijde (vanaf de openbare weg) is wel mogelijk. Dit aspect kan echter niet via de onderhavige NB-wetvergunning gereguleerd worden, omdat dit een algemeen voorkomend probleem is, dat zich het gehele jaar voordoet. De aanpak van deze problematiek valt buiten de kaders van deze vergunningprocedure, omdat de aanvrager geen enkele invloed heeft op het betreden van het Witterveld vanaf de openbare weg (de westkant).
Wel zijn wij op dit moment in overleg met Defensie (de beheerder) in hoeverre het Witterveld aan de westzijde kan worden afgeschermd. Defensie heeft al een aantal maatregelen genomen. Overigens is het op grond van de NB-wet en de Flora- en Faunawet verboden om de dieren in het Witterveld te verontrusten of om, in het algemeen, schade toe te brengen aan de daar aanwezige natuur. Wat betreft de vliegbewegingen boven het Witterveld hebben wij met u de afspraak gemaakt dat u niet zult meewerken aan commerciële vluchten over het Witterveld ten tijde van het Champ Car-evenement met luchtballonnen, (reclame)vliegtuigen, modelvliegtuigen en helikopters, met uitzondering van traumahelikopters voor acute ambulancevluchten.

7.2. Toetsing activiteiten aan de NR

Het Witterveld is volgens de NR een kerngebied van de EHS. Het beleid ten aanzien van de EHS is gericht op het in stand houden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

Zoals hierboven al aan de orde kwam, worden van de voorgenomen activiteiten geen significant negatieve gevolgen voor het Witterveld verwacht. De kwaliteit van de habitats die vermeld staan in het ontwerpaanwijzingsbesluit verslechtert niet door de voor-

genomen activiteiten en het is onwaarschijnlijk dat er significante gevolgen zullen optreden op de fauna. Ook worden geen wezenlijke kenmerken en waarden in de zin van de NR aangetast. Derhalve kan de activiteit op grond van het afwegingskader van de NR worden toegestaan.

8. Bespreking zienswijzen en inspraakreacties

8.1. Gemeente Assen

De gemeente is van mening dat de voortoets van Alterra voldoende basis biedt voor het verlenen van de NB-wetvergunning. Wij delen deze visie. Zoals wij in hoofdstuk 7 hebben uiteengezet zien wij evenals de gemeente het belang van monitoring in. Wij zullen dan ook biomonitoring door middel van een voorschrift verplicht stellen.

8.2. Sluyter Advocaten namens Stichting "Het Drentse Landschap", de Milieufederatie Drenthe, de Vereniging Natuurmonumenten en IVN Assen

Voor een samenvatting van deze inspraakreactie verwijzen wij naar paragraaf 5.2.

a. Er is geen zekerheid over het uitblijven van negatieve (significante) effecten
Wij erkennen dat het Champ Car-evenement feitelijk leidt tot een aanmerkelijk hogere geluidbelasting in vergelijking tot WK Superbike. De conclusies uit de voortoets zijn dan ook op deze hogere geluidbelasting gebaseerd.
De drempelwaarde 47 dB(A) is een indicatieve waarde ten aanzien van het broedsucces van (weide)vogels die nabij (auto)wegen broeden. Aangezien het in deze aanvraag gaat om een activiteit buiten het broedseizoen, is de drempelwaarde van 47 dB(A) niet maatgevend. Bovendien erkennen wij dat er geen "erkende" drempelwaarden bekend zijn voor fauna ten aanzien van geluid buiten het broedseizoen.
Om die reden is de voortoets opgesteld door een bureau met veel ervaring op het gebied van onderzoek naar drempelwaarden van fauna voor geluid. Ons inziens is de voortoets opgesteld naar de meest recente ecologische inzichten, gecombineerd met de eigen ecologische expertise en gebiedskennis. Wij beschouwen de voortoets dan ook als een "ecological expert judgement", dat aangeeft dat het onwaarschijnlijk is dat er significante negatieve effecten kunnen optreden. Wij zijn van mening dat de gekozen onderzoeksbenadering in ecologisch en juridisch opzicht houdbaar is.

Negatieve effecten - in de zin dat de voor de fauna noodzakelijke rust in zekere mate wordt verstoord - zullen inderdaad optreden. Als er in het geheel geen sprake zou zijn van negatieve effecten zou er immers geen noodzaak zijn tot het aanvragen van een vergunning op grond van artikel 16 van de NB-wet 1998.
In de zienswijze wordt aangegeven dat een passende beoordeling had moeten worden opgesteld. Ons inziens is een passende beoordeling pas aan de orde op het moment dat significante gevolgen op de instandhoudingsdoelstellingen op voorhand niet kunnen worden uitgesloten. Zoals uit de voortoets blijkt, kunnen significante effecten op de habitats (richtlijnconforme interpretatie artikel 16 van de NB-wet 1998) in het geheel worden uitgesloten, waarmee een passende beoordeling niet aan de orde is.

b. WK Superbike in het broedseizoen

De aanvraag heeft geen betrekking op het WK Superbike, maar uitsluitend op het Champ Car-evenement. WK Superbike is voor de beoordeling van de aanvraag alleen relevant in het kader van de beoordeling van mogelijke cumulatieve effecten. Aangezien WK Superbike in akoestisch opzicht is "afgeslankt" en in de plaats komt van een vergelijkbaar evenement (zowel qua periode, tijdsduur als geluidbelasting) is er ons inziens geen sprake van een toename van cumulatieve effecten.

9. Slotoverwegingen, besluit, voorschriften

In het vorenstaande hebben wij de voorgenomen activiteiten getoetst aan de NB-wet 1998 en aan de Nota Ruimte en zijn de ingebrachte zienswijzen en inspraakreacties besproken, met als eindconclusie dat de vergunning verleend kan worden. Wel dienen aan de vergunning voorwaarden en voorschriften verbonden te worden, waaronder de opdracht tot monitoringsonderzoek.
In de voorschriften stellen wij ecologisch monitoringsonderzoek verplicht gedurende de looptijd van deze vergunning. Wij zijn van mening dat dit aantal voldoende is om een betrouwbaar beeld te krijgen.
Er zijn afspraken gemaakt dat er geen medewerking zal worden verleend aan commerciële vluchten over het Witterveld ten tijde van het Champ Car-evenement met luchtballonnen, (reclame)vliegtuigen, modelvliegtuigen en helikopters, met uitzondering van trauma-helikopters voor acute ambulancevluchten.

BESLUIT:

I. Wij verlenen aan het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe een vergunning op grond van artikel 16 van de Natuurbeschermingswet 1998 om op het terrein van het Circuit van Drenthe in 2007 en 2008 het Champ Car-evenement te organiseren.

II. De vergunning is op naam gesteld van het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe. Het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe is verantwoordelijk voor een correct gebruik van deze vergunning.

III. Ter bescherming van het aangrenzende beschermd natuurmonument Witterveld, tevens Natura 2000-gebied, verbinden wij aan deze vergunning de volgende voorschriften:

1. Onder het Champ Car-evenement wordt verstaan:
een internationaal autosportevenement dat drie dagen duurt en jaarlijks in september plaatsvindt.

Bedrijfstijden voor wat betreft het gebruik van de TT baan:
- vrijdag: 8.00 uur tot 19.00 uur
- zaterdag: 8.00 uur tot 19.00 uur
- zondag: 8.00 uur tot 19.00 uur

2. De vergunninghouder is verplicht om gedurende de periode dat er bezoekers op het circuitterrein zijn in verband met het Champ Car-evenement bewaking in te stellen, zodat betreding van het Witterveld vanaf de zijde van het circuit geheel wordt uitgesloten.

3. De voorschriften ten aanzien van geluid - zoals vastgelegd in paragraaf 2 van bijlage 1 van de Veranderingsvergunning ingevolge de Wet milieubeheer (besluit met kenmerk 5.6/2007003274) - zijn onverkort van toepassing op onderhavig besluit.

4. De vergunninghouder is verplicht om tijdens, voor en na het Champ Car-evenement in 2007 en 2008 een biomonitoringsonderzoek uit te laten voeren naar de vogels in het Witterveld. De methodiek van het monitoren is beschreven in bijlage 1. Het onderzoek dient door een onafhankelijk onderzoeksbureau te worden uitgevoerd.

5. In navolging van het bepaalde in voorschrift 4 dienen de resultaten van het biomonitoringsonderzoek uiterlijk voor 1 februari 2008 te worden verstrekt aan de provincie Drenthe, Team NBW, Postbus 122, 9400 AC Assen.

6. Uiterlijk twee maanden voor de aanvang van het Champ Car-evenement verstrekt de vergunninghouder een draaiboek met de volgende gegevens aan de provincie Drenthe, Team NBW, Postbus 122, 9400 AC Assen:
   - datum, tijdstip (aanvang en einde) van het evenement;
   - de maatregelen die vergunninghouder zal gaan treffen teneinde betreding van het Witterveld vanaf de zijde van het circuit geheel uit te sluiten;
   - de inrichting van het terrein;
   - de te nemen mitigerende maatregelen ten aanzien van geluid.

7. De vergunninghouder mag geen toestemming geven voor het laten ontbranden van (professioneel) vuurwerk, carbid en vergelijkbare producten gedurende en buiten de bedrijfstijden van de vergunde activiteiten.

Afschriften van deze vergunning worden verzonden aan het Ministerie van LNV, de gemeenten Assen, Midden-Drenthe en Aa en Hunze, Sluyter Avocaten, het Ministerie van Defensie, de VROM-Inspectie, Regio Noord, de Groendesk van de AID en de Regiopolitie Drenthe, Afdeling Bijzondere wetten.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

5.1.2e

secretaris

5.1.2e

, voorzitter

Bijlage(n):
tk/ab/coll.

Afschrift aan:

- het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Regionale Zaken Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 30032, 9700 RM Groningen
- Sluyter Advocaten BV, t.a.v. de heer mr. 5.1.2e Postbus 605, 9400 AP Assen
- de VROM-Inspectie, Regio Noord, Postbus 30020, 9700 RM Groningen
- het college van burgermeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten
- het Ministerie van Defensie, Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, Directie Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 40184, 8004 DD Zwolle
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, t.a.v. mevrouw 5.1.2e Dienst Stadsontwikkeling, Afdeling Ruimtelijke Plannen, Postbus 30018, 9400 RA Assen
- de Groendesk van de AID, Postbus 140, 3454 ZJ De Meern
- Regiopolitie Drenthe, Afdeling Bijzondere Wetten te Gieten, Postbus 107, 9400 AC Assen

N.B. Indien u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe (zie bijlage onder A).

Bijlage bij vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet voor het houden van het Champ Car-evenement

	Protocol monitoring Champ Car-evenement[1].
Doel	Het protocol heeft alleen betrekking op het vaststellen van mogelijke verstoring op pleisterende vogels op korte termijn. De keuze voor vogels als indicatoren heeft te maken met het feit dat er omtrent vogels voldoende ecologische kennis voor handen is om veranderingen in gedrag al dan niet toe te kunnen schrijven aan de vergunde activiteit.
Waarneming	Aanwezigheid en gedrag/activiteit vogels voor, tijdens en na de racedagen en tijdens de racedagen voor, tijdens en na de races.
Wanneer	Dag 1: Twee à drie dagen voor het evenement. *Onderzoeksduur: 6 uur per onderzoeker.* Dag 2 en 3: Op de eerste en laatste dag van het evenement, van 3 uur voor de races tot 3 uur na de races en daarbij rekening houdend met mogelijke invloed van aankomend en vertrekkend bezoek (dagelijks van 6.00 uur tot 21.00 uur). *Onderzoeksduur: 15 uur per dag per onderzoeker.* Dag 4: Twee à drie dagen na het evenement. *Onderzoeksduur: 6 uur per onderzoeker.*
Waar	Onderzoeker 1 vanaf een vaste plek (bij het grote Meeuwenmeer) en onderzoeker 2 vanaf een vaste fietsroute met in elk geval stops van 15 minuten bij de drie grote plassen.
Inzet	Twee personen, elk 6 + 15 + 15 + 6 uur veld = elk 42 uur veldwerk.

[1] Het protocol is gebaseerd op het advies dat is uitgebracht door H. de Molenaar van Alterra, d.d. 29 mei 2007.

VERZOND[redacted] JULI 2007

07-MB-065

Provinciaal bestuur van Drenthe
Algemeen (0592) 36 55 55
Milieuklachten (0592) 36 53 03
Telefax (0592) 36 57 77

Aajee, reklame en adviesburo BV
Postbus 300, 7900 AH Hoogeveen
Telefoon (0528) 26 46 22
Telefax (0528) 27 44 97

[redacted]

Assen, 27 juni 2007

VERZONDEN 27 JUNI 2007

[redacted]

Advertentie te plaatsen in de bladen:

- Het Gezinsblad
- DGD 4
-

Geografisch gebied: Assen en omstreden

Doelgroep: omwonenden en andere belangstellenden

Categorie: Kennisgevingen

Formaat 2 kolom
Datum van plaatsing: 4 juli 2007

Nota en bewijsnummer(s) naar: Facilitaire Groep, Sectie Documentaire Informatievoorziening, Postbus 122, 9400 AC Assen

Tekst van de advertentie:

zie bijlage

MB-065

KENNISGEVING

- Onderwerp: Natuurbeschermingswet en Wet milieubeheer; vergunningen ten behoeve van het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe, de Haar 9 te Assen

Gedeputeerde staten van Drenthe delen u mede dat zij op 26 juni 2007 aan het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe te Assen, een vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw) hebben verleend voor het houden van Champ Car-races op het circuit van Drenthe, gelegen aan De Haar 9 te Assen.

Er zijn tegen het ontwerpbesluit op grond van Wm zeven zienswijzen en/of adviezen ingediend. Gedeputeerde staten zijn van mening dat de belangen van het milieu door het stellen van voorschriften aan de vergunning in voldoende mate worden beschermd.
Naar aanleiding van de vergunningaanvraag op grond van de Nbw is één zienswijze en een advies van de gemeente Assen ingediend. Gedeputeerde staten zijn van mening dat het Champ Car-evenement geen significant negatieve gevolgen zal hebben op het Natura 2000-gebied het Witterveld.

De vergunningen in het kader van de Wm en Nbw hebben betrekking op het houden van Champ Car-races gedurende drie achtereenvolgende dagen in de jaren 2007 en 2008.

De aanvragen, de vergunningen en de bijbehorende stukken liggen vanaf 4 juli 2007 als volgt ter inzage:

- bij de gemeente Aa en Hunze, Spiekersteeg 1 te Gieten: Afdeling VROM, maandag tot en met woensdag van 9.00 uur tot 16.00 uur, donderdag van 09.00 uur tot 19.00 uur en vrijdag van 9.00 uur tot 12.00 uur;
- bij de gemeente Assen, Afdeling Publieksbalie van de Dienst Stadsbalie (Noordersingel 33). Op verzoek kunnen stukken ook gedurende drie aaneengesloten uren per week buiten kantooruren worden ingezien. Wanneer men van deze mogelijkheid gebuik wenst te maken, wordt men verzocht daarvoor een afspraak te maken met mevrouw 5.1.2e telefoonnummer 5.1.2e
- bij de gemeente Midden-Drenthe (locatie Beilen, Raadhuisplein 1), Afdeling Dienstverlening: op maandag, woensdag en vrijdag van 09.00 tot 16.00 uur, op dinsdag van 09.00 tot 12.30 uur en op donderdag van 09.00 uur tot 19.00 uur (telefoonnummer (0593) 53 92 22; van 16.30 uur tot 19.00 uur op donderdag, telefoonnummer (0593) 53 93 47;
- bij de provincie Drenthe, Stafgroep Communicatie, Westerbrink 1 te Assen op werkdagen van 8.30 uur tot 17.00 uur.

U kunt de tekst van de besluiten ook digitaal bekijken op www.drenthe.nl/actueel/terinzage.

Beroep ten aanzien van de Wm-vergunning

Tot 16 augustus 2007 kan tegen het besluit beroep worden ingesteld door:

- belanghebbenden die zienswijzen hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit;
- de adviseurs die gebruik hebben gemaakt van de gelegenheid advies uit te brengen over het ontwerp van het besluit;
- belanghebbenden die zienswijzen hebben tegen wijzigingen die bij het nemen van het besluit ten opzichte van het ontwerp daarvan zijn aangebracht;
- belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingebracht tegen het ontwerp van het besluit.

Het beroepschrift moet worden gericht aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage.
Het besluit treedt in werking op 15 augustus 2007, tenzij voor deze datum beroep wordt ingesteld en een verzoek tot schorsing van het besluit, dan wel tot het treffen van een voorlopige voorziening is gedaan. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Het verzoek tot schorsing en/of voorlopige voorziening moet worden gericht aan de voorzitter van voornoemde afdeling. Hiervoor is eveneens griffierecht verschuldigd.

Bezwaren ten aanzien van de Nbw-vergunning
Tot 16 augustus 2007 kunnen belanghebbenden op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen. Degene die op deze wijze een bezwaarschrift heeft ingebracht, kan later tegen het besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Een verzoek tot schorsing en/of tot het treffen van een voorlopige voorziening moet worden gericht aan de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Hiervoor is griffierecht verschuldigd.

re/coll.

www.drenthe.nl

provincie Drenthe

VERZONDEN 25 MAART 2008

Assen, 18 maart 2008
Ons kenmerk RO/2008003599
Behandeld door de heer [redacted] 5.1.2e
Onderwerp: Vergunning artikel 16 van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) 1998

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE VERGUNNING ARTIKEL 16 VAN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998

1. De aanvraag

Uw verzoek de datum 18 januari 2008, door ons ontvangen op 21 januari 2008, betreft de aanvraag voor een vergunning op basis van artikel 16 van de Nb-wet 1998.

1.1. De activiteit

Uw activiteit omvat de aanleg van een calamiteitenroute ten behoeve van hulpverleningsdiensten. De huidige calamiteitenroute voldoet niet meer aan de huidige (veiligheids-)eisen. De calamiteitenroute zal voor het publiek te allen tijde afgesloten zijn door middel van een hekwerk. Indien de hulpverleningdiensten ten tijde van grote evenementen gebruik moeten maken van de route zal de beveiligingsdienst de hekken openen.

In het kader van deze aanvraag c.q. de hierbij verleende vergunning bent u, Stichting Circuit van Drenthe, voor ons de enige vergunninghouder en als zodanig verantwoordelijk voor het voldoen aan de wet en aan de vergunningvoorwaarden.

Voor deze vergunning is van belang te weten dat de locatie van het voorgenomen project binnen de begrenzing van het beschermd natuurmonument Witterveld valt.

2. Het wettelijk kader

2.1. Vergunningplicht op grond van artikel 16 van de Nb-wet 1998

De vergunningplicht vindt zijn grondslag in artikel 16, eerste lid, van de Nb-wet 1998. Dat artikel luidt als volgt.
Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten of, ten aanzien van handelingen als bedoeld in het zesde lid, van Onze Minister, in een beschermd natuurmonument handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermd natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren, dan wel in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.

Het "oude" aanwijzingsbesluit (18 maart 1991), waarin is bepaald dat het Witterveld wordt aangewezen als beschermd natuurmonument, blijft rechtsgeldig tot het moment dat het Witterveld op grond van artikel 10a door de minister van LNV wordt aangewezen als Natura 2000-gebied. Pas op dat moment verliest voornoemd aanwijzingsbesluit zijn rechtskracht.

Daarom is het vergunningstelsel zoals vastgelegd in artikel 16 onverkort van toepassing. Wij zullen uw aanvraag daarom (richtlijn-conform) moeten toetsen aan artikel 16 van de Nb-wet 1998.
Wij kenschetsen de aanleg van een calamiteitenroute als een ontwikkeling in een beschermd natuurmonument c.q. Natura 2000-gebied dat mogelijk van invloed is op de wezenlijke kenmerken van het Witterveld. Wij dienen daarom te beoordelen of de wezenlijke kenmerken zodanig geschaad worden door het aanleggen van de calamiteitenroute dat geen vergunning kan worden verleend; en, indien dit leidt tot de conclusie dat wezenlijke kenmerken niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend. Bij deze afweging dienen wij de instandhoudingsdoelstellingen zoals vermeld in het ontwerpaanwijzingsbesluit te betrekken. Op 9 januari 2007 is dit ontwerpaanwijzingsbesluit Witterveld ter inzage gelegd.
Het besluit alsmede de toelichting daarop kunnen worden ingezien via de website van het Ministerie van LNV (en dan doorklikken op natuur→gebiedsbescherming→gebiedendatabase). Kortheidshalve wordt daarnaar verwezen.

Wij concluderen dan ook dat voor het aanleggen van de calamiteitenroute een vergunning op grond van artikel 16 van de Nb-wet 1998 is vereist.

2.2. *Aanwijzing van het Witterveld op grond van de Nb-wet 1967*
Bij besluit van 18 maart 1991 is het Witterveld door de toenmalige staatssecretaris van landbouw, natuurbeheer en visserij aangewezen als beschermd natuurmonument in de zin van de (oude) Natuurbeschermingswet van 1967. Voor het Witterveld is het overgangsrecht, meer bepaald artikel 60, eerste lid, van de Nb-wet 1998, van toepassing. Op basis van dit artikel heeft het aanwijzingsbesluit ook nu nog rechtskracht[1].
In het aanwijzingsbesluit van 8 maart 1991 (kenmerk NMF-912430) is aangegeven "dat het gebied vanwege zijn omvang en ligging en zijn relatie tot de overige heide- en veengebieden in West-Drenthe van belang is als broedgebied voor ongeveer zestig vogelsoorten, waaronder minder algemene soorten en als pleister- en foerageergebied voor minder algemene tot zeldzame vogelsoorten." Ook is opgenomen "dat het gebied van belang is als refugium voor amfibieën en reptielen". In het aanwijzingsbesluit komen voorts de wezenlijke kenmerken van het Witterveld aan de orde. "Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het natuurmonument geldt dat hieronder niet alleen moeten worden begrepen de hiervoor genoemde biologische waarden en het natuurschoon, maar ook de voor de fauna noodzakelijke rust, de voor hoogveengebieden kenmerkende geologische en geomorfologische structuur, de hydrologie en de waarde voor het archeologisch en paleo-ecologisch onderzoek."

In de toelichting op het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf 2.3 over de fauna het volgende gezegd: "Als foerageer- en pleistergelegenheid is het beschermde natuurmonument voor veel vogels van belang, onder andere voor de soorten ruigpootbuizerd, blauwe kiekendief, water- en houtsnip en klapekster. Deze laatste soort is te beschouwen als een rustindicator. Voorts zijn er enkele waarnemingen bekend van de kraanvogel. De broedvogelbevolking van het beschermde natuurmonument is rijk en representatief voor vochtige heidegebieden, de aanwezigheid van deze specifieke vogelsoorten is van grote betekenis. Van de soorten wulp, roodborsttapuit, paapje, kneu, boompieper, sprinkhaanrietzanger en geelgors komen relatief veel broedparen voor. Op gedeelten met open water komen dodaards, wintertaling, slobeend en bergeend als broedvogels voor. In totaal zijn er ongeveer zestig soorten broedvogels.

---

1 Overigens zal op grond van artikel 15a, tweede lid, van de Nb-wet 1998, dit oude aanwijzingsbesluit komen te vervallen, zodra het Witterveld is aangewezen als Natura 2000-gebied (op grond van artikel 10a van de Nb-wet 1998). In dit nieuwe aanwijzingsbesluit zullen de wezenlijke kenmerken worden omgezet in "instandhoudingsdoelstellingen".

Naast algemeen voorkomende zoogdieren zijn hermelijn, wezel en bunzing aangetroffen. Ook in herpetologisch opzicht is het gebied van grote betekenis; zo bevindt zich er een zeer grote vitale populatie van de adder. Voorts komen in het beschermde natuurmonument gladde slang en heikikker voor."

2.3. Aanwijzing Witterveld als Natura 2000-gebied

Zoals in paragraaf 2.1 is uiteengezet staat het Witterveld op de nominatie om op basis van artikel 10a van de Nb-wet 1998 definitief aangewezen te worden als een Natura 2000-gebied. Naar verwachting zal de definitieve aanwijzing eind 2008 een feit zijn.
Het Witterveld is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure, zoals opgenomen in artikel 4 van de 4 Habitatrichtlijn (92/43/EEG). In december 2004 is het gebied onder de naam "Witterveld" en onder nummer NL1000003 door de Europese Commissie geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is aangewezen voor twee priotitaire habitattypen. Deze typen zijn in onderstaande lijst met een * aangeduid.

Code	Habitattype
H2320	Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
H4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
H4030	Droge Europese heide
H7110*	Actief hoogveen (prioritair)
H7120	Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is
H7150	Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
H91D0*	Veenbossen (prioritair)

Nota Ruimte

Het Witterveld is volgens de (rijks) Nota Ruimte een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden, het herstel en de ontwikkeling van **wezenlijke kenmerken** en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

2.4. Bevoegd gezag

Wij zijn het bevoegd gezag inzake deze vergunningaanvraag, op basis van het bepaalde in artikel 2, eerste lid, van de Nb-wet 1998.

3. Procedure

De aanvraag is op 21 januari 2008 door ons ontvangen. Op 1 februari 2008 is een ontvangstbevestiging aan u verzonden.
Een kopie van de aanvraag en een afschrift van de ontvangstbevestiging aan u zijn op 1 februari 2008 verzonden aan:

- de minister van LNV, Directie Regionale Zaken Noord,
- het college van burgemeester en wethouders van Assen,
- Defensie, Dienst gebouwen, werken en terreinen directie Noord,
- Stichting "Het Drentse Landschap" en
- de Milieufederatie Drenthe.

Het college van burgemeester en wethouders, Dienst gebouwen, werken en terreinen directie Noord, Stichting "Het Drentse Landschap" en de Milieufederatie Drenthe zijn daarbij op basis van artikel 44, derde lid, van de Nb-wet, respectievelijk artikel 4.8 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid gesteld om binnen 14 dagen na 1 februari 2008 een zienswijze in te brengen.

4. De zienswijzen

Naar aanleiding van de aanvraag hebben wij de zienswijze gevraagd van de Stichting "Het Drentse Landschap", de Milieufederatie Drenthe en de gemeente Assen.

De gemeente Assen heeft schriftelijk op 21 februari 2008 haar zienswijze kenbaar gemaakt. De zienswijze vermeld dat gelet op de zorgvuldige wijze van onderzoek, de verplichting tot het treffen van mitigerende maatregelen en het belang van een efficiënte calamiteitenroute het college van burgemeester en wethouders van Assen van mening is dat wij de goedkeuring aan de vergunningaanvraag kunnen verlenen.
Voorts vermeld de zienswijze dat voor de aanleg van een klein gedeelte van de calamiteitenroute een aanlegvergunning op grond van het vigerende bestemmingsplan vereist is. Het college van burgemeester en wethouders zal de initiatiefnemer hiervan op de hoogte stellen en verzoeken een verzoek om een aanlegvergunning bij hen in te dienen.

De Milieufederatie Drenthe heeft schriftelijk op 13 februari 2008, mede namens de Stichting "Het Drentse Landschap", hun zienswijze kenbaar gemaakt. De zienswijze wordt voor zover relevant in het kader van de onderhavige vergunningverlening samengevat weergegeven in het onderstaande.

a. De aanvraag dient uitgebreid te worden met een duidelijke kwantificering van het gebruik van de calamiteitenroute. Onvoldoende is aangegeven hoe het gebruik wordt beperkt of onder welke omstandigheden gebruik noodzakelijk is. Hierdoor kan onbeperkt gebruikgemaakt worden van de route en heeft het een permanent karakter.
b. Het onderzoeksrapport van de Grontmij wijst op tijdelijke effecten bij het gebruik van de calamiteitenroute. Deze route ligt echter op de grens met het Witterveld, waardoor de bufferzone niet meer als zodanig functioneert en de verstoring een permanent karakter heeft.
c. Onderzoek naar het inzicht in alternatieve mogelijkheden ontbreekt. Aan de zuidzijde van het circuit kan een vrije rijbaan, eventueel verdiept aangelegd, ook aan de uitgangspunten voldoen.
d. Het onderzoeksrapport van de Grontmij geeft geen inzicht in de wijze waarop de uitgangspunten zijn geformuleerd. Zijn deze vóór of na bepaling van het tracé vastgesteld.
e. Is het halfverharde karakter van de weg in de toekomst handhaafbaar indien door eventueel gewijzigde inzichten voor asfaltering gekozen wordt.
f. De werkzaamheden zullen in maart en april 2008, dus deels in het broedseizoen, plaatsvinden. In het rapport wordt geen melding gemaakt van eventuele consequenties indien toch een mogelijk zeldzame vogel in het desbetreffende gebied gaat broeden. Bestaat hiervoor een plan van aanpak.
g. Kan het uitvoeren van de werkzaamheden niet uitgesteld worden tot na het broedseizoen om verstoring tot een minimum te beperken.

5. Effecten van de voorgenomen activiteit

Toetsing aan artikel 16 van de Nb-wet 1998 en aan de Nota Ruimte

Ingevolge artikel 16 van de Nb-wet is het verboden zonder vergunning activiteiten te organiseren die de wezenlijke kenmerken kunnen aantasten of de kwaliteit van de habitats van het Witterveld kunnen verslechteren. In paragraaf 2.1 hebben wij reeds gemotiveerd vastgesteld dat het aanleggen van een calamiteitenroute Nb-wetvergunningplichtig is op grond van artikel 16. Derhalve dient vervolgens te worden getoetst in hoeverre de voorgenomen activiteit kan worden toegelaten en daaruit voortvloeiend of een vergunning voor de voorgenomen activiteit kan worden verleend. Er kan gesteld worden dat het gebruik van de calamiteitenroute vanuit de Nb-wet kan worden gezien als een onvoorziene gebeurtenis die niet als verstoring in de zin van de Nb-wet kan worden gezien.
Het incidentele gebruik van de route, slechts bij een calamiteit tijdens grote evenementen, zal niet leiden tot een verstoring van soorten waarbij uit populatiedynamische gegevens van de soorten in het Witterveld blijkt dat die soorten het gevaar lopen, in vergelijking met de begintoestand niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat zullen blijven.

5.1. Toetsing aan artikel 16 van de Nb-wet 1998

Op grond van artikel 16, tweede lid, van de Nb-wet 1998 moeten wij beoordelen in hoeverre het aanleggen van een calamiteitenroute de wezenlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument aantasten.
Hierbij moet tevens bekeken worden in hoeverre de activiteit significante gevolgen kan hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in het Witterveld. Indien sprake is van significante effecten, kan de vergunning slechts worden verleend indien met zekerheid vaststaat dat die handelingen de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten, tenzij dwingende redenen van groot openbaar belang tot het verlenen van een vergunning noodzaken (artikel 16, derde en vierde lid, gelezen in samenhang met artikel 65).

Het aanwijzingsbesluit van het Witterveld als beschermd natuurmonument noemt "de voor de fauna noodzakelijke rust" als wezenlijk kenmerk van het gebied.

Centraal in het kader van de Nb-wetafweging staat dan ook de vraag of "de voor de fauna noodzakelijke rust" zodanig geschaad wordt door het aanleggen van de calamiteitenroute dat geen vergunning kan worden verleend; en, indien dit leidt tot de conclusie dat "de voor de fauna noodzakelijke rust" niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend. Daarbij moeten wij tevens beoordelen in hoeverre de activiteiten van invloed zijn op de overige (in het aanwijzingsbesluit beschreven) wezenlijke kenmerken. Ook moeten wij bepalen of de activiteit mogelijk een significant effect heeft op het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of dieren of planten in het Witterveld. Indien dit het geval is, moet met zekerheid vaststaan dat de natuurlijke kenmerken van het Witterveld niet worden aangetast.

Het Circuit van Drenthe heeft de Grontmij de opdracht gegeven om conform de Nb-wet te onderzoeken of er sprake zal zijn van negatieve effecten op de habitats en/of soorten waarvoor het Witterveld is aangewezen.
Naar verwachting zal eind 2008 het Witterveld definitief worden aangewezen als Natura 2000-gebied. Om die reden heeft de Grontmij in haar onderzoek naar de natuurwaarden van het Witterveld in het kader van de Natuurbeschermingswet zowel de wezenlijke kenmerken als de instandhoudingsdoelstellingen die getoetst moeten worden aan artikel 19d van de Nb-wet 1998 beschouwd.
Het toetsingskader, zoals vastgelegd in artikel 19d, is een enigszins zwaarder toetsingskader dan het toetsingskader op grond van artikel 16.

Uit het onderzoek van de Grontmij komt het volgende naar voren:

- er geen sprake is van een significant effect als gevolg van de aanleg van de calamiteitenroute;
- er treedt circa 500 m^2 (0,01% van het totale gebied) areaalverlies van het habitatrichtlijngebied op;
- er vindt geen oppervlakteverlies plaats van de habitattypen waarvoor het Witterveld is aangewezen;
- er vindt geen oppervlakteverlies plaats van de overige natuurwaarden waarvoor het Witterveld is aangewezen, noch ten aanzien van de hydrologische werking van het Witterveld, dan wel van de hydrologische relaties die tussen de verschillende gebiedsgedeelten bestaan;
- de effecten in de aanlegfase op de natuurwaarden kunnen met mitigatie voorkomen of beperkt worden;
- aantasting of verstoring van de kwalificerende habitattypen en of soorten vindt niet plaats;
- aantasting van de wezenlijke waarden vindt niet plaats;
- aantasting van de kernopgave Witterveld vindt niet plaats en
- de tijdelijke verstoring van soorten ten tijde van de aanleg kan door mitigerende maatregelen geheel of grotendeels voorkomen worden.

Beschouwen wij de conclusies van de Grontmij in het licht van het toetsingskader van artikel 16, dan kan met zekerheid worden gesteld dat de activiteiten geen significante gevolgen zullen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in het Witterveld. Daarbij komt dat de route voor het grootste deel reeds aan de rand van het Witterveld aanwezig is als oude ambulanceroute en in gebruik is als onderhouds- en controleroute door defensie. Slechts twee delen van de route worden geheel nieuw aangelegd, te weten in het Haarbos en aan de zuidkant op het terrein van het circuit. In juridisch opzicht is toetsing aan het criterium: "geen aantasting natuurlijke kenmerken" gelet op het bepaalde in artikel 16, derde lid, van de Nb-wet 1998 dan niet meer relevant.

Het Circuit van Drenthe geeft in haar aanvraag aan dat de calamiteitenroute in beginsel te allen tijde door middel van hekken zal zijn gesloten. Alleen indien de hulpdiensten ten tijde van calamiteiten bij grote evenementen van de route gebruik moeten maken zullen de hekken door de beveiligingsdienst worden geopend.
Als gevolg van deze maatregel kan gesteld worden dat de calamiteitenroute niet tot gevolg zal hebben dat publiek het Witterveld via deze route kan betreden. Het betreden van de route door publiek is ook vanuit het gewenste gebruik gezien niet gewenst.

5.2. Toetsing activiteiten aan de Nota Ruimte

Het Witterveld is volgens de Nota Ruimte (NR) een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

Zoals hierboven al aan de orde kwam, worden van de voorgenomen activiteiten geen significant negatieve gevolgen voor het Witterveld verwacht. De kwaliteit van de habitats op grond waarvan het Witterveld in het kader van de Habitatrichtlijn is aangemeld bij de Europese Commissie verslechtert niet door de voorgenomen activiteiten en het is onwaarschijnlijk dat er significante gevolgen zullen optreden op de fauna. Ook worden geen wezenlijke kenmerken en waarden in de zin van de NR aangetast.

6. Compensatie

Er is geen sprake van een wettelijke compensatieverplichting. Het TT-bestuur heeft aangegeven het areaalverlies in het zogenoemde Haarbos te willen compenseren. Het bestuur heeft aangegeven om in de zogenaamde bufferzone tussen het circuit en het Witterveld een deel van het terrein ter compensatie van het areaalverlies te willen inrichten. Het oppervlak van het nieuw in te richten deel is drie keer groter dan hetgeen als gevolg van de aanleg van de calamiteitenroute in het Haarbos verloren gaat.
Er kan daarom gesteld worden dat de activiteit op grond van het afwegingskader van de NR kan worden toegestaan.

7. Bespreking zienswijzen

Zoals gesteld in paragraaf 4 hebben wij naar aanleiding van de aanvraag een zienswijze gevraagd van "Stichting het Drentse Landschap", de Milieufederatie Drenthe, Defensie, dienst Gebouwen, Werken en Terreinen en de gemeente Assen.
De Milieufederatie Drenthe heeft schriftelijk op 13 februari 2008, mede namens de Stichting "Het Drentse Landschap", hun zienswijze kenbaar gemaakt.
Voor een samenvatting van deze zienswijze verwijzen wij naar paragraaf 4.

Milieufederatie Drenthe mede namens de Stichting "Het Drentse Landschap"

Ad a. Op het circuit van Drenthe vinden jaarlijks enkele grote publieksevenementen plaats zoals de TT, het Truckstarfestival en popconcerten. Op dit moment moeten bij calamiteiten de hulpverleningsdiensten dezelfde route gebruiken als bezoekers.
De hulpdiensten hebben aangegeven de vermenging van verkeer voor zowel publiek als hulpdiensten op een gemeenschappelijke route een onaanvaardbare situatie te vinden. De intentie is een route te creëren die alleen bij calamiteiten tijdens grote evenementen te gebruiken is door hulpdiensten zoals ambulance, brandweer en politie. De route maakt voor een groot deel gebruik van al bestaande wegen en paden. Zo zal een groot deel van de route gebruikmaken van de bestaande surveillanceroute van defensie.
Er zal slechts ten tijde van grootschalige evenementen bij een eventuele calamiteit gebruikgemaakt worden van de route door de hulpverleningsdiensten. De toegang tot de route is ook bij grote evenementen gesloten door middel van hekken. Slechts bij een eventuele calamiteit zal het hek door de beveiligingsdienst worden geopend ten behoeve van de hulpverleningsdienst. Er wordt dus tijdens de evenementen niet onbeperkt gebruik gemaakt van de route en om die reden is er ook geen sprake van een permanent karakter.

Ad b. Van verstoring is sprake in het geval de plannen leiden tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Witterveld. Aantasting van habitattypen waarvoor het Witterveld is aangewezen vindt echter niet plaats. Beperkte verstoring van dieren kan in de gebruiksfase optreden en in geval van een calamiteit. Deze verstoring is geen verstoring in de zin van de Nb-wet, namelijk een verstoring waarbij uit populatiedynamische gegevens betreffende die soorten in dat gebied blijkt dat de soorten het gevaar lopen, in vergelijking met de begintoestand niet langer een levensvatbare component van het natuurlijke habitat te zullen blijven.
Verstoring vanuit het gebruik van de route is om die reden niet aan de orde.
De route ligt grotendeels op het terrein van het Ministerie van Defensie en wordt momenteel al gebruikt als beheer- en surveillanceroute. Het nieuwe deel van de calamiteitenroute zal op dezelfde wijze als de bestaande surveillanceroute worden aangelegd als een halfverhard pad dat goed past in de omgeving.

In de loop van de tijd zal ook dit deel van de route doorgroeit raken met grassen en kruiden en in die zin deel uit gaan maken van het ernaast gelegen biotoop. Hierdoor zal de weg als een natuurlijk milieu worden ervaren zoals nu reeds het geval is bij de bestaande surveillanceroute. Hierdoor behoudt de bufferzone tevens zijn functie.

Ad c. Uit het oogpunt van openbaar belang, waaronder de veiligheid, is een vrijliggende calamiteitenroute voor incidenteel gebruik van de hulpdiensten noodzakelijk. Aan de oostzijde van de bufferzone ontbreekt ruimte voor een vrijliggende calamiteitenroute. Het Circuit van Drenthe heeft samen met de provincie Drenthe en het Ministerie van Defensie bekeken welke routes mogelijk waren en waarbij de schade aan natuur- en landschapswaarden voorkomen kan worden of zeer beperkt blijft. De oude ambulanceroute, nu in gebruik als onderhouds- en controleroute door defensie, is om die reden als meest voor de hand liggend naar voren gekomen. Het onderzoek van de Grontmij heeft uitgewezen dat, indien de route verlaagd aangelegd zou worden, er aantasting van de hydrologie plaatsvindt.

Ad d. De door de Grontmij gehanteerde uitgangspunten zijn in samenwerking met de provincie Drenthe en het Ministerie van Defensie tot stand gekomen. Ten tijde van het overleg bleek dat aan de oostzijde van het circuit er geen vrije ruimte was om de nieuwe route aan te leggen. Er zou hoe dan ook gebruik moeten worden gemaakt van de reeds bestaande surveillanceroute van defensie. Zie ook ad c.
Vervolgens heeft de Grontmij dit als uitgangspunt genomen in haar onderzoeksrapport, waarbij de eventuele effecten in het kader van de Nb-wet 1998 en de Flora- en Faunawet zijn onderzocht.

Ad e. Het halfverharde karakter van de weg is in zoverre handhaafbaar dat indien zowel het Ministerie van Defensie als het Circuit van Drenthe de wens tot asfaltering zouden hebben, zij hiervoor vergunning bij de provincie Drenthe aan dienen te vragen.

Ad. f. Onderzoek door de Grontmij heeft mede plaatsgevonden door middel van toetsing aan de Flora- en Faunawet. Door te werken in de minst kwetsbare periode voor dieren wordt schade aan en/of verstoring van algemeen beschermde dieren voorkomen of sterk beperkt. Verstoring van de zwaarder beschermde dieren zal niet optreden, aangezien deze zijn niet aangetroffen in het plangebied of vanwege het tijdstip waarop de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd. Het is mogelijk dat ter plaatse van de nieuw te graven tracés algemeen beschermde dieren worden aangetroffen. Voor deze soorten geldt op grond van de Flora- en Faunawet de zorgplicht, die in acht zal worden genomen.

Ad g. Zie ad f.

8. Besluit en voorschriften

Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat de gevraagde vergunning verleend kan worden.

BESLUITEN:

Wij verlenen u de gevraagde vergunning op basis van artikel 16 van de Natuurbeschermingswet 1998 onder de volgende voorwaarden.

1. De werkzaamheden dienen plaats te vinden tussen 7.00 uur en 18.00 uur.
2. De calamiteitenroute dient door middel van hekwerk afgesloten te zijn voor anderen dan de hulpverleningsdiensten.

3. Alleen indien gebruikgemaakt dient te worden van de route door de hulpverleningsdiensten ten tijde van evenementen mogen de toegangshekken worden geopend.
4. Voor de eventuele aanvulling van de bermen mag alleen grond die ter plaatse vrijkomt worden gebruikt.
5. De aanleg van de calamiteitenroute dient overeenkomstig het gestelde in hoofdstuk 4.6 van het rapport "onderzoek natuurwaarden in het kader van de natuurbeschermingswetgeving" de datum 7 januari 2008 uitgevoerd door de Grontmij plaats te vinden.
6. Voor de verharding mag alleen gebruikgemaakt worden van niet verontreinigd asfaltgranulaat PAK vrij of ander schoon puingranulaat.
7. Ter hoogte van de locatie met de amersfoortse coördinaten 231,358 en 554,090 dient een gebied ter grootte van ongeveer 1.500 m^2 ondiep reliëfvolgend te worden geplagd, zodat de teelaardelaag wordt verwijderd.
8. Op het geplagde deel dient vervolgens een dunne laag strooisel, in een dikte van 5 à 10 cm, te worden verspreid. Hiervoor moet strooisel vrijkomend uit een berkenbosje aan de zuidkant van het circuit, waar de calamiteitenroute dat berkebosje doorsnijdt, worden gebruikt.
9. Ter hoogte van het "Meeuwenmeer" dient het bestaande hekwerk te worden vervangen door een nieuw dubbel hekwerk. Het hekwerk dient zo te worden uitgevoerd en geplaatst dat het niet mogelijk is om vanaf het circuitterrein het Witterveld, of andersom, te kunnen betreden.

9. Rechtsmiddelen

Indien u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen. (Zie bijlage Bezwaar en beroep tegen besluiten van de provincie ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998, de gedeelten onder A en C.)

Gedeputeerde staten voornoemd,
namens deze

5.1.2e

T. Woestenburg,
manager Ruimtelijke Ontwikkeling

ab/coll.

Afschrift aan:
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen
- het Ministerie van LNV, Directie Regionale Zaken Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 30032, 9700 RM Groningen
- Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, Directie Noord, t.a.v. de heer 5.1.2e Postbus 40184, 8004 DD Zwolle
- Stichting "Het Drentse Landschap", Postbus 83, 9400 AB Assen
- Milieufederatie Drenthe, Hertenkamp 6, 9401 HL Assen

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

VERZONDEN 05 AUG. 2008

Assen, 1 augustus 2008
Ons kenmerk RO/2008009233
Behandeld door de heer [redacted] 5.1.2e
Onderwerp: Vergunning artikel 16 van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) 1998

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE VERGUNNING ARTIKEL 16 VAN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998

1. De aanvraag

Uw verzoek de datum 18 januari 2008, door ons ontvangen op 21 januari 2008, betreft de aanvraag voor een vergunning op basis van artikel 16 van de Nb-wet 1998.

1.1. De activiteit

Uw activiteit omvat de aanleg van een calamiteitenroute ten behoeve van hulpverleningsdiensten. De huidige calamiteitenroute voldoet niet meer aan de huidige (veiligheids-)eisen. De calamiteitenroute zal voor het publiek te allen tijde afgesloten zijn door middel van een hekwerk. Indien de hulpverleningdiensten ten tijde van grote evenementen gebruik moeten maken van de route zal de beveiligingsdienst de hekken openen.

In het kader van deze aanvraag c.q. de hierbij verleende vergunning bent u, Stichting Circuit van Drenthe, voor ons de enige vergunninghouder en als zodanig verantwoordelijk voor het voldoen aan de wet en aan de vergunningvoorwaarden.

Voor deze vergunning is van belang te weten dat de locatie van het voorgenomen project binnen de begrenzing van het beschermd natuurmonument Witterveld valt.

2. Het wettelijk kader

2.1. Vergunningplicht op grond van artikel 16 van de Nb-wet 1998

De vergunningplicht vindt zijn grondslag in artikel 16, eerste lid, van de Nb-wet 1998. Dat artikel luidt als volgt.
Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten of, ten aanzien van handelingen als bedoeld in het zesde lid, van Onze Minister, in een beschermd natuurmonument handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermd natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren, dan wel in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.

Het "oude" aanwijzingsbesluit (18 maart 1991), waarin is bepaald dat het Witterveld wordt aangewezen als beschermd natuurmonument, blijft rechtsgeldig tot het moment dat het Witterveld op grond van artikel 10a door de minister van LNV wordt aangewezen als Natura 2000-gebied. Pas op dat moment verliest voornoemd aanwijzingsbesluit zijn rechtskracht.

Daarom is het vergunningstelsel zoals vastgelegd in artikel 16 onverkort van toepassing. Wij zullen uw aanvraag daarom (richtlijn-conform) moeten toetsen aan artikel 16 van de Nb-wet 1998.
Wij kenschetsen de aanleg van een calamiteitenroute als een ontwikkeling in een beschermd natuurmonument c.q. Natura 2000-gebied dat mogelijk van invloed is op de wezenlijke kenmerken van het Witterveld. Wij dienen daarom te beoordelen of de wezenlijke kenmerken zodanig geschaad worden door het aanleggen van de calamiteitenroute dat geen vergunning kan worden verleend; en, indien dit leidt tot de conclusie dat wezenlijke kenmerken niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend. Bij deze afweging dienen wij de instandhoudingsdoelstellingen zoals vermeld in het ontwerpaanwijzingsbesluit te betrekken. Op 9 januari 2007 is dit ontwerpaanwijzingsbesluit Witterveld ter inzage gelegd.
Het besluit alsmede de toelichting daarop kunnen worden ingezien via de website van het Ministerie van LNV (en dan doorklikken op natuur→gebiedsbescherming→gebiedendatabase). Kortheidshalve wordt daarnaar verwezen.

Wij concluderen dan ook dat voor het aanleggen van de calamiteitenroute een vergunning op grond van artikel 16 van de Nb-wet 1998 is vereist.

2.2. *Aanwijzing van het Witterveld op grond van de Nb-wet 1967*
Bij besluit van 18 maart 1991 is het Witterveld door de toenmalige staatssecretaris van landbouw, natuurbeheer en visserij aangewezen als beschermd natuurmonument in de zin van de (oude) Natuurbeschermingswet van 1967. Voor het Witterveld is het overgangsrecht, meer bepaald artikel 60, eerste lid, van de Nb-wet 1998, van toepassing. Op basis van dit artikel heeft het aanwijzingsbesluit ook nu nog rechtskracht[1].
In het aanwijzingsbesluit van 8 maart 1991 (kenmerk NMF-912430) is aangegeven "dat het gebied vanwege zijn omvang en ligging en zijn relatie tot de overige heide- en veengebieden in West-Drenthe van belang is als broedgebied voor ongeveer zestig vogelsoorten, waaronder minder algemene soorten en als pleister- en foerageergebied voor minder algemene tot zeldzame vogelsoorten." Ook is opgenomen "dat het gebied van belang is als refugium voor amfibieën en reptielen". In het aanwijzingsbesluit komen voorts de wezenlijke kenmerken van het Witterveld aan de orde. "Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het natuurmonument geldt dat hieronder niet alleen moeten worden begrepen de hiervoor genoemde biologische waarden en het natuurschoon, maar ook de voor de fauna noodzakelijke rust, de voor hoogveengebieden kenmerkende geologische en geomorfologische structuur, de hydrologie en de waarde voor het archeologisch en paleo-ecologisch onderzoek."

In de toelichting op het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf 2.3 over de fauna het volgende gezegd: "Als foerageer- en pleistergelegenheid is het beschermde natuurmonument voor veel vogels van belang, onder andere voor de soorten ruigpootbuizerd, blauwe kiekendief, water- en houtsnip en klapekster. Deze laatste soort is te beschouwen als een rustindicator. Voorts zijn er enkele waarnemingen bekend van de kraanvogel. De broedvogelbevolking van het beschermde natuurmonument is rijk en representatief voor vochtige heidegebieden, de aanwezigheid van deze specifieke vogelsoorten is van grote betekenis. Van de soorten wulp, roodborsttapuit, paapje, kneu, boompieper, sprinkhaanrietzanger en geelgors komen relatief veel broedparen voor. Op gedeelten met open water komen dodaards, wintertaling, slobeend en bergeend als broedvogels voor. In totaal zijn er ongeveer zestig soorten broedvogels.

---

[1] Overigens zal op grond van artikel 15a, tweede lid, van de Nb-wet 1998, dit oude aanwijzingsbesluit komen te vervallen, zodra het Witterveld is aangewezen als Natura 2000-gebied (op grond van artikel 10a van de Nb-wet 1998). In dit nieuwe aanwijzingsbesluit zullen de wezenlijke kenmerken worden omgezet in "instandhoudingsdoelstellingen".

Naast algemeen voorkomende zoogdieren zijn hermelijn, wezel en bunzing aangetroffen. Ook in herpetologisch opzicht is het gebied van grote betekenis; zo bevindt zich er een zeer grote vitale populatie van de adder. Voorts komen in het beschermde natuurmonument gladde slang en heikikker voor."

2.3. Aanwijzing Witterveld als Natura 2000-gebied

Zoals in paragraaf 2.1 is uiteengezet staat het Witterveld op de nominatie om op basis van artikel 10a van de Nb-wet 1998 definitief aangewezen te worden als een Natura 2000-gebied. Naar verwachting zal de definitieve aanwijzing eind 2008 een feit zijn.
Het Witterveld is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure, zoals opgenomen in artikel 4 van de 4 Habitatrichtlijn (92/43/EEG). In december 2004 is het gebied onder de naam "Witterveld" en onder nummer NL1000003 door de Europese Commissie geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is aangewezen voor twee prioritaire habitattypen. Deze typen zijn in onderstaande lijst met een * aangeduid.

Code Habitattype

H2320	Psammofiele heide met Calluna en Empetrum nigrum
H4010	Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
H4030	Droge Europese heide
H7110*	Actief hoogveen (prioritair)
H7120	Aangetast hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is
H7150	Slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
H91D0*	Veenbossen (prioritair)

Nota Ruimte

Het Witterveld is volgens de (rijks) Nota Ruimte een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden, het herstel en de ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

2.4. Bevoegd gezag

Wij zijn het bevoegd gezag inzake deze vergunningaanvraag, op basis van het bepaalde in artikel 2, eerste lid, van de Nb-wet 1998.

3. Procedure

De aanvraag is op 21 januari 2008 door ons ontvangen. Op 1 februari 2008 is een ontvangstbevestiging aan u verzonden.
Een kopie van de aanvraag en een afschrift van de ontvangstbevestiging aan u zijn op 1 februari 2008 verzonden aan:

- de minister van LNV, Directie Regionale Zaken Noord,
- het college van burgemeester en wethouders van Assen,
- Defensie, Dienst gebouwen, werken en terreinen directie Noord,
- Stichting "Het Drentse Landschap" en
- de Milieufederatie Drenthe.

Het college van burgemeester en wethouders, Dienst gebouwen, werken en terreinen directie Noord, Stichting "Het Drentse Landschap" en de Milieufederatie Drenthe zijn daarbij op basis van artikel 44, derde lid, van de Nb-wet, respectievelijk artikel 4.8 van de Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid gesteld om binnen 14 dagen na 1 februari 2008 een zienswijze in te brengen.

4. De zienswijzen

Naar aanleiding van de aanvraag hebben wij de zienswijze gevraagd van de Stichting "Het Drentse Landschap", de Milieufederatie Drenthe en de gemeente Assen.

De gemeente Assen heeft schriftelijk op 21 februari 2008 haar zienswijze kenbaar gemaakt. De zienswijze vermeld dat gelet op de zorgvuldige wijze van onderzoek, de verplichting tot het treffen van mitigerende maatregelen en het belang van een efficiënte calamiteitenroute het college van burgemeester en wethouders van Assen van mening is dat wij de goedkeuring aan de vergunningaanvraag kunnen verlenen.
Voorts vermeld de zienswijze dat voor de aanleg van een klein gedeelte van de calamiteitenroute een aanlegvergunning op grond van het vigerende bestemmingsplan vereist is. Het college van burgemeester en wethouders zal de initiatiefnemer hiervan op de hoogte stellen en verzoeken een verzoek om een aanlegvergunning bij hen in te dienen.

De Milieufederatie Drenthe heeft schriftelijk op 13 februari 2008, mede namens de Stichting "Het Drentse Landschap", hun zienswijze kenbaar gemaakt. De zienswijze wordt voor zover relevant in het kader van de onderhavige vergunningverlening samengevat weergegeven in het onderstaande.

a. De aanvraag dient uitgebreid te worden met een duidelijke kwantificering van het gebruik van de calamiteitenroute. Onvoldoende is aangegeven hoe het gebruik wordt beperkt of onder welke omstandigheden gebruik noodzakelijk is. Hierdoor kan onbeperkt gebruikgemaakt worden van de route en heeft het een permanent karakter.
b. Het onderzoeksrapport van de Grontmij wijst op tijdelijke effecten bij het gebruik van de calamiteitenroute. Deze route ligt echter op de grens met het Witterveld, waardoor de bufferzone niet meer als zodanig functioneert en de verstoring een permanent karakter heeft.
c. Onderzoek naar het inzicht in alternatieve mogelijkheden ontbreekt. Aan de zuidzijde van het circuit kan een vrije rijbaan, eventueel verdiept aangelegd, ook aan de uitgangspunten voldoen.
d. Het onderzoeksrapport van de Grontmij geeft geen inzicht in de wijze waarop de uitgangspunten zijn geformuleerd. Zijn deze vóór of na bepaling van het tracé vastgesteld.
e. Is het halfverharde karakter van de weg in de toekomst handhaafbaar indien door eventueel gewijzigde inzichten voor asfaltering gekozen wordt.
f. De werkzaamheden zullen in maart en april 2008, dus deels in het broedseizoen, plaatsvinden. In het rapport wordt geen melding gemaakt van eventuele consequenties indien toch een mogelijk zeldzame vogel in het desbetreffende gebied gaat broeden. Bestaat hiervoor een plan van aanpak.
g. Kan het uitvoeren van de werkzaamheden niet uitgesteld worden tot na het broedseizoen om verstoring tot een minimum te beperken.

5. Effecten van de voorgenomen activiteit

Toetsing aan artikel 16 van de Nb-wet 1998 en aan de Nota Ruimte
Ingevolge artikel 16 van de Nb-wet is het verboden zonder vergunning activiteiten te organiseren die de wezenlijke kenmerken kunnen aantasten of de kwaliteit van de habitats van het Witterveld kunnen verslechteren. In paragraaf 2.1 hebben wij reeds gemotiveerd vastgesteld dat het aanleggen van een calamiteitenroute Nb-wetvergunningplichtig is op grond van artikel 16. Derhalve dient vervolgens te worden getoetst in hoeverre de voorgenomen activiteit kan worden toegelaten en daaruit voortvloeiend of een vergunning voor de voorgenomen activiteit kan worden verleend. Er kan gesteld worden dat het gebruik van de calamiteitenroute vanuit de Nb-wet kan worden gezien als een onvoorziene gebeurtenis die niet als verstoring in de zin van de Nb-wet kan worden gezien.
Het incidentele gebruik van de route, slechts bij een calamiteit tijdens grote evenementen, zal niet leiden tot een verstoring van soorten waarbij uit populatiedynamische gegevens van de soorten in het Witterveld blijkt dat die soorten het gevaar lopen, in vergelijking met de begintoestand niet langer een levensvatbare component van de natuurlijke habitat zullen blijven.

5.1. Toetsing aan artikel 16 van de Nb-wet 1998
Op grond van artikel 16, tweede lid, van de Nb-wet 1998 moeten wij beoordelen in hoeverre het aanleggen van een calamiteitenroute de wezenlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument aantasten.
Hierbij moet tevens bekeken worden in hoeverre de activiteit significante gevolgen kan hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in het Witterveld. Indien sprake is van significante effecten, kan de vergunning slechts worden verleend indien met zekerheid vaststaat dat die handelingen de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten, tenzij dwingende redenen van groot openbaar belang tot het verlenen van een vergunning noodzaken (artikel 16, derde en vierde lid, gelezen in samenhang met artikel 65).

Het aanwijzingsbesluit van het Witterveld als beschermd natuurmonument noemt "de voor de fauna noodzakelijke rust" als wezenlijk kenmerk van het gebied.

Centraal in het kader van de Nb-wetafweging staat dan ook de vraag of "de voor de fauna noodzakelijke rust" zodanig geschaad wordt door het aanleggen van de calamiteitenroute dat geen vergunning kan worden verleend; en, indien dit leidt tot de conclusie dat "de voor de fauna noodzakelijke rust" niet zodanig wordt geschaad, onder welke voorwaarden de vergunning dan kan worden verleend. Daarbij moeten wij tevens beoordelen in hoeverre de activiteiten van invloed zijn op de overige (in het aanwijzingsbesluit beschreven) wezenlijke kenmerken. Ook moeten wij bepalen of de activiteit mogelijk een significant effect heeft op het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of dieren of planten in het Witterveld. Indien dit het geval is, moet met zekerheid vaststaan dat de natuurlijke kenmerken van het Witterveld niet worden aangetast.

Het Circuit van Drenthe heeft de Grontmij de opdracht gegeven om conform de Nb-wet te onderzoeken of er sprake zal zijn van negatieve effecten op de habitats en/of soorten waarvoor het Witterveld is aangewezen.
Naar verwachting zal eind 2008 het Witterveld definitief worden aangewezen als Natura 2000-gebied. Om die reden heeft de Grontmij in haar onderzoek naar de natuurwaarden van het Witterveld in het kader van de Natuurbeschermingswet zowel de wezenlijke kenmerken als de instandhoudingsdoelstellingen die getoetst moeten worden aan artikel 19d van de Nb-wet 1998 beschouwd.
Het toetsingskader, zoals vastgelegd in artikel 19d, is een enigszins zwaarder toetsingskader dan het toetsingskader op grond van artikel 16.

Uit het onderzoek van de Grontmij komt het volgende naar voren:

- er geen sprake is van een significant effect als gevolg van de aanleg van de calamiteitenroute;
- er treedt circa 500 m^2 (0,01% van het totale gebied) areaalverlies van het habitatrichtlijngebied op;
- er vindt geen oppervlakteverlies plaats van de habitattypen waarvoor het Witterveld is aangewezen;
- er vindt geen oppervlakteverlies plaats van de overige natuurwaarden waarvoor het Witterveld is aangewezen, noch ten aanzien van de hydrologische werking van het Witterveld, dan wel van de hydrologische relaties die tussen de verschillende gebiedsgedeelten bestaan;
- de effecten in de aanlegfase op de natuurwaarden kunnen met mitigatie voorkomen of beperkt worden;
- aantasting of verstoring van de kwalificerende habitattypen en of soorten vindt niet plaats;
- aantasting van de wezenlijke waarden vindt niet plaats;
- aantasting van de kernopgave Witterveld vindt niet plaats en
- de tijdelijke verstoring van soorten ten tijde van de aanleg kan door mitigerende maatregelen geheel of grotendeels voorkomen worden.

Beschouwen wij de conclusies van de Grontmij in het licht van het toetsingskader van artikel 16, dan kan met zekerheid worden gesteld dat de activiteiten geen significante gevolgen zullen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in het Witterveld. Daarbij komt dat de route voor het grootste deel reeds aan de rand van het Witterveld aanwezig is als oude ambulanceroute en in gebruik is als onderhouds- en controleroute door defensie. Slechts twee delen van de route worden geheel nieuw aangelegd, te weten in het Haarbos en aan de zuidkant op het terrein van het circuit. In juridisch opzicht is toetsing aan het criterium: "geen aantasting natuurlijke kenmerken" gelet op het bepaalde in artikel 16, derde lid, van de Nb-wet 1998 dan niet meer relevant.

Het Circuit van Drenthe geeft in haar aanvraag aan dat de calamiteitenroute in beginsel te allen tijde door middel van hekken zal zijn gesloten. Alleen indien de hulpdiensten ten tijde van calamiteiten bij grote evenementen van de route gebruik moeten maken zullen de hekken door de beveiligingsdienst worden geopend.
Als gevolg van deze maatregel kan gesteld worden dat de calamiteitenroute niet tot gevolg zal hebben dat publiek het Witterveld via deze route kan betreden. Het betreden van de route door publiek is ook vanuit het gewenste gebruik gezien niet gewenst.

5.2. Toetsing activiteiten aan de Nota Ruimte

Het Witterveld is volgens de Nota Ruimte (NR) een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

Zoals hierboven al aan de orde kwam, worden van de voorgenomen activiteiten geen significant negatieve gevolgen voor het Witterveld verwacht. De kwaliteit van de habitats op grond waarvan het Witterveld in het kader van de Habitatrichtlijn is aangemeld bij de Europese Commissie verslechtert niet door de voorgenomen activiteiten en het is onwaarschijnlijk dat er significante gevolgen zullen optreden op de fauna. Ook worden geen wezenlijke kenmerken en waarden in de zin van de NR aangetast.

6. Compensatie

Er is geen sprake van een wettelijke compensatieverplichting. Het TT-bestuur heeft aangegeven het areaalverlies in het zogenoemde Haarbos te willen compenseren. Het bestuur heeft aangegeven om in de zogenaamde bufferzone tussen het circuit en het Witterveld een deel van het terrein ter compensatie van het areaalverlies te willen inrichten. Het oppervlak van het nieuw in te richten deel is drie keer groter dan hetgeen als gevolg van de aanleg van de calamiteitenroute in het Haarbos verloren gaat.
Er kan daarom gesteld worden dat de activiteit op grond van het afwegingskader van de NR kan worden toegestaan.

7. Bespreking zienswijzen

Zoals gesteld in paragraaf 4 hebben wij naar aanleiding van de aanvraag een zienswijze gevraagd van "Stichting het Drentse Landschap", de Milieufederatie Drenthe, Defensie, dienst Gebouwen, Werken en Terreinen en de gemeente Assen.
De Milieufederatie Drenthe heeft schriftelijk op 13 februari 2008, mede namens de Stichting "Het Drentse Landschap", hun zienswijze kenbaar gemaakt.
Voor een samenvatting van deze zienswijze verwijzen wij naar paragraaf 4.

Milieufederatie Drenthe mede namens de Stichting "Het Drentse Landschap"

Ad a. Op het circuit van Drenthe vinden jaarlijks enkele grote publieksevenementen plaats zoals de TT, het Truckstarfestival en popconcerten. Op dit moment moeten bij calamiteiten de hulpverleningsdiensten dezelfde route gebruiken als bezoekers.
De hulpdiensten hebben aangegeven de vermenging van verkeer voor zowel publiek als hulpdiensten op een gemeenschappelijke route een onaanvaardbare situatie te vinden. De intentie is een route te creëren die alleen bij calamiteiten tijdens grote evenementen te gebruiken is door hulpdiensten zoals ambulance, brandweer en politie. De route maakt voor een groot deel gebruik van al bestaande wegen en paden. Zo zal een groot deel van de route gebruikmaken van de bestaande surveillanceroute van defensie.
Er zal slechts ten tijde van grootschalige evenementen bij een eventuele calamiteit gebruikgemaakt worden van de route door de hulpverleningsdiensten. De toegang tot de route is ook bij grote evenementen gesloten door middel van hekken. Slechts bij een eventuele calamiteit zal het hek door de beveiligingsdienst worden geopend ten behoeve van de hulpverleningsdienst. Er wordt dus tijdens de evenementen niet onbeperkt gebruik gemaakt van de route en om die reden is er ook geen sprake van een permanent karakter.

Ad b. Van verstoring is sprake in het geval de plannen leiden tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Witterveld. Aantasting van habitattypen waarvoor het Witterveld is aangewezen vindt echter niet plaats. Beperkte verstoring van dieren kan in de gebruiksfase optreden en in geval van een calamiteit. Deze verstoring is geen verstoring in de zin van de Nb-wet, namelijk een verstoring waarbij uit populatiedynamische gegevens betreffende die soorten in dat gebied blijkt dat de soorten het gevaar lopen, in vergelijking met de begintoestand niet langer een levensvatbare component van het natuurlijke habitat te zullen blijven.
Verstoring vanuit het gebruik van de route is om die reden niet aan de orde.
De route ligt grotendeels op het terrein van het Ministerie van Defensie en wordt momenteel al gebruikt als beheer- en surveillanceroute. Het nieuwe deel van de calamiteitenroute zal op dezelfde wijze als de bestaande surveillanceroute worden aangelegd als een halfverhard pad dat goed past in de omgeving.

In de loop van de tijd zal ook dit deel van de route doorgroeit raken met grassen en kruiden en in die zin deel uit gaan maken van het ernaast gelegen biotoop. Hierdoor zal de weg als een natuurlijk milieu worden ervaren zoals nu reeds het geval is bij de bestaande surveillanceroute. Hierdoor behoudt de bufferzone tevens zijn functie.

Ad c. Uit het oogpunt van openbaar belang, waaronder de veiligheid, is een vrijliggende calamiteitenroute voor incidenteel gebruik van de hulpdiensten noodzakelijk. Aan de oostzijde van de bufferzone ontbreekt ruimte voor een vrijliggende calamiteitenroute. Het Circuit van Drenthe heeft samen met de provincie Drenthe en het Ministerie van Defensie bekeken welke routes mogelijk waren en waarbij de schade aan natuur- en landschapswaarden voorkomen kan worden of zeer beperkt blijft. De oude ambulanceroute, nu in gebruik als onderhouds- en controleroute door defensie, is om die reden als meest voor de hand liggend naar voren gekomen. Het onderzoek van de Grontmij heeft uitgewezen dat, indien de route verlaagd aangelegd zou worden, er aantasting van de hydrologie plaatsvindt.

Ad d. De door de Grontmij gehanteerde uitgangspunten zijn in samenwerking met de provincie Drenthe en het Ministerie van Defensie tot stand gekomen. Ten tijde van het overleg bleek dat aan de oostzijde van het circuit er geen vrije ruimte was om de nieuwe route aan te leggen. Er zou hoe dan ook gebruik moeten worden gemaakt van de reeds bestaande surveillanceroute van defensie. Zie ook ad c.
Vervolgens heeft de Grontmij dit als uitgangspunt genomen in haar onderzoeksrapport, waarbij de eventuele effecten in het kader van de Nb-wet 1998 en de Flora- en Faunawet zijn onderzocht.

Ad e. Het halfverharde karakter van de weg is in zoverre handhaafbaar dat indien zowel het Ministerie van Defensie als het Circuit van Drenthe de wens tot asfaltering zouden hebben, zij hiervoor vergunning bij de provincie Drenthe aan dienen te vragen.

Ad. f. Onderzoek door de Grontmij heeft mede plaatsgevonden door middel van toetsing aan de Flora- en Faunawet. Door te werken in de minst kwetsbare periode voor dieren wordt schade aan en/of verstoring van algemeen beschermde dieren voorkomen of sterk beperkt. Verstoring van de zwaarder beschermde dieren zal niet optreden, aangezien deze zijn niet aangetroffen in het plangebied of vanwege het tijdstip waarop de werkzaamheden zullen worden uitgevoerd. Het is mogelijk dat ter plaatse van de nieuw te graven tracés algemeen beschermde dieren worden aangetroffen. Voor deze soorten geldt op grond van de Flora- en Faunawet de zorgplicht, die in acht zal worden genomen.

Ad g. Zie ad f.

8. Besluit en voorschriften

Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat de gevraagde vergunning verleend kan worden.

BESLUITEN:

Wij verlenen u de gevraagde vergunning op basis van artikel 16 van de Natuurbeschermingswet 1998 onder de volgende voorwaarden.

1. De werkzaamheden dienen plaats te vinden tussen 7.00 uur en 18.00 uur.
2. De calamiteitenroute dient door middel van hekwerk afgesloten te zijn voor anderen dan de hulpverleningsdiensten.

3. **Van de route mag alleen gebruikgemaakt worden door de hulpverlenersdiensten ten tijde van grote evenementen voorzover er sprake is van een calamiteit.**
4. Voor de eventuele aanvulling van de bermen mag alleen grond die ter plaatse vrijkomt worden gebruikt.
5. De aanleg van de calamiteitenroute dient overeenkomstig het gestelde in hoofdstuk 4.6 van het rapport "onderzoek natuurwaarden in het kader van de natuurbeschermingswetgeving" de datum 7 januari 2008 uitgevoerd door de Grontmij plaats te vinden.
6. Voor de verharding mag alleen gebruikgemaakt worden van niet verontreinigd asfaltgranalaat PAK vrij of ander schoon puingranulaat.
7. Ter hoogte van de locatie met de amersfoortse coördinaten 231,358 en 554,090 dient een gebied ter grootte van ongeveer 1.500 m^2 ondiep reliëfvolgend te worden geplagd, zodat de teelaardelaag wordt verwijderd.
8. Op het geplagde deel dient vervolgens een dunne laag strooisel, in een dikte van 5 à 10 cm, te worden verspreid. Hiervoor moet strooisel vrijkomend uit een berkenbosje aan de zuidkant van het circuit, waar de calamiteitenroute dat berkebosje doorsnijdt, worden gebruikt.
9. Ter hoogte van het "Meeuwenmeer" dient het bestaande hekwerk te worden vervangen door een nieuw dubbel hekwerk. Het hekwerk dient zo te worden uitgevoerd en geplaatst dat het niet mogelijk is om vanaf het circuitterrein het Witterveld, of andersom, te kunnen betreden.

9. Rechtsmiddelen

Indien u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen. (Zie bijlage Bezwaar en beroep tegen besluiten van de provincie ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998, de gedeelten onder A en C.)

Gedeputeerde staten voornoemd,
namens deze

[redacted] 5.1.2e

T. Woestenburg,
manager Ruimtelijke Ontwikkeling

ab/cs/coll.

Afschrift aan:
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen
- het Ministerie van LNV, Directie Regionale Zaken Noord, t.a.v. de heer [redacted] 5.1.2e
  Postbus 30032, 9700 RM Groningen
- Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, Directie Noord, t.a.v. de heer [redacted] 5.1.2e
  Postbus 40184, 8004 DD Zwolle
- Stichting "Het Drentse Landschap", Postbus 83, 9400 AB Assen
- Milieufederatie Drenthe, Hertenkamp 6, 9401 HL Assen

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

5.1.2e

VERZONDEN / 20 OKT. 2009

Assen, 13 oktober 2009
Ons kenmerk DO/2009013291
Behandeld door de heer 5.1.2e
Onderwerp: Vergunning artikel 43 tweede lid, onder b van de Natuurbeschermingswet (NBW) 1998

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE VERGUNNING ARTIKEL 43, TWEEDE LID, ONDER B VAN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998

1. Het verzoek

Uw aanvraag, door u, de heer 5.1.2e namens het bestuur van de Stichting Circuit van Drenthe, ondertekend op 27 mei 2009, door ons ontvangen op 28 mei 2009, betreft het verzoek tot wijziging van de door gedeputeerde staten van Drenthe op basis van artikel 16 van de NBW 1998 op 26 september 2006, kenmerk 38/5.4/2006006521 aan het Circuit van Drenthe verleende vergunning.

Uw aanvraag omvat het verzoek tot het wijzigen van de voorschriften 7 en 8 van de verleende vergunning.
U verzoekt de in voorschrift 7 genoemde termijn voor het aanleveren van informatie te stellen op één maand. Op deze wijze wordt overeenstemming verkregen met de verleende vergunning in het kader van de Wet milieubeheer.
Daarnaast verzoekt u om voorschrift 8 van de verleende vergunning zodanig aan te passen dat het is toegestaan om ten tijde van grootschalige publieksevenementen theatervuurwerk te ontbranden.

Voor deze vergunning is van belang te weten dat de locatie van het voorgenomen project buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied het Witterveld valt.

Vorenstaande betekent dat er sprake is van zogenaamde externe werking.

2. Het wettelijk kader

2.1. Vergunningplicht
Bij besluit van 26 september 2006, kenmerk 38/5.4/2006006521 heeft gedeputeerde staten van Drenthe aan het Circuit een vergunning op grond van artikel 16 van de NBW 1998 verleend.
De mogelijkheid tot het wijzigen van een verleende vergunning vindt zijn grondslag in artikel 43, tweede lid onder b, van de NBW 1998.
Dat artikel luidt als volgt:
"Een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd indien:

De gegevens op grond waarvan de vergunning is verleend zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een ander beslissing zou zijn genomen."

2.2. Het Witterveld als beschermd natuurmonument

Voor het Witterveld is het overgangsrecht, meer bepaald artikel 60, eerste lid van de NBW 1998, van toepassing.
Op basis van dit artikel heeft het aanwijzingsbesluit, d.d. 18 maart 1991, ook nu nog rechtskracht.
Op grond van artikel 16, eerste lid van de NBW 1998, is het verboden zonder vergunning in een beschermd natuurmonument handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermde natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermde natuurmonument of die het beschermde natuurmonument ontsieren, dan wel in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.
Als schadelijke handelingen worden in elk geval aangemerkt handelingen die de in het besluit tot aanwijzing als beschermd natuurmonument vermelde wezenlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument aantasten (artikel 16, tweede lid van de NBW 1998).
Voorzover een vergunning betrekking heeft op het verrichten, doen verrichten of gedogen van handelingen die significante gevolgen kunnen hebben voor het natuurschoon, de natuurwetenschappelijke betekenis of voor dieren of planten in een beschermd natuurmonument, wordt deze vergunning slechts verleend indien met zekerheid vaststaat dat die handelingen de natuurlijke kenmerken van het beschermde natuurmonument niet aantasten, tenzij dwingende redenen van groot openbaar belang tot het verlenen van een vergunning noodzaken (artikel 16, derde lid van de NBW 1998).
Voor het Witterveld is tevens het overgangsrecht, meer bepaald artikel 60 van de NBW 1998, van toepassing, hetgeen betekent dat ook rekening moet worden gehouden met de externe werking van het aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991.

Aanwijzing op grond van de NBW 1967

In het aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991 (kenmerk NMF-912430) is aangegeven "dat het gebied vanwege zijn omvang en ligging en zijn relatie tot de overige heide- en veengebieden in West-Drenthe van belang is als broedgebied voor ongeveer zestig vogelsoorten, waaronder minder algemene soorten en als pleister- en foerageergebied voor minder algemene tot zeldzame vogelsoorten."
Ook is opgenomen "dat het gebied van belang is als refugium voor amfibieën en reptielen". In het aanwijzingsbesluit komen voorts de wezenlijke kenmerken van het Witterveld aan de orde. "Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het natuurmonument geldt dat hieronder niet alleen moeten worden begrepen de hiervoor genoemde biologische waarden en het natuurschoon, maar ook de voor de fauna noodzakelijke rust, de voor hoogveengebieden kenmerkende geologische en geomorfologische structuur, de hydrologie en de waarde voor het archeologisch en paleoecologisch onderzoek."

In de toelichting op het aanwijzingsbesluit wordt in paragraaf 2.3 over de fauna het volgende gezegd:
"Als foerageer- en pleistergelegenheid is het beschermde natuurmonument voor veel vogels van belang, onder andere voor de soorten ruigpootbuizerd, blauwe kiekendief, water- en houtsnip en klapekster. Deze laatste soort is te beschouwen als een rustindicator. Voorts zijn er enkele waarnemingen bekend van de kraanvogel. De broedvogelbevolking van het beschermde natuurmonument is rijk en representatief voor vochtige heidegebieden, de aanwezigheid van deze specifieke vogelsoorten is van grote betekenis. Van de soorten wulp, roodborsttapuit, paapje, kneu, boompieper, sprinkhaanrietzanger en geelgors komen relatief veel broedparen voor. Op gedeelten met open water komen dodaards, wintertaling, slobeend en bergeend als broedvogels voor. In totaal zijn er ongeveer zestig soorten broedvogels.
Naast algemeen voorkomende zoogdieren zijn hermelijn, wezel en bunzing aangetroffen. Ook in herpetologisch opzicht is het gebied van grote betekenis; zo bevindt zich er een zeer grote vitale populatie van de adder. Voorts komen in het beschermde natuurmonument gladde slang en heikikker voor."

2.3. Instandhoudingsdoelstellingen van het Witterveld als Natura 2000-gebied
De Nederlandse regering heeft op 20 mei 2003 onder meer het Witterveld aangemeld bij de Europese Commissie als gebied dat zich kwalificeert om te worden opgenomen op de communautaire lijst en aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de Habitatrichtlijn. Op 8 december 2004 heeft de Europese Commissie de lijst vastgesteld. In gebiedendocument nummer 024 (als werkdocumenten in te zien op de internetsite van het Ministerie van LNV) is het volgende geformuleerd ten aanzien van het Witterveld:
"Het Witterveld is een heide- en hoogveengebied ten zuidwesten van Assen. Het terrein is door een samenloop van omstandigheden (mede door het gebruik als oefenterrein) gespaard gebleven van ernstige ontwatering en afgraving, zodat we hier te maken hebben met één van de weinige gebieden in Nederland en omstreken met nog weinig verdroogde en vergraven restanten hoogveen. Er is een fraaie gradiënt van hoogveen naar droge heide op zandgrond aanwezig, waarin alle bijbehorende habitattypen goed ontwikkeld voorkomen. In de heide liggen enkele pingoruïnes van bijzondere kwaliteit."

De opname van het Witterveld door de Europese Commissie op de communautaire lijst van te beschermen gebieden is gebaseerd op de aanwezigheid van habitats van communautair belang, waaronder twee prioritaire habitats. Het Witterveld is niet aangemeld vanwege bepaalde plant- of diersoorten.
In het gebiedendocument staan de volgende habitattypen vermeld:

Code Habitattype
H2320 Binnenlandse kraaiheibegroeiingen
H4010 Vochtige heiden
H7110 Actieve hoogvenen (prioritair)
H7120 Herstellende hoogvenen
H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen
H91D0 Hoogveenbossen (prioritair)
H2310 Stuifzandheiden met struikhei
H3160 Zure vennen

In het genoemde ontwerpaanwijzingsbesluit, dat als bijlage aan deze vergunning is gevoegd, staan de instandhoudingdoelen voor de hiervoor genoemde habitattypen. Deze instandhoudingdoelen zijn:

- voor actief hoogveen: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit
- voor de overige habitattypen: behoud oppervlakte en kwaliteit.

Nota Ruimte
Het Witterveld is volgens de (rijks) Nota Ruimte een kerngebied van de ecologische hoofdstructuur. Het beleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur is gericht op het instandhouden, herstel en ontwikkeling van wezenlijke kenmerken en waarden. Het rijksbeleid staat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke omgeving van een kerngebied niet toe indien deze de wezenlijke kenmerken en waarden van het kerngebied aantasten. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken.

3. Bevoegd gezag

Wij zijn het bevoegd gezag inzake de vergunningverlening, op basis van het bepaalde in artikel 2, eerste lid van de NBW 1998. Op die grond zijn wij ook het bevoegde gezag inzake het onder 1 genoemde verzoek. Door middel van de wijziging van de NBW 1998 per 1 februari 2009 is onder andere het begrip "Natura 2000-gebied" geïntroduceerd, waarbij wij tevens (rechtstreeks) bevoegd gezag zijn geworden voor Habitatrichtlijn-gebieden, zoals die voorkomen op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, derde volzin van de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

4. Procedure

De aanvraag is op 28 mei 2009 door ons ontvangen. Op 11 juni 2009 is een ontvangstbevestiging aan u verzonden.
Een kopie van de aanvraag en een afschrift van de ontvangstbevestiging aan u zijn op 11 juni 2009 verzonden aan de minister van LNV, Directie Regionale Zaken Noord en aan de colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Assen, Aa en Hunze en Midden-Drenthe. De colleges van burgemeesters en wethouders zijn daarbij op basis van artikel 44, derde lid van de NBW in de gelegenheid gesteld om binnen 6 weken na de op de ontvangstbevestiging vermelde datum een zienswijze in te brengen. Daarnaast is op 11 juni 2009 een kopie van de aanvraag en een afschrift van de ontvangstbevestiging verzonden aan de commandant van de regionale brandweer Drenthe, de Dienst Vatsgoed Defensie Directie Noord en Sluyter advocaten.

5. Zienswijze belanghebbenden

Op 22 juli 2009 is door Sluyter advocaten, namens de Milieufederatie Drenthe, Witterzomer, het Drentse Landschap en Stichting geluidshinder Baggelhuizen e.o. naar aanleiding van de aanvraag van het TT-circuit een zienswijze ingediend. Deze zienswijze is door ons op 23 juli 2009 ontvangen en ingeboekt onder nummer 2009009710.

In de zienswijze wordt in overweging gegeven om aan de verzochte uitzondering voor theatervuurwerk een meldingsplicht en de mogelijkheid tot het stellen van nadere voorschriften te verbinden, zulks opdat de geluidsoverlast of lichtoverlast in een voorkomend geval nader gereguleerd kan worden.

6. Effecten van de voorgenomen activiteit

Aanpassing van voorschrift 7 van de op 26 september 2006 verleende vergunning beperkt zich uitsluitend tot een administratieve handeling. Daardoor is er geen sprake van enig effect op de instandhoudingdoelen van het Witterveld.
Aanpassing van voorschrift 8 van eerder genoemde vergunning heeft als doel het toestaan van theatervuurwerk ten tijde van grootschalige publieksevenementen. Het is niet bij voorbaat uitgesloten dat er zich als gevolg van het toepassen van theatervuurwerk geen negatieve effecten ten aanzien van de eerder genoemde instandhoudingsdoelen zullen voordoen.

6.1. Is er sprake van significant effect?
In de Leidraad voor de interpretatie van artikel 6 van de Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn) staat hierover het volgende.
Om significant te zijn moet een verstoring of verslechtering de staat van instandhouding van de soort of het habitat beïnvloeden. Elke gebeurtenis die bijdraagt tot de afname op lange termijn van de populatieomvang van de betrokken soort in het gebied, kan als significant worden aangemerkt. Dit geldt evenzo voor elke gebeurtenis die ertoe bijdraagt dat het verspreidingsgebied van de soort of de omvang van het habitat van de soort in het gebied kleiner wordt of dreigt te worden.
Met andere woorden er is sprake van een significant negatief effect als gevolg van een activiteit indien de gunstige staat van instandhouding van de soort of de habitat als gevolg van die activiteit negatief wordt beïnvloed.

In het Witterveld worden sinds 2004 ten tijde van grote evenementen op het TT-circuit biomonitoringen uitgevoerd. In de verslagen van de biomonitoring uitgevoerd in 2004, 2005, 2006 en 2007 wordt geconcludeerd dat er zich geen significante verstoring voordoet als direct gevolg van de verschillende activiteiten. De conclusie van het in 2008 ten tijde het eerste openlucht concert uitgevoerde biomonitoringsonderzoek luidt dat er geen directe effecten zijn waargenomen op de gemonitoorde dieren, terwijl tijdens dit evenement wel theatervuurwerk is afgestoken op basis van eenmalige toestemming. De schrijvers van het rapport stellen dat hun conclusies in hoge mate overeenkomen met de conclusies van de rapporten van de voorgaande biomonitoringen.
Er kan daarom gesteld worden dat er geen sprake is van een significant effect als gevolg van het toepassen van theatervuurwerk, conform het Vuurwerkbesluit 2004.

6.2. Is er sprake van verstoring dan wel verslechtering?
Op grond van hetgeen gesteld is onder 6.1. brengt kan gesteld worden dat er geen sprake is van verstoring dan wel verslechtering in het Witterveld als gevolg van geluid dan wel het toepassen van theatervuurwerk tijdens verschillende grootschalige activiteiten op het TT-circuit. Met uitzondering van het biomonitoringsrapport van 2008 wordt in de voorgaande rapporten wel geconcludeerd dat betreding van het Witterveld ten tijde van grootschalige activiteiten wel leidt tot verstoring. Betreding van het gebied is echter een neveneffect dat ook buiten de evenementen om plaats vindt. Het TT-

terrein is door hekwerken en grachten afgescheiden van het naastgelegen Witterveld. Van oudsher proberen mensen via het Witterveld het TT-terrein tijdens grootschalige activiteiten te bereiken. Sinds 2007 wordt er door de bevoegde instanties ten tijde van grootschalige activiteiten op het TT-circuit frequenter toezicht gehouden op de verbodsbepalingen die gelden voor het Witterveld.
Mogelijk heeft dat in 2008 geleid tot minder betreding van het gebied ten tijde van grootschalige activiteiten op het TT-circuit.

6.3. Is er sprake van cumulatieve effecten?
Er zijn ten aanzien van genoemd Natura 2000-gebied geen aanvragen door andere initiatiefnemers in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 ingediend.

7. Reactie op de ingebrachte zienswijze

Belanghebbenden verzoeken om aan de verzochte uitzondering voor theatervuurwerk een meldingsplicht en de mogelijkheid tot het stellen van nadere voorschriften te verbinden.
Het bezigen van professioneel vuurwerk, in dit geval theatervuurwerk, is onderhevig aan het Vuurwerkbesluit. Dat betekend dat theatervuurwerk alleen door gediplomeerde deskundigen mag worden gehanteerd en afgestoken. Ook moet het theatervuurwerk voldoen aan de door de minister van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu vastgestelde eisen. Dit betreft eisen ten aanzien van ten hoogste toelaatbare lading en geluidsdruk, de wijze waarop de ten hoogste toelaatbare geluidsdruk wordt bepaald en de aard, samenstelling, constructie en eigenschappen. Deze eisen zijn vastgelegd in de "Regeling nadere eisen vuurwerk 2004".
Daarnaast moet diegene die voornemens is theatervuurwerk te bezigen, vooraf een vergunning aanvragen bij gedeputeerde staten van de provincie waar het bedoelde vuurwerk zal worden samengesteld, opgebouwd en afgestoken. Aan een dergelijke vergunning kunnen gedeputeerde staten nadere voorschriften verbinden. Indien de hoeveelheid theatervuurwerk maximaal 10 kilogram bedraagt kan de beziger volstaan met het doen van een melding bij gedeputeerde staten.
Er kan dus gesteld worden dat als gevolg van de verplichtingen in het Vuurwerkbesluit voldoende tegemoet wordt gekomen aan de zienswijze van belanghebbenden.

8. Besluit en voorschriften

Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat de gevraagde vergunning verleend kan worden.

BESLUITEN:

De voorschriften 7 en 8 van de op als volgt te wijzigen:

Voorschrift 7.
Uiterlijk één maand voor de aanvang van een muziekevenement verstrekt de vergunninghouder een draaiboek met de volgende gegevens aan de afdeling Sociaal Economische Ontwikkeling, team Handhaving bedrijven, postbus 122, 9400 AC Assen:
- datum, tijdstip (aanvang en einde) en soort van het evenement;
- de maatregelen die vergunninghouder zal gaan treffen teneinde betreding van het Witterveld vanaf de zijde van het circuit geheel uit te sluiten;
- de inrichting van het terrein;
- de opstelling van de podia;
- de geluidsstraling van podia;
- inzicht in het geluidsmanagementsysteem;
- de te nemen mitigerende maatregelen ten aanzien van licht, geluid en trillingen;
- aanvangs- en sluitingstijd evenement inclusief op- en afbouw tijd.

Voorschrift 8
Er mag geen professioneel vuurwerk, anders dan theatervuurwerk (zoals bedoeld in het Vuurwerkbesluit 2004) gedurende de bedrijfstijden van de vergunde activiteiten worden gebezigd.

Aan de op 26 september 2006 verleende vergunning op basis van artikel 16 van de NBW 1998 voorschrift 4.4 toe te voegen:

Voorschrift 4.4
De in de voorschriften 4.1 tot en met 4.2 genoemde langtijd gemiddelde beoordelingsniveau's dienen conform de Handreiking meten en rekenen industrielawaai 1999 te worden bepaald.

9. Rechtsmiddelen

Indien u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen. (Zie bijlage Bezwaar en beroep tegen besluiten van de provincie ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998, de gedeelten onder A en C).

Gedeputeerde staten voornoemd,
namens deze,

[redacted] 5.1.2e

mevrouw L. Dorigo,
hoofd van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Bijlage(n):
tk/coll.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

VERZONDEN 4 MEI 2010

Assen, 4 mei 2010
Ons kenmerk 5.1/2010003932
Behandeld door de heer [redacted] 5.1.2e
Onderwerp: Vergunning artikel 16 juncto 19ia van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) 1998

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE VERGUNNING ARTIKEL 16 JUNCTO 19ia VAN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998

1. De aanvraag

Uw aanvraag, door u, de heer [redacted] 5.1.2e ondertekend op 18 december 2009, door ons ontvangen op 21 december 2009, betreft een aanvraag voor een vergunning op basis van artikel 16 juncto 19ia van de Nb-wet 1998.

1.1. De activiteit

Uw activiteit omvat het houden van jaarlijks grootschalige internationale auto- en motorsportevenementen (type-1) of een daarmee vergelijkbare evenementen. Als maatgevend geldt een evenement met een maximale geluidsemissie van 5 dB(A) boven de geluidsemissie van de in de aanvraag genoemde A1 GP. U geeft in uw aanvraag aan dat het maximum aantal dagen waarop type-1 en type-0 evenementen zullen plaatsvinden, gezamenlijk niet meer dan 12 dagen per kalenderjaar zullen zijn. Onderliggende aanvraag heeft betrekking op een in het voorjaar te houden evenement. Dit evenement duurt drie dagen en zal voor het eerst in 2010 worden gehouden.

In het kader van deze aanvraag c.q. de hierbij verleende vergunning bent u, het bestuur van de stichting Circuit van Drenthe, voor ons de enige vergunninghouder en als zodanig verantwoordelijk voor het voldoen aan de wet en aan de vergunningvoorwaarden.

Voor deze vergunning is van belang te weten dat de locatie van het voorgenomen project buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Witterveld valt.
Derhalve is er sprake van zogenaamde externe werking.

2. Het wettelijk kader

2.1. Vergunningplicht

De vergunningplicht vindt zijn grondslag in de artikelen 16 en 19ia, van de Nb-wet 1998.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Crisis- en herstelwet is de Nb-wet 1998 gewijzigd. De wijziging van de Nb-wet 1998 is op 31 maart 2010 in werking getreden.

Indien op grond van de activiteit voor beide regimes een vergunning is vereist kan worden volstaan met het indienen van één aanvraag bij het bevoegde gezag (op basis van artikel 19ia, tweede lid Nb-wet). De ingediende aanvraag dient door het bevoegde gezag te worden getoetst aan zowel artikel 16 als 19d van de Nb-wet.

Met andere woorden er is aangegeven dat - met uitzondering van de reeds bestaande activiteiten - de activiteiten op het TT-circuit onder de externe werking zijn gebracht.

Gelet op artikel 1 onderdeel m van de Nb-wet 1998 en voor zover hier van toepassing, dient onder bestaand gebruik te worden verstaan: "iedere handeling die op 1 oktober 2005 werd verricht en sedertdien niet of niet in betekenende mate is gewijzigd."
Op 1 oktober 2005 waren alleen de type-1 evenementen WK Superbike en de TT in het kader van de Wet milieubeheer vergund. Daarom zien wij alleen die twee evenementen als bestaand gebruik.

Vorenstaande impliceert dat grootschalige auto- en/of motorsportevenementen, anders dan de WK Superbike en de TT onder de externe werking van de Nb-wet 1998 vallen. Op grond van artikel 19d, derde lid, van de Nb-wet 1998, is het bestaand gebruik beoordeeld. Ten aanzien van het bestaand gebruik herhalen wij de conclusie zoals hierboven onder ad 1 is weerge-geven, er is geen sprake van een vergunningplicht *en* dat een passende beoordeling daarom achterwege kan blijven.

Ad 3. alle belangen dienen even zwaar gewogen te worden.

2.2. Het Witterveld als Beschermd Natuurmonument
Bij besluit van 18 maart 1991 (NMF-912430) is Witterveld aangewezen als beschermd natuurmonument (in de zin van artikel 1, onderdeel b, van de Natuurbeschermingswet (1967). Het besluit is aangehecht aan het aanwijzingsbesluit van Witterveld als Natura 2000-gebied; zie hierna onder 2.2b.

2.2a. Het Witterveld als Habitatrichtlijngebied
De Nederlandse regering heeft op 20 mei 2003 onder meer Witterveld aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van de Habitatrichtlijn, waarna het gebied op 7 december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Witterveld" en onder nummer NL1000003 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 387).

2.2.b. Het Witterveld als Natura 2000-gebied
Op 9 januari 2007 is het ontwerpaanwijzingsbesluit Witterveld ter inzage gelegd.
Het definitieve aanwijzingsbesluit Witterveld is door de minister van LNV genomen op 10 september 2009 en vanaf 11 september 2009 gedurende zes weken ter inzage gelegd.

2.3. Bevoegd gezag
Wij zijn het bevoegd gezag inzake deze vergunningaanvraag, op basis van het bepaalde in artikel 2, eerste lid, en artikel 16 van de Nb-wet 1998. Middels de wijziging van de Nb-wet 1998 per 1 februari 2009 is o.a. het begrip 'Natura 2000-gebied' geïntroduceerd, waarbij wij tevens (rechtstreeks) bevoegd gezag zijn geworden voor Habitatrichtlijn-gebieden, zoals die voorkomen op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, derde volzin van de Habitatrichtlijn (92/43/EEG).

2.4. Passende beoordeling
Zoals reeds opgemerkt onder 2.1 is er met zekerheid geen sprake van een significant effect op de kwalificerende habitattypen van het Witterveld. Om die reden kan een passende beoordeling op grond van artikel 19f, achterwege blijven.

5. De zienswijzen

5.1 Van college van burgemeester en wethouders van de gemeente Assen is binnen acht weken na 22 januari 2010 geen zienswijze ontvangen.

5.2 Op 19 februari 2010, ingeboekt onder nummer 2010002897 heeft de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen een zienswijze ingediend.

Samengevat houdt deze zienswijze het volgende in:

5.2a. de ingediende aanvragen zijn strijdig met het Plan van Aanpak TT circuit en omgeving zoals op 19 januari 2010 is besproken met diverse partijen;

5.2b. het in de aanvragen genoemde rapport van Peutz is onbekend bij de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen.

Ten aanzien van de ingebrachte zienswijzen merken wij het volgende op:

Ad 5.2a. *Op 9 maart 2010 is de zienswijze met de heren* 5.1.2e *van Stichting Geluidhinder Baggelhuizen besproken. Het betrof een technisch inhoudelijke bespreking waarbij namens de provincie de heren* 5.1.2e *aanwezig waren.*
Ten tijde van de bespreking is door de Stichting aangegeven dat hen inderdaad bekend was dat ten tijde van de bespreking van 19 januari 2010 de A1 GP niet strijdig is met de uitgangspunten in het Plan van Aanpak TT circuit en omgeving

Ad 5.2b. *het rapport Peutz 16549-1-RA zal bij de ter inzage te leggen stukken worden gevoegd. De Stichting Geleuidhinder Baggelhuizen kan dan kennis nemen van het rapport.*

5.3 Op 10 maart 2010, ingeboekt onder nummer 2010003924, heeft de heer 5.1.2e van Sluyter advocaten te Assen namens de Natuur en Milieufederatie Drenthe en Stichting Het Drentse Landschap een zienswijze ingediend.

Samengevat houdt deze zienswijze het volgende in:

5.3a de Natuur en Milieufederatie Drenthe en Stichting Het Drentse Landschap achten de aanvraag in strijd met de afspraken welke in het kader van het Plan van aanpak TT-circuit en omgeving zijn gemaakt;

5.3b Natuur en Milieufederatie Drenthe en Stichting Het Drentse Landschap delen de mening van Alterra niet voor wat betreft de aanname dat onzekerheid over significant nadelige effecten op de voor de fauna noodzakelijke rust kan worden weggemonitord door toepassing van een 'hand aan de kraan' risk-reduction measure;

5.3c Door uitbreiding van de bestaande activiteiten wordt verder afbreuk gedaan aan de kwaliteit van het Witterveld en de voor de fauna noodzakelijke rust. Het nadelig effect van een extra activiteit wordt telkenmale in ogenschouw genomen c.q. gemonitord. Nimmer is onderzoek verricht naar de potenties van het Witterveld als de externe geluidsverstoring wordt weggedacht. Totdat het beheerplan Natura 2000 van kracht is, dient het pour besoign de la cause, verruimen van de NB-mogelijkheden voor het circuit vermeden te worden, teneinde ondoordachte verdere uitholling van de kwaliteit van het Witterveld te voorkomen;

5.3d Natuur en Milieufederatie Drenthe en Stichting Het Drentse Landschap zien de voorwaarden die bij eerdere vergunningen zijn gesteld met betrekking tot betreding en het overvliegen van het Witterveld graag verbonden aan een eventueel te verlenen Nb-wet vergunning.

Ten aanzien van de ingebrachte zienswijzen merken wij het volgende op:

Ad 5.3a *Zoals reeds opgemerkt onder ad 5.2 a was ten tijde van de bespreking op 19 januari 2010 bekend dat ten tijde van de bespreking van 19 januari 2010 de A1 GP niet strijdig is met de uitgangspunten in het Plan van Aanpak TT circuit en omgeving*

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, heeft het circuit op basis van de Wm-vergunning al 12 dagen tot zijn beschikking, waarop deze activiteiten mogen worden uitgevoerd. Echter, vanwege de bestaande regelgeving konden deze activiteiten niet *voor andere evenementen worden* uitgewisseld.Door het op 8 april 2010 van kracht worden van de Wet van 20 februari 2010 tot wijziging van de Wet geluidhinder (verduidelijking 12 dagen regeling met betrekking tot internationale racecircuits) (*Staatsblad 2010*, nummer 112) is bij wet geregeld dat in afwijking van artikel 1 van de Wet geluidhinder bij de bepaling van de geluidsemissie vanwege een industrieterrein het geluid vanwege een internationaal racecircuit gedurende ten hoogste 12 dagen per kalenderjaar buiten beschouwing wordt gelaten. Hierdoor biedt het wettelijk kader nu flexibiliteit binnen de periode van 12 dagen. Een wijziging van de milieuvergunning die hier invulling aangeeft is aangevraagd en wordt gecoördineerd voorbereid met deze aanvraag.

Deze flexibilisering voorziet in de behoefte om naast of in plaats van de huidige incidentele bedrijfsactiviteiten andere grootschalige auto- of motorsportevenementen op het Circuit van Drenthe te organiseren.
Het gaat dus om evenementen die worden verreden onder auspicien van de FIM, FIA of andere internationale (auto- of motor)sportbonden.

Concreet betekent dit dat er maximaal 12 dagen per kalenderjaar grootschalige auto- en/of motorsportevenementen (type 1-activiteiten) op het Circuit van Drenthe kunnen worden gehouden. De vergunde 5 dagen voor type 0-activiteiten kunnen dus ingeruild worden voor dagen waarop auto- en/of motorsportevenementen kunnen plaatsvinden. Omgekeerd is het organiseren van extra grootschalige muziekevenementen in ruil voor auto- en motorsportevenementen niet mogelijk.

De huidige type-0 en type-1 evenementen vinden zowel in als buiten het broedseizoen plaats.
Uit de aanvullende gegevens blijkt het volgende.
In het rapport 16549-1-RA van Peutz zijn twee representatieve evenementen beschouwd., te weten de A1 GP voor de autosportevenementen en de Moto GP voor de motorsportevenementen. De geluidsemissie van het maatgevende type-1 evenement zal, gelet op genoemd rapport, echter niet meer dan 5 dB(A) boven de geluidsemissie van de A1 GP zijn.

Landelijk beleid grootschalige auto- en motorsport
In de wetsgeschiedenis van de wijziging van de Wet geluidhinder is duidelijk aangegeven dat het landelijk beleid erop gericht is om grootschalige auto- en motorsportevenementen in Nederland mogelijk te maken. Gedeputeerde staten van Drenthe wijzen daarbij op het volgende citaat uit de memorie van toelichting:
"*Gelet op het maatschappelijke en economische belang van dergelijke evenementen en de internationale uitstraling ervan is het kabinet van mening dat dergelijke wedstrijden in Nederland onder dezelfde condities als elders verreden moeten kunnen worden. Dit is in lijn met het kabinetsbeleid om de topsport in Nederland te bevorderen. Het kabinet is van oordeel dat het nodig is dat sport binnen Nederland goed op de kaart staat. Door het succesvol organiseren van grootschalige sportevenementen kan Nederland laten zien dat sport leeft in Nederland en een algemene waarde vormt onder de bevolking. Dit kan ook zijn impact hebben op de Nederlandse economie onder andere in termen van export en toerisme (zie ook Kamerstukken II 2007/08, 30 234, nr. 16. p. 2).*" *(Kamerstukken II 2008/09, 31 998, nr. 3)*

Provinciaal omgevingsplan (POP II)
Geluidshinder opleverende recreatievormen zijn ondergebracht in de drie bestaande regionale geluidsportcentra. Deze centra liggen nabij Assen, Roden en Emmen. [....] Meer specifiek geldt voor het TT-circuit, het regionale geluidsportcentrum in Assen, het volgende beleid.

bestaand gebruik (7 dagen)[1], het vergunde TSF (1 dag), de vergunde popconcerten (4 dagen) en de aangevraagde voorjaarsvergunning (3 dagen), dat maximaal 18 dagen maakt. Om recht te doen aan het uitgangspunt van 12 dagen (zoals ook is vastgelegd in de Wm-vergunning), is in de vergunning een aanvullend voorschriftenpakket opgenomen, dat (op basis van art. 43, lid 2 Nb-wet 1998) ook aan de TSF-vergunning en de popconcertenvergunningen zal worden toegevoegd.

Het is wettelijk, als gevolg van de wijziging van o.a artikel 16 van de NB-wet (zoals hierboven reeds beschreven bij 2.1) niet vereist om op voorhand met zekerheid uit te sluiten dat het instandhoudingsdoel "de voor de fauna noodzakelijke rust" geen significant negatief effect zal ondervinden van de type 0- en type 1-evenementen. Er dient een gelijkwaardige afweging van alle belangen plaats te vinden.

Ten tijde van een eerder gehouden type- evenement (Champ Cars) op 23 september 2007 is vlak vóór, tijdens en ná dit evenement een monitoring uitgevoerd naar de effecten van het evenement op de geluidsgevoelige soorten in het Witterveld. De conclusie van deze monitoring is dat er op de racedagen geen dan wel geen ondubbelzinnig aantoonbaar effect en in elk geval geen significant effect is geconstateerd op het gedrag van de aanwezige vogels. Men heeft destijds gesteld dat de conclusie gerechtvaardigd was dat het extra geluid als gevolg van het evenement geen afbreuk deed aan de instandhoudingsdoelstelling: het waarborgen van de voor de fauna noodzakelijke rust.

In het laatste weekend van juli vindt reeds meer dan tien jaar het driedaags Truckstar Festival (TSF) op het TT-circuit plaats, waarbij op de zaterdagavond een muziekprogramma (type 0) plaatsvindt. Voor dit festival is bij besluit van 19 april 2005 door de Directie Regionale Zaken Noord van het Ministerie van LNV een vergunning verleend op grond van de 'oude' Natuurbeschermingswet van 1967. In 2004, 2005 en 2006 zijn de effecten van dit muziekprogramma op de vogels (2004 & 2005), vleermuizen, reeën en hazen (2005 en 2006) gemonitord conform het monitoringsprotocol van het Ministerie van LNV.
De belangrijkste bevindingen in de monitoringsrapporten ten aanzien van geluid zijn de volgende:
I)
Uit de bevindingen van de monitoring van de effecten van het muziekprogramma van het TSF in 2004, 2005 en 2006 blijkt dat in deze jaren geen directe verstoring plaatsvond op de broedvogels, niet-broedvogels, reeën, hazen en vleermuizen. Er zijn op basis van een uitgebreide literatuurstudie geen effecten op de heikikker te verwachten, omdat hun verstoringsgevoelige periode voor geluid (paartijd) in het voorjaar ligt.
II)
De tijdelijke verstorende effecten die de afgelopen jaren zijn waargenomen waren geheel te wijten aan indirecte – niet aan het TSF gerelateerde - verstoring, zoals het illegaal afsteken van vuurwerk (2005 en 2006), het overvliegen van vliegtuigjes of luchtballonnen. Tevens zijn tijdens de monitoringsdagen in het Witterveld ATB'ers, crossmotoren en zelfs auto's waargenomen, ondanks de intensieve bewaking langs de bufferzone van het Witterveld.

Grote muziekevenementen
Ten tijde van het muziekfestival op 20 september 2008 is een biomonitoring uitgevoerd. Alhoewel de activiteit plaats heeft gevonden op een tijdstip dat buiten het broedseizoen ligt, merken wij het volgende op. Eén van de conclusies van genoemde biomonitoring luidt dat directe verstoring op vogels ten gevolge van het muziekfestival niet is waargenomen.

[1] *Hoewel TT en WKS bestaand gebruik zijn, zijn GS van mening dat ze wel hebben mee te tellen bij de afweging hoeveel dagen type 1 (en type 0) op het TT-circuit kunnen plaatsvinden*

Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

gelet op het voorgaande en de ter zake geldende wettelijke bepalingen op grond van de artikelen 16 en 19ia en op grond van artikel 42 van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) 1998;

BESLUITEN:

I De gevraagde vergunning op basis van artikel 16 juncto 19ia van de Nb-wet 1998 te verlenen onder de volgende voorwaarden:

1. 3 dagen in het voorjaar (van 1 april tot 1 juli) mits is voldaan aan de nog volgende voorschriften 6 en 7
2. De bedrijfstijden voor de evenementen zijn gelegen tussen 08.00 en 19.00 uur.
3. Het circuitterrein dient van het Witterveld gescheiden te zijn door een aaneengesloten hekwerk, opdat betreding van het Witterveld vanaf het circuitterrein en vice versa wordt voorkomen.
4. Het bestuur dient gebruikers van luchtvaarttoestellen, die ten tijde van de evenementen worden gebruikt voor onder andere het halen en brengen van genodigden, er tevoren schriftelijk op te wijzen dat er niet lager dan 2000 feet over het Witterveld mag worden gevlogen.
5 Onverminderd de maxima die zijn opgenomen in de vergunningen van 19 april 2005, 26 september 2006 en de eveneens per gelijke datum verleende voorjaarsvergunning, is het maximum aantal dagen waarop type 0 en type 1 activiteiten mogen plaatsvinden 12 per kalenderjaar;
6 Onverminderd de perioden die zijn opgenomen in de vergunningen van 19 april 2005, 26 september 2006 en de eveneens per gelijke datum verleende voorjaarsvergunning, wordt de precieze verdeling van de type 1- en type 0-activiteiten over het kalenderjaar door het circuit vastgelegd in een kalender die aan GS in februari van elk jaar of bij wijziging van de kalender uiterlijk 30 dagen voor het evenement moet worden overgelegd.
7. Indien er in het voorjaar (periode 1 april tot en met 30 juni) sprake is van type-1 evenementen dienen de mogelijke effecten van het evenement op de broedvogels in het Witterveld te worden gemonitord met uitzondering van WK Superbike en de TT. Deze monitoring dient plaats te vinden overeenkomstig het monitoringsprotocol, zoals bedoeld in Bijlage 1 van de aanvragen (kenmerk 2009017427).
8. De resultaten van de in voorschrift 7 genoemde biomonitoring dienen uiterlijk 1 november van het jaar waarin de monitoring is uitgevoerd schriftelijk te worden verstrekt aan het team Handhaving omgeving van de afdeling Sociaal-economische ontwikkeling van de provincie Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen.
9. De resultaten van het in voorschrift 8 bedoelde rapport dienen in hetzelfde jaar te worden geëvalueerd.
   Indien uit de monitoring in het navolgende jaar eveneens blijkt dat er geen negatieve effecten als gevolg van de activiteit zijn kan de monitoring worden beëindigd.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

5.1.2e

provincie Drenthe

VERZONDEN 15 MAART 2011

Assen,11 maart 2011
Ons kenmerk RO/2011002216
Behandeld door de heer 5.1.2e
Onderwerp: Vergunning artikel 16 juncto 19ia alsmede 19d van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet) 1998

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE VERGUNNING ARTIKEL 16 juncto 19ia EN 19d VAN DE NATUURBESCHERMINGSWET 1998

1. De aanvraag

20096174 27

Uw aanvraag, door u, de heer 5.1.2e ondertekend op 18 december 2009, door ons ontvangen op 21 december 2009, betreft een aanvraag voor een vergunning op basis van artikel 16 juncto 19ia van de Nb-wet 1998.

1.1. De activiteit

Uw activiteit omvat het houden van jaarlijkse grootschalige, onder auspiciën van de FIM en de FIA (en soortgelijke bonden) georganiseerde internationale auto- en motorsportevenementen (type-1). Als maatgevend geldt een evenement met een maximale geluidsemissie van 5 dB(A) boven de geluidsemissie van de in de aanvraag genoemde A1 GP. U geeft in uw aanvraag aan dat het maximum aantal dagen waarop type 1- en type 0- evenementen zullen plaatsvinden, gezamenlijk niet meer dan twaalf dagen per kalenderjaar zullen zijn. Onderliggende aanvraag heeft betrekking op een in het najaar te houden evenement. Dit evenement duurt 3 dagen en zal voor het eerst in 2010 worden gehouden.

In het kader van deze aanvraag c.q. de hierbij verleende vergunning bent u, het bestuur van de stichting Circuit van Drenthe, voor ons de enige vergunninghouder en als zodanig verantwoordelijk voor het voldoen aan de wet en aan de vergunningvoorwaarden.

Voor deze vergunning is van belang te weten dat de locatie van het voorgenomen project buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Witterveld valt.
Derhalve is er sprake van zogenaamde externe werking.

Relatie met visietraject

De aanvraag dateert als gezegd van 18 december 2009. Omdat de behoefte bestond om de aanvraag in samenhang te bekijken met het lopende visietraject voor het TT-circuit en zijn omgeving is kort daarna besloten om de procedure enige tijd stil te leggen in afwachting van de resultaten van het visietraject. Op 16 februari 2011 is dit traject uitgemond in de Toekomstvisie TT-circuit Assen en omgeving. Belevingsplan voor een uitgebalanceerde gebiedsontwikkeling. Onderdeel hiervan is een convenant dat betrekking heeft op de uitgangspunten voor de vergunningverlening aan het TT-circuit. In de tussentijd is gedoogd dat een tweetal evenementen (Superleague Formula en Centennial) als type 1-evenement zijn verreden. Omdat als gevolg van het opschorten van de besluitvorming nieuwe informatie voorhanden is gekomen heeft het TT-circuit op 9 maart 2011 een volledig geactualiseerde aanvraag ingediend waarin alle nieuwe informatie, bijvoorbeeld op het vlak van de modellering en de bronvermogens van de Superleague Formula, is verwerkt. Omdat de aanvraag nog steeds betrekking heeft op de oorspronkelijk aangevraagde activiteiten, is het moment van indienen van de oorspronkelijke aanvraag als datum van indiening aangehouden.

2. Het wettelijk kader

2.1. Vergunningplicht
De vergunningplicht vindt zijn grondslag in de artikelen 16, 19d en 19ia, van de Nb-wet 1998.

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Crisis- en herstelwet is de Nb-wet 1998 gewijzigd. De wijziging van de Nb-wet 1998 is op 31 maart 2010 in werking getreden.

Indien op grond van de activiteit voor beide regimes een vergunning is vereist kan worden volstaan met het indienen van één aanvraag bij het bevoegde gezag (op basis van artikel 19ia, tweede lid Nb-wet). De ingediende aanvraag dient door het bevoegde gezag te worden getoetst aan zowel artikel 16 als 19d van de Nb-wet.
De Crisis- en Herstelwet bevat voor zover het de wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft geen overgangsrecht. Dit betekent dat bij het nemen van een besluit direct aan de nieuwe bepalingen moet worden getoetst (ook als de aanvraag al voor die tijd aanhangig was).

Het voorgaande brengt het volgende met zich mee.
1. De activiteit hoeft, voor wat betreft de instandhoudingsdoelen, niet getoetst te worden aan de nationale instandhoudingsdoelen genoemd in het oude aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991. De voorzorgtoets voor handelingen met mogelijk significante effecten (artikel 16 derde lid Nb-wet) is, na inwerkingtreding van de Crisis- en herstelwet, komen te vervallen.
   De toetsing aan de Europese instandhoudingsdoelen, zoals opgenomen in het aanwijzingsbesluit Witterveld, moet nog wel plaatsvinden.
2. De externe werking is alleen aan de orde als dat in het aanwijzingsbesluit voor het beschermde natuurmonument is aangegeven (artikel 16, vierde lid, juncto 19ia, eerste lid).
3. Voor de doelen in het Aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991 is geen passende beoordeling van significante gevolgen, geen voorzorgtoets en geen ADC-toets vereist.

Ad 1. Voor wat betreft de Europese instandhoudingsdoelen.
In het definitieve aanwijzingsbesluit Witterveld, zoals dat op 11 september 2009 door de minister is bekend gemaakt, staan alleen doelen genoemd die zich richten op het in standhouden en of verbeteren van habitattypen.

Verwachte effect op kwalificerende habitattypen
Gelet op de uitleg die het Europese Hof (EG 7 september 2004, JM 2004,112) geeft over de invulling van het begrip significante gevolgen. kan gesteld worden dat bij de beoordeling van deze gevolgen uitsluitend de instandhoudingsdoelen van het betrokken gebied onderwerp van toetsing kunnen zijn. Er kan vanuit worden gegaan dat de extra geluidsemissie als gevolg van grootschalige auto- en/of motorsportevenementen, geen direct of indirect significant negatief effect zal hebben op de kwalificerende habitattypen van het Witterveld (de Europees te beschermen natuurwaarden zijn "doof"). Hetzelfde kan worden geconcludeerd ten aanzien van de cumulatie van geluid. De instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van de kwalificerende habitattypen komt dan ook met zekerheid niet in gevaar. Daarom kan een passende beoordeling achterwege blijven.

Ad 2. Voor wat betreft de nationale instandhoudingsdoelen.
In het Aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991 (NMF-912430), waarin het Witterveld als beschermd natuurmonument wordt aangewezen, is in paragraaf 8.1. Rechtsgevolgen van de aanwijzing het volgende opgenomen.

"Volgens artikel 12 van de Natuurbeschermingswet [1967] is het verboden zonder vergunning handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen die schadelijk zijn voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument. Onder de werking van dit artikel vallen niet alleen schadelijke handelingen die binnen het beschermd natuurmonument worden verricht maar ook handelingen die buiten het beschermd natuurmonument plaatsvinden en schadelijk zijn voor de natuurwetenschappelijke waarden van het beschermd natuurmonument. Hierbij moet met name gedacht worden aan handelingen die de waterhuishouding beïnvloeden en de verstoring van rust door betreding en geluidsoverlast (voor zover het niet de gangbare TT- evenementen betreft) tot gevolg hebben."

Met andere woorden er is aangegeven dat, met uitzondering van de reeds bestaande activiteiten, de activiteiten op het TT-circuit onder de externe werking zijn gebracht.

Gelet op artikel 1 onderdeel m van de Nb-wet 1998 en voor zover hier van toepassing, dient onder bestaand gebruik te worden verstaan: "iedere handeling die op 1 oktober 2005 werd verricht en sederdien niet of niet in betekenende mate is gewijzigd."
Op 1 oktober 2005 waren alleen de typ1- evenementen WK Superbike en de TT in het kader van de Wet milieubeheer vergund. Daarom zien wij alleen die twee evenementen als bestaand gebruik.

Vorenstaande impliceert dat grootschalige auto- en/of motorsportevenementen, anders dan de WK Superbike en de TT onder de externe werking van de Nb-wet 1998 vallen. Daarom dient beoordeelt te worden of er als gevolg van deze activiteiten sprake is van negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Witterveld (artikel 16, vierde lid Nb-wet).
Bestaand gebruik is op grond van artikel 19d, derde lid, van de Nb-wet 1998, beoordeeld. Ten aanzien van het bestaand gebruik herhalen wij de conclusie zoals hiervoor onder ad 1 is weergegeven, er is geen sprake van een vergunningplicht en dat een passende beoordeling daarom achterwege kan blijven.

Ad 3. Alle belangen dienen even zwaar gewogen te worden.

2.2. Het Witterveld als Beschermd Natuurmonument

Bij besluit van 18 maart 1991 (NMF-912430) is Witterveld aangewezen als beschermd natuurmonument (in de zin van artikel 1, onderdeel b, van de Natuurbeschermingswet 1967). Het besluit is aangehecht aan het aanwijzingsbesluit van Witterveld als Natura 2000-gebied; zie hierna onder 2.2b.

2.2a. Het Witterveld als Habitatrichtlijngebied

De Nederlandse regering heeft op 20 mei 2003 onder meer Witterveld aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van de Habitatrichtlijn, waarna het gebied op 7 december 2004 door de Europese Commissie onder de naam Witterveld en onder nummer NL1000003 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 387).

2.2.b Het Witterveld als Natura 2000-gebied

Op 9 januari 2007 is het ontwerp-aanwijzingsbesluit Witterveld ter inzage gelegd.
Het definitieve aanwijzingsbesluit Witterveld is door de minister van LNV genomen op 10 september 2009 en vanaf 11 september 2009 gedurende zes weken ter inzage gelegd.
Inmiddels is genoemd besluit definitief. Het door diverse partijen ingestelde beroep tegen het Aanwijzingsbesluit is op 20 oktober 2010 ongegrond verklaard.

2.3. Bevoegd gezag
Wij zijn het bevoegd gezag inzake deze vergunningaanvraag, op basis van het bepaalde in artikel 2, eerste lid, en artikel 16 en 19d van de Nb-wet 1998. Middels de wijziging van de Nb-wet 1998 per

1 februari 2009 is onder andere. het begrip Natura 2000-gebied geïntroduceerd, waarbij wij tevens (rechtstreeks) bevoegd gezag zijn geworden voor Habitatrichtlijn-gebieden, zoals die voorkomen op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, derde volzin van de Habitat-richtlijn (92/43/EEG).

2.4. Passende beoordeling
Zoals reeds opgemerkt onder 2.1 is er met zekerheid geen sprake van een significant effect op de kwalificerende habitattypen van het Witterveld. Om die reden kan een passende beoordeling op grond van artikel 19 f achterwege blijven.

Voor wat betreft de toetsing aan artikel 16 van de Nb-wet geldt het volgende.
- De voorzorgtoets voor handelingen met mogelijk significante effecten in artikel 16, derde lid, Nb-wet vervalt als gevolg van de inwerkingtreding van de Crisis- en herstelwet.
- De hoofdregel, neergelegd in artikel 16, eerste lid, Nb-wet blijft gelden: het is verboden om zonder vergunning handelingen te verrichten die schadelijk kunnen zijn voor de te beschermen waarden van een natuurmonument.
- Dit regime biedt het bevoegd gezag in alle gevallen de ruimte om bij vergunningverlening niet alleen rekening te houden met de bescherming van de natuurwaarden, maar economische, sociale en culturele belangen bij de belangenafweging te betrekken.
- Omdat in het Aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991 (NMF-912430) activiteiten zijn genoemd die onder de zogenaamde externe werking vallen is het vierde lid van artikel 16 Nb-wet van toepassing. Daarom moeten deze activiteiten getoetst worden.

Onder 6. Effecten van de voorgenomen activiteit is deze belangenafweging in deze vergunning verder uitgewerkt.

3. Instandhoudingsdoelstellingen van Witterveld als Natura 2000-gebied

Als best beschikbare informatie (toetsingskader) geldt het definitieve aanwijzings-besluit voor het Natura 2000-gebied Witterveld, zoals dat namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 11 september 2009 ter inzage is gelegd en ook heden is in te zien via de website www.rijksoverheid.nl (thema Landbouw, natuur en voedsel aanklikken; doorklikken naar Natuur; doorklikken 'Natura 2000'en vervolgens doorklikken 'Gebiedendatabase Natura 2000/Drenthe/Witterveld).
Tevens is het definitieve aanwijzingsbesluit als bijlage toegevoegd aan dit besluit.

4. Procedure

De aanvraag is op 21 december 2009 door ons ontvangen. Op 22 januari 2010 is een ontvangstbevestiging aan u verzonden.
Een kopie van de aanvraag en een afschrift van de ontvangstbevestiging aan u zijn op 22 januari 2010 verzonden aan de minister van LNV, Directie Regionale Zaken Noord en aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Assen. Het college van burgemeester en wethouders

is daarbij op basis van artikel 44, derde lid, van de Nb-wet in de gelegenheid gesteld om binnen acht weken na de op de ontvangstbevestiging vermelde datum een zienswijze in te brengen.

Daarnaast is een kopie van de aanvraag en ontvangstbevestiging gezonden aan de volgende belanghebbenden.
- Sluyter Advocaten BV te Assen.
- Dienst Vastgoed Defensie te Zwolle.
- Natuur en Milieufederatie Drenthe te Assen.
- Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving te Assen.
- Stichting Het Drentse Landschap te Assen.

Op 22 januari 2010 bent u door ons per brief verzocht om de aanvraag te voorzien van aanvullende gegevens. Deze gegevens betroffen.
- Het verduidelijken van de in de aanvraag bedoelde imissiepunten.
- Het verstrekken van het in de aanvraag genoemde Peutz rapport 16549-1-RA.
- Het geven van een onderbouwing waaruit blijkt dat de er sprake is van één maatgevend evenement en aantonen dat de in de aanvraag bedoelde biomonitoring tevens zal plaats vinden ten tijde van het WK Superbike.

Op 1 april 2010 hebben wij van u de gevraagde gegevens ontvangen en ingeboekt onder nummer 2010004901. Op 9 maart 2011 is een geactualiseerde aanvraag ingediend (zie hiervoor).

5. De zienswijzen

5.1.
Van college van burgemeester en wethouders van de gemeente Assen is binnen acht weken na 22 januari 2010 geen zienswijze ontvangen.

5.2.
Op 19 februari 2010, ingeboekt onder nummer 2010002897 heeft de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving een zienswijze ingediend.
Samengevat houdt deze zienswijze het volgende in.

5.2a.
De ingediende aanvragen zijn strijdig met het Plan van Aanpak TT circuit en omgeving zoals op 19 januari 2010 is besproken met diverse partijen.

5.2 b.
Het in de aanvragen genoemde rapport van Peutz is onbekend bij de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen.
Ten aanzien van de ingebrachte zienswijzen merken wij het volgende op.

Ad 5.2a.
Op 9 maart 2010 is de zienswijze met de heren [redacted] van Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en Omgeving besproken. Het betrof een technisch inhoudelijke bespreking waarbij namens de provincie de heren [redacted] aanwezig waren. Ten tijde van de bespreking is door de Stichting aangegeven dat hen inderdaad bekend was dat ten tijde van de bespreking van 19 januari 2010 de A1 GP niet strijdig is met de uitgangspunten in het Plan van Aanpak TT circuit en omgeving.

Ad 5.2b.
het rapport Peutz 16549-1-RA zal bij de ter inzage te leggen stukken worden gevoegd. De Stichting Geluidhinder Baggelhuizen kan dan kennis nemen van het rapport.

5.3.
Op 10 maart 2010, ingeboekt onder nummer 2010003924, heeft de heer [redacted] van Sluyter advocaten te Assen namens de Natuur en Milieufederatie Drenthe en Stichting Het Drentse Landschap een zienswijze ingediend.
Samengevat houdt deze zienswijze het volgende in:

5.3a
De Natuur en Milieufederatie Drenthe en Stichting Het Drentse Landschap achten de aanvraag in strijd met de afspraken welke in het kader van het Plan van aanpak TT-circuit en omgeving zijn gemaakt.

5.3b.
Natuur en Milieufederatie Drenthe en Stichting Het Drentse Landschap delen de mening van Alterra niet voor wat betreft de aanname dat onzekerheid over significant nadelige effecten op de voor de fauna noodzakelijke rust kan worden weggemonitord door toepassing van een hand aan de kraan risk-reduction measure;

5.3c.
Door uitbreiding van de bestaande activiteiten wordt verder afbreuk gedaan aan de kwaliteit van het Witterveld en de voor de fauna noodzakelijke rust. Het nadelig effect van een extra activiteit wordt telkenmale in ogenschouw genomen c.q. gemonitord. Nimmer is onderzoek verricht naar de potenties van het Witterveld als de externe geluidsverstoring wordt weggedacht. Totdat het beheerplan Natura 2000 van kracht is, dient het pour besoign de la cause, verruimen van de NB-mogelijkheden voor het circuit vermeden te worden, teneinde ondoordachte verdere uitholling van de kwaliteit van het Witterveld te voorkomen;

5.3d.
Natuur en Milieufederatie Drenthe en Stichting Het Drentse Landschap zien de voorwaarden die bij eerdere vergunningen zijn gesteld met betrekking tot betreding en het overvliegen van het Witterveld graag verbonden aan een eventueel te verlenen Nb-wet vergunning.

Ten aanzien van de ingebrachte zienswijzen merken wij het volgende op.

Ad 5.3a.
Zoals reeds opgemerkt onder ad 5.2a, was ten tijde van de bespreking op 19 januari 2010 bekend dat ten tijde van de bespreking van 19 januari 2010 de A1 GP niet strijdig is met de uitgangspunten in het Plan van Aanpak TT circuit en omgeving

Ad 5.3b.
Alterra heeft haar afweging over een hand aan de kraan risk-reduction measure gebaseerd op gangbare jurisprudentie in het kader van de Nb-wet. Echter, door het van kracht worden van de Crisis- en herstelwet is in het kader van artikel 16 van de Nb-wet geen passende beoordeling van eventuele significante effecten nodig. Alle belangen ten aanzien van het besluit dienen een gelijke afweging te krijgen.

Ad 5.3c.
Voor wat betreft de voor de fauna noodzakelijke rust merken wij op dat dit een doel betreft uit het aanwijzingsbesluit van 18 maart 1991. Na het van kracht worden van de Crisis- en herstelwet dient dit belang gelijkwaardig aan de andere belangen te worden gewogen.

Ad 5.3d.
Het spreekt voor zich dat Gedeputeerde Staten bedoelde voorschriften aan de te verlenen vergunning zullen verbinden.

6. Effecten van de voorgenomen activiteit

6.1. TT circuit
Sinds 1955 bevindt het TT-circuit zich op de huidige locatie naast het Witterveld.
Sedertdien zijn diverse aanpassingen aan het circuit geweest. Maar de ligging van de baan ten opzichte van het Witterveld is onveranderd gebleven.
Op grond van de verleende vergunningen in het kader van de Wet milieubeheer mogen gedurende het jaar onderstaande evenementen worden gehouden.

Activiteit	Omschrijving	Aantal dagen per jaar
Type 0	Truckstarfestival en grootschalige muziekevenementen	5
Type 1	WK-wedstrijden (historic) TT en Superbike (uitzonderlijke evenementen)	7
Type 2	NK-wedstrijden en akoestisch vergelijkbare evenementen	27
Type 3	Motorrijvaardigheidopleidingen en akoestisch vergelijkbare evenementen	65
Type 4	Autorijvaardigheidsevenementen en akoestisch vergelijkbare evenementen	145
Type 5	Evenementen die akoestisch voor de omgeving niet relevant zijn	-

Type 1- en type-0-activiteiten.
Zoals uit vorenstaande tabel blijkt, heeft het circuit op basis van de Wm-vergunning al twaalf dagen tot zijn beschikking, waarop deze activiteiten mogen worden uitgevoerd. Echter, vanwege de bestaande regelgeving konden deze activiteiten niet voor andere evenementen worden uitgewisseld. Door het op 8 april 2010 van kracht worden van de Wet van 20 februari 2010 tot wijziging van de Wet geluidhinder (verduidelijking twaalf dagenregeling met betrekking tot internationale racecircuits) (Staatsblad 2010, nummer 112) is bij wet geregeld dat in afwijking van artikel 1 van de Wet geluidhinder bij de bepaling van de geluidsemissie vanwege een industrieterrein het geluid vanwege een internationaal racecircuit gedurende ten hoogste twaalf dagen per kalenderjaar buiten beschouwing wordt gelaten. Hierdoor biedt het wettelijk kader nu flexibiliteit binnen de periode van twaalf dagen. Een wijziging van de milieuvergunning die hier invulling aangeeft is aangevraagd en wordt gecoördineerd voorbereid met deze aanvraag.

Deze flexibilisering voorziet in de behoefte om naast of in plaats van de huidige incidentele bedrijfsactiviteiten andere grootschalige auto- of motorsportevenementen op het Circuit van Drenthe te organiseren.
Het gaat dus om evenementen die worden verreden onder auspiciën van de FIM, FIA of andere internationale auto- of motorsportbonden.

Concreet betekent dit dat er maximaal twaalf dagen per kalenderjaar grootschalige auto- en/of motorsportevenementen (type 1-activiteiten) op het Circuit van Drenthe kunnen worden gehouden. De vergunde vijf dagen voor type 0-activiteiten kunnen dus ingeruild worden voor dagen waarop auto- en/of motorsportevenementen kunnen plaatsvinden. Omgekeerd is het organiseren van extra grootschalige muziekevenementen in ruil voor auto- en motorsportevenementen niet mogelijk.

De huidige type-0 en type 1-evenementen vinden zowel in als buiten het broedseizoen plaats.
Uit de aanvullende gegevens blijkt het volgende.
In het rapport 16549-1-RA van Peutz zijn twee representatieve evenementen beschouwd, te weten de A1 GP voor de autosportevenementen en de Moto GP voor de motorsportevenementen. De geluidsemissie van het maatgevende type 1-evenement zal, gelet op genoemd rapport, echter niet meer dan 5 dB(A) boven de geluidsemissie van de A1 GP zijn.

Landelijk beleid grootschalige auto- en motorsport

In de wetsgeschiedenis van de wijziging van de Wet geluidhinder is duidelijk aangegeven dat het landelijk beleid erop gericht is grootschalige auto- en motorsportevenementen in Nederland mogelijk te maken. Gedeputeerde Staten van Drenthe wijzen daarbij op het volgende citaat uit de memorie van toelichting:
"Gelet op het maatschappelijke en economische belang van dergelijke evenementen en de internationale uitstraling ervan is het kabinet van mening dat dergelijke wedstrijden in Nederland onder dezelfde condities als elders verreden moeten kunnen worden. Dit is in lijn met het kabinetsbeleid om de topsport in Nederland te bevorderen. Het kabinet is van oordeel dat het nodig is dat sport binnen Nederland goed op de kaart staat. Door het succesvol organiseren van grootschalige sportevenementen kan Nederland laten zien dat sport leeft in Nederland en een algemene waarde vormt onder de bevolking. Dit kan ook zijn impact hebben op de Nederlandse economie onder andere in termen van export en toerisme (zie ook Kamerstukken II 2007/08, 30 234, nr. 16. p. 2). " (Kamerstukken II 2008/09, 31 998, nr. 3)

Omgevingsvisie Drenthe

In het in de zomer van 2010 vastgestelde nieuwe omgevingsbeleid is het belang van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe onderstreept. Sport ondersteunt het streven naar een bruisend Drenthe. Drenthe moet uitgroeien tot de sportprovincie van Nederland. Specifiek ten aanzien van het TT-circuit is het volgende beleid opgenomen.
"Integrale gebiedsontwikkeling TT-circuit en omgeving
Het TT-circuit is een circuit met een geweldige uitstraling dat veel bezoekers trekt.
Economisch, recreatief, sportief en uit een oogpunt van werkgelegenheid is het circuit van groot belang. Het circuit is gelegen in een omgeving die ook haar belangen kent. Aan de rand van het circuit ligt het natuurgebied Witterveld, een gebied met onvervangbare natuur. Op enige afstand van het circuit ligt een aantal dorpen en woonwijken. Verder ligt in de nabije omgeving het Vakantiepark Witterzomer en zijn er in de omgeving andere belangrijke accommodaties waar regelmatig evenementen worden georganiseerd.
Het is zaak om alle belangen op een evenwichtige manier met elkaar te verenigen. Om die reden werkt de provincie op dit moment nauw samen met betrokken partijen aan een integrale visie met bijbehorende uitvoeringsprogramma's voor het TT-circuit en haar omgeving. Het beleid ten aanzien van het TT-circuit is dat binnen de kaders van de 12-dagenwet de twaalf toegestane type 0- en type 1-dagen op het circuit flexibeler kunnen worden benut. Wat betreft de andere activiteiten die het meeste geluid produceren, is het beleid dat aanvullend op de vastgestelde maximale toegestane geluidniveaus en de geluidszone, de activiteiten qua aantal en geluidsbelasting beperkt moeten blijven tot 27 type 2-dagen. Eventuele herijking van dit beleid vindt plaats op basis van de uitkomsten van het visietraject."

Gemeentelijk beleid

De gemeente Assen heeft haar beleid ten aanzien van evenementen begin 2009 vastgelegd in de beleidsnota Evenementen Assen. De gemeente wil met haar beleid stimuleren dat de levendigheid in de stad toeneemt, bezoekersaantallen van terugkerende evenementen gaat groeien en een kwaliteitsgroei van het evenementenaanbod plaats gaat vinden.

In de beleidsnota is opgenomen dat het TT-circuit een belangrijke drager is van het evenementenaanbod in de gemeente Assen. De gemeente Assen wil het motor- en autosportimage nadrukkelijk breder benutten. Evenementen met zeer grote bezoekersstromen op het circuit kunnen een opstap vormen voor evenementen in de binnenstad. Versterking van de relatie tussen het circuit en de binnenstad biedt kansen voor verdere (economische) groei en profilering van Assen.

Uitkomst Visietraject

Op 16 februari 2011 is het visietraject uitgemond in de Toekomstvisie TT-circuit Assen en omgeving. Belevingsplan voor een uitgebalanceerde gebiedsontwikkeling. Het belevingsplan behelst allerlei onderzoeks- en inspanningsverplichtingen gericht op het reduceren van de hinderbeleving in de omgeving van het TT-circuit. Onderdeel hiervan is een convenant dat betrekking heeft op de uitgangspunten voor de vergunningverlening aan het TT-circuit, zowel ten aanzien van de nu voorliggende aanvraag voor de 12 dagenvergunning, als ten aanzien van toekomstige aanvragen die betrekking hebben op de groei van de overige activiteiten van het TT-circuit. Het convenant is ondertekend door de volgende partijen:

- Gedeputeerde Staten van Drenthe;
- burgemeester en wethouders van Assen;
- TT-circuit Assen;
- TT-World;
- TT-Hall;
- Verkeerspark Assen;
- Stichting Vrienden TT-circuit Assen;
- Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en omgeving;
- Bewonersoverleg Assen-West;
- Vereniging voor Dorpsbelangen Hooghalen, Laaghalen en Laaghalerveen;
- Natuur en Milieufederatie Drenthe; en
- Stichting Het Drents Landschap.

Conclusie

Het organiseren van grootschalige auto- en motorsportevenementen op het TT-circuit is van zeer groot belang. Er is sprake van een toeristisch belang voor de provincie Drenthe en de wijde omgeving en belangen voor de sport. Tevens is er sprake van een grote uitstraling en promotionele waarde voor de provincie Drenthe (en de gemeente Assen en Nederland als geheel). Het verlenen van de vergunning voor het flexibiliseren van de regeling voor type 1-evenementen in de bestaande vergunning past binnen het landelijke, provinciale en gemeentelijke beleid.

6.2 Effecten van evenementen

In de huidige vergunde situaties worden gedurende maximaal twaalf dagen per jaar type 0- en type 1-activiteiten uitgevoerd. Onderhavige vergunning beoogt daarin geen verandering te brengen. Met de onderhavige vergunning wordt slechts bereikt dat er gedurende drie dagen in het najaar een grootschalig auto- en/of motorsportevenement kan plaatsvinden. Gedeputeerde Staten zijn echter wel van mening dat bij de beoordeling van onderhavige vergunningaanvraag de gehele situatie dient te worden beoordeeld. Een probleem daarbij is wanneer de nu aan de orde zijnde aanvraag voor drie

dagen wordt opgeteld bij het bestaand gebruik (zeven dagen)[1], het vergunde TSF (een dag), de vergunde popconcerten (vier dagen) en de aangevraagde voorjaarsvergunning (drie dagen), dat maximaal 18 dagen maakt. Om recht te doen aan het uitgangspunt van twaalf dagen (zoals ook is vastgelegd in de Wm-vergunning), is in de vergunning een aanvullend voorschriftenpakket opgenomen, dat (op basis van artikel 43, tweede lid Nb-wet 1998) ook aan de TSF-vergunning en de popconcertenvergunningen zal worden toegevoegd.

Het is wettelijk, als gevolg van de wijziging van onder andere artikel 16 van de NB-wet (zoals hiervoor reeds beschreven bij 2.1) niet vereist om op voorhand met zekerheid uit te sluiten dat het instandhoudingsdoel de voor de fauna noodzakelijke rust geen significant negatief effect zal ondervinden van de
type 0- en type 1- evenementen. Er dient een gelijkwaardige afweging van alle belangen plaats te vinden.

Ten tijde van een eerder gehouden type 1-evenement (Champ Cars) op 23 september 2007 is vlak voor, tijdens en na dit evenement een monitoring uitgevoerd naar de effecten van het evenement op de geluidsgevoelige soorten in het Witterveld. De conclusie van deze monitoring is dat er op de racedagen geen dan wel geen ondubbelzinnig aantoonbaar effect en in elk geval geen significant effect is geconstateerd op het gedrag van de aanwezige vogels. Men heeft destijds gesteld dat de conclusie gerechtvaardigd was dat het extra geluid als gevolg van het evenement geen afbreuk deed aan de instandhoudingsdoelstelling: het waarborgen van de voor de fauna noodzakelijke rust.

In het laatste weekend van juli vindt reeds meer dan tien jaar het tweedaags Truckstar Festival (TSF) op het TT-circuit plaats, waarbij op de zaterdagavond een muziekprogramma (type 0) plaatsvindt. Voor dit festival is bij besluit van 19 april 2005 door de Directie Regionale Zaken Noord van het Ministerie van LNV een vergunning verleend op grond van de oude Natuurbeschermingswet van 1967. In 2004, 2005 en 2006 zijn de effecten van dit muziekprogramma op de vogels (2004 & 2005), vleermuizen, reeën en hazen (2005 en 2006) gemonitord conform het monitoringsprotocol van het Ministerie van LNV.
De belangrijkste bevindingen in de monitoringsrapporten ten aanzien van geluid zijn de volgende.

I) Uit de bevindingen van de monitoring van de effecten van het muziekprogramma van het TSF in 2004, 2005 en 2006 blijkt dat in deze jaren geen directe verstoring plaatsvond op de broedvogels, niet-broedvogels, reeën, hazen en vleermuizen. Er zijn op basis van een uitgebreide literatuurstudie geen effecten op de heikikker te verwachten, omdat hun verstoringsgevoelige periode voor geluid (paartijd) in het voorjaar ligt.
II) De tijdelijke verstorende effecten die de afgelopen jaren zijn waargenomen waren geheel te wijten aan indirecte, niet aan het TSF gerelateerde, verstoring, zoals het illegaal afsteken van vuurwerk (2005 en 2006), het overvliegen van vliegtuigjes of luchtballonnen. Tevens zijn tijdens de monitoringsdagen in het Witterveld ATB-ers, crossmotoren en zelfs auto's waargenomen, ondanks de intensieve bewaking langs de bufferzone van het Witterveld.

Grote muziekevenementen
Ten tijde van het muziekfestival op 20 september 2008 is een biomonitoring uitgevoerd. Een van de conclusies van genoemde biomonitoring luidt dat directe verstoring op vogels ten gevolge van het muziekfestival niet is waargenomen.

[1] Hoewel TT en WKS bestaand gebruik zijn, zijn GS van mening dat ze wel hebben mee te tellen bij de afweging hoeveel dagen type 1 (en type 0) op het TT-circuit kunnen plaatsvinden

De Roodborsttapuit, een vrij kritische broedvogel, kent een hoge broeddichtheid in het Witterveld. Deze kritische broedvogel kan als kwaliteitsindicator worden beschouwd. Vanwege eerder genoemde hoge broeddichtheid kan er niet met zekerheid worden gesteld dat de bestaande type 1-evenementen in het najaar een (significant) negatief effect hebben op de voor de fauna noodzakelijke rust. Net zo min kan met zekerheid gesteld worden dat de kans op een significant negatief effect op de voor de fauna noodzakelijke rust nihil is, vanwege de hoge broeddichtheid van deze kritische soort.
Nogmaals wordt benadrukt dat, als gevolg van een recente wetswijziging, er geen wettelijke noodzaak is om met zekerheid, middels een passende beoordeling, aan te tonen dat er geen sprake is van een significant effect.

Gelet op:
- eerder uitgevoerde monitoring naar de verwachte effecten van geluidsemissie op de fauna in het Witterveld als gevolg van de type 0- en type 1- activiteiten van het Circuit;
- het grote belang van het organiseren van grootschalige auto- en motorsportevenementen voor Drenthe;
- het gegeven dat de onderhavige vergunning er toe strekt een flexibele invulling te geven aan maximaal twaalf dagen waarop type 0- en type 1-evenementen kunnen worden gehouden,
- de conclusies van de uitgevoerde biomonitoringen dat wandelaars, fietsers en laagovervliegende vliegtuigen etc. ten opzichte van geluidemissie aantoonbaar voor verstoring zorgen,

zijn wij van mening dat de aangevraagde vergunning onder voorwaarden kan worden verleend.

Op grond van artikel 16 van de Nb-wet is toetsing van cumulatieve effecten niet aan de orde. Dit is hiervoor reeds toegelicht, met name bij 2.1 onder ad 2.

7. Toetsing aan artikel 16, 19d en artikel 19la van de Nb-wet 1998

Op basis van artikel 16 houden gedeputeerde staten bij het verlenen van een vergunning als bedoeld in artikel 16 tevens rekening met vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede regionale en lokale bijzonderheden.
In dit kader wordt benadrukt dat het organiseren van grootschalige auto- en motorsportevenementen op het TT-Circuit van zeer groot belang is. Er is sprake van een toeristisch belang voor de provincie Drenthe en de wijde omgeving en belangen voor de sport. Tevens is er sprake van een grote uitstraling en promotionele waarde voor de provincie Drenthe (en de gemeente Assen en Nederland als geheel).

Op basis van artikel 19d houden Gedeputeerde Staten bij het verlenen van een vergunning rekening met de instandhoudingsdoelen zoals die zijn genoemd in het aanwijzingsbesluit van het betreffende gebied. Op basis van artikel 19e houden Gedeputeerde Staten tevens rekening met vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede regionale en lokale bijzonderheden.
Gelet op hetgeen gesteld is onder 6.2 Effecten van evenementen is er geen sprake van een negatief effect op de instandhoudingsdoelen.
Ook het kader van artikel 19e wordt benadrukt dat het organiseren van grootschalige auto- en motorsportevenementen op het TT-Circuit van zeer groot belang is. Er is sprake van een toeristisch belang voor de provincie Drenthe en de wijde omgeving en belangen voor de sport. Tevens is er sprake van een grote uitstraling en promotionele waarde voor de provincie Drenthe (en de gemeente Assen en Nederland als geheel).

Gelet op vorenstaande kan de vergunning onder voorwaarden worden verleend.

8. Besluit en voorschriften

BESLUITEN:

I De gevraagde vergunning op basis van artikel 16 juncto 19ia en 19d van de Nb-wet 1998 te verlenen onder de volgende voorwaarden:

1. Mits is voldaan aan het nog volgende voorschrift 6 mogen gedurende maximaal drie dagen in het najaar (in de periode van 31 juli tot 1 november) grootschalige auto- of motorsportevenementen worden gehouden op het TT-circuit.
2. De bedrijfstijden voor de evenementen zijn gelegen tussen 08.00 en 21.00 uur (donderdag tot en met zaterdag) en tussen 08:00 en 19:00 uur op zondag.
   Akoestisch relevante activiteiten, zoals wedstrijden, demonstraties en trainingen, moeten altijd uiterlijk om 19:00 uur zijn beëindigd.
3. Het circuitterrein dient van het Witterveld gescheiden te zijn door een aaneengesloten hekwerk, opdat betreding van het Witterveld vanaf het circuitterrein en vice versa wordt voorkomen.
4. Het bestuur dient gebruikers van luchtvaarttoestellen, die ten tijde van de evenementen worden gebruikt voor onder andere het halen en brengen van genodigden, er tevoren schriftelijk op te wijzen dat er niet lager dan 2000 feet over het Witterveld mag worden gevlogen.
5. Onverminderd de maxima die zijn opgenomen in de vergunningen van 19 april 2005, 26 september 2006 en de per d.d. 4 mei 2010, kenmerk, 5.1/2010003932 verleende voorjaarsvergunning, is het maximum aantal dagen waarop type 0- en type 1- activiteiten mogen plaatsvinden twaalf per kalenderjaar.
6. Onverminderd de perioden die zijn opgenomen in de vergunningen van 19 april 2005, 26 september 2006 en de per d.d. 4 mei 2010, kenmerk, 5.1/2010003932 datum verleende voorjaarsvergunning, wordt de precieze verdeling van de type 1- en type 0-activiteiten over het kalenderjaar door het circuit vastgelegd in een kalender die aan GS in februari van elk jaar of bij wijziging van de kalender uiterlijk 30 dagen voor het evenement moet worden overgelegd.

II Aan de vergunning van 19 april 2005 (inzake het Truckstarfestival) het volgende toe te voegen:
In "Besluit" (achter "augustus") mits is voldaan aan de voorschriften 2.1 en 2.2.
Aan voorschrift 2, onder a. de volgende zinsnede achter "augustus" toe te voegen: "mits is voldaan aan de voorschriften 2.1 en 2.2 (zie hierna)".
De volgende voorschriften in het besluit, tussen voorschrift 2 en voorschrift 3, in te voegen.

2.1. Het maximum aantal dagen waarop type 0- en type 1-activiteiten mogen plaatsvinden is twaalf per kalenderjaar.
2.2. Onverminderd voorschrift 2.1 wordt de precieze verdeling van de type 1- en type 0-activiteiten over het kalenderjaar door het circuit vastgelegd in een kalender die aan Gedeputeerde Staten uiterlijk 30 dagen voor het eerste evenement moet worden overgelegd.

III Aan de vergunning van 26 september 2006 (inzake de grootschalige muziekevenementen) het volgende toe te voegen:
in onderdeel I, aanhef van de beslissing (achter "4 dagen"):
mits is voldaan aan de voorschriften 9 en 10.

Achter voorschrift 8 de volgende zinsnede toe te voegen: (zie hierna)
9 Onverminderd voorschrift 1 bedraagt het maximum aantal dagen waarop type 0- en type 1-activiteiten mogen plaatsvinden twaalf per kalenderjaar;

9. Rechtsmiddelen

Indien u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe, Postbus 122, 9400 AC Assen. (Zie bijlage Bezwaar en beroep tegen besluiten van de provincie ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998, de gedeelten onder A en C).

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

[redacted] 5.1.2e

drs. B.F. Potjer,
manager Ruimtelijke Ontwikkeling a.i.

/coll.

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

VERZONDEN 21 JUNI 2011

Assen, 16 juni 2011
Ons kenmerk MO/2011004989
Behandeld door mevrouw [redacted] 5.1.2e, de heer [redacted] 5.1.2e en de heer [redacted] 5.1.2e

Onderwerp: Besluit ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) voor Stichting Circuit van Drenthe te Assen

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN (GS) VAN DRENTHE INGEVOLGE DE WM VOOR STICHTING CIRCUIT VAN DRENTHE TE ASSEN

1. AANVRAAG

1.1. Aanvraag veranderingsvergunning

Op 13 april 2010 hebben wij een aanvraag ontvangen ingevolge de Wm van Stichting Circuit van Drenthe (de stichting) om een veranderingsvergunning op grond van artikel 8.1, eerste lid, van de Wm voor de inrichting gelegen aan De Haar 9 te Assen. Het betreft een inrichting voor het houden van motor- en autosportevenementen en grootschalige muziekevenementen.
De aanvraag heeft betrekking op de incidentele bedrijfsactiviteiten. In de huidige vergunningen zijn deze 12 dagen gekarakteriseerd als type 0- en type 1-activiteiten. Onderstaande tabel 0 geeft weer hoe deze verdeling van type 0- en 1-activiteiten er momenteel uit ziet.

Tabel 0

Type	Evenement	Aantal dagen (totaal 12)
0	Truckstarfestival	1
0	Grootschalige muziekevenementen	4
1	Dutch TT	4
1	WK Superbike	3

1.2. Onderwerp aanvraag

De ingediende aanvraag heeft betrekking op de incidentele bedrijfsactiviteiten en een zeer beperkte aanpassing van de baan. In de oprichtingsvergunning van december 2002 zijn de 7 dagen voor type 1-activiteiten gelabeld. Andere evenementen dan de Dutch TT en de WK Superbike kunnen momenteel niet als type 1-activiteit worden verreden op het Circuit van Drenthe.

In de veranderingsvergunning van maart 2007 is het houden van grootschalige muziekevenementen vergund, zijnde type 0-activiteiten. Ook het Truckstarfestival is een zogeheten type 0-activiteit. Tezamen zijn er dus 5 dagen beschikbaar voor het organiseren van type 0-activiteiten.

De aanvraag voorziet er in dat de incidentele bedrijfsactiviteiten flexibel kunnen worden ingevuld. Het wordt mogelijk dat de reeds vergunde 12 dagen voor type 0- en 1-activiteiten worden ingevuld met diverse grootschalige internationale auto- en motorsportevenementen. Deze flexibilisering voorziet in de behoefte om naast of in plaats van de huidige incidentele bedrijfsactiviteiten andere grootschalige internationale auto- of motorsportevenementen op het Circuit van Drenthe te organiseren.

Het gaat om evenementen die worden verreden onder auspiciën van de FIM, FIA of vergelijkbare internationale auto- of motorsportbonden. Te denken valt bijvoorbeeld aan: A1 GP, IRL, DTM, Super League, races met klassieke auto's en motoren zoals de Classic TT of daarmee vergelijkbare evenementen.

Concreet betekent dit dat er maximaal 12 dagen per jaar grootschalige auto- en motorsportevenementen (type 1-activiteiten) op het Circuit van Drenthe kunnen worden gehouden. De vergunde 5 dagen voor type 0-activiteiten kunnen dus ingeruild worden voor dagen waarop auto- en motorsportevenementen kunnen plaatsvinden. Het omgekeerde zal niet mogelijk zijn. Dus, geen extra grootschalige muziekevenementen in ruil voor auto- en motorsportevenementen.

1.3. Relatie met visietraject

De aanvraag dateert als gezegd van 13 april 2010. Omdat de behoefte bestond om de aanvraag in samenhang te bekijken met het lopende visietraject voor het TT-circuit en zijn omgeving is kort daarna besloten om de procedure enige tijd "stil te leggen" in afwachting van de resultaten van het visietraject. Op 16 februari 2011 is dit traject uitgemond in de "Toekomstvisie TT-circuit Assen en omgeving. Belevingsplan voor een uitgebalanceerde gebiedsontwikkeling". Onderdeel hiervan is een convenant dat betrekking heeft op de uitgangspunten voor de vergunningverlening aan het TT-circuit. In de tussentijd is gedoogd dat een 2-tal evenementen (Superleague Formula en Centennial) als type 1-evenement zijn verreden. Omdat als gevolg van het opschorten van de besluitvorming nieuwe informatie voorhanden is gekomen heeft het TT-circuit op 9 maart 2011 een volledig geactualiseerde aanvraag ingediend waarin alle nieuwe informatie (bijvoorbeeld op het vlak van de modellering en de bronvermogens van de Superleague Formula) is verwerkt. Omdat de aanvraag nog steeds betrekking heeft op de oorspronkelijk aangevraagde activiteiten is het moment van indienen van de oorspronkelijke aanvraag als datum van indiening aangehouden.

1.4. Locatie inrichting

De inrichting bevindt zich op het gezoneerde industrieterrein "Circuit van Drenthe".
De meest nabijgelegen woning is gelegen aan Witterbroek 1 te Witten en ligt op een afstand van ca. 1.400 meter gerekend vanaf de hoofdtribune. Op een afstand van ca. 1.800 meter vanaf de hoofdtribune is de dichtstbijzijnde woonwijk Baggelhuizen gelegen. Vakantiecentrum Witterzomer ligt op een afstand van ca. 1.900 meter. De woning gelegen aan Laaghalerveen 33 bevindt zich op een afstand van 2.100 meter. Naast het TT-circuit ligt Natura 2000-gebied het Witterveld.

1.5. Bestemmingsplan

Het bestemmingsplan "De Haar-West" betreft ruwweg het Witterveld, het verkeerspark en het TT-circuit. In het bestemmingsplan is beschreven dat de gronden van de inrichting bedoeld zijn voor een motor- en autocircuit en de daarbij horende voorzieningen (o.a. pitboxen, tribunes) en de mogelijkheid tot het organiseren van grootschalige publieksevenementen, popconcerten, popfestivals. Het bestemmingsplan is onherroepelijk. Artikel 8.10, derde lid, van de Wm staat dus niet aan vergunningverlening in de weg.

1.6. Vergunningsituatie

De volgende vergunningen zijn eerder aan de inrichting verleend:

- oprichtingsvergunning d.d. 10 december 2002 voor het oprichten en in werking hebben van een circuit;
- ambtshalve genomen besluit d.d. 6 april 2004, gericht op motor- en autosport gerelateerde activiteiten;
- ambtshalve genomen besluit d.d. 13 oktober 2005 voor het wijzigen van een voorschrift ten aanzien van het maximale A-gewogen geluidsniveau;
- veranderingsvergunning d.d. 28 juni 2006 voor het aanpassen van de inrichtingsgrens;

- veranderingsvergunning d.d.13 maart 2007 voor het houden van grootschalige muziekevenementen;
- veranderingsvergunning d.d. 13 oktober 2009 voor het wijzigen van voorschriften met betrekking tot grootschalige muziekevenementen.

De voorschriften van de voorgaande vergunningen zijn van overeenkomstige toepassing op de verandering, tenzij de aard of strekking van die voorschriften zich daartegen verzetten of de veranderingsvergunning dat nadrukkelijk bepaald.

2. PROCEDUREEL

2.1. Wabo-/Wm-voorbereidingsprocedure

Na het indienen van de aanvraag is de Wabo op 1 oktober 2010 in werking getreden. Op grond van het daarbij behorende overgangsrecht moet deze aanvraag echter volgens het oude recht worden afgehandeld. Voor de behandeling van de aanvraag is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. De artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wm omvatten het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. Hierbij beperken wij ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook werkelijk op onze beslissing van invloed zijn.

2.2. Bevoegd gezag

Volgens het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) behorende bij de Wm, valt de inrichting onder andere onder categorie 19.2 uit het Ivb. Op grond hiervan zijn wij bevoegd gezag.

2.3. Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit)

In artikel 8.1, tweede lid, van de Wm is bepaald dat bij Algemene maatregel van bestuur categorieën inrichtingen worden aangewezen waarvoor een vergunningplicht geldt. In bijlage 1 bij het Activiteitenbesluit is een lijst met vergunningplichtige inrichtingen opgenomen, waarvoor de algemene regels gedeeltelijk van toepassing kunnen zijn. De vergunningplicht blijft derhalve wel bestaan voor deze inrichtingen. Het TT-circuit is een inrichting die genoemd wordt in bijlage 1.

In artikel 1.4, derde lid, van het Activiteitenbesluit is bepaald dat een beperkt aantal in het Activiteitenbesluit genoemde activiteiten ook van toepassing is op vergunningplichtige inrichtingen. Voor deze activiteiten mogen geen voorschriften worden opgenomen in de vergunning, maar geldt de rechtstreekse werking uit het Activiteitenbesluit.

De ingediende aanvraag heeft echter geen betrekking op activiteiten die genoemd zijn in het Activiteitenbesluit. Er zijn dus geen aanvullende voorschriften uit het Activiteitenbesluit rechtstreeks werkend waar rekening mee gehouden dient te worden.

2.4. M.e.r.- (beoordelings)plicht

De voorgenomen activiteit komt niet voor in Bijlage C van het Besluit milieueffectrapportage 1999 (verder Besluit m.e.r.). De activiteit is derhalve niet m.e.r.-plichtig.

In bijlage D van het Besluit m.e.r. is in categorie 43 bepaald dat de aanleg, wijziging of uitbreiding van een terrein, niet zijnde een openbare weg, bestemd of ingericht voor het in wedstrijdverband of ter voorbereiding daarvan dan wel voor recreatieve doeleinden rijden met gemotoriseerde voertuigen m.e.r.-beoordelingsplichtig is. Bijkomende voorwaarde is dat het gaat om een openstelling van meer dan 8 uren per week.

Nu de aanvraag mede betrekking heeft op het wijzigen van het terrein van het TT-circuit, ten behoeve van motorevenementen vallend binnen type 1, heeft de stichting op 6 april 2010 een aanmeldingsnotitie ingediend. Bij besluit van 8 april 2010 hebben wij besloten dat er geen m.e.r. hoeft te worden opgesteld. Dit besluit is bij de aanvraag gevoegd.

2.5. Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater en verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De Waterwet is een samenvoeging van een 8-tal wetten, waaronder de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. De Waterwet is van toepassing op lozingen die direct in het oppervlaktewater plaatsvinden en lozingen direct op de RWZI. Lozingen op rioolstelsels, vuilwaterriolen, hemelwaterriolen en ontwateringstelsels zijn indirecte lozingen die vallen onder de werkingssfeer van de Wm.

De gevraagde wijziging van de activiteiten vallen niet onder de werkingsfeer van de Waterwet. Een vergunning op grond van de Waterwet hoeft niet te worden aangevraagd. Coördinatie van de Wm-vergunning met de Watervergunning is in dit geval dus niet aan de orde.
De gevraagde wijziging van de activiteiten hebben geen betrekking op de bestaande indirecte lozingen binnen de inrichting. Dit aspect wordt in het kader van deze milieuvergunning daarom verder buiten beschouwing gelaten.

2.6. Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet)

De Stichting heeft naast een aanvraag om een milieuvergunning ook 2 aanvragen op grond van artikel 19d van de NB-wet ingediend (een "voorjaars-" en een "najaarsvergunning"). De NB-wet-aanvragen zijn ingeboekt onder de nummers 2009017427 en 2009017418. De "voorjaarsvergunning" is in 2010 al afgegeven. Wij hebben deze vergunning en de najaarsvergunning inhoudelijk (qua beperkingen) op elkaar afgestemd.

2.7. Rondzending

De geactualiseerde aanvraag is tezamen met het ontwerpbesluit verzonden aan de volgende adviseurs en/of betrokken bestuursorganen:

- het college van burgemeester en wethouders van Assen
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze
- de hulpverleningsdienst Drenthe
- de VROM-Inspectie, Regio Noord te Groningen

3. BELEIDSKADER

3.1. Landelijk beleid

In de wetsgeschiedenis van de wijziging van de Wet geluidhinder (waarover later meer) is duidelijk aangegeven dat het landelijk beleid erop gericht is om grootschalige auto- en motorsportevenementen in Nederland mogelijk te maken. GS van Drenthe wijzen daarbij op het volgende citaat uit de memorie van toelichting:
"Gelet op het maatschappelijke en economische belang van dergelijke evenementen en de internationale uitstraling ervan is het kabinet van mening dat dergelijke wedstrijden in Nederland onder dezelfde condities als elders verreden moeten kunnen worden. Dit is in lijn met het kabinetsbeleid om de topsport in Nederland te bevorderen. Het kabinet is van oordeel dat het nodig is dat sport binnen Nederland goed op de kaart staat. Door het succesvol organiseren van grootschalige sportevenementen kan Nederland laten zien dat sport leeft in Nederland en een algemene waarde vormt onder de bevolking. Dit kan ook zijn impact hebben op de Nederlandse economie onder andere in termen van

export en toerisme (zie ook Kamerstukken II 2007/08, 30 234, nr. 16. p. 2)." (Kamerstukken II 2008/09, 31 998, nr. 3).

3.2. Omgevingsvisie Drenthe

In het in de zomer van 2010 vastgestelde nieuwe omgevingsbeleid is het belang van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe onderstreept. Sport ondersteunt het streven naar een bruisend Drenthe. Drenthe moet uitgroeien tot de sportprovincie van Nederland. Specifiek ten aanzien van het TT-circuit is het volgende beleid opgenomen:
"Integrale gebiedsontwikkeling TT-circuit en omgeving
Het TT-circuit is een circuit met een geweldige uitstraling dat veel bezoekers trekt. Economisch, recreatief, sportief en uit een oogpunt van werkgelegenheid is het circuit van groot belang. Het circuit is gelegen in een omgeving die ook haar belangen kent. Aan de rand van het circuit ligt het natuurgebied Witterveld, een gebied met onvervangbare natuur. Op enige afstand van het circuit ligt een aantal dorpen en woonwijken. Verder ligt in de nabije omgeving het Vakantiepark Witterzomer en zijn er in de omgeving andere belangrijke accommodaties waar regelmatig evenementen worden georganiseerd.
Het is zaak om alle belangen op een evenwichtige manier met elkaar te verenigen. Om die reden werkt de provincie op dit moment nauw samen met betrokken partijen aan een integrale visie met bijbehorende uitvoeringsprogramma's voor het TT-circuit en haar omgeving. Het beleid ten aanzien van het TT-circuit is dat binnen de kaders van de '12-dagenwet' de 12 toegestane type 0- en type 1-dagen op het circuit flexibeler kunnen worden benut. Wat betreft de andere activiteiten die het meeste geluid produceren, is het beleid dat aanvullend op de vastgestelde maximale toegestane geluidniveaus en de geluidszone, de activiteiten qua aantal en geluidsbelasting beperkt moeten blijven tot 27 type 2-dagen. Eventuele herijking van dit beleid vindt plaats op basis van de uitkomsten van het visietraject."

3.3. Gemeentelijk beleid

De gemeente Assen heeft haar beleid ten aanzien van evenementen begin 2009 vastgelegd in de "beleidsnota Evenementen Assen". De gemeente wil met haar beleid stimuleren dat de levendigheid in de stad toeneemt, bezoekersaantallen van terugkerende evenementen gaat groeien en een kwaliteitsgroei van het evenementenaanbod plaats gaat vinden.

In de beleidsnota is opgenomen dat het TT-circuit een belangrijke drager is van het evenementenaanbod in de gemeente Assen. De gemeente Assen wil het motor- en autosportimago nadrukkelijk breder benutten. Evenementen met zeer grote bezoekersstromen op het circuit kunnen een opstap vormen voor evenementen in de binnenstad. Versterking van de relatie tussen het circuit en de binnenstad biedt kansen voor verdere (economische) groei en profilering van Assen.

3.4. Uitkomst visietraject

Op 16 februari 2011 is het visietraject uitgemond in de "Toekomstvisie TT-circuit Assen en omgeving. Belevingsplan voor een uitgebalanceerde gebiedsontwikkeling". Het belevingsplan behelst allerlei onderzoeks- en inspanningsverplichtingen gericht op het reduceren van de hinderbeleving in de omgeving van het TT-circuit. Onderdeel hiervan is een convenant dat betrekking heeft op de uitgangspunten voor de vergunningverlening aan het TT-circuit, zowel ten aanzien van de nu voorliggende aanvraag voor de 12-dagenvergunning, als ten aanzien van toekomstige aanvragen die betrekking hebben op de groei van de overige activiteiten van het TT-circuit. Het convenant is ondertekend door de volgende partijen:

- GS van Drenthe
- burgemeester en wethouders van Assen
- TT-circuit Assen
- TT-World
- TT-Hall

- Verkeerspark Assen
- Stichting Vrienden TT-circuit Assen
- Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en omgeving
- Bewonersoverleg Assen-West
- Vereniging voor Dorspbelangen Hooghalen, Laaghalen en Laaghalerveen
- Natuur en Milieufederatie Drenthe
- Stichting Het Drents Landschap

3.5. Conclusie

Het organiseren van grootschalige evenementen op het TT-circuit is van zeer groot belang. Er is sprake van een toeristisch belang voor de provincie Drenthe en de wijde omgeving en belangen voor de sport. Tevens is er sprake van een grote uitstraling en promotionele waarde voor de provincie Drenthe (en de gemeente Assen en Nederland als geheel). Het verlenen van de vergunning voor het flexibiliseren van de regeling voor type 1-evenementen in de bestaande vergunning past binnen het landelijke, provinciale en gemeentelijke beleid, zoals recent geactualiseerd, als uitkomst van het visie-traject, in het belevingsplan en het convenant.

4. MILIEUASPECTEN

4.1. Algemeen

Bij vergunningverlening in het kader van de Wm wegen wij de verschillende milieugevolgen tegen elkaar af. Verder houden wij rekening met de geldende milieubeleidsplannen.

Het gebruik van de inrichting (gebruik terrein, bedrijfstijden, milieurisico's, afvalbeheer en de verkeers-afwikkeling) wijkt niet af van het huidige en dus reeds vergunde gebruik. Mogelijke wijzigingen c.q. veranderingen zijn te verwachten op de milieuaspecten bodem, externe veiligheid, geluid en lucht-kwaliteit. Hierna volgt een beschrijving van de toetsing aan de geldende wet- en regelgeving voor de genoemde milieuaspecten.

4.2. Best beschikbare technieken (BBT)

4.2.1. Toetsingskader

Op 1 december 2005 is een aanpassing van de Wm in werking getreden, waarmee de IPPC-richtlijn is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving.
Dientengevolge moeten in het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu aan de vergunning voorschriften worden verbonden die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk - bij voorkeur bij de bron - te beperken en ongedaan te maken.
Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende BBT worden toegepast.
Bij de bepaling van BBT dienen wij in zijn algemeenheid de in artikel 5a.1 van het Ivb milieubeheer vermelde aspecten te betrekken, rekening houdend met de voorzienbare kosten en baten van maat-regelen en met het voorzorg- en het preventiebeginsel.
In het bijzonder dienen wij bij de bepaling van BBT rekening te houden met de Regeling aanwijzing BBT-documenten.

Voor gpbv-installaties (aangewezen in bijlage 1 van de EG-richtlijn geïntegreerde preventie en bestrij-ding van verontreiniging) moet in ieder geval rekening worden gehouden met de in tabel 1 van de in de Regeling aanwijzing BBT-documenten opgenomen informatiebronnen.

Met de in tabel 2 van de bij deze regeling behorende bijlage opgenomen documenten moet rekening worden gehouden, voor zover deze betrekking hebben op onderdelen van of activiteiten binnen de inrichting.

Zoals blijkt uit jurisprudentie behoren wij ook de eindconcept-BREF's en BREF's die nog niet zijn opgenomen, in tabel 1 te betrekken bij de besluitvorming. Deze moeten immers worden beschouwd als documenten die een beschrijving bevatten van vergelijkbare processen, apparaten of wijzen van bedrijfsvoering die met succes in de praktijk zijn beproefd.

4.2.2. Beoordeling

De aangevraagde activiteiten worden niet genoemd in bijlage I van de IPPC-richtlijn. Op de aangevraagde activiteiten zijn alleen de volgende Nederlandse informatiedocumenten uit de Regeling aanwijzing BBT-documenten van toepassing:

- Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB)
- PGS 15: opslag van verpakte gevaarlijke stoffen
- PGS 28: vloeibare aardolieproducten, afleverinstallatie en ondergrondse opslag
- PGS 30: vloeibare aardolieproducten: buitenopslag in kleine installaties

4.2.3. Conclusie BBT

De inrichting voldoet - met inachtneming van de aan dit besluit gehechte voorschriften - aan de BBT. Voor de overwegingen per milieuthema wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

5. BODEM

5.1. Het kader voor de bescherming van de bodem

Het (nationale) preventieve bodembeschermingbeleid is vastgelegd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB) bedrijfsmatige activiteiten. Het Ministerie van VROM heeft de NRB in overleg met vergunningverleners, onderzoeksinstellingen en bedrijfsleven opgesteld.
Deze richtlijn is ontwikkeld om vergunningvoorschriften te uniformeren en harmoniseren. Met de NRB kunnen (voorgenomen) bodembeschermende maatregelen en voorzieningen binnen inrichtingen worden beoordeeld en kan de besluitvorming met betrekking tot een optimale bodembeschermingstrategie worden gestuurd.
De NRB beperkt zich tot de normale bedrijfsvoering en voorzienbare incidenten. Bodembescherming ten behoeve van calamiteiten wordt in NRB-kader niet behandeld. Een eventuele calamiteitenopvang echter wel.

5.2. De potentieel bodembedreigende activiteiten

Binnen de inrichting vinden de volgende potentieel bodembedreigende activiteiten plaats:

- het aftanken van de brandstofreservoirs met diesel ten behoeve van aggregaten
- de opslag en verpompen van methanol
- het afleveren van methanol door middel van afleverinstallaties

5.3. De in de aanvraag opgenomen maatregelen en voorzieningen ter bescherming van de bodem

Bij de aanvraag is in bijlage III een beschrijving gegeven van de diverse voorzieningen en maatregelen die getroffen worden om bodemverontreiniging te voorkomen. Ook zullen de handelingen met de potentieel bodembedreigende stoffen conform de voorschriften uit de geldende PGS-richtlijnen worden uitgevoerd.

5.4. Beoordeling en conclusie

Wij hebben bijlage III van de aanvraag beoordeeld. Uit het document blijkt dat voor alle bodembedreigende activiteiten en locaties het verwaarloosbaar bodemrisico wordt behaald. Ten aanzien van het aspect bodem wordt voldaan aan BBT.
Bijlage III, beschrijving bodembescherming, maakt deel uit van de vergunning, waardoor de beschreven werkwijze om te komen tot een verwaarloosbaar bodemrisico is vastgelegd.

5.5. Bodembelastingonderzoek

Het preventieve bodembeschermingbeleid gaat ervan uit dat (zelfs) een verwaarloosbaar bodemrisico nooit volledig uitsluit dat een belasting van de bodem optreedt. Om die reden is altijd bodembelastingonderzoek noodzakelijk. Het bodembelastingonderzoek richt zich op de afzonderlijke activiteiten en de aldaar gebruikte stoffen.
Bodembelastingonderzoek bestaat uit het vastleggen van de nulsituatie bodemkwaliteit voorafgaand aan, of zo spoedig mogelijk na, de start van de desbetreffende activiteit(en) en een vergelijkbaar eindsituatie bodemonderzoek na het beëindigen van de desbetreffende activiteit.

Voor de inrichting is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd door adviesbureau Grontmij, d.d. 27 juni 1997, kenmerk 01/6299-2/Ra52-001-revA. Het uitgevoerde bodemonderzoek is representatief voor de inrichting en wordt beschouwd als nulsituatieonderzoek.

Het risico dat door de aangevraagde activiteiten in combinatie met de getroffen en te treffen voorzieningen een bodemverontreiniging ontstaat, is verwaarloosbaar conform het gestelde in de NRB. Het is dan ook niet noodzakelijk dat de bodemkwaliteit tussentijds wordt gecontroleerd. Wel hebben wij de verplichting opgenomen dat bij het sluiten van de inrichting een eindonderzoek verricht moet worden op de locaties binnen de inrichting waar bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden.

6. EXTERNE VEILIGHEID

6.1. Algemeen kader

Het externeveiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van activiteiten voor de omgeving (mens en milieu). Het gaat hierbij om de risico's die verbonden zijn aan de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen. Binnen de inrichting wordt een aantal soorten gevaarlijke stoffen opgeslagen en gebruikt bij grootschalige evenementen. Hieronder volgt een korte beschrijving van de soorten stoffen en de genomen maatregelen.

6.2. PGS voor opslag gevaarlijke stoffen

Ten behoeve van de opslag van gevaarlijke stoffen zijn richtlijnen opgesteld in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) waarmee een aanvaardbaar beschermingsniveau voor mens en milieu wordt gerealiseerd. Binnen de inrichting wordt met de volgende gevaarlijk stoffen gewerkt: dieselolie, methanol, propaan en butaan. In bijlage III van de aanvraag is uiteengezet aan welke kaders moet worden voldaan.

Dieselolie wordt gebruikt ten behoeve van de aggregaten voor de stroomvoorziening van de horecavoorzieningen, de working- en de hospitality area. Voor de opslag en gebruik van dieselolie is de PGS 30, vloeibare aardolieproducten, buitenopslag in kleine installaties, opgesteld. In bijlage III van de aanvraag is uiteengezet dat de opslag en het gebruik zal voldoen aan de PGS 30. Dit is in de voorschriften van deze vergunning vastgelegd.

Methanol kan gebruikt worden als brandstof bij bepaalde autosportevenementen. Concreet en recent voorbeeld hiervan is het gehouden ChampCar-evenement in 2007. Op de opslag en gebruik van methanol is geen specifieke PGS van toepassing. De Stichting heeft daarom aansluiting gezocht bij

een aantal paragrafen uit de PGS 28, vloeibare aardolieproducten, afleverinstallaties en ondergrondse opslag. Er zijn voorschriften opgenomen in de vergunning voor de opslag en gebruik van methanol. Daarvoor is mede gebruikgemaakt van de voorschriften die waren opgenomen in de vergunning voor het ChampCar-evenement. Daarnaast maakt ook de beschrijving uit bijlage III deel uit van de vergunning. Op deze wijze is geborgd dat op een juiste en veilige wijze de opslag en gebruik van methanol plaats gaat vinden.

Tijdens grootschalige evenementen maken de standhouders (horeca) gebruik van propaan en/of butaan in gasflessen ten behoeve van het bereiden van voedsel. De flessen hebben een inhoud van 40 liter. Er zijn tijdens grote evenementen ca. 45 standhouders. Om een goede aanvoer van flessen te garanderen wordt een voorraad van 300 flessen geleverd die meteen gedistribueerd worden naar de verschillende standhouders verdeeld over de inrichting. Er zal dus geen sprake zijn van een gezamenlijke opslag van 300 gasflessen bij grote evenementen. Binnen de inrichting is wel een voorraadopslag aanwezig. Dit zullen maximaal 50 gasflessen zijn van met een inhoud van 40 liter per fles. In de vigerende oprichtingsvergunning wordt met betrekking tot de opslag van gasflessen verwezen naar Publicatieblad 14 van de Arbeidsinspectie. Deze is komen te vervallen. De opslag en gebruik van gasflessen is nu opgenomen in de PGS 15, opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. We hebben daarom voorschriften opgenomen in de vergunning voor het gebruik van gasflessen die komen uit de PGS 15.

6.3. Beoordeling en conclusie

Wij hebben bijlage III van de aanvraag beoordeeld en kunnen instemmen met de opzet van de wijze van opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen. Voor de opslag en het gebruik van dieselolie, propaan en methanol zijn voorschriften opgenomen in de vergunning. Ook maakt bijlage III deel uit van de vergunning. Op deze wijze wordt een voldoende beschermingsniveau gerealiseerd.

7. GELUID

7.1. Wet geluidhinder

Ingevolge de artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wm moet allereerst worden gecontroleerd of de grenswaarden op grond van de Wet geluidhinder al dan niet in de weg staan aan het verlenen van de vergunning voor de aangevraagde activiteiten.

Met de wet van 20 februari 2010 tot wijziging van de Wet geluidhinder (verduidelijking 12-dagenregeling met betrekking tot internationale racecircuits) (Staatsblad 2010, nummer 112) is bij wet geregeld dat in afwijking van artikel 1 van de Wet geluidhinder bij de bepaling van de geluidsbelasting vanwege een industrieterrein het geluid vanwege een internationaal racecircuit gedurende ten hoogste 12 dagen per kalenderjaar buiten beschouwing wordt gelaten.

Hoewel (zoals hierna wordt aangegeven) de berekende geluidsbelasting op woningen in de omgeving hoger is dan de voor de desbetreffende woningen vastgestelde MTG's, vloeit uit de gewijzigde Wet geluidhinder voort dat dit niet aan vergunningverlening in de weg hoeft te staan. De wetswijziging maakt het voor het TT-circuit immers mogelijk om voor maximaal 12 dagen per jaar niet te voldoen aan de grenswaarden (MTG's en zonegrens) zoals die zijn genoemd in de Wet geluidhinder. Nu de aanvraag betrekking heeft op maximaal 12 dagen staat de Wet geluidhinder niet (langer) in de weg aan vergunningverlening.

Of activiteiten die niet binnen de zone en/of de MTG's passen daadwerkelijk acceptabel zijn moet nog wel worden beoordeeld door het bevoegd gezag op grond van de Wm (zie Kamerstukken II 2008/09, 31 998, nr. 3).

7.2. Popconcerten/Truckstarfestival

GS constateren allereerst dat er op dit moment geen aanleiding is om het regime voor de popconcerten en het Truckstarfestival aan te passen. Wat dat betreft wijzen wij er op dat de wetsgeschiedenis duidelijk maakt dat het niet zo is dat de 12-dagenregeling uitsluitend betrekking heeft op auto- en / of motorsportevenementen: "andersoortige evenementen en activiteiten waarvoor de circuits mogelijk incidenteel ook gebruikt worden, kunnen [...] eveneens onder de 12-dagenregeling vallen" ((Kamerstukken II 2008/09, 31 998, nr. 3). De bestaande voorschriften en beperkingen voor deze type 0-activiteiten blijven van kracht.

7.3. Flexibilisering type 1-activiteiten

Waar het in het kader van deze aanvraag primair om gaat is de vraag of de flexibilisering van het regime voor en daarmee het toestaan van nieuwe type 1-activiteiten toelaatbaar is.

7.4. Precieze inhoud van de aanvraag

In de aanvraag is allereerst aangegeven hoe verschillende racedagen er uit zien. In het akoestische onderzoek is de berekende bronsterkte van een representatief (d.w.z. nu bekend) motorsportevenement (de MotoGP) en een representatief (d.w.z. nu bekend) autosportevenement (de A1GP) doorgerekend. De bronsterkte over de gehele dagperiode hiervan bedraagt respectievelijk 149,4 dB(A) (tabel 3 van het akoestisch onderzoek) en 152,9 dB(A) (tabel 1 van het akoestisch onderzoek). De gedurende de hoofdrace optredende bronsterkten op het TT-circuit bedragen 156,7 voor de MotoGP (tabel 4 van het akoestisch onderzoek) en 159,5 dB(A) voor de A1GP (tabel 2 van het akoestisch onderzoek).

De aldus in beeld gebrachte auto- en motorsportevenementen worden in het vervolg aangeduid als **type 1A-activiteiten**. In het licht van het doel van de aanvraag (het flexibiliseren van de type 1-activiteiten) zijn de verdere overwegingen, gelet op het verschil tussen beide evenementen (qua bronsterkte en vermogen gedurende de hoofdrace), met name gericht op het representatieve autosportevenement.

Gelet op de dynamiek van de auto- en motorsportwereld is, zoals blijkt uit de aanvraag, echter noodzakelijk om rekening te houden met wijzigingen in het soort en de bronsterkte van de auto's en motoren en de hoeveelheid auto's en/of motoren die voor dergelijke evenementen in de baan mogen zijn. Hiervoor zijn verschillende berekeningen gemaakt. De aldus in beeld gebrachte auto- en motorsportevenementen worden in het vervolg aangeduid als **type 1B-activiteiten**. Als voorbeeld: een toename van de hoeveelheid auto's en motoren in de baan met ongeveer 50% (12 voertuigen respectievelijk 9 motoren) zou leiden tot een toename van de geluidemissie met ongeveer 1,8 dB(A) (zie blz. 20 van het akoestisch onderzoek). Om ook evenementen met type 1B-activiteiten te kunnen accommoderen is daarom op blz. 18 van het akoestisch onderzoek het evenement genoemd met de thans hoogst bekende geluidemissie (F1). De geluidemissie van dit evenement is ca. 5 dB(A) hoger dan die van de A1GP.
Een langere duur van een race heeft geen invloed op de hoogte van de geluidniveaus tijdens de race zelf, maar alleen op de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus.

7.5. Geluidimmissie in de omgeving

7.5.1 Type 1A-activiteiten

In het akoestisch onderzoek is de bronsterkte van type 1A-activiteiten met behulp van de Handleiding meten en rekenen industrielawaai doorgerekend. Op de woningen in de omgeving van het TT-circuit levert dit een geluidsbelasting (langtijdgemiddeld beoordelingsniveau) op die is weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 1

Positie (zie figuur 1)	Omschrijving	langtijdgemiddeld beoordelingsniveau in dB(A)
		A1 GP
1	Baggelhuizen (rand woonwijk)	67
2	Graswijk 18	66
3	Oude tol - Asserweg 19	64
4	Laaghalerveen 32	67
5	Laaghalerveen 33	68
6	Cerushoeve - Eekhoutswijk	64
7	't Hoetveen - Duikersloot	65
8	Witterweg 51	63
9	Camping Witterzomer 7 (h=2 m)	61
10	Camping Witterzomer 7 (h=5 m)	62
11	Witterbroek 1	70

Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau betreft het geluidniveau inclusief een toeslag voor tonaal geluid en inclusief de bedrijfsduurcorrectie uit de Handleiding meten en rekenen industrielawaai.

Van belang is dat de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening primair geschreven is voor de beoordeling van representatieve bedrijfssituaties van industriële activiteiten en niet voor de beoordeling van de maximaal 12 'uitzonderingsdagen' per jaar zoals die nu aan de orde zijn. Voor de beoordeling van de aanvaardbaarheid van de aangevraagde activiteiten geeft daarom de Handreiking geen criterium.

Daarom is in het kader van de belangenafweging niet naar de Handreiking, maar naar de uitgangspunten van de Nota "Evenementen met een luidruchtig karakter" (verder: de Nota Limburg) gekeken.

In de context van de Nota Limburg wordt uitgegaan van de equivalente geluidimmissie *tijdens* het evenement. Er wordt dus niet gewerkt met een bedrijfsduurcorrectie. Verder is van belang dat in de systematiek van de Nota Limburg geen rekening wordt gehouden met toeslagen (voor muziek of tonaal geluid).

Daarmee komt de geluidimmissie op de woningen in de omgeving van het TT-circuit op de in de navolgende tabel opgenomen waarden.

Tabel 2

Positie (zie figuur 1)	Omschrijving	Equivalent geluidniveau in dB(A) tijdens het hoofdprogramma
		A1 GP
1	Baggelhuizen (rand woonwijk)	74
2	Graswijk 18	72
3	Oude tol - Asserweg 19	70
4	Laaghalerveen 32	73
5	Laaghalerveen 33	75
6	Cerushoeve - Eekhoutswijk	71
7	't Hoetveen - Duikersloot	71
8	Witterweg 51	70
9	Camping Witterzomer 7 (h=2 m)	68
10	Camping Witterzomer 7 (h=5 m)	69
11	Witterbroek 1	77

Het gaat hier (als gezegd) om een geluidniveau exclusief een toeslag voor tonaal geluid en exclusief de bedrijfsduurcorrectie.

7.5.2. Type 1B-activiteiten

Wanneer, als voorbeeld voor een type 1B-evenement, de F1 wordt doorgerekend, moeten (ceteris paribus) de hiervoor in de tabellen 1 en 2 weergegeven waarden met 5 dB(A) worden opgehoogd.

Door wijzigingen in het aantal deelnemers in de baan moeten (ceteris paribus) de hiervoor in de tabellen 1 en 2 opgenomen waarden met ongeveer 2 dB(A) worden opgehoogd.

De mogelijkheid bestaat verder dat auto's en motoren bij type 1B-activiteiten andere spectra kennen. Om die reden heeft ook wat dat betreft (ceteris paribus) een berekening plaatsgevonden. Dit scenario leidt ertoe dat de hiervoor in de tabellen 1 en 2 opgenomen waarden met maximaal 2 dB(A) worden opgehoogd.

Een langere duur van een race heeft geen invloed op de hoogte van de geluidniveaus tijdens de race zelf, maar alleen op de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus.

7.6. Beoordeling

7.6.1. Type 1A-activiteiten

Geconcludeerd kan worden dat de in het akoestisch onderzoek beschouwde type 1A-activiteiten voor het overgrote deel voldoen aan de waarden zoals geformuleerd in paragraaf 3.3 van de Nota Limburg. Het hanteren van de Nota Limburg in de context van de Wm is door de Afdeling (meermalen) aanvaard (zie bijvoorbeeld: ABRvS 21 december 2007, 200702987/1, LJN: BC1433 (popconcerten Assen), r.o. 2.4.2). Dat op 1 woning deze, in de Nota Limburg genoemde, waarden overschreden wordt is niet van doorslaggevend belang omdat aan de uitgangspunten van de Nota Limburg wel zal worden voldaan (zie uitgebreid paragraaf 7.6.2).

Verder is het volgende van belang.

De gedachte achter de wet van 20 februari 2010 tot wijziging van de Wet geluidhinder is dat: "Gelet op het maatschappelijke en economische belang van dergelijke evenementen en de internationale uitstraling ervan [...] het kabinet van mening [is] dat dergelijke wedstrijden in Nederland onder dezelfde condities als elders verreden moeten kunnen worden" (Kamerstukken II 2008/09, 31 998, nr. 3).
In dat verband is er in de wetsgeschiedenis verder op gewezen dat "[het] internationale karakter van grootschalige auto- en motorsportevenementen [...] het erg lastig [kan] maken om daaraan geluidseisen te stellen" (Kamerstukken II 2008/09, 31 998, nr. 3). Gelet op de internationale aard van de aangevraagde evenementen ligt het opleggen van technische voorschriften ook hier niet in de rede.

Wij constateren verder dat het gaat om de invulling, een flexibilisering, van de reeds vergunde 12 uitzonderingsdagen per jaar. De activiteiten vinden verder uitsluitend plaats in de dagperiode[1] en kunnen niet tegelijkertijd plaatsvinden met andere vergunde activiteiten. Wij vinden verder van belang dat de reeds ondervonden geluidsbelasting vanwege de inrichting relatief beperkt is. De MTG's/geluidszone (die in beginsel het hele jaar gevuld zouden kunnen worden) worden gedurende 27 dagen per jaar gevuld. Ook de Afdeling bestuursrechtspraak heeft dit in het verleden een rol laten spelen (zie de al genoemde uitspraak ABRvS 21 december 2007, 200702987/1, LJN: BC1433 (popconcerten

[1] Op donderdag, vrijdag en zaterdag tussen 19.00 en 21.00 uur zijn op grond van voorschrift 1.3.1. de meest luidruchtige activiteiten niet toegestaan.

Assen)). Ook in de nabije toekomst blijft dit het uitgangspunt voor de vergunningverlening (zie het convenant).

Zoals aan het begin van de overwegingen al werd aangegeven achten wij het organiseren van grootschalige evenementen op het TT-circuit van zeer groot belang. Er is sprake van een toeristisch belang voor de provincie Drenthe en de wijde omgeving en belangen voor de sport. Tevens is er sprake van een grote uitstraling en promotionele waarde voor de provincie Drenthe (en de gemeente Assen en Nederland als geheel). Het verlenen van de vergunning voor het flexibiliseren van de regeling voor type 1-evenementen in de bestaande vergunning past binnen het landelijke, provinciale en gemeentelijke beleid.

Wij achten het echter wel noodzakelijk om in het licht van de systematiek van de Wm een beperking op te leggen. De bronsterkte van het evenement over de gehele dagperiode en de optredende geluidemissie gedurende de hoofdrace zal daarom worden gemaximeerd.

Het onderliggende voorschriftenpakket voorziet in het verplicht moeten aanleveren van een akoestische prognose voor type 2-evenementen (zie voorschrift 5.17 van de vergunning van 10 december 2002). Overeenkomstig deze systematiek en ter controle op de naleving van de voorgaande beperkingen is in deze vergunning ook een voorschrift opgenomen waarin een prognose wordt gevraagd.

In aanvulling op het voorgaande hebben wij tenslotte belang gehecht aan een voorschrift van meer organisatorische aard.

Op grond van het al genoemde voorschrift 5.17 moet het TT-circuit aan GS de zogenaamde activiteitenkalender overleggen. Wanneer ook omwonenden vooraf op de hoogte worden gesteld van het feit dat er een evenement met type 1A-activiteiten zal gaan plaatsvinden vergroot dat de acceptatie van de ervaren geluidhinder (zie blz. 12 van de Nota Limburg). Wij zien dan ook aanleiding om aan deze vergunning een voorschrift toe te voegen met de strekking dat het TT-circuit verplicht is om ook aan de buitenwereld kenbaar te maken wanneer het voorgenomen type 1A-evenement zal plaatsvinden.

In het licht van het bepaalde in artikel 8.8, eerste lid, onder c, van de Wm is volledigheidshalve nog nagegaan of er sprake is van redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkelingen die van invloed zouden kunnen zijn op de besluitvorming. Naar de mening van GS zijn die er niet.

In dat verband wordt nog opgemerkt dat in het convenant eveneens afspraken zijn gemaakt omtrent de uitgangspunten met betrekking tot bijvoorbeeld de (eventuele) toekomstige vergunningverlening aan de op het gezoneerde industrieterrein gelegen TT-Hall.

Samenvattend
Alle feiten en omstandigheden in ogenschouw nemend, gelet op de betrokken belangen en het gevoerde beleid zijn wij van mening dat de aangevraagde type 1A-activiteiten mét de hiervoor aangegeven beperkingen en onder de hiervoor beschreven voorschriften vergund kunnen worden.

7.6.2. Type 1B-activiteiten

Voor wat betreft de type 1B-activiteiten is het volgende van belang.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat bij dergelijke evenementen getalsmatig niet aan de waarden genoemd als maximum geluidniveaus buiten voor de gevels van woningen van tabel 3 in de Nota Limburg (blz. 9) wordt voldaan. Belangrijk is echter dat het uitgangspunt van de Nota Limburg is dat de spraakverstaanbaarheid in een woning gewaarborgd moet zijn. In dat geval is er geen sprake van onduldbare hinder. In het akoestisch onderzoek is (in paragraaf 2.3) uitgebreid uiteengezet dat wanneer het spectrum van de aangevraagde activiteiten bij de beoordeling wordt betrokken de conclusie

gerechtvaardigd is dat de spraakverstaanbaarheid ook bij hogere geluidniveaus voor de gevel van woningen, tot 85 dB(A) aan toe, gewaarborgd is. Het lagere spectrum van de auto- en motorsportevenementen "concurreert" immers niet met het hogere spectrum waarop mensen met elkaar communiceren. Het vergunnen van de activiteit is daarmee, ondanks de hoge geluidimmissie, niet in tegenspraak met de uitgangspunten van de Nota Limburg. De geluidniveaus in woningen voldoen immers aan het criterium van spraakverstaanbaarheid binnen woningen dat in de Nota Limburg ten grondslag ligt aan de toelaatbare geluidniveaus.

Ook hier is het echter noodzakelijk de bronsterkte van het evenement en de geluidemissie gedurende de hoofdrace te maximeren. Daarnaast vinden wij, omdat het ontegenzeggelijk om meer geluid gaat dan bij de type 1A-activiteiten, het redelijk om de type 1B-activiteiten te limiteren tot maximaal 6 dagen per jaar. Dit is ook een van de uitgangspunten in het convenant. Dit in aanmerking nemend, gevoegd bij de overige, hiervoor in paragraaf 7.6.1 genoemde voorschriften en overwegingen - die ook voor type 1B-activiteiten zullen gelden - maken dat GS ook kunnen instemmen met dit deel van de aanvraag.

7.7. Maximale geluidniveaus (LAmax)

De maximale geluidniveaus, zie tabel 6 van het akoestisch onderzoek, bedragen ten hoogste 82 dB(A) ter hoogte van de woonwijk Baggelhuizen en 87 dB(A) op de dichtstbijzijnde woning (Witterbroek 1) tijdens het hoofdprogramma van een A1 GP. Voor type 1B-activiteiten kunnen deze niveaus tot 5 dB(A) hoger zijn. Deze maximale geluidniveaus zijn in dit geval inherent aan de vergunde activiteit en onvermijdbaar. Aangezien de (motor)voertuigen moeten voldoen aan internationale reglementen van de FIA en FIM (of soortgelijke organisaties) zijn maatregelen en of nadere eisen aan deze voertuigen in dit geval niet mogelijk. De getallen vinden wij daarom acceptabel.

8. LUCHT

8.1. Luchtkwaliteitseisen

In titel 5.2 van de Wm zijn luchtkwaliteitseisen vastgelegd. In bijlage 2 bij de Wm zijn voor een aantal stoffen luchtkwaliteitsgrenswaarden vastgelegd. Bepalend voor de luchtkwaliteit zijn de stoffen stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM10).

Bepalend voor de gevolgen van het TT-circuit voor de luchtkwaliteit zijn de motorvoertuigen van de bezoekers van de evenementen. Door de gevraagde vergunning voor wijzigen van de inrichting zal het aantal dagen dat een grootschalig evenement plaatsvindt niet wijzigen. De aantallen bezoekers met motorvoertuigen op die dagen veranderen ook niet. Derhalve zal tengevolge van de gevraagde wijziging van de vergunning geen gewijzigde invloed op de luchtkwaliteit ontstaan.

Uit oogpunt van luchtkwaliteitseisen bestaat geen belemmering de gevraagde vergunning te verlenen.

9. BEKENDMAKING (ONTWERP)BESLUIT

9.1. Terinzagelegging

Om te voldoen aan hoofdstuk 13 van de Wm en afdeling 3.4 van de Awb heeft de aanvraag met de bijbehorende stukken en het ontwerpbesluit ter inzage gelegen van 17 maart 2011 tot en met 27 april 2011 bij de gemeente Assen en bij de provincie Drenthe. De kennisgeving is gepubliceerd in het Gezinsblad en het Dagblad van het Noorden.

De aanvraag met de bijbehorende stukken en het besluit liggen wederom zes weken ter inzage bij de gemeente Assen en bij de provincie Drenthe. De kennisgeving is gepubliceerd in het Gezinsblad en het Dagblad van het Noorden.

9.2. Zienswijzen

Gedurende de tervisielegging zijn naar aanleiding van het ontwerpbesluit drie schriftelijke zienswijzen ingediend. Het gaat om de volgende partijen:

- Stichting Geluidhinder Baggelhuizen en omgeving, ontvangen op 21 april 2011, ons kenmerk 2011003589;
- Natuur- en Milieufederatie Drenthe, ontvangen op 27 april 2011, ons kenmerk 2011003713;
- Buitencentrum Witterzomer BV, ontvangen op 28 april 2011, ons kenmerk 2011003751.

De zienswijzen en de beantwoording van de zienswijzen worden in het navolgende hoofdstuk weergegeven.

10. BEHANDELING VAN DE ZIENSWIJZEN EN DE REACTIE DAAROP

10.1 Samenvatting van de ingediende zienswijzen

Zienswijzen Witterzomer (W), Natuur- en Milieufederatie Drenthe (NMD) en de Stichting Geluidhinder Baggelhuizen (BG).

a) Er had geen veranderingsvergunning, maar een revisievergunning aangevraagd moeten worden (W).

b) In de vergunning had een koppeling moeten worden gelegd met (de afspraken in) het convenant: er mag geen vergunning worden verleend voordat de nulsituatie is vastgelegd en het programma van eisen van het onderzoek naar de vermindering van het geluid aan de bron gereed is. In het dictum zouden met het oog op de toekomst de nu vergunde activiteiten afhankelijk moeten worden gemaakt van de maximering op 27 dagen "zone-vulling" (W + NMD + BG).

c) De waarden in de vergunning verschillen van de waarden in eerder toegezonden stukken (NMD + BG).

d) Doordat de aanvraag gewijzigd is had deze op grond van de Wabo moeten worden afgehandeld (W).

e) De vergunning is niet gebaseerd op een eigen belangenafweging. GS zouden zich afhankelijk hebben gemaakt van de wil van het TT-circuit (W).

f) Het gaat niet om een flexibilisering van de 12-dagenregeling, maar om een (te) grote toename van de geluidsbelasting (W + NMD + BG).

g) Er zou meer geluidruimte zijn vergund dan noodzakelijk is (BG).

h) Het vastleggen van een maximaal toelaatbare bronsterkte volstaat niet, er zou een handhavingspunt op de meetmast moeten komen (NMD + BG).

i) De vergunning zou moeten voorzien in het meten en monitoren van de geluidsbelasting in/bij de ontvangerspunten (NMD).

j) Het gehanteerde toetsingskader van spraakverstaanbaarheid binnen woningen houdt ten onrechte geen rekening met de belangen van de camping(gasten) (W).

k) De vergunning had niet verleend mogen worden zonder Witterzomer te compenseren voor het te lijden nadeel (W).

l) Er zou slechts een tijdelijke vergunning verleend moeten worden, overeenkomstig de looptijd van het convenant (NMD).

m) Ten aanzien van Witterveld zou moeten worden voorzien in monitoring van de geluidseffecten en zou het (aan)vliegen boven het Witterveld verboden moeten worden (NMD).

10.2 Inleiding op beantwoording van de zienswijzen

GS benadrukken dat het hier gaat om een aanvraag van een (vrijwel) solitaire "grote lawaaimaker" op een gezoneerd industrieterrein dat voor wat betreft de representatieve bedrijfssituatie (verder: RBS) akoestisch gezien nog (lang) niet "vol" is. Waar het wettelijk kader uitgaat van een zone die 365 dagen per jaar gevuld mag worden, heeft het TT-circuit slechts op 27 dagen in het jaar (zogenaamde "type 2-dagen") toestemming om de zone geheel op te vullen.

De nu voorliggende vergunning heeft betrekking op de incidentele bedrijfssituatie (verder: IBS) en is een vervolg op de eerder vernietigde veranderingsvergunning voor het verrijden van het Champ Car-evenement. Na de vernietiging van de "Champ Car-vergunning" is de Wet geluidhinder gewijzigd (Staatsblad 2010, nummer 112, in werking getreden op 8 april 2010 (zie Staatsblad 2010, nummer 148)) en is op 13 april 2010 de nu voorliggende aanvraag ingediend die eveneens betrekking heeft op de IBS en het organiseren van auto- en motorsportevenementen.

Deze aanvraag ging vergezeld van een - eerste - akoestisch onderzoek, uitgaande van de baan zoals die er op dat moment bijlag, uitgaande van de op dat moment bekende bronvermogens van grote internationale auto- en motorsportevenementen en uitgaande van het akoestische model dat ook is gebruikt bij de oprichtingsvergunning.

De door het TT-circuit gewenste flexibilisering van de 12-dagenregeling past volledig in het provinciale beleid met betrekking tot het TT-circuit. Omdat het TT-circuit ook een bron van (geluid)hinder is, is, mede gelet op de ruime groeimogelijkheden die het TT-circuit wettelijk ter beschikking staan (zie de eerste alinea van de reactie op de zienswijzen), besloten een (vooral op de RBS gericht) visietraject in gang te zetten om met alle betrokkenen te komen tot afspraken over vermindering van hinderbeleving in de omgeving van het Circuit. Dit omdat de ervaring rondom het TT-circuit leert dat veel klachten juist betrekking hebben op activiteiten die in objectieve zin - in decibellen - weinig geluidsoverlast veroorzaken, terwijl er weinig tot geen klachten worden ingediend over de (zonegrensoverstijgende) grootschalige internationale auto- en motorsportevenementen.

In de tijd dat de wetswijziging in Den Haag werd behandeld en in de tijd dat het visietraject werd doorlopen, werd duidelijk dat de baan van het TT-circuit om veiligheidsredenen - enigszins - gewijzigd moest worden (de Ruskenhoek was te scherp). Hiertoe is een aanmeldingsnotitie ingediend en is een m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen.

In het voorjaar van 2010 (vlak voor het van kracht worden van de wetswijziging) was de vergunning bijna gereed. Het kwam toen echter niet tot het ter inzage leggen van een officieel ontwerpbesluit. Dit vanuit de wens van de partners in het visietraject, waaronder op dat moment ook nog camping Witterzomer, die de gesprekken over de 12-dagenvergunning (IBS) en de onderliggende vergunning (RBS) graag in samenhang met elkaar wilden blijven voeren. Dat verzoek is door GS (en het TT-circuit) ingewilligd, waarbij overigens voorop bleef staan dat de flexibilisering van de 12-dagenvergunning vergund zou worden.

Op basis van het inzicht dat vergunningverlening mogelijk was, is vervolgens een gedoogbesluit afgegeven. Op basis daarvan is in het weekend van 14 tot en met 16 mei 2010 de Superleague Formula verreden. Later in het jaar zijn ook de "Centennial-races" gedoogd.

In deze periode is, om de desbetreffende gesprekken goed te kunnen voeren, ook het eerste akoestische onderzoek ter informatie toegestuurd aan de betreffende partners in het overleg. Het eerste akoestische onderzoek is echter niet officieel ter inzage gelegd.

Op 16 februari 2011 is het visietraject uitgemond in de "Toekomstvisie TT-circuit Assen en omgeving. Belevingsplan voor een uitgebalanceerde gebiedsontwikkeling". Het belevingsplan behelst enkele

concrete maatregelen en onderzoeks- en inspanningsverplichtingen gericht op het reduceren van de hinderbeleving in de omgeving van het TT-circuit. Onderdeel hiervan is een convenant dat de desbetreffende verplichtingen en te treffen maatregelen (in hoofdstuk 4) belegd bij de verschillende (overheids)partijen bij het convenant, maar dat daarnaast betrekking heeft op de uitgangspunten voor de vergunningverlening aan het TT-circuit, zowel ten aanzien van de nu voorliggende aanvraag voor de 12-dagenvergunning, als ten aanzien van toekomstige aanvragen die betrekking hebben op de groei van de overige activiteiten van het TT-circuit (zie hoofdstuk 5). Het convenant is door alle visiepartners ondertekend, met uitzondering van Witterzomer.

Na het gereedkomen van het visietraject en het convenant is het proces van vergunningverlening hervat. Omdat er inmiddels een - verbeterd - akoestisch model beschikbaar was waarin de nieuwe Ruskenhoek en de gegevens van de, inmiddels verreden, Superleague Formula konden worden verwerkt, is het eerste akoestisch onderzoek integraal vervangen door het verbeterde akoestische onderzoek. Op dit verbeterde akoestische onderzoek is later de vergunning gebaseerd. Het is ook dit onderzoek dat officieel ter inzage is gelegd.

Omdat de aanvraag qua activiteiten niet is gewijzigd en het TT-circuit ook de wens heeft geuit om niet een geheel nieuwe aanvraag te indienen, is voor de besluitvorming de oorspronkelijke datum van indiening van de aanvraag aangehouden.

Door middel van het ontwerpbesluit van 15 maart 2011 hebben GS tot uitdrukking laten komen dat, en op welke gronden, zij voornemens zijn om de gevraagde vergunning te verlenen. Tegen dit voornemen (en het beleid en de belangenafweging waar dit voornemen op berust) zijn de zienswijzen gericht. In het navolgende wordt hier een reactie op gegeven; de zienswijzen hebben niet tot een aanpassing van het besluit geleid.

10.3 Reactie op de zienswijzen

10.3.1 Reactie zienswijze a

Bij de totstandkoming van de Champ Car-vergunning zijn wij tot de conclusie gekomen dat deze wijziging mocht worden doorgevoerd op basis van een veranderingsvergunning en dat er geen revisievergunning hoefde te worden aangevraagd. Nu het hier gaat om de opvolger van de Champ Car-vergunning en het gaat om activiteiten die los van de vigerende vergunning beoordeeld kunnen worden, omdat het op zichzelf staande evenementen betreft, hebben wij ook nu geen aanleiding gezien om een revisievergunning verplicht te stellen. Mede in het licht van de ons op dit punt toekomende beleidsvrijheid is de hierop gerichte zienswijze ongegrond.

10.3.2 Reactie zienswijze b

Gesteld is dat in de vergunning (via het dictum) een formele relatie gelegd had moeten worden met (de afspraken in) het convenant. In dat verband wijzen wij erop dat de vergunning alleen voorschriften kan bevatten die zich richten tot het TT-circuit zelf. Verplichtingen die rusten op de provincie kunnen hier niet in worden opgenomen. De gemeente en de provincie hebben zich evenwel gecommitteerd om de maatregelen die in hoofdstuk 4 van het convenant zijn opgenomen (waaronder ook de in de zienswijzen genoemde maatregelen) uit te voeren. Zij kunnen hierop, los van de nu voorliggende vergunning, worden aangesproken.

De nu voorliggende vergunning is gebaseerd op het gehanteerde beleid, het gehanteerde beoordelingskader en een belangenafweging waarin alle concrete feiten en omstandigheden die vaststaan en/of kunnen worden aangemerkt als redelijkerwijs te verwachten toekomstige ontwikkelingen een rol hebben gespeeld. Anders dan wordt aangevoerd is er géén rechtstreekse relatie tussen het visietraject/het convenant en deze vergunning, anders dan dat de afspraken in hoofdstuk 5 van het convenant over de 12-dagenvergunning (bijvoorbeeld ten aanzien van de hoeveelheid te vergunnen dagen

en de daarbij te hanteren type-indeling) gerespecteerd zouden moeten worden (hetgeen ook het geval is). Het is blijkens pagina 3 van het convenant nooit de bedoeling geweest om de verlening van de vergunning voorwaardelijk c.q. afhankelijk te maken van de (uitkomst van) de in elders in het convenant opgenomen maatregelen.

Tenslotte is er geen noodzaak om in het dictum van de 12-dagenvergunning vast te leggen dat de zone slechts 27 dagen van het jaar gevuld mag worden. De vigerende onderliggende vergunningen (RBS) waarborgen immers al dat er niet meer dan 27 "type 2-dagen" zijn toegestaan. Met betrekking tot de vrees voor de toekomst wijzen wij op het feit dat uit de nu voorliggende vergunning duidelijk blijkt dat de mate waarin de onderliggende zone gevuld is een factor is die een rol speelt in de belangenafweging. In een situatie dat de zone veel "voller" was geweest, had dat gevolgen kunnen hebben voor de uitkomst van de belangenafweging. Uit het convenant volgt overigens dat het beslist niet in de rede ligt dat er een uitbreiding van de hoeveelheid type 2-dagen zal volgen: het TT-circuit heeft immers uitgesproken het gedurende 10 jaar te houden bij de huidige type-indeling en de daarbij behorende hoeveelheid dagen. De zienswijze is ongegrond.

10.3.3 Reactie zienswijze c

Zienswijze c is feitelijk onjuist. De berekende waarden in de vergunning komen exact overeen met de waarden zoals die in de aanvraag en het verbeterde akoestische onderzoek zijn gepresenteerd. Mogelijk dat de verwarring is ontstaan doordat gekeken is naar stukken die in het kader van het visietraject tussen partijen gewisseld zijn. De zienswijze is ongegrond.

10.3.4 Reactie zienswijze d

Zienswijze d dat als gevolg van deze gang van zaken sprake zou zijn van een (nieuwe) aanvraag, die niet op grond van de Wm, maar op grond van de Wet algemene bepalingen omgevings-recht (Wabo) zou moeten afgehandeld, is ongegrond. Het is vaste jurisprudentie dat in gevallen als deze, mede gelet op de wens van de aanvrager, voor de besluitvorming het oorspronkelijke moment van indiening van de aanvraag mag worden aangenomen (zie bijvoorbeeld ABRvS 23 augustus 2006, 200601209/1, LJN: AY6735 (aanvraag Sevenum)).

10.3.5 Reactie zienswijze e

Hoewel in het kader van het visietraject geprobeerd is om Witterzomer en het TT-circuit (aanvullende) afspraken te laten maken die zouden strekken tot beider tevredenheid, bleek tijdens dit proces dat dit (nog) niet mogelijk was. Anders dan in de zienswijze wordt gesteld hebben GS niet miskend dat zij een eigen rol hebben in de belangenafweging/besluitvorming. GS vinden echter, gelet op het gekozen beoordelingskader, het gehanteerde beleid en gelet op alle betrokken belangen, waaronder ook die van Witterzomer, dat de nu voorliggende aanvraag vergund kan worden.

10.3.6 Reactie zienswijze f

GS zijn er altijd van uitgegaan dat onder noemer flexibilisering ook de voor de flexibilisering benodigde verzwaring van de geluidsproductie valt. Uitlatingen die op het tegendeel zouden duiden zijn door GS nooit gedaan. GS betwisten daarom ook niet dat er meer mogelijk zal zijn dan eerder het geval was. Wat GS betreft is dit ook de gedachte achter de wetswijziging en het beleid van Rijk, provincie en gemeente ("wat in Shanghai kan, moet ook in Assen kunnen"), zoals dat bijvoorbeeld blijkt uit de Omgevingsvisie Drenthe (vastgesteld door PS op 2 juni 2010). Zoals elders uiteengezet is, achten wij deze toename acceptabel. De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het ontwerpbesluit.

10.3.7 Reactie zienswijze g

Terecht wordt geconstateerd dat er bij het verrijden van de Superleague Formula nog ruimte over was ten opzichte van de in de vergunning aangehouden bronsterkte voor type 1A-evenementen. Dat wil echter geenszins zeggen dat de vergunning daarmee in strijd met het convenant, laat staan in strijd met het recht zou zijn. Het TT-circuit heeft met de aanvraag (en GS hebben met de vergunning) willen

voorkomen dat voor iedere wijziging van de programmering of voor iedere wijziging van willekeurig welk groot internationaal evenement een vergunningprocedure doorlopen zou moeten worden. Er zijn ook evenementen die meer geluid produceren dan de Superleague Formula. De A1-races (die Assen aanvankelijk zouden aandoen en waarop de waarden die in de vergunning zijn aangehouden voor type 1A-evenementen zijn gebaseerd) zijn hier een voorbeeld van. Om recht te doen aan de redelijkerwijs te verwachten mogelijkheid dat de nu al bekende evenementen zullen groeien, of dat een voor het TT-circuit tot nog toe onbekend - maar wel gewenst - internationaal evenement binnengehaald zou kunnen worden (zoals de F1), is een aparte bronsterkte aangehouden voor type 1B-evenementen. De zienswijze is dus ongegrond.

10.3.8 Reactie zienswijze h

Vooropgesteld moet worden dat GS op grond van de Wet geluidhinder niet verplicht zijn om grenswaarden vast te stellen voor de nu aan de orde zijnde 12 dagen (vgl. Vz. ABRvS 19 mei 2011, 201102525/2/M1, LJN: BQ5899 (UBO-dagen Zandvoort)). Overigens wordt in de zienswijze terecht geconcludeerd dat er een rechtstreekse relatie is tussen het gelimiteerde bronvermogen en de waarden op de permanente meetmast. Een waarde op de meetmast heeft in zoverre dus geen toegevoegde waarde. Omdat het bronvermogen (via de prognose) zelfstandig handhaafbaar is, bevat het ontwerpbesluit geen aparte waarde op de meetmast. De zienswijze is ongegrond.

10.3.9 Reactie zienswijze i

De zienswijze dat de spraakverstaanbaarheid binnen de woningen gemeten en gemonitord zou moeten worden is ongegrond. Ook hier wordt benadrukt dat GS op grond van de Wet geluidhinder niet verplicht zijn om grenswaarden vast te stellen en dat er desalniettemin voor gekozen is om de activiteiten te limiteren tot de in de vergunning verankerde bronvermogens (zie hiervoor). In de aanvraag is duidelijk uiteengezet dat en waarom ook met deze bronvermogens de spraakverstaanbaarheid binnen de woningen gewaarborgd is. Nadere voorschriften hieromtrent achten wij niet noodzakelijk.

10.3.10 Reactie zienswijze j

Voor wat betreft de zienswijze dat met de keuze voor de norm "spraakverstaanbaarheid binnen woningen" ernstig afbreuk is gedaan aan de belangen van (de gasten van) Witterzomer merken wij het volgende op. In de context van de Wet geluidhinder is in ieder geval voor wat betreft de vergunning voor de RBS de camping géén geluidgevoelig object. Hoewel GS ervan zijn uitgegaan dat in de context van de IBS en de belangenafweging die in dat kader plaats moet vinden ook naar de camping gekeken moet worden, staat voor GS vast dat ook in de context van de IBS aan een camping minder bescherming toe hoeft te komen dan aan een woning. Wij achten het niet onredelijk om de vaste woonomgeving van personen anders te benaderen dan de plek waar personen (kortdurend) recreatief verblijven. Om die reden is ervoor gekozen om de woningen bij de milieuhygiënische beoordeling centraal te stellen.

Voor wat betreft de positie van Witterzomer is overigens van belang dat GS door middel van het opzetten van het visietraject zich maximaal hebben ingespannen om de wensen van de omgeving, waaronder ook die van Witterzomer, een plaats te geven in het besluitvormingsproces. Dit proces heeft (via de afspraken in hoofdstuk 5 van het convenant) ook daadwerkelijk geleid tot concrete voorschriften en beperkingen in de 12 dagenvergunning (denk aan: openingstijden, gelimiteerde bronvermogens, beperking tot "grote internationale evenementen" en het voorschrift dat racedagen moeten worden aangekondigd). Het is op basis van *dit* eindplaatje dat GS hebben geconcludeerd dat de vergunning verleend kan worden.

Dat Witterzomer ervoor gekozen heeft om het convenant niet te ondertekenen omdat het niet tot een akkoord is gekomen met het TT-circuit over een uitbreiding van de hoeveelheid "stille dagen", is de (te respecteren) keuze van Witterzomer. GS hebben een dergelijk voorschrift echter niet nodig gevonden, mede in aanmerking nemend dat de RBS-vergunning al verschillende verplicht stille dagen en uren

bevat, terwijl dat in feite in strijd is met het toepasselijke kader van de Wet geluidhinder. Nadrukkelijk wijzen wij tenslotte op het feit dat de Wm er niet is om bedrijfseconomische belangen tegen elkaar af te wegen. De zienswijze is ongegrond.

10.3.11 Reactie zienswijze k
Het stelsel van de Wm biedt geen grondslag voor de opvatting dat in bepaalde situaties een vergunning op grond van deze wet slechts zou mogen worden verleend onder het gelijktijdig bieden van compensatie voor het eventueel financieel nadeel dat door betrokkenen wordt geleden (vgl. ABRvS 15 december 2004, 200402617/1, LJN: AR7552 (vuurwerk Someren)). De zienswijze is ongegrond.

10.3.12 Reactie zienswijze l
Deze zienswijze gaat eraan voorbij dat er op grond van de Wm slechts in een beperkt aantal gevallen een tijdelijke vergunning kan worden afgegeven (en in het kader van de Wabo in het geheel niet meer). Het aansluiten bij de looptijd van een convenant behoort hier niet toe.

10.3.13 Reactie zienswijze m
In Drenthe kent de procedure voor de Natuurbeschermingswet 1998 geen mogelijkheid om zienswijzen in te brengen. Op grond van artikel 42 van de NB-wet 1998 dienen GS binnen dertien weken na de datum van ontvangst op de vergunningaanvraag te beschikken. NMD heeft in haar zienswijze op het ontwerpbesluit Wm Stichting TT-circuit van Drenthe ook een reactie gegeven op de verleende NB-wet vergunning. In het telefoongesprek de datum 10 mei 2011 tussen de heren 5.1.2e 5.1.2e NMD) en onze medewerker de heer 5.1.2e is door de heer 5.1.2e bevestigd dat de eerder bedoelde reactie niet moet worden gezien als een formeel bezwaarschrift. De heer 5.1.2e deelde mee dat de NMD met bedoelde reactie nogmaals wilden wijzen op de bestuurlijke toezegging over het opstellen van een investeringsprogramma voor het Witterveld. Dit investeringsprogramma moet uiteindelijk leiden tot het robuuster en sterker maken van het Witterveld. Wij merken op dat de afspraken terzake zijn vastgelegd in artikel 4.7 van het convenant (zie verder de reactie op zienswijze b).

In haar reactie geeft NMD ook aan dat het haar mogelijk lijkt om (aan)vliegen boven het Witterveld geheel uit te sluiten (in plaats van in hoogte te beperken). GS zijn niet bevoegd inzake (aan)vliegroutes van het vliegverkeer. Dat is de bevoegdheid van de minister van Infrastructuur en Milieu.

10.4 Conclusie
Tijdens de tervisielegging van het ontwerpbesluit zijn drie schriftelijke zienswijzen ingediend. De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het besluit en/of de bijbehorende voorschriften.

11. BESLUIT

Beslissing

Gedeputeerde staten van Drenthe;

gelet op hetgeen hiervoor is overwogen en het bepaalde in de Wet milieubeheer (Wm) en de Algemene wet bestuursrecht;

BESLUITEN:

- de door Stichting Circuit van Drenthe aangevraagde Wm-vergunning als bedoeld in artikel 8.1 voor onbepaalde tijd te verlenen;

- dat het volgende onderdeel van de aanvraag deel uitmaakt van het besluit voor zover de voorschriften en beperkingen niet anderszins bepalen:
  - bijlage III, beschrijving van het gebruik van gevaarlijke stoffen;
  - voorschrift 5.1 behorende bij het besluit van 10 december 2002 in zijn geheel in te trekken;
  - in voorschrift 5.12 behorende bij het besluit van 10 december 2002 de activiteit die is gekenmerkt als type 1 te verwijderen;
  - aan deze Wm-vergunning de voorschriften en beperkingen te verbinden zoals deze in de bijlage bij dit besluit zijn opgenomen.

Gedeputeerde staten voornoemd,
namens dezen,

[redacted] 5.1.2e

dr. P.J. van Eijk,
manager Duurzame Ontwikkeling

Bijlage(n):
ms/coll.

Een origineel van dit ontwerpbesluit is verzonden aan Stichting Circuit van Drenthe, t.a.v. de heer [redacted] 5.1.2e, Postbus 150, 9400 AD Assen.

Een afschrift van dit besluit te zenden aan:
- het college van burgemeester en wethouders van Assen, Postbus 30018, 9400 RA Assen
- het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe, Postbus 24, 9410 AA Beilen
- het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze, Postbus 93, 9460 AB Gieten
- Hulpverleningsdienst Drenthe, Postbus 402, 9400 AK , Assen
- de VROM-Inspectie, Postbus 16191, 2500 BD 's-Gravenhage
- Pluim voor Advies, t.a.v. mevrouw [redacted] 5.1.2e Linnaeusplein 54, 9713 GS Groningen

N.B.
Tegen dit besluit kan binnen zes weken na de dag van bekendmaking beroep worden ingesteld bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage. Het beroep kan overeenkomstig het bepaalde in artikel 8:1 juncto art 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht worden ingesteld door belanghebbenden die tijdig hun zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht of door belanghebbenden die geen zienswijze naar voren hebben gebracht maar die dat redelijkerwijs niet kan worden verweten of door belanghebbenden die zich niet kunnen vinden in de wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit. Griffierechten zijn hiervoor verschuldigd.
Indien beroep is ingesteld tegen dit besluit, kan ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd indien onverwijlde spoed dat vereist. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak. Griffierechten zijn hiervoor verschuldigd.

1 - 4

buiten verzoek